ZYDOKOMUNA

- Cazul ROMÂNIA -

Ediția I-a, octombrie 2011

Iulian Apostu

În loc de motto:

"*Americanii joacă acum cartea evreilor şi într-o ţară unde avem 400.000 de evrei, cu câteva zeci de mii infiltraţi în aparatul nostru de stat, economic, politic şi cultural,* nu *este greu de jucat această carte. Negustorii de ieri, fabricanţii de ieri, jucătorii de la bursa neagră nu-i puteţi transforma, chiar dacă vin şi vă demonstrează că l-*au citit pe *Marx şi că-l studiază pe Lenin [...] Plin de evrei, peste tot evrei [...] Sioniştii sunt foarte bune elemente pentru coloana a cincea [în România.] [...] Noi nu dăm muncă inginerului al cărui tată este declarat chiabur, dar primim şi încredinţăm* posturi de *comandă colanei a cincea sioniste, pentru simplul fapt că ştiu să se lipească de* partid." (Petru Groza într-o discuţie cu Emil Bodnăraş, 23 iunie 1949[1])

"*În 1945, o mare parte a aparatului de stat şi de partid era în mîinile evreilor, aşa încît, în 1950, se ajunsese la o situaţie penibilă, în care poate 2% din populaţia ţării deţinea peste 25% din posturile cheie ale regimului. În această perioadă se povestea că singura deosebire între Comitetul de Stat al Planificării şi Ministerul Economiei din Israel consta în faptul că în ministerul israelian se puteau găsi şi cîţiva arabi.*" (din raportul de uz intern "Evreii din Romania: o minoritate care dispare" al Ambasadei S.U.A. la Bucureşti, datat 26 febr. 1964, sustras de Securitate din clădirea ambasadei, reprodus în versiunea tradusă de Securitate în Marius Oprea 2002*b*)

"*Tov. Gh. Gheorghiu-Dej: '[...] Eu te-aş ruga să-mi spui de ce la CSP [Consiliul de Stat al Planificării] peste 80%* sunt *elemente de origine evreiască [...]*
Tov. [Leonte] Răutu: 'În sistemul editorial erau peste 40% evrei.' [...]
Tov. Gh. Gheorghiu-Dej: 'S-ar putea aduce nenumărate exemple. Am întrebat de ce la Consiliul de Miniştri sunt peste 60% elemente evreieşti, cine i-a adus acolo, au venit singuri?'" (din stenograma şedinţei Biroului Politic din 19 febr. 1960, *apud* Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 641, 644 (pp. 625-646))

"*În primii ani de domnie ai tovarăşului Gheorghiu-Dej, evreii comunişti ocupaseră fotolii în toate etajele superioare ale politicii, culturii şi ale administraţiei de stat [...] Este adevărat, comuniştii evrei erau peste tot, în Biroul Politic şi* înaltul aparat de *partid, [...] în Armată, Securitate, Procuratură şi în Miliţie, [...] în organismele de stat, economice şi culturale [...].*" (Teşu Solomovici 2001 II: 42)

[1] Pentru citarea unor pasaje diferite din aceeaşi declaraţie (reprodusă iniţial de prof. Gheorghe Buzatu în *Dosarele Istoriei*), vezi de pildă un autor etichetat „antisemit" – Cornel Dan Niculae (2004: 50-52), respectiv trei autori evrei – Radu Ioanid (2005: 78), Robert Levy (2002: 146), respectiv Teşu Solomovici (2001 II: 87-8).

În loc de introducere

Inițiat imediat după decembrie 1989, segmentul publicistic (academic şi jurnalistic deopotrivă) consacrat analizei relației dintre evreii din România pe de o parte şi instaurea şi consolidarea sistemului comunist în primii ani postbelici pe de altă parte, pare să confirme în mod nefericit butada "decât puțin şi prost, mai bine mult şi fără rost".

Tema acestei relații, complexă fie şi numai în dimensiunea ei pur istoric-factuală, fără a mai aduce în discuție distorsiunile consecutive frecventei ei instrumentalizări politice, a fost abordată pe parcursul ultimelor două decenii de o mulțime de autori, pe cât de spectaculoasă numeric, pe atât de eclectică din punctele de vedere ale pregătirii teoretice şi practice a autorilor, spațiului, anvergurii şi profunzimii acordate cercetării, abordării şi metodologiei alese, stilului şi profilului editorial, obiectivelor asumate explicit sau implicit, etc. De la Vladimir Tismăneanu şi Florin Constantiniu la Cristian Troncotă, Ioan Scurtu şi Gheorghe Buzatu, de la categoria autorilor etichetați aprioric şi *in toto* ca "antisemiți (ex. Paul Goma, Cornel Dan Niculae sau Gheorghe Gavrilă Copil) la seria autorilor evrei (ex. Leon Volovici, Harry Kuller, Teşu Solomovici), de la istorici de profesie la foşti militari şi ofițeri ai Securității, de la antropologi şi filosofi la simpli jurnalişti, ingineri şi alte profesii, literatura dedicată explicației şi/sau înțelegerii relației multifațetare dintre evrei şi comunismul României postbelice pare marcată în ansamblul ei de o inversă proporționalitate între cantitate şi calitate, ranforsată de o pronunțată polarizare a mulțimii de autori în două categorii antagonice: evrei (categorie care îşi subsumează şi grupul celor catalogați "filosemiți") vs. "antisemiți".

Angajate ireconciliabil într-un veritabil conflict de uzură pentru poziția dominantă în modelarea percepției opiniei publice asupra temei cercetate, cele două grupări informale perpetuează o "gâlceavă" extrem de sonoră marcată de eroarea de logică *tertium non datur*. În tiparul acestui raționament viciat, agravat dintr-o direcție de o formă de anti-evreism visceral, iar din cealaltă de imperativul imbecilizant al "corectitudinii politice" şi de eticheta-"sperietoare" a antisemitismului, orice aserțiune în materie a lui V. Tismăneanu ar putea fi respinsă pentru că autorul este evreu (şi – circumstanță agravantă – fiu de nomenklaturişti), la fel cum, opozabil, orice "listă" de evrei comunişti întocmită de un "antisemit" este respinsă aprioric şi în integralitatea sa, chiar şi atunci când, de pildă, 17 din cei 20 de "evrei comunişti" indicați sunt confirmați ca atare chiar şi de către autori evrei.

Mai grav însă, acestei erori de logică a aşa-zisei gândiri binar-adversative (şi multor altora, la fel de nătângi), calate pe principiul "cine nu e cu noi, e împotriva noastră", i-au căzut victime în timp şi rarisimele încercări de abordare ştiințifică, neutră, obiectivă; într-o primă direcție, istoricul Florin Constantiniu i-a "contrariat" spre exemplu pe autorii evrei Harry Kuller, Leon Rotman, Leon Volovici şi Radu Bogdan prin "îndrăzneala" afirmației "[o]bstacole [în cercetarea obiectivă a temei, n.n., I.A] vin atât dinspre români, cât şi dinspre evrei […] Obstacole vin şi din partea evreilor. Este refuzul de a investiga faptul că […] între conducătorii PCR s-au aflat numeroşi evrei. Explicația că, odată cu intrarea în rândurile partidului comunist, ei şi-au renegat evreitatea nu poate fi considerată – cel puțin după părerea noastră – satisfăcătoare." Ca reacție, firească în lumina antagonismului sus-menționat, prof. Constantiniu a fost prompt acuzat că "a căzut într-un clişeu al retoricii" (Solomovici 2001 II: 18, 1-22). În aceeaşi direcție, cartea *Situația evreilor din România, 1939-1941*, elaborată de 13 autori sub coordonarea lt.-col. Alesandru Duțu şi dr. Constantin Botoran, a fost, conform autorilor, interzisă şi "trimisă la topit" în 1994[2], aceasta deşi ea se mărginea în mod exclusiv să reproducă o serie de documente ale autorităților statului din perioada analizată, necomentate în vreun fel, documente aflate în Arhiva Ministerului Apărării. În direcția opusă, ca exemplu deja amintit (tributar categoriei

---

[2] Fiind publicată abia în 2003 (primul volum) la Editura Țara Noastră din Bucureşti, a Uniunii Vatra Românească, fapt care, în succesiune (i)logică, nu face altceva decât să îi atragă reconfirmarea etichetei de material „antisemit".

argumentum ad hominem circumstantiae) reţeaua World Wide Web abundă în repudieri în bloc ale "raportului Tismăneanu" a căror singură justificare aparentă este tocmai identitatea etno-religioasă a preşedintelui comisiei prezidenţiale.

Explicabil în consecinţă, în afara conflictului există şi o minoritate statistică a acelor persoane şi mai ales instituţii, care dispun atât de informaţiile, cât şi pregătirea necesare în abordarea profesionistă a temei, însă preferă să o evite, ghidându-se probabil după canonul "de ce să mă leg la cap dacă nu mă doare?" şi aleg cel mult să trateze tema comunismului în genere, fără izolarea ca obiect de cercetare a relaţiei evrei-comunism. Istoricul Marius Oprea bunăoară, sau raportul C.P.A.D.C.R. (care, inexplicabil, alege să precizeze numele de naştere doar în câteva cazuri de vrei comunişti, chiar dacă multiple alte exemple au fost menţionate de chiar mulţi din membrii comisiei) sunt bune exemplificări ale acestei categorii. Într-un asemenea context conflictual aparent nesoluţionabil, demersul de faţă este elaborat cu asumarea conştientă a riscului etichetării şi încadrării în oricare din cele două "tabere", probabil în amândouă în funcţie de identitatea şi interesele opinentului.

Nu mai puţin adevărat, dincolo de subiectivismul oricărui conflict, fie el şi de idei, erorile demonstrabile obiectiv comise din direcţia ambelor părţi disputante sunt adesea atât de numeroase, şi uneori atât de grave, încât fac inevitabilă catalogarea ca "maculatură" a unei părţi cantitativ importante din literatura în materie; spre exemplu, spaţiul Internet abundă încă în "liste de evrei comunişti" care îl includ de pildă pe fostul demnitar Gheorghe Apostol (cu prezumptivul nume de naştere Aaron Gerschwin), deşi proponenţii acestei încadrări eşuează în continuare, chiar şi după câteva decenii, să ofere fie şi o singură probă în argumentarea identităţii evreieşti a lui Apostol (ba dimpotrivă, aceasta a fost înmormântat în 2010 într-un cimitir ortodox). Concluziv, "liste" precum cele incluzându-l pe Apostol produc ca efect advers nu doar propria decredibilizare, ci şi, printr-o generalizare pripită, fundamentarea catalogării ca "antisemite" a oricărui demers de inventariere a unor evrei români care au contribuit la instalarea sistemului comunist în România.

În direcţia opusă, un exemplu elocvent îl oferă poziţia autorilor evrei în "cazul" Teohari Georgescu, fost ministru de Interne între 1946 şi 1952, adică în perioada supranumită în raportul final al C.P.A.D.C.R. a "stalinismului dezlănţuit"; în negarea vehementă a identităţii evreieşti a lui T. Georgescu şi a respingerii numelui vehiculat ca original, "Burăh Tescovici", Vladimir Tismăneanu spre exemplu avansează până la punctul la care îşi intitulează un articol din 2010 în formula cu iz de sentinţă "De unde vine minciuna 'Teohari Georgescu = Burăh Tescovici'"[3]. Încadrabil cu indulgenţă ca "articol" (în fapt patru paragrafe mimând ştiinţificitatea), materialul abundă în inadvertenţe şi omisiuni dificil de considerat involuntare pentru un cercetător de talia, măcar pretinsă, a lui Tismăneanu; în esenţă, autorul porneşte de la a opina [că] "[p]rima dată am întâlnit aceasta invenţie într-o carte despre Piteşti (cred că nu mă înşel)." pentru a completa, ca substitut de argument, că "numele în cauza 'Burăh Tescovici' este neverosimil" şi respectiv a respinge, încă o dată în rândul autorilor evrei, teza evreităţii lui T. Georgescu, laolaltă cu numele "Burăh Tescovici". Ei bine, aşa cum (sub acelaşi pseudonim utilizat aici) subsemnatul comentează, inutil pentru învrednicirea cu un răspuns, pe forumul online unde Tismăneanu postează articolul, "invenţia" nu este câtuşi de puţin una recentă (*i.e.* cărţile despre "fenomenul Piteşti" au apărut în spaţiul publicistic după 1989), ci veche de peste 60 de ani; cea mai veche menţiune a numelui "Burăh Tescovici" ca nume de naştere a lui Teohari Georgescu, evreu botezat, aparţine de fapt reprezentanţei diplomatice britanice la Bucureşti, mai exact într-o notă informativă confidenţială, semnată Adrian Holman la 3 nov. 1947, remisă centralei Foreign Office, recepţionată sub semnătura "Mr. Bevin" (arhiva Public Record Office, F.O. 371/59190/R7847/6181/37, respectiv 371/672672 B, R 14994/14994/37).

În spaţiul publicistic românesc, prima menţiune a acestei note îi aparţine cercetătorului britanic Dennis Deletant (versiunea în engleză din 1999, p. 23, nota 2, respectiv în ediţia în română din 2001, pp. 34-35, nota 22). Ulterior, nota informativă a fost tradusă şi reprodusă integral în două lucrări ale

---

[3] V. http://www.acum.tv/articol/17459, accesat ianuarie 2011.

istoricului Gheorghe Buzatu – *România şi Marile Puteri, 1939-1947* (Bucureşti: Ed. Enciclopedică, 2003, pp. 493-590), respectiv *Antonescu, Hitler, Stalin III. In raport nefinal* (Iaşi: Demiurg, 2008, pp. 376-462). Mai mult chiar, numele Tescovici (cu diverse transcrieri ale prenumelui Burăh / Burah / Baruh / Baruch) este menţionat nu doar în notoria *The Plot against The Church* a grupului de cardinali catolici reuniţi sub pseudonimul "Maurice Pinay" (digitalizată în multiple ediţii în limbi diferite în reţeaua WWW, vezi poziţia a 4-a la secţiunea "D – Rumania" în ediţia în limba engleză din 1962), şi respectiv într-o biografie a lui Nicolae Ceauşescu elaborată de istoricul german Thomas Kunze (2009: 72), ci şi în alte două lucrări respectabile de limbă română, neostracizate (deocamdată) ca "antisemite" – *Lexiconul Negru* al Doinei Jela (2001, p. 124), respectiv *Minorităţi etnoculturale. Mărturii documentare: Evreii din România (1945-1965)*, editată de Andreea Andreescu, Lucian Nastasă şi Andrea Varga (2003, p. 186, nota 1). În sfârşit, alte două lucrări în limba engleză ale unor autori "frecventabili" (a se citi imposibil de repudiat ca antisemiţi de către sursele evreieşti însele) susţin identitatea evreiască a lui Teohari Georgescu: Lucian Boia în *History and Myth in Romanian Consciousness* (CEU Press, Budapest, p. 173, unde autorul afirmă că din cei patru membri ai secretariatului partidului - Dej, Pauker, Luca şi Georgescu – numai Dej era român) şi Adriana Dardan în *Silenced Paces* (Author House,Bloomington, IN, 2009, p. 197, unde autoarea statuează "Hanna Pauker, Teohari Georgescu, Vasile Luka (all of Jewish origin) and Gheorghe Gheorghiu-Dej (half Gipsy)".

Concluziv, numărul, credibilitatea şi accesibilitatea acestor surse îl descalifică moral pe Tismăneanu din poziţia sa de preşedinte al C.P.A.D.C.R şi în genere de publicist în domeniu şi, în subsidiar, alimentează prejudecata celeilalte "tabere", conform tezei implicite a căreia un evreu nu poate fi obiectiv atunci când abordează tema contribuţiei evreilor la inturarea comunismului în România, tinzând invariabil să o minimalizeze.

Exemple precum cele oferite conduc spre o posibilitatea elaborării unei tipologii a principalelor erori, deliberate sau involuntare, comise în rândurile ambelor grupuri de autori în materie. Astfel, autorilor repudiaţi ca "antisemiţi" li s-ar putea imputa poate singular, dar arhisuficient în implicaţii, precaritatea metodologică a abordărilor. Rigidizarea, de altfel nespecifică României, a sferei universitare prin conformare la imperativul corectitudinii politice şi subsecvent, dezideratul evitării oricăror acuzaţii de antisemitism, indiferent de calitatea fundamentării acestora, explică de ce majoritatea covârşitoare a autorilor neevrei care abordează fenomenul nu sunt instruiţi în respectarea rigorilor cercetăriii academice (*e.g.* "triangulaţia" datelor, a cercetătorilor şi metodelor, admiterea unui grad de incertitudine, controlul şi operarea cu ipoteze şi probabilităţi, etc.) sau cel puţin ale investigaţiei jurnalistice (*e.g.* confirmarea informaţiei din cel puţin alte două surse). În unele cazuri, lipsa argumentelor se doreşte a fi compensată prin cel mult o formă de *argumentum ad populum* (corespondent al impersonalului românesc "se ştie că".) Or, absenţa probelor, a argumentului sau a sursei şi reproducerea unor aserţiuni nefundamentate (vezi exemplul Gheorghe Apostol şi multe altele) subminează sever credibilitatea demersului chiar dacă, teoretic, concluziile ar putea fi valide.[4] Însă dincolo de explicaţii şi justificări, repetarea cu obstinaţie a unor exemple clar denunţate ca false se autoexilează, în funcţie de intenţionalitate, într-una din două categorii posibile: fie "prostie" (în cazul neinformării şi credulităţii), fie "rea-voinţă" (atunci când singura motivaţie este cea de a conferi numericitate pe post de argument. Totodată, în cadrul aceleiaşi grupări, submulţimea unor foşti ofiţeri de informaţii spre exemplu pare să nu înţeleagă că fostul loc de muncă nu constituie totuşi un argument în sine, căruia să nu-i mai fie necesară şi precizarea datelor dosarului din care a fost extrasă o informaţie. În sfârşit, ceva mai rafinată pare tehnica ocazională, deja amintită în cazul Tismăneanu, a

[4] Pentru o exemplificare cu titlul de amuzament, vezi aşa-numita „the fallacist's fallacy" din registrul eorilor de logică explicate mundan, cea în care profesorul de matematică respinge inclusiv rezultatul (în sine corect) şi nu doar raţionamentul elevei (în original blondă) care calculează fracţia 16/64 prin metoda eronată a eliminării, atât la numărător, cât şi la numitor, a cifrei 6, obţinând ca „rest"rezultatul 1/4.

argumentului *ad personam* (inclusiv forma *ad hominem circumstantiae*), într-o tentativă de a invalida argumentul prin discreditarea persoanei.

De cealaltă parte, beneficiară a pregătirii academice net superioare, se reliefează empiric un registru mai sofisticat de erori, de la caz la caz deliberate sau involuntare, între care se disting:

- Eludarea unor informații, surse sau chiar întregi lucrări. Spre exemplu, pentru a copia ingenua formulare a lui Tismăneanu (la rândul său un exemplu în “cazul Teohari Georgescu”), “cred că nu mă înşel”, dar niciuna din multiplele lucrări ale unor autori evrei deciate comunității evreieşti din România în secolul XX nu menționează măcar existența, spre exemplu, a *a*.) dărilor anuale de seamă al casei de pensii şi retrageri a ziariştilor din România anilor ’30-’40 (v. Botez 2010), dări cuprinzând numele de naştere, respectiv numele curent al unor zeci de ziarişti evrei, mulți din ei activi şi după război în presa comunistă; sau *b*.) lista celor peste 700 “comunişti categoria A” din Bucureşti întocmită de Siguranță în 1941 (cuprinzând multe nume de ulteriori deminitari comunişti de prim rang, reprodusă în Mâță 2007) sau *c*.) cele 4 tabele de comunişti din România “refugiați” în U.R.S.S. în 1940, tabele transmise de P.C.d.R omologilor din P.C.B. (v. Goma 2007). Obstinația ocultării acestor surse şi documente (existente şi general accesibile în arhivele unor instituții) în plină epocă a Internet-ului şi circulației greu obstrucționabile a informației rămâne greu explicabilă dacă se prezumă buna credință a “omitenților”;
- relativizarea până la negare a identității evreieşti a celor vizați (“ce înseamnă evreu?”), tehnică aplicată în cazurile de evreitate greu contestabilă şi care constă în teoretizări sterile privind elementele constitutive ale definirii evreității prin introducerea subiectivismului autoidentificării, toate acestea într-o deplină ignorare, de către chiar autori de religie mozaică, a regulii halahice extrem de simple de stabilire a filiației: “orice copil născut dintr-o mamă evreică este evreu”[5]; ocazional, în derapajele amuzante ale unor asemenea teoretizări se formulează chiar opinii de tipul “Y se considera comunist, nu evreu” sau “era mai degrabă comunist decât evreu”, într-o involuntară analogie cu bancul referitor la crocodilul care “era mai mult verde decât lung”; juxtapunerea până la interşanjabilitate a unei opțiuni politice (comunism) cu o identitate etnoreligioasă (iudaism) rămâne penibilă chiar şi în cazul unui construct ideologic, cel comunist, de orientare ateistă.
- tehnica argumentului *ad ignorantiam*, de invalidare a unei afirmații doar pentru că nu exista probe la dispozitie in favoarea ei (viciu de logică denunțabil în limbaj uzual de expresia anglo-saxonă “*the absence of evidence isn’t evidence of absence*”) – tehnică de impact prin care sunt categoric respinse încadrările ca evrei a oricăror persoane în absența unor probe, chiar dacă, obiectiv judecând, identitatea respectivei persoane este în respectivul caz incertă (în absența unui certificat de botez, a unei nunți religioase, a practicării religiei creştine sau a oricăror alte probe care să infirme evreitatea celui/celei în cauză);
- tehnica argumentului *ad hominem*, dar în sens opus primei tabere, *i.e.* respingerea unei afirmații prin discreditarea ca antisemit a autorului ei;

În acest context, demersul de față se doreşte a fi unul eminamente descriptiv, urmărind ca obiectiv general alcătuirea unui “dicționar” cât mai cuprinzător şi exact şi, în măsura posibilului, de necontestat, al evreilor implicați în instaurarea şi consolidarea sistemului comunist în România emergentă celui de-al doilea război mondial. Firesc, fiecare intrare va fi completată cu descrierea succintă a rolului exercitat în consolidarea noului regim, pentru o mai bună înțelegere a realității

---

[5] Vezi, *inter alia*, http://www.jen.ro/ciclul_de_viata_files_0.html.

urmărite. Aşadar, se cuvine accentuat, demersul de faţă nu urmăreşte nici *a.)* explicarea/justificarea "apetenţei" evreilor României postbelice pentru comunism, ci se mărgineşte, în această instanţă, să o descrie cât mai acurat, cuantificabil şi cuprinzător, rămânând ca explicaţiile şi poate chiar implicaţiile de timp prezent le fenomenului să fie abordate într-o eventuală fată succesivă proiectului; şi nici *b.)* contextualizarea geografică a fenomenului etichetat colocvial "zydokomuna" (trad. "iudeocomunism") în aria blocului comunist din Europa central-estică emergentă celui de-al doilea război mondial. De aici pornind, se impun câteva precizări preliminare privind structura şi metodologia care fundamentează acest dicţionar.

În primul rând, dată fiind natura sa, proiectul de faţă rămâne în mod firesc unul în desfăşurare, dezirabil a fi îmbunătăţit deopotrivă cantitativ şi calitativ în timp. În acest scop, autorul îi invită pe toţi cititorii care ar putea contribui la completarea dicţionarului să-i trimită orice informaţie considerată utilă la oricare din adresele de e-mail apostu_i@yahoo.com sau mosutata@gmail.com. Pe măsura încorporării de noi date şi informaţii, dicţionarul urmează a fi postat în reţeaua WWW în ediţiile sale îmbunătăţite, cu indicarea permanentă a datei ultimei actualizări.

În al doilea rând, fiind de natură parţial investigativă şi de finalitate descriptivă, dicţionarul a fost structurat corespunzător unei reprezentări a principalelor paliere ale statului comunist după cum urmează:

- aparatul administrativ-politic (grupând acei evrei de la nivelurile semnificative ale ierarhiei de partid şi/sau de stat în România de după al doilea război mondial);
- aparatul represiv (vizează evreii prezenţi în principal în Securitate şi Miliţie şi, secundar şi în măsura relevanţei, în jandarmerie şi forţele armate);
- mass media;
- educaţie şi cercetare (exclusiv segmentele lor ideologizate, *i.e.* segmentele de învăţământ social-umanist);
- cultură (palier considerat o componentă-cheie în consolidarea unui nou regim prin operarea unor modificări controlate ale mentalităţii colective);
- categorie "alţii", compusă din evrei cu funcţii importante în ierarhia locală şi regională de partid şi de stat, din evrei decoraţi pentru meritele lor de către statul comunist, membri – în eticheta lui T Solomovici – ai "făcăturii comuniste" C.D.E. (Comitetul Democrat Evreiesc[6]), etc., cazuri alcătuind cumulativ o categorie reziduală, definită "în fund de sac". Această categorie este completată de lista evreilor comunişti în atenţia Siguranţei în 1941 (mulţi din ei cu funcţii în ierarhia de stat şi partid după august 1944), respectiv de evrei basarabeni comunişti implicaţi în evenimentele din Basarabia în perioada 28 iunie 1940 – 22 iunie 1941.

O atare demarcare a acestor paliere deserveşte un scop mai degrabă orientativ, didactic, şi nu unul riguros analitic, în unele cazuri persoanele menţionate transgresând de-a lungul timpului, prin evoluţia profesională dintr-un domeniu în altul, aceste delimitări; în aceste cazuri, încadrarea într-o anumită categorie a fost operată pe baza relevanţei activităţilor şi respectiv notorietăţii persoanei respective. Ca exemplu concret, chiar dacă după 1944 a activat un timp în redacţia ziarului *Scânteia* (ceea ce ar fi reclamat încadarea în dicţionarul de faţă la secţiunea mass media), Silviu Brucan de pildă este plasat, în virtutea evoluţiei sale profesionale ulterioare, la capitolul "aparatul administrativ-politic".

Din punct de vedere metodologic, ca perioadă delimitată supusă observaţiei, dicţionarul focalizează primele două decenii succesive momentului 23 august (*i.e.* 1944-1965, practic "epoca Gheorghiu-Dej"), până la momentul la care constrângerile numerice obiective aferente masivei emigraţii evreieşti în Israel au determinat şi descreşterea semnificativă a evreilor prezenţi la vârful

[6] Într-o altă apreciere formulată tot de un evreu - fostul şef rabin Moses Rosen, C.D.E. a reprezentat „instrumentul cel mai de seamă al campaniei antisioniste în România" [*adapt.*] (1990: 160).

ierarhiei comuniste din România[7]. Cu unitatea temporală definită, metodologia încadrării "ca evreu" în prezentul dicționar urmărește ameliorarea dihotomiei parcimonie vs. comprehensivitate și se fundamentează consecutiv pe satisfacerea verificabilă, în cazul fiecărei persoane, a cel puțin unuia din următoarele patru criterii:

1. identitate evreiească (etnonațională şi/sau religioasă) autodeclarată la un moment dat;
2. fiul/fiica unei mame evreice (inclusiv cei convertiți pe parcursul vieții la altă religie);
3. identificat şi asumat ca evreu de către cercetătorii evrei şi/sau comunitatea evreiască[8] (*e.g.* cazurile multor ofițeri de Securitate (inclusiv Boris Grünberg, alias Al. Nicolschi), care în documentele oficiale se declara de naționalitate română, maghiară, rusă, etc., dar la momentul de față sunt acceptați ca a fi fost evrei chiar şi de către cercetătorii evrei în materie);
4. [uzitat rarisim în poziția de criteriu singular] cu nume de natură să elimine orice dubiu (*e.g.* Bella Rabinsohn, Israel (alias Ion) Rachmuth, Pinchas Solomonovici, etc.).

În sfârşit, în cazul în care îndeplinirea în mod minimal a unuia din aceste criterii rămâne obiectul unor controverse rezonabile, semnul "(?)" din dreptul unor persoane indică incertitudinea identității lor evreieşti.

Un asemenea instrumentar metodologic este menit să evite una din erorile caracteristice altor lucrări în materie, care, în identificarea unor evrei din aparatul comunist sau al Securității, iau în considerare cvasiexclusiv criteriul "naționalității declarate" a persoanelor. Ori, sub acest aspect se impun câteva observații critice.

În mod nespecific României, unii membrii ai comunităților evreieşti, variind ca motivație şi pondere de la caz la caz, au evitat de-a lungul timpului să se declare evrei, preferând alte autoîncadrări subiective. Recensămintele primelor trei decenii în România postbelică ilustrează extrem de clar acest fapt; conform recenzărilor oficiale efectuate la nivel național, numărul cetățenilor români de naționalitate evreiască ar fi scăzut de la 428.312 în 1948 (dată de referință 25 ianuarie) la 146.264 în 1956 şi respectiv 42.900 în 1966, în ceea ce aparent ilustrează reducerea numărului de evrei din România de nu mai puțin de 10 ori în doar 8-9 ani! În realitate, orice analiză contextuală sumară denunță ridicolul unei asemenea teze. Concret, sursele evreieşti converg în estimarea emigrației evreieşti din România în intervalul temporal închis 1948-1955 la 130.-135.000 (B. Wasserman, S. Leibovici-Laiş, R. Ioanid, M. Rosen, etc.), ceea ce, coroborat cu un spor demografic – *arguendo* – de 0% conduce spre o mărime a populației evreieşti în 1956 de cca. 300.000[9]. O atare cifră, de două ori mai mare decât numărul de 146.264 al celor autodeclarați evrei în 1956, nu-şi identifică altă explicație decât aceea a unei ponderi semnificative de evrei "ascunşi", din care nu puțini prezenți în ierarhia comunistă în şi la diversele ei sectoare şi niveluri ierarhice. Cu relevanță directă în economia demersului de față, procentele covârşitoare de evrei comunişti cu nume "românizate", la "recomandarea" conducerii partidului (estimativ 80-90% din "evreii comunişti" din eşaloanele superioare, *v. infra*), confirmă în fapt această realitate.

Subsumat, o categorie de înaltă specificitate o constituie evreii ardeleni vorbitori de limbă maghiară; în mod tradițional, mulți din aceştia (chiar dacă practicanți ai religiei mozaice) s-au declarat de-a lungul timpului de naționalitate maghiară[10], într-un *pattern* replicat în proporții asemănătoare şi în

---

[7] Conform statisticilor oficiale, pe măsura emigrației evreieşti spre Israel, la momentul recensământului din 1966, minoritatea evreiască mai număra (cf. autoîncadrărilor de tip subiectiv aferente oricărui recensământ) circa 42.900 persoane, adică 0,2% din totalul populației României, pornind de la 400.-450.000 în 1948.

[8] Acceptare concretizată de pildă inclusiv în acordarea dreptului de imigrare în Israel (unde autoritățile transpun de fapt *in integrum* canonul halahic al ascendenței evreieşti materne), în înmormântrea într-un cimitir evreiesc, etc.

[9] Deloc întâmplător, M. Rosen avansa exact acelaşi număr în estimarea comunității evreieşti din România în 1956, aidoma modului în care, numărului oficial de cca. 25.000 evrei în România în 1975, el îi contrapune, mai realist, cca. 45.000 (1990: 261).

[10] În contextul în care, nu mai puțin adevărat, comunitatea maghiară la rândul ei i-a recunoscut în mod tradițional pe aceşti evrei ca maghiari, într-o juxtapunere până la identificare a atributului naționalității cu criteriul limbii materne.

rândurile comuniştilor şi securiştilor evrei maghiarofoni (Ghizela Vass, Iosif Bank, Mihai Levente, Nicolae/Miklos Goldberger, Gavrilă Birtaş, K. Kalauşek, Ludovic Bokor, Ladislau Tesler, Coloman Ambruş, Zoltan Kling, etc.).

Cât priveşte evreii din Securitate, identificarea corectă a acestora implică nu doar depăşirea erorilor aferente autoîncadrării lor subiective (e.g. notoriul torționar Al. Nicolschi, n. Boris Grünberg, nu s-a declarat niciodată în vreun document ca evreu, la fel cum alt ofițer, Arnold Platman (fiul lui Marcu) mărturisea de pildă în autobiografia sa de la Securitate că în trecut fusese evreu, dar la acel moment era român (pentru ambele cazuri, şi altele, v. infra), ci şi – sau, mai ales – considerarea recomandărilor informale care circulau în primii ani în interiorul instituției, privind românizarea pe cât posibil a numelor alogenilor.[11]

În acest context, operarea în demersul de față cu setul celor 4 criterii neexclusive evită multe din erorile amintite. Spre exemplu, cazul menționat al lui Al. Nicolschi/ Grünberg, care s-ar sustrage în primă instanță criteriului naționalității autodeclarate, este acoperit de criteriile 3 şi 4, i.e. este acceptat ca a fi fost evreu inclusiv de către cercetătorii evrei, iar numele de naştere, atestat în documentele oficiale ale unor autorități româneşti, confirmă identitatea sa evreiască; cazul altui securist, precum Dorel Oprescu, nemenționat după cunoştința noastră în lucrările cercetătorilor evrei, întruneşte criteriul al doilea prin înmormântarea sa într-un cimitir evreiesc; în acelaşi sens, aplicând criteriul halahic al filiației evreieşti pe linie maternă, în lexiconul de față sunt incluşi ca evrei şi cei din categoria convertiților la altă religie, care subsecvent s-ar putea declara ne-evrei, precum Teohari Georgescu, Eduard Mezincescu, Herta Schwammen (alias Elena, soția lui Lucrețiu Pătrăşcanu), Tudor Vianu, Richard Wurmbrand, etc.[12]

În sfârşit, în privința surselor bibliografice fundamentând operațional încadrările ca evrei, acestea au fost menționate în canoanele scrierii academice exclusiv în acele cazuri de persoane fie de notorietate redusă, fie de identitate controversată, altfel spus, acolo unde stadiul cercetării *mainstream* în domeniu ne-a obligat la formularea fundamentată de observații, critici sau completări. Acestei categorii i se subsumează şi cazurile deocamdată insuficient fundamentate bibliografic de alți cercetători, de ex. "Bacher", indicat ca procuror adjunct al României de după război de un singur autor, fie acesta chiar evreu, recte Teşu Solomovici. Din aceleaşi considerente de parcimonie şi fluență a textului, de regulă nu s-au mai indicat sursele de informare în cazurile deopotrivă notorii şi scutite de controverse chiar şi în rândurile cercetătorilor evrei (*e.g.* Ana Pauker (Rabinsohn), Iosif Chişinevschi (Roitman), Barbu Zaharescu (Zuckerman), Petre Lupu etc.). Ca ierarhizare bibliografică au fost preferate, fireşte, sursele primare, în special documente oficiale ale unor autorități ale statului (v. Monitorul Oficial, Arhivele Naționale, C.N.S.A.S., decrete de stat, fişe matricole penale din penitenciare, etc.), secondate de sursele evreieşti şi externe ne-româneşti (ex. ambasada SUA la Bucureşti, cercetători occidentali "frecventabili", *ie.* ne-anti-semiți), aceasta în deziderătul dublu al creşterii fiabilității şi al pre-eliminării, pe cât posibil, a oricăror polemici sterile.

[11] „Recomandări" cvasioficiale înaintate nu doar ofițerilor evrei din Securitate, ci în general celor din ierarhica administrativ-politică a statului comunist. Spre exemplu, cu referire la tatăl său (n. Tisminețki), Vladimir Tismăneanu declară: „şi-a schimbat numele în Leonte Tismăneanu în 1948, la cererea unor înalți activişti de partid" (Tismăneanu 2005: 320-1, n.82).

[12] Pentru o explicație a faptului că *Halaha* (codexul religios mozaic) nu recunoaşte convertirea la altă religie, considerându-l pe convertit în continuare evreu, vezi lămurirea oferită de actualul prim rabin al României, Şlomo Sorin Rosen, în cadrul proiectului Dvar Tora, la adresa http://www.dvartora.ro/raspunsuri/identitate-iudaica/cine-este-evreu/2696-un-evreu-crestinat-isi-pierde-identitatea-de-evreu.html (accesat ian. 2011). Parantetic, o mărturie empirică nesingulară o oferă *inter alia* cazurile câtorva mii de evrei din Ardealul de Nord, convertiți la creştinism în timpul celui de-al doilea război mondial, pentru a se sutrage legislației antisemite, care au fost reprimiți postbelic în comunitatea evreiască prin automata nerecunoaştere a converitirii lor. La fel de adevărat, în aplicarea riguroasă a acestui canon religios al considerării ascendenței materne, sunt automat încadrați ca evrei – pentru a menționa câteva figure celebre – dramaturgul Eugen Ionescu, poetul Adrian Păunescu, respectiv poetul legionar Radu Gyr (Demetrescu), dar excluşi, ca *goim*, Petre Roman , Mariean Vanghelie, jurnalistul Dumitru Graur sau Adrian Lustig, toți cu tați evrei, dar mame creştine.

Lista abrevierilor

A.F.D.A.	Asociația Foştilor Deținuți şi Deportați Antifascişti
A.N.I.C.	Arhivele Naționale Istorice Centrale
A.R.L.U.S.	Asociația Română pentru strângerea Legăturilor cu Uniunea Sovietică
A.S.E.	Academia de Ştiințe Economice din Bucureşti
A.S.R.I.	Arhiva Serviciului Român de Informații
B.B.N.H.	Bsarabia, Bucovina de Nord şi ținutul Herței
B.O.	Biroul Organizatoric (al C.C. al P.C.R./P.M.R.)
B.P.	Biroul Politic (al C.C. al P.C.R./P.M.R.)
căs.	Căsătorit(ă)
C.A.S.B.I.	Casa de Administrare şi Supraveghere a Bunurilor Inamice (1948-1953)
C.C.	Comitetul Central
C.C.P.	Colegiul Central de Partid
C.D.E.	Comitetul Democrat Evreiesc
C.F.R.	Căile Ferate Române
C.G.M.	Confederația Generală a Muncii
C.N.S.A.S.	Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
col.	colonel
C.P.A.D.C.R.	Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România (2006-)
C.P.Ex.	Comitetul Politic Executiv (al C.C. al P.C.R.)
C.S.I.E.R.	Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România
C.S.J.	Curtea Supremă de Justiție
C.P.U.N.	Consiliul Provizoriu de Uniune Națională
D.G.I.L.	Direcția Generală a Industriei Laptelui
D.G.P.	Direcția Generală a Poliției
D.G.P.T.	Direcția Generală a Presei şi Tipăriturilor (de pe lângă Consiliul de Miniştri)
D.G.S.P.	Direcția Generală a Securității Poporului (1948-1951)
D.G.S.S.	Direcția Generală a Securității Statului (1951-1952)
D.I.E.	Direcția Informații externe (din cadrul Securității)
D.P.L.C.	Direcția Penitenciare, Lagăre şi Colonii (din cadrul M.A.I.)
D.R.S.P.	Direcția Regională a Securității Poporului (în cadrul D.G.S.P.)
D.S.S.	Direcția Securității Statului din cadrul M.A.I. (1953-1989)
D.T.I.C.	Defense Technical Information Center (în S.U.A.)
E.S.P.L.A.	Editura de Stat Pentru Literatură şi Artă
f.	fost
ff.	filele
F.C.E.R.	Federația Comunităților Evreieşti din România
F.N.D.R.	Frontul Național Democrat din România
F.N.T.D.R	Frontul Național al Tineretului Democrat din România
F.O.	Foreign Office
F.S.N.	Frontul Salvării Naționale
F.U.C.E.	Federația Uniunilor de Comunități Evreiești
G.D.S.	Grupul pentru Dialog Social
g-ral.	General

H.C.M.	Hotărârea Consiliului de Miniştri
I.C.R.A.	Întreprinderea de Comerț cu Ridicata pentru Produse Alimentare (Bucureşti)
I.L.O.	International Labour Office
I.M.F.	Institutul de Medicină şi Farmacie (din Bucureşti)
I.P.B.	Institutul Politehnic Bucureşti
I.R.I.R.	Institutul Român de Istorie Recentă
I.S.P.S.P.	Institutul de Studii Politice şi Social-Politice (de pe lângă C.C. al p.C.R.)
lt.	locotenent
M.A.E.	Ministerul Afacerilor Externe
M.A.I.	Ministerul Afacerilor Interne
M.A.N.	Marea Adunare Națională
M.Ap.N.	Ministerul Apărării Naționale
M.C.E.	Ministerul Comerțului Exterior
M.Of.	Monitorul Oficial
mr.	maior
M.S.S.	Ministerul Securității Statului (1952-1953)
n.	Născut(ă)
N.K.V.D.	Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne (*Narodnîi komissariat vnutrennih del*)
O.C.L.	Oficiul Comerțului Local
O.M.S.	Organizația Mondială a Sănătății
O.N.C.E.	Oficiul Național pentru Cultul Eroilor
O.N.U.	Organizația Națiunilor Unite
P.-M.A.N.	Prezidiul Marii Adunări Naționale
P.C.B.	Partidul Comunist Bolşevic (în U.R.S.S., 1934-1952)
P.C.d.R	Partidul Comunist din România (perioada interbelică, a "ilegalismului")
P.C.R.	Partidul Comunist Român (1944-1948, 1965-1989)
plt.	plutonier
P.M.R.	Partidul Munictoresc Român (1948-1965)
R.P.R.	Republica Populară Română (1947-1965)
S.R.I.	Serviciul Român de Informații
S.S.I.	Serviciul Special de Informații (1940-1944, ulterior Serviciul de Informații)
ş.u.	şi următoarele
T.E.S.	Teatrul Evreiesc de Stat (din Bucureşti)
u.a.	unitate arhivistică
U.D.R.	Uzinele şi Domeniile Reşița
U.F.A.R.	Uniunea Femeilor Antifasciste din România
U.F.D.R.	Uniunea Femeilor Democrate din România (succesoarea U.F.A.R.)
U.N.S.R.	Uniunea Națională a Studenților din România
U.R.S.S.	Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
U.T.M.	Uniunea Tineretului Muncitoresc (1948-1965)
U.T.C.	Uniunea Tineretului Comunist (1944-1948, 1965-1989)
v.	vezi
(?)	- identitate evreiască incertă/controversată

Aparatul administrativ-politic

1. **ABRAMOVICI, Carol** (n. 1922) – de profesie inginer chimist, consilier la Ministerul Comerțului Exterior (1949-1951) unde era practic locțiitorul ministrului adjunct Gheorghe (Gogu) Rădulescu; refugiat în străinătate în timpul mandatului, după ce obținuse aprobarea deplasării de serviciu în Belgia (în pofida opoziției secției Cadre a C.C.), grație intervenției aceluiaşi Rădulescu (şi, se pare, inclusiv a lui Al. Voitonovici) la Ana Pauker[13];
2. **ADERCA, F. Marcel** (26.I.1920 – III.2008, Bucureşti, cimitirul sefard) (fiul publicistului Froim Adelstein, alias Felix Aderca (1891-1962) - funcționar M.A.E. (1948-1951), exclus din partid în 1954, ulterior funcționar la Editurile "Cartea Rusă" şi "Univers", editor, publicist (v. dosarul său de la C.C.P. (nr. inv. 41/99 din 22.IV.1954));
3. **ADERCA, Clara** (n. SCHMIDT) (soția lui Marcel Aderca) – funcționar în centrala Ministerului Comerțului Exterior la începutul anilor '50, ulterior funcționară la Sovromlemn (1957-1960) – menționată în dosarul de la C.C.P. al soțului său (1954);
4. **ADLER, Ladislau** (fiul lui Andrei) – de la începutul anilor '50 până în anii '60 vicepreşedingte al Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură şi Sistematizare, profesor şi autor în domeniu; decorat în 1964 cu Medalia Muncii (Cajal & Kuller 2004: 478);
5. **AIBENŞUTZ, Mihai** (alias AIBĂNŞUȚ, la origine Eibschitz) – inițial anchetator al partizanilor capturați în Munții Bihorului, ulterior membru al Biroului Comitetului Raional „V.I. Lenin" Bucureşti al P.C.R./P.M.R. şi director al Întreprinderii de prototipuri Bucureşti, cercetat diciplinar în partid în 1955 pentru că ar fi "concediat abuziv elemente de naționalitate română pentru a-şi promova prietenii şi cunoscuții"; dosar la C.C.P. (91(I&II)/354 din 19.VIII.1955) (v. şi Cațavencu 2007: 4, Kovacs 2006, respectiv Ionițiu 2008:88 şi 2006: 43, care îl menționează eronat ca Aibănuş Mihai);
6. **AIZIC, Clara** (LEBIANU) - membru al C.C. al Crucii Roşii în anii '50 (dosar la C.C.P., dată extremă 15.XI.1955);
7. **ALBESCU, Alexandru** (n. Ernest WEISS) – membru de partid din 1940, cu dosarul la Colegiul Central al partidului (nr. inv. 136/219 din 8.III.1957) şi la secția Economică a C.C. (1973), de la sfârşitul anilor '40 în ministerului Comerțului Exterior, unde ocupă inclusiv poziția de ministru adjunct (1966-1970);
8. **ALEXANDRU, Mihail** – la începutul anilor '30 student la Drept, cazat la căminul (pentru studenți evrei) "Schuller"[14], ilegalist din "vechea gardă", ministru adjunct al Comerțului Interior (1948-1952), ulterior epurat (Levy 2002: 192, 203; Cohen 1994: 27, 297 n. 51);
9. **ALPERIN, Siegfried** – membru al primei comisii pentru cenzura presei din cadrul Ministerului Propagandei[15] (1944-1946), apoi regizor la Ministerul Artelor (şi Informațiilor) şi în paralel

[13] V. referatul întocmit lui Rădulescu de către Securitate în 1954 în Tănase 2010: 91-92. Aceeaşi persoană este menționată sub numele incorect „Abramowitz" şi în Ioanid, 2005:93 şi respectiv F. Mihai, 2008, care pare să-l plagieze pe Ioanid.
[14] În aceeaşi perioadă cu Leonte Răutu, Cristina Boico, Hermina Tismăneanu, Mihail Florescu ş.a. (Cohen 1994: 97 n. 51).
[15] Pentru un exemplu ilustrativ, vezi decizia comisiei publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 22 august 1945, ale cărui două anexe scot din circulație 161 titluri între care Nicolae Berdiaeff - *Marxismul şi religiunea* (1934), Elie Bufnea - *Cruciați, tirani şi bandiți în Rusia Sovietelor* (1931), Mihail Chirnoagă – *Logodna* (1940), Gheorghe I. Ciorogaru - *Națiune şi armată* (1937), mitr. Nifon Criveanu - *Domnul este cu tine* (1944), g-ral A. Dabija - *Războiul germano-polon* (Învățăminte) (1940), Nichita Drăgulin - *Prizonier la Bolşevici* (1944), Paul Georgescu - *Naționalismul lui Eminescu* (f.a.), Constantin Loghin - Istoria literaturii române Dela început până la zilele noastre (1945), Iancu I. Nistor - P*entru consolidarea României Mari. Discursuri rostite la Senat în sesiunea extraordinară din vara anului 1920* (1920), g-ral

redactor la Radiodifuziune, exclus din partid în 1951 pentru fost colaboraționism cu legionarii şi afacerism (dosarul personal la C.C.P., nr. inv. 372/665, din 2.I.1951);

10. **ANDREESCU, Dan** (n. David ABRAMOVICI) - şef de serviciu la Direcția Generală a Arhivelor Statului, exclus din partid în 1960 (decizie reconfirmată de C.C.P. în 1962) sub acuzația de a fi pretins şi primit de mită de la o funcționară în vederea cedării locuinței sale (dosar C.C.P. nr. 516/653 din 25.I.1960);
11. **ALMOSNINO, Leon** (d. 1971, Bucureşti) – şeful Serviciului Presă din Ministerul Poştei şi Telecomunicațiilor (1950-1954), destituit şi exclus din partid în 1954 pentru neglijență în serviciu (dosar nr. 363/169 din 1.12.1954, fond C.C.P.);
12. **(?) ARDELEANU, Clara** (n. TURCU) – soția lui Iosif Ardeleanu, directoare în M.A.E. (1947-1952), ulterior pe un post secundar, în 1962 încă director adjunct în centrală (dosar C.C.P. nr. 1052/576 din 19.VII.1963);
13. **ARDELEANU, Gherghina** (n. ADLER) (n. 1913, Budapesta – 1950 Bucureşti) – în 1941 "lucrătoare mănuşi" conform unui raport al Siguranței, după război membru al comisiei de cenzură a presei instituită în cadrul Ministerului Propagandei, decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a (Decretul 873/20.VIII.1949); incinerată la crematoriul "Cenuşa";
14. **ARDELEANU, Iosif** (n. József Demenyi (Demö) ADLER) (26.X.1909 – 1988 Bucureşti) - fost ilegalist, redactor în echipa inițială de la *Scânteia*, iar apoi la *Contemporanul,* director în M.A.E. în mandatul Anei Pauker (1947-1951), director general al Direcției Generale a Presei şi Tipăriturilor (preşedinte al Colegiului direcției - organul *de facto* al cenzurii în presă, ființând pe lângă Consiliul de Miniştri[16]) (din 1951 până în 1973, când este înlocuit cu Ion Cumpănaşu), membru al Comisiei Centrale de revizie (a C.C.) al P.M.R. (1955-1960); în 1958 cercetat disciplinar de C.C.P. (dosar nr. 1070/108 din 5.VI.1958); decorat ca pensionar în 1978 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a (Decret nr. 262 din 21 august 1979);
15. **ARONOVICI, Mişu** – în 1949 instructor în cadrul sectorului Ştiință al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R – secția Propagandă şi Agitație, dosar 51/1949, ff. 118-121);
16. **ATANASIU, Horațiu** (n. Hirsch ATLASMAN) - în anii '50 profesor de planificare la I.P.B. şi membru al secției Economice a C.C., în anii '60 vicepreşedinte al Comitetului de Stat pentru Planificare, din ianuarie 1967 consilier referent în cadrul Secretariatului General al Consiliului de Miniştri; cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 63/1955),
17. **ATIAS, Ficu - ş**ef de cadre la Direcția Generală a Exploatării din Ministerul Industriei Lemnului în guvernele Groza, condamnat penal pentru speculă în 1953, demis şi exclus din partid (dosar C.C.P. nr. 166/784 din 21.XII.1953);
18. **AVĂDANEI, Tudor** (n. Saul ŞAPIRA) (n. 24.II.1909, Iaşi) – de profesie contabil, ilegalist (membru de partid din 1930), şeful sectorului Carnete şi Evidență al C.C. al P.C.R. (din 1945 până în anii '60); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; dosar de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.M.R (1953);

Ştefan Panaitescu - *Isbânda românismului şi minoritarii în armată* (1938), Alexandru Predescu - *Soldați în Est* (1943), Teofil Gh. Sidorovici [fratele Alexandri Sidorovici-Brucan, n.n., I.A.] - Brazdă nouă (1939), I. Simionescu - *Calendarul Gospodăriilor din sate şi oraşe* (1943), Petre V. Haneş – "Basarabia, Autonomia, neatârnarea şi unirea cu România" (1919), etc. În total, în numai patru ani (1945-1949), au "dispărut" din spațiul public 8779 titluri (C.P.A.D.C.R. 2006: 489).

[16] În perioada de după 1944, organul instituțional responsabil nominal cu cenzura a suferit numeroase modificări: în toamna lui 1944 a fost creată o comisie de cenzură în cadrul Ministerului Propagandei (minister redenumit al Informațiilor în 1946, fuzionat cu Ministerul Artelor în 1948 în forma Ministerului Artelor şi Informațiilor şi redenumit Ministerul Artelor în mai 1949). De facto şi de jure, această comisie se subordona, prin intermediul Ministerului Afacerilor Străine, Comisiei Aliate de Control. În 1946, comisia în discuție devine Direcțiunea Presei din cadrul Ministerului Informațiilor (ulterior a Ministerului Artelor şi Informațiilor), iar din mai 1949 atribuțiile cenzurii asupra spațiului publicistic sunt preluate de nou-înființata Direcție Generală a Presei şi Tipăriturilor de pe lângă Consiliul de Miniştri (D.G.P.T.). În 1965, Direcția va fi transformată în Comitetul de Stat pentru Presă şi Tipărituri. Pentru mai multe detalii, vezi Corobca 2008, 2008*b* şi 2008*c*.

19. **BABENCO, Simion** (1912-1971) - fost condamnat pentru spionaj în favoarea U.R.S.S. în 1939, după august 1944 şeful Secţiei Gospodărie de Partid a C.C. al P.C.R., iar ulterior secretar general la Ministerul Industriei Alimentare (până în 1964), incinerat la crematoriul "Cenuşa";
20. **BACHER, Iulius** – procuror şef adjunct (al lui Al. Voitonovici) al României (1948-1952) (singura mențiune în Solomovici 2001 II: 42);
21. **BACIU, Lidia** (n. Ida Mironovna GOLDMAN) – refugiată în U.R.S.S. în 1941, revenită în țară în 1944, ulterior activistă a partidului, cu dosar de cadre la secția Relațiii Externe a C.C. al P.M.R. (1950);
22. **BALAŞ, Egon** (n. Egon BLATT, 7.VI.1922, Cluj, fiul lui Ignac (Ignatius) şi Boriska (Barbara), n. Hirsch) - adjunct al organizației Cluj a P.C.d.R. (1944-1948), profesor de economie mondială la I.S.E.P. (Institutul de Studii Economice şi Planificare), încadrat în M.A.E. în 1947 de către Ana Pauker, funcționar la Legația României la Londra (1948-1949), după revenirea în țară redactor la revista lunară *Probleme Economice* şi şeful Departamentului pentru Probleme Economice din cadrul M.A.E. (1949-1952), arestat în cadrul "epurărilor" din 1952, anchetat, eliberat în 1954, ulterior funcționar la Institutul de Cercetări Economice (1955-1959); emigrat în 1966 în Israel, iar în 1967 stabilit în SUA, unde urmează o carieră universitară (matematică); încă în viață în decembrie 2010 (Balaş 2008 *passim*);
23. **BALTAZAR, Camil** (n. Leopold GOLDSTEIN, zis Leibu) (25.VIII./7.IX 1902, Focşani – 27.IV.1977, Bucureşti) – frizer, apoi ziarist în perioada interbelică; după război redactor la *Vremea literară* şi *Călăuza artelor* (1948-1949), *Albina* (1949-1950), *Gazeta literară* (1954-1957); inspector general la Ministerul Artelor (şi Informațiilor) (1948-1952); şeful Serviciului de Presă şi Propagandă din Ministerul Industriei Alimentare şi redactor al buletinului ministerului *Industria alimentară* (1952-1958?); ulterior poet, prozator, traducător;
24. **BANC, Iosif** (n. Jozsef BANK) (3.III.1921 Aluniş, Mureş - 2007) – evreu maghiarofon; membru supleant şi apoi cu drepturi depline al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1955-1960, 1989); membru al Secretariatului C.C. al P.C.R. (1972-1973, 1979-1989), membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. (1965-1974), membru al CPEx (1979-1989); prim-secretar al Comitetului Regional Oradea (1956-1958), vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1965-1972), apoi prim-secretar al Comitetului de partid al jud. Mureș (până în 1975), după care a fost numit președinte al Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale; decorat cu ordinul "23 August" cls. II.-a în 1964; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1953, 1955); (?) *tatăl jurnalistului Andrei Banc, redactor la Realitatea Evreiască*;
25. **BANTZER, V.** – inspector la Direcția Medicină Curativă a Ministerului Sănătății în 1948 (Bărbulescu *et al*. 2009: 77);
26. **BARANGA, Aurel** (n. Ariel LEIBOVICI) (20.VI.1913-10.VI.1979, Bucureşti) - dramaturg, poet şi publicist (autor, *inter alia*, al versurilor imnului comunist din 1948 "Zdrobite cătuşe"); redactor la radio (1945), corespondent la Tribunalul Poporului (1945-1946), inspector general în Ministerul Artelor şi Informațiilor (până în noiembrie 1948), ulterior inspector general al Direcției Artelor din Ministerul Culturii şi membru al echipei redacționale la revista *Teatrul* în anii '50-'60; membru al C.C. al P.C.R. (1969-1974); redactor-şef al revistei *Urzica* (1949-1979); căsătorit cu Marcela Rusu, fosta soție a lui Alexandru Bârlădeanu; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1976!); decorat cu Odinul Muncii cls. II-a în 1954, ordinul "23 August" cls. IV-a în 1959 şi "Meritul Cultural" cls. II-a în 1971;
27. **BARASCH, Eugen A.** (1906-1987) - jurist, redactor la revista *Studii de drept românesc* (anii '50-'60), membru corespondent al Academiei Române, cu fişă de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (dosar 29/1957);

28. **BARBU, Hilel Adolf** – director general adjunct al Direcției Generale a Presei și Tipăriturilor (organul de cenzură de pe lângă Consiliul de Miniștri) (1949-1952); cu fișă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1951);
29. **BARHAD, Aurel** (n. 1916) – farmacist; în 1948 șeful direcției Farmacii și Medicamente din Ministerul Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 179, 198);
30. **BARHAT, Bernard** (în alte documente BARHAD, iar uneori BARATH) (fiul lui Beriș și Sim(h)a) – după august 1944 secretarul sectorului de studenți P.C.R./P.M.R. Iași, activist P.M.R. Iași, între 1947 și 1950 cadru didactic la facultățile de medicină, respectiv filosofie (catedra de marxism-leninism) din Iași, ulterior medic M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1955[17]); - într-un referat al Ministerului Învățământului din 7 septembrie 1949, menționat într-o listă de persoane care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu și Goșu 2009: 116, 200-1);
31. **BARU, Filip** (cumnatul colonelului Alexandru Ioanid, soțul Rosinei) – în anii '50 șef al Agenției Economice a României la Moscova, cu grad de consilier diplomatic, cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R.(dosar 63/1955) (menționat și în Solomovici 2004: 538);
32. **BĂDESCU, Nicolae**[18] (23.IX.1912 – 1991; București) – membru de partid din 1942, de formație arhitect; după 1944 activist al Uniunii Patrioților, director general în cadrul Ministerului Construcțiilor și Lucrărilor Publice (1947-1952), decan al Școlii de Arhitectură din București (1952-1953), președinte cu rang de ministru al Comitetului de Stat pentru Arhitectură și Construcții (redenumit pentru Arhitectură și Sistematizare în 1955) (1952-1957), ministru adjunct al Construcțiilor (1957-1958), vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Economie și Administrație Locală (1969-1974), membru al C.C. al P.C.R. (1965-1969), deputat în M.A.N. (de Horezu 1957-1965, 1965-1969, 1969-1975); co-arhitect al aeroportului Băneasa (1944-1947) și al complexului "Casa Scânteii" (1948-1956); decorat cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. II-a în 1964; cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (1952); incinerat la crematoriul "Cenușa";
33. **BĂLAN, Marcel** (alias) – fost ilegalist, care a petrecut anii '30 și războiul în inchisoare, după război directorul Direcției Administrative din cadrul Ministerului de Finanțe (1948-1952), s-a sinucis în 1952, imediat după reținerea ministrului Vasile Luca;
34. **BĂLĂNESCU, Elena** (n. Simelia, căs. ROSENZWEIG, soția prof. Ion. N. Bălănescu) – activistă a P.M.R. în anii '50, cu fișă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.M.R. (1951);
35. **BĂLĂNESCU, Mircea** (n. Eugen BENDER, după alte surse Bend(e)l (ex. Tismăneanu 2005: 99, 304 și 1991: 141), Cohen (1994: 297 n. 57)) – ilegalist, fost secretar al lui Ștefan Foriș, director în centrala M.A.E. (1948-1952), în anii '50 ambasador la Paris, apoi la Atena (responsabil și pentru Cipru) (1960-1968), ulterior numit ambasador la Helsinki (1968); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, în 1964 cu ordinul "23 August" cls. III-a și în 1981 (pensionar) cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a;
36. **BÂRLĂDEANU, Alexandru** (n. GOLDENBERG, la Comrat (Basarabia) (25.I.1911 – 13.XI.1997, București) – licențiat în drept (1937, Iași), profesor de drept (1937-1940), rămas în Basarabia după iunie 1940, în timpul războiului evacuat în Karaganda, revenit în țară în 1946; membru de partid din 1943, expert economic al Comisiei guvernamentale române la tratativele de pace de la Paris (1946-1947), secretar general al Ministerului Economiei Naționale (1946), apoi al Ministerului Industriei și Comerțului (1947-1948), ministru adjunct al Industriei (1948), adjunct al Comerțului (1948), ministru al Comerțului Exterior (1948-1953, 1953-1955), vicepreședinte al

[17] V. și http://iec.psih.uaic.ro/anuare/aratafisatest.php?letter=B&id=5465

[18] Menționat ca evreu atât de Radio Europa Liberă în 1965 (v. stenograma adaptată a emisiunii din 10 august la adresa http://www.osaarchivum.org/files/holdings/300/8/3/text/50-4-80.shtml), cât și de cercetătorul (fost C.N.S.A.S și Arhivele Naționale) Gabriel Catalan (în articolul "About the Sovietization of Romanian Architecture", cu rezumat disponibil la adresa http://iit.iit.tuiasi.ro/adxenopol/aiix/aiix_10/aiix_10_10.pdf).

Consiliului de Miniştri (1955-1965 şi 1967-1969), preşedinte al Consiliului Național al Cercetării Ştiințifice (1967-1968); membru al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1955-1969), membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. (1962-1965), membru al Comitetului Executiv şi al Prezidiului Permanent al CC al PCR (1965-1969), şi, după Revoluția din decembrie 1989, preşedinte al Senatului în prima legislatură postdecembristă (1990-1992) şi vicepreşedinte al Academiei Române (1990-1994);

37. **BECHEANU, Ana Feige** (n. SPIEGLER) (n. 1907) – secretar tehnic al Comisiei Controlului de Partid[19] în anii '50;

38. **BERARU, G(h)eorg(h)e** (n. Ştrul) – în mandatul Anei Pauker funcționar la M.A.E. (membru al organizației de partid din minister), cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosar 118/1951);

39. **BERCOVICI, Aura** – în 1949 activistă de partid, instructoare în cadrul sectorului Presa Centrală al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. – secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, pp. 118-21);

40. **BERGHIANU, Maxim** (n. 19.VIII.1925, Sighişoara) (în alte documente oficiale ale partidului ortografiat Bergheanu, respectiv Berghean) - membru supleant (1955-1960), apoi cu drepturi depline al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1960-1989), prim-secretar de partid al regiunii Stalin (începutul anilor '50), apoi Cluj (1965-1968) și al județului Ilfov (1978), vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (1965-1967), preşedinte al Consiliului de Stat al Planificării (1965-1972), ministru al Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe (1972-1978), ministru secretar de stat la Agricultură și Industria Alimentară (1979-1981), ministru al Muncii (1981-1990), ministru al turismului (1985 - 22 decembrie 1989), decorat în 1961, 1964 şi 1981; cu dosar la secția Organizatorică a C.C. al. P.C.R. (1954);

41. **BERNACKI, Gabriela** – după război redactor la *Drumul Femeii*, ministru adjunct al Prevederilor Sociale (1952-1957);

42. **BERNSTEIN, A**. – numit în mai 1948 membru al comisiei centrale interimare a Colegiului Medicilor (prin ordin al ministrului Sănătății, v. M.OF. (partea I B) nr. 111 din 15 mai 1948, p. 4365);

43. **BLUMENFELD, T(h)eodor** (1907-1997) – inginer de căi ferate, prorector la Institutul de Căi Ferate, decan al Facultății de Căi Ferate, Drumuri şi Poduri din Bucureşti, ministru adjunct al Transporturilor şi Telecomunicațiilor (1951-1957), apoi, până la pensionare (1978), director general în cadrul ministerului (cu dosar de cadre la secția Economică a CC al P.C.R., întocmit în 1951);

44. **BODNĂRAŞ, Florica** (n. GLANZSTEIN, după prima căsătorie cu Radu Münzer (viitor Mănescu) a preluat numele acestuia) (n. 14.09.1922) - soția demnitarului Emil Bodnăraş până în anii '50; decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a; activistă a Comisiei Controlului de Partid în anii '50, apoi redactor la Ed. Politică şi lector universitar;

45. **BOGDAN, Corneliu** (n. cf. dosarului de la secția Relații Externe a C.C.-P.C.R. GRUMBERG, cf. altor surse GRÜNBERG) (1921-1990) – membru P.C.d.R. din 1941, angajat în M.A.E. în 1948, iar în paralel membru al Comisiei centrale Tineret şi instructor al Comisiei pentru U.N.S.R. (Uniunea Națională a Studențior din România); director de cabinet al Anei Pauker (dec. 1948 – nov. 1949[20]), director al Departamentului Occidental (1949-1951), consilier la Legația României la Washington (1951-1953), director adjunct la dept. pentru relația Occident (1953-1955), director al dept. Presă al M.A.E. (1955-1961), director al dept. Europa Occidentală şi America de

---

[19] Fondată în noiembrie 1945 şi prezidată inițial de Constantin Pârvulescu, Comisia de Control a C.C. al P.C.R. a fost reorganizată şi redenumită Comisia Controlului de Partid în 1950, iar în 1965 retransformată în Colegiul Central de Partid, cu rol de organ de anchetă şi instanță disciplinară pentru membrii de partid.

[20] Cf. Levy 2002: 203.

Nord (1961-1966, 1966-1967), ambasador în SUA (1967-1976), consilier al ministrului de Externe (1976-1978), director al dept. America de Nord şi de Sud (1978-1982, pensionat), ministru adjunct (cu rang de secretar de stat) al Afacerilor Externe din 26 decembrie 1989 până în 28 iunie 1990 **!**; fişă de cadre la secţia Relaţii Externe a C.C. al P.M.R. (dosar 29/1957);

46. **BOGDAN, Iosif** (n. SOLOMON) (1912-1962) – după august 1944 vicepreşedinte A.R.L.U.S.; funcţionar şi chiar ministru adjunct (1952-1953-?) la Ministerul Sănătăţii, unul din coordonatorii reformei sectorului sanitar după 1945; vicepreşedinte al Institutului Român pentru Relaţii Culturale cu Străinătatea (din 1955), respectiv director al Editurii Meridiane; cu fişă la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.M.R. (135/1955) (Gheorghe Brătescu în Burcă 2007: 13; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 421);

47. **BOICO, Cristina**[21] (n. MARCUSOHN; cu pseudonimul "Luca" în perioada ilegalistă) (sora Herminei Marcusohn, mama lui Vladimir Tismăneanu) - soţia generalului Mihai Boico, directoare în Ministerul Informaţiilor (1945-1947), ataşat de presă la ambasada României de la Belgrad (1947-1948), şefa Direcţiei Cultură din M.A.E. (1948-1952), ulterior conferenţiar la Universitatea Politehnica Bucureşti (până în 1956), iar apoi traducător la Editura Politică, Bucureşti, respectiv autoare de articole la revista *Magazin Istoric*; în 1987 rămasă în Franţa; *copilul cuplului Mihai şi Cristina Boico, Andrei (văr primar cu Vladimir Tismăneanu), a emigrat în Israel în 1975*;

48. **BONDOC, Alexandru** (n. Alfred LÖVY) – în anii '50 în conducerea Consiliului Central al Sindicatelor şi redactor la *Munca*, ulterior menţionat ca redactor / traducător la Ed. Minerva la începutul anilor '70; cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R. (135/1955);

49. **BORILĂ, Ecaterina** (n. Katherina ABRAHAM în 1909, în Satul Lung, jud. Târnava Mică) - cumnata lui Bela Breiner, soţia lui Petru Borilă şi cuscra lui Nicolae Ceauşescu [*v. infra*], "o comunistă militantă de origine evreiască" cf. "Raportului Tismăneanu", fostă ilegalistă (cu pseudonimul "Petrova"), cuscra cuplului Ceauşescu, iar după unele surse martoră a acuzării în procesul lotului Pătrăşcanu[22] (1954), membru al C.C. al P.C.R. (1948-1969), redactor-sef al ziarului sindicatelor, *Viaţa Sindicală* (ulterior *Munca*) în anii '50-'60, membru al Biroului Politic (1952-1965), al Comitetului Executiv al C.C. al P.M.R. (1965-1969) şi vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1954-1965), decorată cu Ordinul Muncii cls. I în 1959, pensionată în 1961, în viaţă în 1991, când îi acorda un interviu lui Robert Levy;

50. **BORILĂ, Petre**[23] (n. Iordan Drăgan RUSEV) (13.II.1906 Silistra – 1973, Bucureşti) - evreu din Bulgaria (cf. Cosma 1994: 31), comandant al diviziei "Tudor Vladimirescu" (1944-1947), promovat progresiv până la gradul de general-locotenent; şeful organizaţiei Bucureşti a P.C.R. (1944-1947); şeful Direcţiei Politice a Armatei, (1948-1950); membru C.C. al P.M.R. (1948-1968); membru în conducerea Comitetului Democrat Evreiesc în anii '50; membru al Biroului Organizatoric al P.M.R. (1950-1953); preşedintele Comisiei Controlului de Stat (1951-1958); ministru al Construcţiilor (1948-1951), preşedinte al Comisiei Controlului de Stat şi membru în Biroul Politic al C.C. responsabil cu economia (1952-1953); ministru al Industriei Alimentare (1953-1955); vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1954-1965);

---

[21] Cf. lui Vladimir Tismăneanu, aceasta ar fi „adoptat" numele Luca ca pseudonim în timpul Rezistenţei Franceze (ţară din care avea să fie expulzată sub acuzaţia de spionaj în favoarea URSS).

[22] V. http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/morminte2/docs/morminte2p_9.asp.htm

[23] Evreu bulgar, căsătorit cu o evreică maghiarofonă; cuscrul lui Nicolae Ceauşescu pentru câţiva ani, cât timp fiica sa Iordana a fost măritată cu Valentin Ceaşescu. Fiul celor doi şi nepotul lui Nicolae Ceauşescu, Daniel Valentin (n. 1981), este evreu cf. canoanelor religioase iudaice (Halaha). De altfel, imediat după Revoluţie, fosta soţie a lui Valentin (de care aceasta divorţase în a doua jumătate a anilor '80) şi copilul ei s-au refugiat în Israel, graţie ajutorului oferit de Nicolae Cajal, lider al comunităţii evreieşti din România şi bun prieten de familie al soţilor Borilă ("Moştenitorul secret al lui Ceauşescu". *Evenimentul Zilei* - luni, 27 aprilie 2009).

51. **BRAEŞTER, Aron** (fiul lui Israel) (n. 5.III.1903, Paşcani) - inițial membru al PSD, membru al facțiunii pro-comuniste (1946-1948), apoi membru P.C.R./P.M.R., deputat de Bucureşti (1946-1948, 1948-1952), membru supleant al C.C. al P.M.R. (1948-1955); decorat cu Medalia Muncii, în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a iar în 1979 cu ordinul "3 August" cls. II-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
52. **BRAEŞTER MARCU, Dora** – membru în conducerea Colegiului Farmaciştilor în 1948 (Bărbulescu *et al.* 2009: 71, 80) şi respectiv în conducerea Institutului Chimico-Farmaceutic Bucureşti la începutul anilor '50;
53. **BRATEŞ, Laurențiu** (n. Isidor FÄRBER) (n. 17.09.1922) – activist al Comisiei Controlului de Partid în anii '50;
54. **BRAUNER, ? –** numit în 1948 în comisia de tipizare a medicamentelor din cadrul Ministerului Sănătății (Bărbulescu 2009: 93);
55. **BRÂNCU, Zina** (n. Haia Solomonovna GRINBERG) (21.VII.1906 – 1972 Bucureşti) – originară din Basarabia, membru de partid din 1927, plecată în U.R.S.S. în timpul războiului; după război activistă a Secției Propagandă – Agitație a CC al PMR (1949-1950), şefă adjunctă a secției Organ de Conducere a C.C. al P.M.R. (din 1950), iar de la începutul anilor '50 cadru didactic la Academia "Ştefan Gheorghiu"[24], unde a ocupat inclusiv funcțiile de director de studii şi respectiv de prorector (până la jumătatea anilor '60); membru al Comisiei Centrale de Revizie a partidului (1955-1960); incinerată la crematoriul "Cenuşa"; decorată cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a în 1949; dosar de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1953);
56. **BREINER, Paraschiva** (zisă Piri, n. ABRAHAM) - fostă ilegalistă, dar simultan informatoare a Siguranței, sora Ecaterinei Borilă (Abraham) şi soția lui Bela Breiner, apoi a generalului Andrei Roman, fostă secretar general interimar al P.C.d.R. pentru câteva luni în 1940 (Tismăneanu 2010*b*), după război şefa Direcției Industriale Tricotaje şi Confecții din Bucureşti, decorată cu "Ordinul Muncii" cls. II-a în 1951;
57. **BRILL, Alfred –** medic, conferențiar universitar, după război în centrala Ministerului Sănătății, numit membru al Consiliului (național) Superior al Tuberculozei de ministrul Sănătății în mai 1948 (v. M.OF. (partea I B) nr. 122 din 28 mai 1948, p. 4698); probabil fratele colonelului dr. Şuli Brill; decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
58. **BRILL, Solomon** – dentist; membru al comisiei Ministerului Sănătății pentru lichidarea restanțelor şi repartizarea dentiştilor (iulie 1946 – decembrie 1948) (Bărbulescu *et al.* 2009: 184-5);
59. **BRODER, Zalman** (alias Sandu) (n. 01.04.1914) – activist al Comisiei Controlului de Partid în anii '50[25];
60. **BRUCAN, Silviu** (n. Saul Bruckner, după alte surse Brükker sau Brucăr) (18.I.1916-14.IX.2006), după 23 august 1944 şeful secției politice iar apoi redactor-şef adjunct al ziarului *Scânteia* (până în anii '50), cel care conducea întreaga campanie propagandistică de comunizare, acelaşi care în mai 1945 amenința în ziar: "Da, nici o cruțare! Bandiți manisto-salaziți!"; ambasador la Washington (1956-1962); vicepreşedinte al Consiliului Radioteleviziunii Române (1962-1966);

---

[24] Înființată în 1947 ca Universitatea de Partid „Ştefan Gheorghiu", instituția va parcurge de-a lungul timpului mai multe forme de organizare, fiecare cu titulatură diferită: Şcoala Superioară de Partid „Ştefan Gheorghiu" (1952-1966); Academia de Ştiințe Social-Politice „Ştefan Gheorghiu" (1966-1970); Academia de Învățământ Social-Politic „Ştefan Gheorghiu" (1970-1973); Academia „Ştefan Gheorghiu" pentru pregătirea cadrelor de conducere a activității de partid, social-politice, economice li administrației de stat (1977-1989). În paralel, înființată în 1948, Şcoala Centrală de Partid „A.A. Jdanov" va fi redenumită Şcoala Superioară de Ştiințe Sociale „A.A. Jdanov" (1949-1954), Institutul de Ştiințe Sociale „A.A. Jdanov" (1954-1958), după care, în 1958, va fuziona prin absorbție cu Academia „Ştefan Gheorghiu" în cadrul Şcolii Superioare de Partid „Ştefan Gheorghiu" de pe lângă C.C. al P.M.R. (Dobre et al. 2004: 48 (n. 170) şi 49).

[25] V. http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20august%202010/CCP-Documente_Interne%20final.pdf, p. 44 ş.u.

diverse alte funcții în ministerele conduse de M. Constantinescu, I. Chişinevschi şi apoi L. Răutu; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1955); după 1989, “eminența cenuşie” a F.S.N. şi apoi C.P.U.N., respectiv analist politic comentator la ProTV; incinerat la crematoriul “Cenuşa”;

61. **BRUCKER, Jean** – fost deținut ilegalist în perioada interbelică, în 1948 funcționar în administrația de stat, membru în Biroul secției Reconstrucție a U.T.C./U.T.M. (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 111);

62. **BUGHICI, Simion** (n. Simon DAVID) (şi soția Ina, fostă ilegalistă) (25.XII.1914[26], Iaşi – 1997, Bucureşti) – de profesie textilist, internat în 1942 în lagărul de muncă de la Vapniarka; după 1944 membru supleant, apoi cu drepturi depline al C.C. al P.M.R. (1948-1950, 1950-1955-1965); ambasador la Moscova (responsabil şi pentru Mongolia şi Finlanda (1949-1952), ministru de Externe (1952-1955[27]), vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1955-1957), şeful Secției Bunuri de Consum, Comerț şi Cooperație (*i.e.* direcția economică a Comitetului) a C.C. al P.M.R. (1957-1965), preşedinte CENTROCOOP (1968-1969), ministru al Industriei Alimentare (1969), vicepreşedinte al Colegiului Central al PCR (1969-1974), deputat M.A.N (mandate succesive între 1948 şi 1975), decorat, *inter alia*, cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a în 1949 şi cu ordinul “23 August” cls. I în 1964;

63. **BULAN, Tatiana** (n. Tassia LEAPIS (în unele documente Liabis), fiica lui Isidor) - fosta logodnică a lui Ştefan Foriş, prima soție a lui Leonte Răutu, apoi măritată în timpul războiului, în U.R.S.S., cu generalul rus Iakov Bulan; ministru adjunct al Învățământului Public (1951-1953), decorată cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, pensionată ca director de studii al Academiei de partid “Ştefan Gheorghiu”; fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (dosar 73/1951);

64. (**?**) **BUNACIU, I. Avram** (n. cf. unor surse relativ discutabile Abraham GUTMAN) (11.XI.1909 com. Şicula, Arad – 1983, Bucureşti) - acuzator public în Tribunalul Poporului la finele războiului (1945-1946), membru supleant, apoi cu drepturi depline al C.C. al P.M.R. (1948-1955, 1955-1969), membru al Biroului Organizatoric al C.C. al P.M.R. (1950-1953); deputat M.A.N. (mandate succesive 1948-1975) şi secretar al Prezidiului M.A.N. (1952-1954, după unele surse până în 1956); ministru al Justiției (1948–1949, 1952, 1957-1958), preşedintele Comisiei Controlului de Stat, cu rang de ministru (1949-1950), prim-adjunct al Anei Pauker la Ministerul de Externe (1950-1952); ambasadorul României la O.N.U. (1956-1957); ministru de Externe (1958-1961), vicepreşedinte (1960-1965) şi apoi preşedinte interimar al Consiliului de Stat (1965); decorat, *inter alia*, cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a în 1949 (decretul nr. 873 al MAN din 20 august 1949) şi în 1961;

65. **CALMANOVICI, Emil** (1896, Piatra Neamț, fiul lui Mendel şi Ana – 12.III.1956, Aiud) - profesor la Institutul de Construcții din Bucureşti şi director general al Normelor şi Construcțiilor în Ministerul Construcțiilor între 1944 şi 1951, când este arestat în “procesul Pătrăşcanu”, ulterior condamnat şi deținut până la decesul său în penitenciar (Aiud);

66. **CASTER, Sergiu** (Kaster) – după august 1944 membru de partid şi secretarul Secției Administrative a Uniuni Asociațiilor de Elevi din România (coleg cu Ion Iliescu şi Nina Telescu, viitoarea soție a lui Iliescu), ulterior activist al secției Tineret Studențesc a C.C. al U.T.M (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 115, 560); în anii ’50 cadru didactic la Facultatea de Ingineri Economişti din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti (I.P.B. f.a.); din 1967 în conducerea CEPECA (Centrul pentru perfecționarea cadrelor de conducere din întreprinderi);

---

[26] Cu varianta datei de naştere 14 decembrie în Dobre 2004:116-7.

[27] Unde, deşi evreu, i-a succedat în funcție Anei Pauker, semn că epurările orchestrate de Dej nu aveau un conținut eminamente antisemit, cât politic bine calculat în cadrul războiului intern dintre facțiunile “lagăristă” (numită uneori şi “doftanistă”) şi “moscovită”.

67. **CERNEA, Radu** (n. Isac A. ZWIEBACK, cunoscut mai ales sub pseudonimul publicistic Adrian Radu-Cernea) – originar din Iaşi, internat într-un lagăr de muncă în timpul războiului, ulterior activist de partid (şef adjunct al secţiei Industrie Grea a C.C. al P.M.R.), în anii ’50 doctorand la şcoala de partid “Ştefan Gheorghiu”; în 1953 ministru adjunct al Metalurgiei; în anii ’60 profesor politehnică şi autor al unor articole la revista *Energetica,* emigrat în Israel în 1970, cu dosar de cadre la secţiile Economică (36/1952) şi respectiv Organizatorică (109/1955) ale C.C. al P.C.R.;

68. **CHIRIŢĂ, Lică** (n. ABRAMOVICI) (1898-1956 Bucureşti) – fost frizer (cf. Solomovici 2001: 79), primul preşedinte al Comitetului Naţional Evreiesc (precursorul Comitetului Democratic Evreiesc) în 1944-1945, membru în conducerea C.D.E. (1945-1946), decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a, ulterior şef de cadre la Academia Română; incinerat la crematoriul “Cenuşa” din Bucureşti;

69. **CHIŞINEVSCHI, Iosif** (n. Iosif ROITMAN, zis Ioşca, în alte surse apărând cu prenumele Iakov[28]) (26.XII.1905, Bălţi – 1963, Bucureşti) – membru U.T.C. din 1923 şi P.C.d.R. din 1934, rămas în URSS în 1940, revenit în ţară după 23 august 1944, membru al C.C. din 1945 până în 1960 şi secretar responsabil cu propaganda (departamentul Agitaţie şi Propagandă) (1948-1952); membru al Secretariatului, responsabil cu propaganda şi cultura (1952-1955); cadru didactic la universitatea de partid încă de la înfiinţare; prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1954-1955); membru al Biroului Organizatoric şi şef al Secţiei Externe a C.C. (1950-1957, când va fi destituit); ulterior “marginalizării”, directorul celui mai mre complex tipografic din ţară – “Casa Scânteii”; fii săi Andei şi Ghiţă au emigrat în Israel în timpul regimului comunist;

70. **CHIŞINEVSCHI, Liuba** (n. Liube KIŞINEVSKAIA) (5.XI.1911, Tighina – 1981, Bucureşti)[29] - soţia lui Iosif Chişinevschi (iniţial a preluat la căsătorie numele Roitman al soţului, revenind însă după 1944 la cel de naştere, preluat şi de Iosif) - fostă ilegalistă (condamnată în procesul de la Craiova din 1936), presedintă a Uniunii Femeilor Antifasciste din România (1944-1946) şi vicepreşedinte a Confederaţiei Generale a Muncii din 1944 (adjuncta lui Gheorghe Apostol); membru C.C. al P.C.R. (supleant 1945-1948 şi membru cu drepturi depline 1948-1955); membru al Prezidiului Marii Adunări Naţionale (1948-1955); secretară a Consiliului Central al Sindicatelor (din 1957); instructor general în cadrul A.R.L.U.S. (în 1964), membru (1945-1955) şi apoi vicepreşedintă a Comisiei Controlului de Partid (1955-1960); activistă a Consiliului Sindicatelor din sectorul II al capitalei (1971-1981);

71. **CLEJAN, Bucur** (n. Jakob KRANZDORF) (26.XII.1904 România – 15.I.1975 Shanghai, China) – ilegalist, medic în războiul civil din Spania de partea Brigăzilor Roşii (1936-1939), din 1939 medic voluntar în China împotriva forţelor japoneze (împreună cu soţia, Gizela, care va muri în 1943[30]), repatriat în România în 1948, decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a, ulterior funcţionar superior în cadrul Ministerului Sănătăţii, din 1972 din nou în China, unde moare în 1975, fiind înmormântat la cimitirul “Song Qingling” din Shanghai (Diamant, 1979: 371; Friedberg-Vălureanu 2004; C.R.I. 2008; O.N.C.E. 2010);

72. **CLEJAN, Sali** (n. TAUBERG, căs. KRANTZDORF) (n. 21.10.1914) – soţia lui Samuel Clejan şi cumnata lui Bucur; referent la Comisia Controlului de Partid în anii ’50; implicată în anchetarea foştilor luptători din Spania în anii ’50, decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a (C.C.P. – documente interne nr. inv. 19; A.N.I.C.);

---

[28] A preluat după 1944 numele Chişinevschi al soţiei sale, iar pentru scurtă perioadă în 1945, semna cu “Stănciulescu”. Caracterizarea făcută de fostul şef rabin Moses Rosen este elocventă: “Isoif Chişinevschi, evreul blestemat, care nu mai ştia cât rău să facă, ochiul Moscovei şi simbolul terorii staliniste...” (1990: 247);

[29] După unele informaţii neprobate, ar fi fost verişoară primară cu a treia soţie a lui Stalin, Roza Kaganovici.

[30] Dr. Clejan s-a recăsătorit cu Zhao Jinpu, cea care devine prima chinezoaică stabilită în România (unde a lucrat ca redactor al Editurii pentru limbi străine, co-editând până la pensionare revista de limbă chineză *România*)

73. **COLIN, Liviu** (n. COHN[31]) – consilier-şef la Biroul Juridic al Ministerului Comerţului în anii ’50, unchiul lui Vladimir Colin; (posibilă legătură cu Moscu Colin, indicat de Solomovici 2001I: 194) între numele de evrei comunişti arestaţi în anii ’30 în România);
74. **COLER, Jean**[32] (GOLSTEIN) - voluntar în războiul civil din Spania, după 1944 instructor al secţiei Cadre a C.C. al P.C.R. (1945-1950), apoi activist în cadrul D.G.P.T.; decorat cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a în 1949 (decretul nr. 873 al MAN din 20 august 1949); tatăl lui Andrei Coler, ginerele lui Luca Răutu şi al Luminiţei, emigrtă în S.U.A.; emigrat în Israel, apoi stabilit în Statele Unite, unde a murit în anii ’90 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 506-7, n. 19; Levy 2002: 132);
75. (**?**) **CONSTANTINESCU, Miron** (13.XII.1917 Chişinău - 18.VII.1974, Bucureşti) (n., în funcţie de sursă, Mehr/Meir/Moses KOHN/COHEN[33], originar din Chişinău) - ilegalist, sociolog; membru al C.C. al P.C.R./P.M.R. (1945-1960 - exclus, apoi reabilitat, 1969-1974), membru al B.P. (1945-1957), al B.O. (1950-1952) al Secretariatului (1952-1954, 1972-1974) şi supleant al Comitetului executiv al C.C. al P.C.R. (1970-1974); redactor şef (1944-1945) şi director (1945-1949) la *Scânteia*, subsecretar de stat la Ministerul Educţiei Naţionale (1947-1948), secretar general al Comisiei de Stabilizare şi Redresare Economică (1947-1948), ministrul Minelor şi Petrolului (1948-1949), profesor şi şeful catedrei de materialism dialectic şi istoric la Universitatea Bucureşti (1948-1951), preşedinte al Comisiei de Stat a Planificării (1949-1955), vicepreşedinte (1954-1955, 1957) şi prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1955-1957), ministrul Învăţământului (1956-1957, 1969-1970), director al Institutului de Cercetări Economice al Academiei R.P.R. (1957-1958), profesor de istorie şi economie politică (1958-1962), şef de secţie la Institutul de Istorie “Nicolae Iorga” (1962-1965), rector (1970-1972) şi preşedinte (1972-1973) al Academiei “Ştefan Gheorghiu”, vicepreşedinte al Consiliului de Stat (1972-1974), deputat M.A.M. (1946-1961, 1970-1974) şi preşedinte al Legislativului (martie-iulie 1974), multiplu decorat;
76. **CONSTANTINESCU, Sulamita** (n. BLOCH) (d. 1968) - soţia demnitarului comunist Miron Constantinescu, fostă ilegalistă, după război în centrala C.C. (unde fost, *inter alia*, dactilografă) începând cu sfârşitul anilor ‘50 preşedinta Colegiului de Partid – regiunea Gorj; asasinată în 1968 de, cf. anchetei oficiale, fiica Ileana (adoptată), pacientă psihiatric la Gătaia şi Câmpina;
77. **CORNEA, Irina** – soţia lui Paul Cornea [*v. infra*] – inginer, din 1949 cadru didactic la I.P.B. şi şefă a organizaţiei de bază a partidului din cadrul Institutului[34], în anii ’50 transferată la Institutul de Chimie-Fizică al Academiei R.P.R. unde activează până în anii ’70;
78. **CORNEA, Paul** (n. 3.XI.1924, Bucureşti) (fiul lui Leon şi Olga) – în biografia oficială critic şi istoric literar; în realitatea obscurată membru U.T.C. din 1942 şi al P.C.R. din decembrie 1944;

---

[31] Într-o prezentare a unor persoanlităţi evreieşti originare din Bârlad la pagina http://www.romanianjewish.org/en/mosteniri_ale_culturii_iudaice_03_11_13.html.

[32] Probabil acelaşi Coler, şef de cadre în cadrul D.G.P. în 1950, menţionat în Fürtös 2007: 404.

[33] Unul din cele mai controversate persoane în privinţa identităţii lui etnice. Numele Moses Kohn apare în premieră într-un *draft* de manifest al „Partidului Socialist Creştin”, descoperit în 1951 de Securitate la domiciliul lui Lazăr Ştefănescu, document aflat în prezent în arhiva C.N.S.A.S. (dosar 15563, vol. 5, ff. 21-25) şi reprodus în Totok (2006: 14). La un deceniu distanţă, cardinalii autori ai *The Plot against The Church* (1962) avansează varianta Mehr Kohn. În sfârşita, numele Meir Kohn este avansat, *inter alia*, de revista electronică Descoperă.ro („10 chipuri ale comunismului din România, 2009, v. http://www.descopera.ro/maratoanele-descopera/descopera-istoria-romanilor/5185890-10-chipuri-ale-comunismului-din-romania). De remarcat nebuloasa care acoperă întreaga viaţă a lui Contantinescu premergătoare anilor ’40. Spre exemplu, dincolo de moartea ambilor săi părinţi în adolescenţă, literatura de specialitate nu a reuşit să ajungă la un consens nici măcar asupra locului său de naştere, autorii avansând, de la caz la caz, variantele Chişinău, Bucureşti, Galaţi şi Buzău.

[34] V. http://theatredelaction.com/universulenergiei/istorie/politehnica/1948-1992/1949/.

după 1945 redactor ocazional la *Scânteia*[35], secretar al C.C. al Uniunii Tineretului Muncitoresc (1948-1954)[36]; redactor responsabil al ziarului *Tânărul Muncitor* şi şeful secţiei Propagandă şi Agitaţie a U.T.M. (în 1951), iar în paralel conferenţiar la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (coleg de catedră cu Alexandra Sidorovoci, Pavel Câmpeanu, etc.[37]); director general al Direcţiei Generale a Artelor în Ministerul Culturii (1953-1957), şeful Direcţiei Generale a Studioului de Filme Bucureşti (1957-1965), ulterior profesor la Facultatea de Filologie a Universităţii (pe atunci) "C.I. Parhon" din Bucureşti, profesor la "Academia Ştefan Gheorghiu" în anii '70 (cf. Simionescu 2005), iar apoi membru în conducerea Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste; după 1990 în funcţii importante la Consiliul Culturii, secretar de stat la Ministerul Educaţiei Naţionale (1990-1992) şi decan al Facultăţii de Litere din Bucureşti (1990-1996); tatăl lui Andrei Cornea, cel care îl denigra zelos la TVR pe Adrian Păunescu chiar în timpul înmormântării acestuia;

79. **COSTEA, Mirel** (n. Natan ZEIDER, în alte surse ortografiat Zaider) (cumnatul lui Emil Calmanovici) – în 1944 şeful Serviciului de Informaţii din Formaţiunile Patriotice de Luptă, ulterior şeful sectorului Verificări din cadrul Secţiei de Cadre a C.C. al P.C.R. (1945-1951), sinucis în 1951, într-un incident rămas încă incomplet elucidat; incinerat la crematoriul "Cenuşa";
80. **COTOVSCHI, Grigore** (n. KOTOVSKI, aşa cum este de altfel şi ortografiat în unele documente ale partidului) (n. 15.X.1916 Vertujeni, Soroca) – membru U.T.C. din 1930, voluntar în Brigăzile Internaţionale în războiul civil din Spania (1936-1939), ulterior în U.R.S.S., revenit în România în septembrie 1944, activist al secţiei Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R./P.M.R. (adjunctul şefului sectorului Propagandă a secţiei Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.M.R. /1948 – anii '50), respectiv cadru didactic şi doctorand la "Academia Ştefan Gheorghiu", apoi rector al Institutului de Ştiinţe Sociale "A.A. Jdanov", exclus din partid ca "fracţionist" în 1958, reprimit în 1964 (Tismăneanu 1995:69 şi 1989*b*: 170n62; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 236, 233-240; Diamant 1979: 371; Sugarman f.a.: 108);
81. **COŢOVEANU, Iacob** (n. Yakov, ?) (8.X.1915 Roman – 2001, Bucureşti) – fost lăcătuş, ilegalist, membru supleant al C.C. al P.M.R. (1955-1958), secretar al Uniunii Sindicatelor C.F.R. la sfârşitul anilor '40, vicepreşedinte al Comitetului Geologic (1951-1952), ambasador la Beijing, responsabil şi pentru Vietnam (1952-1956), preşedintele Comitetului Central al Sindicatelor Muncitorilor din Transporturi şi Telecomunicaţii (1956-1958), deputat şi secretar al comisiei permanente pentru Relaţii Externe a prezidiului M.A.N. (1957-1958), exclus din partid, din Consiliul Central al Sindicatelor şi din rândul membrilor supleanţi ai C.C. al P.M.R. în 1958; revizor de locomotivă la Depoul C.F.R. Bucureşti – Călători (1958 – 1964); reprimit în partid în 1964;
82. **CRĂCIUN, Constanţa** (n. Helene, căs. VINŢE) (16.II.1914 Constanţa – 2.V.2002 Bucureşti) - fostă ilegalistă (membru de partid din 1935), membru al C.C. al P.C.R./P.M.R. (1945-1969, 1972-1974) şi al Biroului Organizatoric al C.C. (1950-1952), deputat M.A.N. (mandate succesive 1946-1969), membru al prezidiului Marii Adunări Naţionale (1948-1953), membru al Consiliului General de Conducere al A.R.L.U.S. şi preşedintă a U.F.D.R. (1948), preşedinta Comitetului Central al Crucii Roşii România (1949-1951), secretar pentru probleme organizatorice al comitetului orăşenesc de partid Bucureşti (1951-1953), ministru al Culturii (1953-1957), apoi ministru-adjunct (1957-1961), preşedinte al Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă (1962-

[35] A se vedea de pildă articolul său „Tendinţe în opera de artă... sau paradoxul dlui Streinu" – o diatribă pe cât de ridicolă în fundamentare, pe atât de insalubră la adresa criticului literar Vladimir Streinu, acuzat ca „dornic să lichideze stânga franceză aşa cum – ştie toată lumea! – a isprăvit-o rapid pe cea românească" [sic] (*Scânteia*, 16 martie 1947).
[36] V. http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/1950/1950_pdf.pdf. Aceeaşi funcţie avea să fie ocupată de Ion Iliescu la doi ani după Cornea.
[37] V. http://universulenergiei.europartes.eu/istorie/politehnica/1948-1992/1950/.

1965), respectiv vicepreşedinte al Consiliului de Stat (1965-1969); decorată, *inter alia*, cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a în 1949 (decretul nr. 873 al MAN din 20 august 1949);

83. **DAN, Ecaterina** (n. Finca DAVIDOVICI, 1908) – ilegalistă ("Tincuța"), soția lui Paul Leibovici-Dan, între 1948 şi 1950 prim secretar al Legației României la Stockholm, iar ulterior îb centrala M.A.E. până în 1954;
84. **DAVID, Ilie** (n. 1909) membru P.C.R. din 1932, director C.E.C. în anii '50, fişă de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (1951 şi 1952), propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
85. **DAVIDOVICI, Paul** (a.k.a. Moritz) (n. 1903), membru în conducerea centrală a C.D.E. (1948-1949), decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; însărcinat cu afaceri al Legației Române la Tel Aviv (1949-1952); director în centrala M.A.E. (1952-1953), apoi jurist în cadrul CENTROCOOP (cf. Solomovici 2001II. 118); *tatăl fostului prozator Doru Davidovici (1945-1989) şi al scriitoarei Victoria Dragu (n. 1944)*;
86. **DEMETER, Şandor** (alias Alexandru) – colonel magistrat, membru al completului de judecată în procesul Pătrăşcanu în 1954 (Deletant 1999: 248; Oprea 2002: 303; Pacepa 1999: 90, 187);
87. **DERERA, Lazăr** (n. 12.IV.1920 la Craiova, fiul lui Maier şi Şeila) – funcționar superior în cadrul Ministerului Comerțului Exterior, arestat în 1973 şi condamnat pentru sabotarea economiei naționale într-o afacere încheiată cu o companie din Tel Aviv[38];
88. **DEUTSCH, Emeric** (3.IV.1913 – VIII.2008 Bucureşti[39]) – activist de partid, menționat ca director în anii '50 al Editurii de limbi străine (Solomovici 2003: 88), până în 1968 vicepreşedinte al Consiliului de Administrație al B.N.R. (v. H.C.M. nr. 1229/6.VI.1968), iar începând cu anii '70 până în anii '90 publicist şi traducător la diverse edituri (Meridiane, Politică, Univers, etc.) (fişă de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 25/1954);
89. **(?) DINDERE, Gheorghe** (23.08.1921 Vânători, MH – XII.2008, Craiova) – "of Jewish origin" cf. Radio Europa Liberă (10 august 1965[40]); prim secretar al PMR al raionului Segarcea (1960-1965), apoi al regiunii Oltenia pe parcursul mai multor cincinale, membru supleant al C.C. al P.C.R. (1965-1969); deputat M.A.N. (1961-1975), decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. III-a; cu dosar de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (întocmit 1955);
90. **DONATH, Pavel** – fost ilegalist, directorul firmei Prodexport a Ministerului Comerțului Exterior în anii '50, inculpat în dosarul Prodexport – Italia din 1961 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 664-5, Cosma 1994: 268);
91. **DRĂGAN, Vilma** (n. Mart(h)a KAJESCO) – ilegalistă, după 1945 membru în Comisia de Control a Partidului; fişă de cadre la secția Gospodărie de Partid a CC al PMR în anii '50; decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; încă în viață în 2004;
92. **DUDUMAN, Ştefan** – secretarul Comisiei de Control a P.M.R. (1955-1960); decorat cu ordinul "23 August" cls. III-a în 1964; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1954);
93. **DUMBRAVĂ, Nina** (n. ŞRAGHER)[41] – originară din Bârlad (profesoară de limba română), după august 1944 redactor la *Bârladul Cultural*, apoi transferată ca instructor al sectorului Agitație din cadrul secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., respectiv secretar la prezidiul M.A.N.[42] (v. şi Ion N. Oprea 2007: 64, 132);

---

[38] Vezi fişa sa matricolă penală din 1974 de la Penitenciarul Aiud la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/D/D%2002.%20Deac%20-%20Dinau/Derera%20Lazar%20M/index.php (accesat dec. 2010).

[39] V. Necrologul său în Realitatea Evreiască la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr302_303/pagina24.pdf.

[40] V. Stenograma emisiunii dedicate Congresului partidului din 1965, inclusiv mențiunea despre Dindere, în arhiva Open Society Archives, la http://www.osaarchivum.org/files/holdings/300/8/3/text/50-4-80.shtml.

[41] V. şi http://www.romanianjewish.org/ro/mosteniri_ale_culturii_iudaice_03_11_13.html.

[42] V semnătura ei în calitate de secretar al prezidiului M.A.N. la Legea nr. 19 din 13 iulie 1949 la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=27874.

94. **DUNĂREANU, Horia** (n. Harry MENDELSOHN) – medic M.A.I.; membru în comisia de editură din cdrul Direcției Studii a Ministerului Sănătății în 1948; membru în Colegiul Ministerului Sănătății şi chiar adjunct al ministrului în guvernul Gheorghiu-Dej; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (întocmit 1953);

95. **EDELSTEIN, Samy** – fost director al firmei "Agro-Export" a Ministerului Comertului Exterior în anii '40-'50, ulterior funcționar în centrala M.C.E., arestat şi condamnat în 1959 în dosarul Prodexport – Italia, eliberat în 1964 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003a: 664-5; Ionițoiu 2000 III:205);

96. **EIDLITZ, Zoltan** - secretar de cadre la comitetul județean P.C.R. Bihor după război, apoi şef de personal în Ministerul de Finanțe între 1948 şi 1952 (arestat, eliberat în 1954), implicat în uciderea mamei lui Ştefan Foriş;

97. **ELINESCU, E. David Eugen** (n. EBERVAIN) – în anii '50 cadru didactic la Facultatea de Tehnologie Mecanică a Institutului Politehnic Bucureşti, începând cu 1957 şi până în anii '60 director în cadrul Ministerului Comerțului Exterior; cu fişă de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50; decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. IV-a;

98. **ENESCU, Stela** – în activul central al P.C.R. încă din 1945, preşedinta C.C. al U.F.D.R. (1952-1957) şi ministru al Prevederilor Sociale (1953-1954);

99. **EŞANU, Sabina** (n. LÖBELSOHN) - cu fişă de cadre la secțiile Organizatorică (1951, 1952) şi respectiv Propagandă-Agitație ale C.C. al P.C.R. (1955); decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a şi respectiv la pensionare, în 1979, cu ordinul "23 August" cls. II-a;

100. **FARLADANSCHI, Iacob** (n. 1908, Cetatea Albă) – de profesie tipograf (cf. rapoartelor Siguranței din 1941), după 1944 Trimis Extraordinar şi Ministru Plenipotentiar al R.P.R. la Budapesta (1948-1956), decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;

101. **FAUR, Simon** (n. FECHNER) – după august 1944 activist al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (dosar 30/1947); fratele poetului Dan Faur (n. Avram-Alfred Fechner, n. 8.I.1911, Calafat);

102. **FĂINARU, Harry** (n. Hersch FEINER) (1899-1968) - originar din Iveşti (jud. Galați), emigrat în SUA în 1929, după război numit, deşi membru al diasporei, şef al Legației Române din SUA (până în 1954), ulterior jurnalist la ziare pro-comuniste din Michigan şi apoi Detroit (*Românul American*). Nepoții săi sunt Steve Făinaru, reporter la *Washington Post* şi câştigător al Premiului Pulitzer în 2008 şi Mark Făinaru-Wada, reporter la *San Francisco Chronicle*;

103. **FELDMAN, Bercu** (n. 1915, Iaşi) – croitor de meserie, membru PCR din 1934, secretar general al C.D.E. (1946-1952) şi deputat în Marea Adunare Națională (1948-1952), conferențiar la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1953-1955); decorat cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a în 1949 (v. şi dosarul său de cadre de la secția Relații Externe a C.C. al P.C.R. din 1954; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 396, n.4; Rosen 1990: 66, 71 ş.u., 97);

104. **FELNER, V. Alfred -** director la Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei la începutul anilor '60, decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

105. **FELIX, H. Ida** (în acte: Idaşe Sobla FELICS) (n. 28.VII.1908, Iaşi) – membru P.C.d.R. din 1931 (după alte surse din 1924), membru al Comisiei de Control a Partidului (1945-1950) şi apoi director de cadre în Ministerul de Externe (1950-1952-?); pensionată în 1959; decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a (Decret nr. 873 din 20.VIII.1949) şi în 1979 cu ordinul "23 August" cls. I-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);

106. **FILDERMAN, Leopold S.** (zis Poldi) (n. 1900, Bacău - ?) - avocat, fost membru PSD, ulterior preşedinte al Comisiei Superioare de Epurație de pe lângă Federația Uniunilor de Comunități Evreieşti; deputat de Bacău în Marea Adunare Națională (1946-1952) şi totodată secretar general la departamentul Industriei de Stat din Ministerul Industriei şi Comerțului, arestat în 1952 (deținut la Penitenciarul Piteşti), eliberat în 1953, ulterior emigrat în Israel;

107. **FISCHLER, Marcel** - avocat, în facțiunea pro-comunistă a P.S.D., din 1948 membru P.M.R., membru în conducerea C.D.E. şi deputat al Marii Adunări Naționale (1946-1948-1952);
108. **FITZNER, I. Ladislau -** director la Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei la începutul anilor '60, decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
109. **FLORESCU, Mihail** (n. Iancu Frenkel IACOBI) (28.I.1912, Roman – 25.II.2000) - ilegalist (membru P.C.d.R. 1934), voluntar în Spania, deputat permanent în Marea Adunare Națională (1946-1951), de ministru adjunct la Ministerul Industriei Metalurgice și Industriei Chimice (1951-1952), ministru al Industriei Chimice (1952-1957), ministru al Industriei Petrolului şi a Chimiei (1957-1965), șef al secției de industrie al C.C. al P.C.R. (1965-1968), vicepreședinte al Consiliului Economic (1968-1970), ministrul Industriei Chimice (1970-1980), ministru secretar de stat la C.N.S.T. (Consiliul Național pentru Ştiință şi Tehnologie) (1980-1989); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a, în 1964 cu ordinul "23 August" cls. I, iar în 1981 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a; fiul său, Alică Florescu, este căsătorit cu arhitecta Tomnița Florescu, cadru didactic la Universitatea "Ion Mincu" din Bucureşti;
110. **FOCŞENEANU, Lazăr** - în "activul central al partidului" în 1946 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003: 369ş.u.) (probabil acelaşi Focşeneanu cu cel menționat în Solomovici 2001II: 39);
111. **FONEA, Max** (n. 22.I.1924, Dorohoi) – în anii '60-'80, angajat al M.A.E., reprezentant al României la Comisia Dunării, O.M.S. şi alte organizații internaționale;
112. **FRANCHE, Maria** – şefa direcției generale Igienă şi Medicină Preventică din cadrul Ministerului Sănătății şi adjuncta ministrului; preşedinta comisiei ministeriale pentru întocmirea tabloului bolilor profesionale (1948-?) (Bărbulescu 2009: 66, 94, 123 ş.a.);
113. **FRUNZĂ, Vasile** (n. Isac Aronovici FRUC(H)TMAN) – evreu basarabean, ofițer al Armatei Roşii, stabilit în 1945 în România, încadrat mai întâi la Direcția Superioară Politică, apoi la Corpul 4 Armată (cu dosar la secția Administrativ-Politică a P.C.R. (66/1950, ff. 1-2), în 1949, când este decorat cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, cu grad de maior; în 1953, 1954 şi 1955 menționat în arhivele diplomatice britanice ca ataşat militar la ambasada României din Londra (cu grad de colonel); probabil rudă cu Mihai Frunză (*v. infra*);
114. **GAISINSCHI, Elvira** (d. 1984) – ilegalistă (membru de partid din 1923) instructoare în cadrul Comisiei (viitorul Colegiu) Controlului de Partid; şefa grupului de anchetă a foştilor luptători din Spania în anii '50; ulterior directoare adjunctă la arhiva Institutului de Istorie al C.C. al P.M.R.; decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a şi în 1978 cu ordinul "23 August" cls I. (Decret nr. 7 din 23.I.1978);
115. **GASTON MARIN, Gheorghe** (n. GROSMAN, după alte surse GROSSMAN[43]; fiul lui Alexndru şi Terezia) (14.IV.1918 - 2000) - fost membru al Partidului Comunist Francez în timpul războiului, membru P.C.d.R. din 1942, secretar particular al lui Dej după război şi consilier la Președinția Consiliului de Miniștri (1945-1948); secretar general și ministru adjunct la Ministerul Economiei Naționale (1948-1949), deputat în Marea Adunare Națională (1952-1985), ministrul Industriei şi Energiei Electrice şi Electrotehnice (1952-1958); membru al C.C. al P.C.R. (1960-1984); numit preşedinte al Comisiei de Stat pentru Planificare în 1962; vicepreședintele Consiliului de Miniștri (1962-1969), președinte al Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară (1955-1966); emigrat în Israel în 1989 (după alte surse, în 1986), ulterior revenit în România, unde a decedat; din cei doi copii, fiul, fizicianul Alexandru Adalbert Marin (emigrat în SUA în 1983), a fost soțul Irinei Cajal (fiica academicianului Nicolae Cajal), iar fiica, Jacqueline, s-a căsătorit cu Radu Ossman (nepot al lui Gheorghiu-Dej), ambii trăind în prezent în Israel.
116. **GASTON MARIN, Roberta** (1917-2005) – evreică sefardă, participantă în Rezistența Franceză, soția lui Gheorghe Gaston Marin, funcționară în cadrul MAE (1946-1948), ulterior profesoară de

[43] Fişa sa de cadre de la secția Economică a C.C. al P.C.R. (1956) indică numele de naştere Grosman, Gheorghe.

franceză la Universitatea Bucureşti (Gheorghe Florescu *apud* Mihăilescu 2008:10; menţionată nenominal şi în Solomovici 2001 I: 202)[44];

117. **GEORGESCU,** (Alexandru?) (n. ASHKENAZY)[45] – avocat, director general în cadrul Ministerului Învăţământului (1948-1952);
118. **GEORGESCU, Elena** (n. SAMOILĂ) – fostă croitoreasă, căsătorită în 1944 cu Teohari Georgescu, în mandatul Anei Pauker şefa Direcţiei Consulare (1947-1952), apoi demisă împreună cu soţul său, de care va divorţa (arhiva Foreign Office în Deletant 1999: 23 şi 2001: 34-5, respectiv Preston et al. 2005: 334, n. 2; Tismăneanu 2010);
119. **(!) GEORGESCU, Teohari**[46] (n. Bură̆h TESCOVICI[47], fiul lui Constantin şi Aneta) (31.I.1908 Bucureşti - 31.XII.1976; Bucureşti) - de formaţie tipograf (a lucrat inclusiv la ziarul *Adevărul* (!) între 1937 şi 1938), membru de partid din 1929, deţinut ca ilegalist comunist; după 1944 membru titular al Secretariatului, Comitetului Central şi Biroului Politic al P.C.R./P.M.R. (1945-1952); subsecretar de stat (pentru administraţie) în Ministerul de Interne (1944-1945); ministru al Afacerilor Interne (1945-1952); vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1950-1952); destituit în 1952 şi arestat pentru “deviere de dreapta” în 1953, anchetat timp de 2 ani, absolvit şi numit director al Combinatului Poligrafic “13 Decembrie” (1955-1963, pensionat); incinerat la crematoriul “Cenuşa;
120. **GHEORGHIU, Ronea** (n. PEISA(C)HOVICI, zisă “Florica”) (n. 15.VII.1911, Chişinău) – fostă croitoreasă, soţia demnitarului comunist de origine bulgară Petre Gheorghe; ilegalistă (membru de partid in 1932), după 1944 activistă de partid, iniţial la secţia Gospodărie de Partid a C.C. (dosar de cadre nr. 2/1951), apoi la Comisia Controlului de Partid (fişă în dosarul 162/1952 la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R.), cu rol major în anchetele şi “epurările” din 1952-1953, apoi, din 1958, şefa direcţiei cadre la Comitetul Geologic (P. Câmpeanu 2003: 135, 192; Opriş 2005; Tismăneanu 1991: 171, n. 84; Rotman 2004: 43); decorată în 1949 cu ordinul 2Apărarea Patriei” cls. III-a;
121. **GLUVACOV, Ana** (n. 22.VII.1925, fiica lui Noie) – soţia colonelului de securitate Andrei Gluvacov; membru de partid din 1941, de profesie rihtuitoare; după război membru al Comitetului de Conducere al U.F.A.R./U.F.D.R., decorată în 1949 cu ordinul “Steaua R.P.R” în 1949, profesor de economie politică la Institutul Politehnic Bucureşti, ulterior director adjunct al Şcolii de Partid (1957 – anii ‘60), cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R. (dosar 103/1953); propusă pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;

---

[44] Vezi şi necrologul din *Realitatea Evreiască* la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr225/pagina13.pdf.

[45] Menţionat în Rosen (1990:165-6), identitatea reală a lui “Georgescu” fiindu-i necunoscută ministrului la acel moment.

[46] În şablonul erorii de argumentare *argumentum ad ignorantiam* (*i.e.* o afirmatie ar fi falsa doar pentru că nu exista probe la dispozitie in favoarea ei, viciu de logica denuntabil in limbaj uzual de sintagma anglo-saxona “the absence of evidence isn’t evidence of absence!”), unii autori, in cvasitotalitate evrei., precum Tismăneanu sau Levy (2002), contestă originea evreiască a lui Georgescu, susţinând că nu există documente în favoarea acestei afirmaţii. Pentru corectitudine, se impune menţionat că există o notă informativă descriind 117 personalităţi publice ale României de la acel moment, întocmită în nov. 1947 de reprezentanţadiplomatică britanică la Bucureşti (sub smnătura funcţionarului diplomatic Adrian Holman) şi remisă centralei Foreign Office (Public Record Office, F.O. 371/59190/R7847/6181/37, reprodusă în Dennis Deletant, 2001: 34-5, nota 22 (ed. română), respectiv 1999:23, nota 2 (ed. engleză) şi citată şi în Jelea, 2001: 124), notă tradusă în limba română şi reprodusă integral în două cărţi ale lui Gheorghe Buzatu (2003: 493-462 şi 2008: 407)), care afirmăcă numele real al lui Georgescu este Bură̆h Tescovici (vezi şi Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003: 186, nota 1), el fiind botezat ortodox şi recăsătorit cu evreica fostă croitoreasă Eugenia Samoilă [v. supra]. Parantetic, se poate preciza că fiica lui T. şi a Elenei Georgescu, Anca (căs.) Stamate, de profesie medic, a emigrat în Israel în anii ‘80.

[47] Fără a menţiona vreo sursă, Pinay (1962) şi C. Lupu (2007: 39) indică prenumele Baruh [de rezonanţă ebraică, n.n., I.A.], iar Datcu (2008) indicădrept nume complet (tot fără menţiunea vreunei surse) varianta „Samuel Burah Tescovici”. În sfârşit, într-un interviu acordat în 1999 lui Călin Mihăescu, fostul general de securitate Neagu Cosma indică varianta Nuhăm Tescovici (v. http://roncea.ro/2010/07/28/istorie-romania-vazuta-prin-ochii-unui-general-de-securitate-fostul-comandant-al-directiei-de-contraspionaj-interviu-cu-neagu-cosma-securitatea-si-partidul-au-fost-conduse-de-alogeni-in-proportie/).

122. **GOANȚĂ, Andrei** (n. Adalbert GANZ) – adjunct al Ghizelei Vass la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (1948-1952), cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (în dosarul 112/1955); emigrat în Israel;
123. **GOLDBERGER, Nicolae** (n. Miklos GOLDBERGER[48]) (1.V.1904 Someş-Odorhei, Sălaj, fiul *haham*-ului local – 19.IX.1970 Viena) – de profesie cizmar, îşi românizează numele în perioada interbelică, revenind la originalul evreiesc după război; membru în conducerea C.D.E..; instructor C.C. al P.C.d.R. pentru Ardealul de Nord în timpul războiului; şef-adjunct de secție (adjunctul lui L. Răutu) şi responsabil al Comisiei Propagandă din secția/Direcția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (1948-1952); şeful Direcției Politice a Armatei (1948-1950); rector al Institutului de Științe Sociale de pe lângă C.C. al P.M.R. (din 1956); director adjunct al Institului de Studii Istorice şi Social-Politice (pe lângă CC al PCR) (1958-1970), deputat M.A.N. (1952-1957);
124. **GOLDBERGER, Fany** (fiica lui Solomon) - soția lui Nicolae Goldberger, şefa cancelariei C.C. al P.M.R. în prima jumătate a anilor '50, ulterior şefa de cabinet a lui Petru Borilă; în anii '70 (?) căsătorită cu Ion Niculi (Solomovici 2001II: 17); decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls.III-a şi în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
125. **GOLDENBERG, Ernest** – în conducerea Uniunii Sindicatelor Sanitare în 1948 (Bărbulescu *et al.* 2009: 77);
126. **GOLDENBERG, Yves Nathaniel** (1929, Cairo – 1977, Bucureşti) (fiul avocatului Marcu Goldenberg, stabilit în Egipt în 1904) – funcționar al Legației României la Cairo (1951-1956), de unde, într-un incident încă incomplet elucidat, va fi expulzat de autoritățile egiptene, ulterior redactor Agerpres (1956-1972), redactor (secția arabă) la departamentul internațional al Radiodifuziunii (viitorul Radio România Internațional) (1956-1963) şi lector de limbă arabă la Universitatea Bucureşti (1957-1977);
127. **GOLDENSTEIN, Mari –** inspector general sanitar în cadrul Ministerului Sănătății în 1949 (Bărbulescu *et al.* 2009: 204);
128. **GOLDNER, Eugen** – director adjunct în cadrul Ministerului Energiei Electrice şi Industriei Electrotehnice în anii '50, decorat în 1952 cu Medalia Muncii;
129. **GROM, Leonida** – adjunct al Ministerului Sănătății începând cu 1948 (Bărbulescu 2009: 23, 51, 53, 60 ş.a.);
130. **GRUIA, Charlotte** (zisă Şari) (n. CSORDAS) – soția lui Ştefan Gruia (căs. anii '50); fostă ilegalistă şi luptătoare în Rezistența Franceză (Levy 2002: 131), internată în lagărul de muncă de la Ravensbrück[49], după război membru în conducerea comisiei de Control a Partidului (viitorul Colegiu) (1949-1966), şefa grupului de anchetă a foştilor luptători din Spania şi a foştilor participanți la Rezistența Franceză în anii '50; decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a (sub numele Charlotte Ciordaş);
131. **GRÜNBERG, Mayer** – prim director general adjunct şi inginer şef (1949-1951) şi apoi director general (al Direcției Generale de pe lângă Consiliul de Miniştri) (1951-1952) la Canalul Dunăre – Marea Neagră (Ionițoiu 2006: 38, Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 210, n. 10);
132. **GUINĂ, Sara** – activistă a partidului, soția lui Nicolae Guină, fost ilegalist, membru CC al PMR în anii '50, apoi ambasador la Moscova şi Ulan Bataar; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1955);
133. **GUTMAN, S. Mendel** – funcționar în cadrul Ministerul Comerțului Exterior la începutul anilor '60, decorat în 1961 cu Medalia Muncii;

---

[48] Şi-a românizat numele în perioada interbelică şi a revenit la cel de rezonanță iudaică după 23 august 1944, cf. Solomovici 2001; II: 13, sursă care prezintă şi o fotografie a legitimației sale de participant la Congresul al VII-lea al Internaționalei Comuniste de la Moscova, iulie-august 1935.

[49] V. Insa Eschebach, *Ravensbrück: der Zellenbau : Geschichte und Gedenken : Begleitband zur Ausstellung* (Berlin: Metropol, 2008,), p. 165.

134. **HABER, B. Ivanier Şrul** (d. 2002) – originar din Cernăuți, fost ilegalist şi deținut în lagăr de muncă, secretar al Confederației Generale a Muncii în anii '50; cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (1951); decorat în 1964 cu ordinul Muncii cls. II-a;
135. **HARAP, Adalbert** (n. CHARAP) – martor al acuzării în procesul unor criminali de război la Tribunalul Poporului Cluj în 1946[50], secretar general al Ministerului Industriei Lemnului, Hârtiei şi celulozei în guvernele Dej; cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1956);
136. **HÂRLĂOANU, Alfred** (27.VII.1928, Fălticeni – 2001, Bucureşti) – lingvist, director în cadrul direcției Personal şi Învățământ a Ministerului Comerțului Exterior în anii '60-'70, profesor la A.S.E., după pensionare autor al unor studii pe teme iudaice;
137. **HEIMER, Samoil** (Leon) (n. 1898, fiul lui Saul) – înalt funcționar la ministerul Gospodăriei Silvice, ulterior al Silviculturii în anii '50; fişă de cadre la Secția Agrară a C.C. al P.M.R. (1956);
138. **HERER, G. Wolf** – fost ilegalist şi deținut corecțional în timpul războiului pentru activități comuniste (penitenciarul Caransebeş), după război activist la secția Gospodărie de Partid a C.C. al P.M.R., cu fişă de cadre la arhiva aceleiaşi secții (1958); decorat în 1964 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
139. **HILLARD, Raul** – după august 1944 şeful Direcției Presei şi Informațiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Străine (Onişor 2009: 241, 298; Hîncu 2009);
140. **HIRSCH, Emil** – locotenent-colonel, în anii '50 procuror militar la Tribunalul Militar al Regiunii II (în 1959 preşedintele completului de judecată a pastorului Richard Wurmbrand) (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 632 ş.u.);
141. **HIRSCH, Simion** - numit membru al Consiliului (național) Superior al Tuberculozei de ministrul Sănătății în mai 1948 (v. M.Of. (partea I B) nr. 122 din 28 mai 1948, p. 4698);
142. **HODOŞ, Nicolae** – membru al comisiei cenzurii presei de pe lângă Ministerul Propagandei[51] (1944-1947), apoi secretar general la Preşedinția Consiliului de Miniştri (în guvernele Petru Groza, care îl şi menționează ca evreu într-un dialog cu Emil Bodnăraş);
143. **HUCK, Teodor** – funcționar M.A.E. în mandatul Anei Pauker şi membru al organizației de partid din cadrul ministerului (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R., Cancelaria, dosar 51/1952);
144. **IACOB, Adam** (n. FEUERŞTEIN) – fost ilegalist din "vechea gardă", din 1947 funcționar în M.A.E., membru al organizației de partid din cadrul ministerului (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R., Cancelaria, dosar 51/1952; v. şi Levy 2002: 206; Tismăneanu 005: 97);
145. **IACOB, Alexandru** (n. Şandor JAKAB, zis Sanyi, v. Balaş 2008: 72) – evreu maghiarofon, secretarul organizației comuniste din Ardealul de Nord (1941-1944), apoi prim-secretar al Comitetului Regional P.C.R. Cluj (1944-1947); ministru adjunct de Finanțe între 1948 şi 1952 (secundul lui Vasile Luca), arestat în 1952 (aidoma soției Magda, care a încercat să se sinucidă în timpul detenției), condamnat la 20 ani închisoare, grațiat şi reabilitat în 1964, emigrat în Suedia în 1980; este socrul scriitorului româno-francez Alain (n. Herşcovici) Paruit, fiul medicului de Securitate Herşcovici;
146. **IACOB, Ştefan** – în 1949 instructor în cadrul sectorului Propagandă din cadrul secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R., secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-6 şi 118-21);
147. **IACOBOVICI, Andrei** (n. 26.XII.1906, Orhei) – de meserie zugrav, membru PCR din 1930, după război director general în Ministerul Construcțiilor (până în 1952), apoi directorul general al Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură şi Sistematizare (C.S.C.A.S.), decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls.III-a;
148. **IACOBOVICI, B. Eugen** (n. Ernö, după alte surse Jenö, JAKOBOVICS) - originar din Ciudaciu Mare, jud. Odorhei, fost ilegalist (chiar prim-secretar al PCdR între 1934 şi 1936), căsătorit cu

[50] V. http://www.survivors-romania.org/text_doc/actul_de_acuzare.htm.
[51] Înființată prin decretul-Lege nr. 364 din 2 mai 1945;

Bela (n. Rabinsohn), sora Anei Pauker, pentru un timp membru al C.C. al P.C.R.; decorat în 1964 cu ordinul "Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orînduirii sociale şi de stat" clasa a II-a şi în 1978 cu ordinul "23 August" cls I. (Decret nr. 7 din 23.I.1978);

149. **IANCU, David** (1910-1990) – colonel dr. (în 1949), fost medic voluntar în China împotriva forțelor japoneze (1939-1945, alături de Bucur Clejan-Kranzdorf), apoi în Myanmar/Birmania (1945-1948), repatriat, decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls.III-a, ulterior ofițer activ cu diverse funcții în cadrul M.Ap.N. (Friedberg-Vălureanu 2004; C.R.I. 2008; O.N.C.E. 2010);
150. **IANCU, Moscu** – în 1948 instructor al C.C. al U.N.S.R (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 116), ulterior activist al partidului, dosar de cadre la Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. în anii '50 (nr. inv. 32, dosar 5/1952);
151. **IEŞANU, A. Saul** - funcționar în cadrul Ministerul Comerțului Exterior la începutul anilor '60, decorat în 1961 cu Medalia Muncii;
152. **IJACU, Septimiu** (n. IZSAK) – consilier superior în M.A.E. în mandatul Anei Pauker (1947-1952) şi asistent la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1952);
153. **IOANID, Paul** (n. Paul LEIBOVICI, fiul lui David şi Paulina)) (24.III.1923-18.II.1960) – inginer energetician, fratele lt.-col. Al. Ioanid [*v. infra*], aflat în Palestina în 1943-1944 cu legături cu spionajul britanic; membru al grupului de evrei care a jefuit maşina Băncii de Stat a R.P.R. la 28 iulie 1959, profesor universitar cu doctorat la Moscova, la momentul arestării şef de catedră la Academia Tehnică Militară din Bucureşti; executat la 18 februarie 1960 (Solomovici 2005 şi 2001II: 111, Goma 2005: 4, Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 200-1)[52];
154. **IOSIF, Petre Leon** (n. JOSEFSOHN) – membru P.S.D. până în 1948, director general adjunct la Societatea Română de Radiodifuziune (1945-1946), ulterior director în cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor (1948-?); decorat în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. a II-a;
155. **ISCOVICI, Paul** – (originar din Drăgăşani) membru al Forumului Democrat Patriotic după război, secretar general al Biroului C.C. al C.D.E. ('40-'50), cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.M.R. în anii '50, ulterior profesor de ştiințe sociale în Bucureşti;
156. **KENDI, Ştefan** (n. KOHN) – deputat M.A.N. din partea P.S.D. (1946-1948) (A.N.-D.J.BH., fond Comitetul județean Bihor al P.C.R., dosar nr. 242/1948, f.43, *apud* Țârău 2002: 180);
157. **KREINDLER, Heinrich** - secretar general al Ministerului Lucrărilor Publice din 1947;
158. **KLEPER, Symondi** – evreu maghiarofon, în 1948 membru al Biroului Secției Administrative Centrale a C.C. al. U.T.C. (v. şi Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 110);
159. **KOLISCHER, Harry** (1926-2007) – procuror comunist timp de decenii, în ultimii ani procuror la Parchetul de pe lângă C.S.J; tatăl avocatei Alice Drăghici (avocatul apărării în dosarele Brădişteanu, Omar Hayssam, frații Cămătaru, etc.);
160. **KOVACS, Eugen** (n. IZSAK, 23.VII.1911) - acitivst al secției Relații Externe a C.C. al P.M.R. în prima jumătate a anilor '50 (fd. I.S.I.S.P., inv. 1889-1956, nr. inv. 3231; dosar secția Relații Externe nr. 11-1954)
161. **KRAKAUER, Charlota –** profesoară de limba franceză, în 1949 instructoare în cadrul sectorului Edituri al secției Propagandă şi Agitație al C.C. al P.M.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R – secția Propagandă şi Agitație, dosar 51/1949, ff. 115-21);
162. **KREINDLER, I. Artur** (15.V.1900 – 28.V.1988; Bucureşti) – medic neurolog; după 1945 în conducerea C.D.E.; în 1948 înalt funcționar în cadrul Ministerului Sănătății şi preşedinte al comisiei de editură din cadrul Direcției Studii a Ministerului Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 162); cu fişa sa de cadre prezentă în fondul C.C. al P.C.R. al A.N.I.C., la secțiile Propagandă şi

[52] Vezi fişa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici%20executati/I/Ioanid%20Alexandru/index.php.

Agitație (nr. inv. 159, dosar 139/1955) şi Administrativ-Politică (nr. inv. 100, dosar 68/1955); confundat în mod posibil cu:

163. **KREINDLER, Arthur –** activist de partid cu fişă de cadre la secțiile C.C. Relații Externe (nr. inv. 42, dosar 10/1954) şi Administrativ-Politică (nr. inv. 100, dosar 68/1955);
164. **JOIL, Raul** (pseudonim publicistic ocazional: Raul Iulian) (n. 25.IV.1904, Iaşi) – activist de partid, la sfârşitul anilor '40 şef de seviciu la Direcția Generală a Editurilor, Poligrafiei şi Difuzării Cărții de pe lângă Consiliul de Miniştri, în anii '50 în conducerea E.S.P.L.A., ulterior publicist şi mai ales traducător;
165. **LAZAROVICI, Ilie** – în 1948 inpector general sanitar în cadrul Ministerului Sănătății şi membru în conducerea Uniunii Sindicatelor Sanitare (Bărbulescu *et al.* 2009: 71, 204);
166. **LĂZĂREANU, Andrei** (1913-9.X.1991) (fiul lui Barbu Lăzăreanu [*v. infra*]) – redactor şef la ziarul Tineretului Progresist, *Tinerețea* (1944-1946), apoi pentru un scurt timp şeful serviciului de presă la întreprinderea "Filmul Popular", ulterior ofițer al Serviciului de Informații (precursorul D.I.E.) şi "acoperit" consilier de presă la Legația României de la Washington[53] (1946-1948), deconspirat şi declarat *persona non grata* de Departamentul de Stat, revenit în țară, ulterior ambasador în Franța în anii '50, respectiv în Regatul Unit (1964-1968), Belgia şi Luxemburg (1968-1970 şi respectiv 1976-1978) şi Volta Superioară (în prezent Burkina Faso) (1970-1976), pensionar M.A.E.; cu dosar de cadre la secția Relații Externe a P.M.R./P.C.R. (întocmită 1954);
167. **LĂZĂRESCU, Andrei** (n. Aşer LAZAROVICI) – director în cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor (1947-1950), ulterior director general adjunct al Direcției Editurilor şi Tipografiilor din cadrul Ministerului Culturii; cu fişă de cadre la secția Propagandă şi Agitație a CC al PMR (1953);
168. **LĂZĂRESCU, Lidia** (n. Liza LAZAROVICI) (n. 26.XII.1915), membru P.C.d.R. din 1940, după război, instructoare C.C. şi şefă adjunctă a secției relații Externe a C.C. al P.C.R./P.M.R. până la mijlocul anilor '60; alături de Ghizela Vass, a condus în cadrul secției un grup neoficial de sprijin și coordonare a luptei antititoiste; redactor la postul de radio "Spania Independentă" în anii '60; decorată cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a în 1949;
169. **LĂZĂRESCU, N.** (n. Burah Lazarovici), însărcinat de Afaceri al R.P.R. la Paris imediat după război;
170. **LEIBOVICI, Luş** – inspector sanitar general în cadrul Ministerului Sănătății în 1949 (Bărbulescu *et al.* 2009: 204);
171. **LEIBOVICI-ŞERBAN, H.** (n. 1909, Piatra Neamț) – jurist, membru P.C.d.R. din 1935, acuzator public în Tribunalul Poporului (1945-1946); membru în primul consiliu al Baroului Ilfov, calitate în care a participat la epurarea juriştilor considerați "fascişti", membru în conducerea C.D.E. şi redactor la ziarul *Unirea* al comitetului; secretar general al Federației Uniunilor de Comunități Evreieşti (F.U.C.E.) până în 1951; deputat în Marea Adunare Națională (1948-1952) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 396, nota 2; Rosen 1990: 66, 70, 71);
172. **LERNER, Otto** (n. 19.X.1920, Cernăuți, fiul lui Bernard şi Maria) – locotenent-major în Armata Roşie, revenit în țară în 1944, funcționar la Preşedinția Consiliului de Miniştri până în 1953, când este arestat şi condamnat pentru spionaj[54], grațiat în 1957 (Andreescu, Năstase şi Varga 2003a: 592-3);
173. **LEVENTE, Mihail** (7.VI.1915-1976) – originar din Ardeal, evreu vorbitor de limbă maghiară; membru de partid din 1939; în perioda interbelică director la Institutul Central de Statistică până

---

[53] Pentru rapoarte despre colegii de legație pe care Lăzărescu le înainta partidului, v. Arhivele Naționale (ANIC), Arhiva C.C. al P.C.R., Secția Relații Externe, Dosar 10/1947, filele 27-33. Pentru un serial de articole dedicate Legației României la Washington în acea perioadă, v. Cristiana Marin în Curierul Armatei, nr. 7-11 (218-222) din 2007 (arhivă disponibilă în format electronic la http://www.curierul.forter.ro).

[54] V. fişa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/L/L%2002.%20Leabu%20-%20Lubotici/Lerner%20Otto/index.php.

la condamnarea sa drept comunist în timpul guvernării Antonescu; după război membru în conducerea Uniunii Patrioților, secretar general al Prefecturii Capitalei (1945-1946), secretar general al Comisariatului Prețurilor (1946-1948), secretar general al (Subsecretariatului de Stat al) Ministerului Agriculturii (1948-1954), anchetat în "dosarul Pătrăşcanu", exonerat, apoi director al Direcției Generale de Statistică (1959-1967), ministru al Comerțului Interior (1962-1965, 1967-1968), membru supleant şi apoi cu drepturi depline al C.C. al P.C.R. (1960-1965, 1965-1974), director al Institutului de Cercetări Economice al Academiei R.S.R. (1968), ambasador în Liban, responsabil şi de Kuweit şi Iordania (1972-1978); decorat în 1961 cu medalia "A 40-a aniversare de la înființarea Partidului Comunist din România"; cu dosar de cadre la Secția Agrară a C.C. al P.C.R. (1953);

174. **LEVIN, Mişa** (27.X.1915, Bălți (după alte surse 1914) - ?, Israel) – fost membru P.S.D. şi ziarist la *Şantierul* (condus de Ion Pas), după august 1944 membru al Comitetului Executiv al Confederației Generale a Muncii, membru al Comitetului Executiv al P.S.D. (aripa procomunistă Rădăceanu-Voitec), apoi al C.C. al P.M.R. (1948-1950); director al ziarului Poporul (1946-1948), director în Ministerul Muncii (1946-1947); director în centrala M.A.E. (1947-1948), iar apoi prim consilier şi ministru plenipotențiar al Legației Române la Roma din 1948 până în 1950, când "defectează" şi emigrează finalmente în Israel; decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls.III-a;

175. **LEVY, Robert** – consilier tehnic la Institutul Național al Cooperării şi instructor al organizației de bază a partidului (1945-1948-?) (secția economică a PCR, dosare anexe, nr. crt 9, 12, 17 şi 47-1947);

176. **LIEBLICH, Sandu** (1901-1971) – medic, fost preşedinte al Uniunii Comunităților Evreieşti, după război membru în conducerea C.D.E., preşedinte al F.C.E.R. (sfârşitul anilor '40), medicul personal al lui V. Luca şi al altor lideri de partid până în 1953, când va fi arestat şi judecat ca spion sionist; incinerat la crematoriul "Cenuşa";

177. **LITEANU, Nicolae** (n. Nathan LEIBOVICI) – activist de rang înalt în partid timp de mai multe decenii, cu dosar la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1955, fişa de cadre în u.a. nr. 110/1955); încă în viață se pare, pe str. Jean Monnet nr. 53, unde a locuit şi soția, Sima (1926-2008);

178. **LONCEAR, Carol**[55] (1917-1991) – director Sovrommetal Reşița (1949), ulterior ministru adjunct (1949-1952) şi ministru al Metalurgiei şi Industriei Chimice (1952), ministrul industriei metalurgice şi construcției de maşini (1952-1953), ministrul industriilor şi materialelor de constructii (1955-1957), deputat M.A.N. (1952-1961);

179. **LUCA, Elisabeta** (născută Betty BIRMAN (după alte surse Birnbaum), soția lui Vasile Luca[56]) – originară din Basarabia, fostă ilegalistă, voluntară în războiul civil din Spania (inclusiv membru al C.C. al Partidului Comunist Spaniol), după război membru în Comisia Centrală a Uniunii Femeilor Antifasciste din România şi membru în conducerea Comitetului de Stat pentru Cinematografie din România între 1950 şi 1952, când va fi eliberată din funcție în cadrul epurării "deviaționiştilor", deținută (1952-1954), ulterior lucrătoare într-o fabrică (după alte surse laborantă) până la reabilitarea post mortem a lui Vasile Luca în 1968;

180. **(?)**[57] **LUCA, Vasile** (n. László LUKA) (8.VI.1898 – 27.VI.1963, fiul lui Anton şi Amalia)[58] - de profesie lăcătuş, fondatorul *de facto* al Comitetului Democratic Evreiesc (CDE) după război

---

[55] Singura mențiune a identității sale evreieşti descoperită în elaborarea lexiconului de față îi aparține lui Solomovici (2001 II: 42).

[56] Anterior căsătorită cu Avram Weissman, ilegalist din Cernăuți, rămas în Ucraina după 1945.

[57] În cazul persoanelor marcate cu (?) originea lor evreiască rămâne controversată în rândul cercetătorilor de specialitate. Cert este că dintre aceştia, Gheorghe Apostol (cu indicii privind evreitatea sa mult prea neserioase) şi Vasile Luca (cu Elisabeta Birnbaum) au fost căsătoriți cu evreice, ca de altfel şi Alexandru Drăghici (cu Martha Drăghici, n. Cziko) – ministrul de Interne între 1952-1953 şi 1957-1965, mandate între care a deținut funcția de ministru al Securității Statului şi

(Andreescu, Nastasă, Varga, 2003:152); membru al Secretariatului, Comitetului Central şi Biroului Politic al P.C.R./P.M.R. (1945-1952); vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi ministru de Finanțe (1947-1952); arestat în 1952, condamnat la moarte în 1954, dar sentința i-a fost ulterior comutată în închisoare pe viață[59]; decedat în detenție în 1963, înmormântat, apoi exhumat şi incinerat, reabilitat în 1968;

181. **LUCHIAN, Paul** (n. Mendel Leibovici) (1912-?) – ilegalist (în 1943 membru supleant al C.C.), în 1949 decorat cu ordinul "Apărarea Patriei cls. III-a; în anii '50 profesor universitar de marxism-leninism la Institutul Politehnic Bucureşti[60] (în 1953-1954 chiar şef de catedră, *i.e.* omologul lui L. Răutu de la Universitatea Bucureşti), menționat şi ca director al editurii în limbi străine (de către Solomovici 2003: 88), incinerat la crematoriul "Cenuşa";
182. **LUNGU, Ana** (n. Anna WEXLER) – după război membru în Comitetul Executiv al U.F.D.R. şi al Federației Internaționale a Femeilor Democrate la începutul anilor '50, autoare a unor articole în *Scânteia*, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (136/1955);
183. **LUPAN,** ? – soția lui Radu Lupan [*v. infra*]; funcționară în centrala Ministerului de Externe până în 1952, când este demisă în cadrul unui val de "epurări" (v. Levy 2002: 182);
184. **LUPU, Petre** (n. PRESSMAN) (25.X.1920 Iaşi – VII.1989) – ilegalist (membru de partid din 1939), fost deportat în Transnistria, după război deputat M.A.N. (mandate succesive 1948-1980), secretar al C.C. al U.T.C./U.T.M. (1945-1948-1950), şef adjunct al Secției Organizatorice a C.C. (1950-1952), şef al Direcției Treburilor a C.C. (1952-1955), membru supleant (1965-1974) şi apoi cu drepturi depline (1974-1984) al Comitetului Executiv al partidului şi, după 1958, alături de Ilie Verdeț adjunctul lui Ceauşescu la Direcția Organizatorică a C.C. şi în acelaşi mandat şeful secției Organizații de Masă (1960-1965), preşedinte al Comitetului de Stat pentru Problemele Organizării Muncii, Producției şi ale Salarizării (1966-1969), ministru al Muncii (1969-1977), vicepreşedinte al Consiliului Organizării Economico-Sociale (1973-1977), preşedinte al Colegiului Central de Partid (1979-1984), apoi ambasador în Venezuela (1984-1988) şi respectiv ambasador responsabil pentru mai multe state din Caraibe (1988-1989); cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1952); multiplu decorat; fiul său, Andrei, a emigrat în Israel în 1990;
185. **LUSTIG, Carol** – originar din Satu Mare, director administrativ în M.A.E. între 1948 şi 1952 (demis), emigrat în Israel la începutul anilor '60; soțul Evei, prietenă a Anei Pauker (Levy 2002: 157, 207; Solomovici 2004: 24);
186. **MACOVESCU, Tereza** (n. UNGAR) (zisă "Teri") – evreică maghiarofonă, soția diplomatului George Macovescu (1913-2002); fostă ilegalistă, după 1944 activistă a partidului, între 1948 şi 1949 alături de soțul ei (însărcinat cu afaceri) la Londra, exclusă în 1952 din partid "pentru atitudine uşuratică şi neprincipialitate în ceea ce priveşte raporturile cu unii mici burghezi", ulterior traducătoare la diverse edituri, în special Editura pentru Literatură Universală; cu dosar anexă la secția Organizatorică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 187, nr. 156/1950-1952) (v. şi Balas 2008: 188-9, 195, 209; Simuț 2007; Buzatu 2008: 421);
187. **MAICU, Horia** (n. Haim GOLDSTEIN) (1905-1975) – membru de partid, arhitect, şef de proiect la Casa Scânteii, co-autor al Sălii Palatului şi al actualei clădiri a Teatrului Național; arhitect-şef

---

Miron Constantinescu (cu Sulamita Bloch) – ministrul Minelor şi Petrolului (1948-1949), preşedintele Comitetului de Stat pentru Planificare (1952-1955), membru BP şi secretar CC al PMR

[58] Evreu vorbitor de limbă maghiară originar din satul Cătălina (fostul județ Trei Scaune, actualmente Covasna), a luptat împotriva Armatei Române ca voluntar în "Divizia Secuiască" a trupelor lui Bela Kun (Cohen) în Revoluția bolşevică din Ungaria, din 1919 (Levy, 2002: 171; Betea, 2001: 167 şi 1997: 119).

[59] Vezi fişa sa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/L/L%2003.%20Luca%20-%20Luzi/Luca%20Vasile/index.php

[60] V. anuarele I.P.B. la http://universulenergiei.europartes.eu/istorie/politehnica/1948-1992/1950/, http://universulenergiei.europartes.eu/istorie/politehnica/1948-1992/1953/, ş.a.

al capitalei în anii ’50; profesor de arhitectură; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (136/1955);

188. **MAIOREANU, Coloman** – preşedinte al Băncii de Stat a R.P.R. (1959-1963), ulterior prim-vicepreşedinte al Consiliului de Conducere al băncii; decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. III-a; cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. în anii ’50;

189. **MANEA, Anton** (n. Solomon MENDELSOHN) (n. 14.VI.1927, Târgovişte - 1992) – fost membru P.S.D. (chiar secretar general al organizației de tineret), după fuziunea din 1948 membru supleant al C.C. al P.M.R. şi secretar al C.C. al U.T.M. (1948-1952), ulterior dispare complet din spațiul public, probabil emigrat în Israel; (apare şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 143, n. 24, respectiv Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 117, 309, care reproduc documente oficiale ale C.C. al U.T.M.; Dobre *et al.* 2004: 372)

190. **MANOLE, Ofelia** (n. ZEITMAN (cf. rapoartelor Siguranței din perioada interbelică) căs. cu Emanoil Vinea, zisă şi Irina şi Jeni, fiica lui Isidor şi Ernestina)) (15.II.1908 Reni, Ucraina – 1983 Bucureşti, ucisă de iubitul fiicei ei) - fostă ilegalistă, după război membră în conducerea Apărării Patriotice, membru supleant al C.C. al P.M.R. (1948-1958), secretar general la Ministerul Sănătății (1948-1950), preşedinta C.C. al U.F.A.R./U.F.D.R. (1944-1948), membru şi apoi şefă a secției Cultură a C.C. al P.C.R. în anii ’50, secretar al Comitetului Regional Bucureşti al partidului (1954-1958) şi prim-adjunct aş şefului Secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R (1956-1958); marginalizată în 1958 în lotul “fracționiştilor”, reabilitată în 1964; decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. I-a şi în 1978 cu ordinul “23 August” cls.I;

191. **MANOLESCU, Eduard** (1896-1949, între amici “Edy”) – jurist, membru în conducerea C.D.E. şi deputat al Marii Adunări Naționale (1946-1949);

192. **MANTZ, Nicolae** (ian. 1927 Galați – dec. 2007) - inginer agronom, din 1952 în Ministerul Agriculturii (şi Silviculturii), în care promovează până la funcția de secretar general – ministru adjunct al ministerului, în 1970; instructor al Secției Agrare a C.C. al P.M.R. în anii ’50-’60; cu dosar la Secția Agrară a C.C. al P.C.R. (1/1955);

193. **MAURER, Mihail** (1904-1964) – director al Institutului de Expertiză Medicală şi Recuperare a Capacității de Muncă (1955-1964); decorat în 1964 cu titlul “Medic emerit al R.P.R.”;

194. **MAYO, Mihail** – evreu sefard originar din Craiova (coleg de clasă în liceu şi prieten apropiat cu Radu Gyr), avocat, acuzator public în cadrul Tribunalului Poporului, acuzator în procesul mareşalului Antonescu, iar până în anii ’60 autor în revista *Justiția Nouă*;

195. **MĂNESCU, Ella** (n. DIAMANTŞTEIN) - secretara Anei Pauker la biroul de la sediul P.C.R. (1944-1947), emigrată în Israel în 1985, împreună cu soțul ei, Radu Mănescu [*v. infra*] (cercetătorul Robert Levy îi intervieva împreună la 28 august 1989 (Levy 2002: 205, 314);

196. **MĂNESCU, Radu** (n. Radu MINTZER, fiul lui Willy (secretar general al comunității evreieşti din Focşani) şi Raşela) (1912, Focşani – 1993 Natanya, Israel) – în adolescență sionist, ulterior comunist ilegalist, condamnat; după război vicepreşedinte al Uniunii Sindicatelor Ziariştilor Profesionişti (1948), activist al direcției Propagandă şi Agitație a C.C. (1949), director general al Direcției Generale a Editurilor, Industriei Poligrafice şi Difuzării Cărții de pe lângă Consiliul de Miniştri (1950-1952), ministru adjunct al Finanțelor (1952-1970), membru al Comisiei Centrale de Revizie a partidului (1960-1965), vicepreşedinte al Băncii de Investiții (1970-1973), profesor la Catedra de Finanțe a Academiei de Ştiințe Economice în nii ’60-‘70; decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a; emigrat în Israel în 1985 împreună cu soția Ella [*v. supra*] şi cei trei copii;

197. **MELINESCU, Ilca** (n. Ilka WASSERMAN, Bucureşti) – de profesie farmacistă, fostă ilegalistă deținută la Mislea şi Dumbrăveni, după război secretara biroului Anei Pauker (şi după unii conducătoarea *de facto* a Ministerului Afacerilor Externe, M.A.E.) şi directoarea editurii de limba rusă “Cartea Rusă” (1953), secretar general al Ministerului Sănătății în anii ‘50, ulterior

directoare la Editura pentru Literatură Universală, iar apoi redactor şef la Editura Univers (de unde se pensionează la începutul anilor ’70); decorată în 1949; a fost soția lui Nicolae Melinescu (funcționar M.A.E. şi decan al facultății de Filozofie din Bucureşti) şi mama lui Nicolae Melinescu Jr., crainic al defunctului “Telejurnal” din perioada ceauşistă, în prezent încă angajat al TVR, fiul său (*i.e.* nepotul Ilcăi), Mihai, fiind actualul corespondent al TVR la Washington; martoră a acuzării în procesul lui Pătrăşcanu, pe care l-a acuzat de antisemitism;

198. **MENDEL, Alexandru** (n. 5.X.1906, Chințeni, Cluj) – fost ilegalist, trece în URSS în mai 1941, repatriat în 1947, inițial şef de producție la cooperativa “Victoria” (1949-1951), apoi referent în Ministerul Industriei Uşoare (1951-1956), respectiv şef de secție la întreprinderea “Varga Katalin” dlin Cluj (1956-1959), pensionat (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*:656-7);
199. **METCH, Z. –** numit în decembrie 1948 membru al comisiei Ministerului Sănătății pentru lichidarea restanțelor şi repartizarea dentiştilor (Bărbulescu *et al.* 2009: 184-5);
200. **MEZINCESCU, Eduard**[61] (n. Eduard MESINGER) (n. 1909-?) – ilegalist la Cluj, după august 1944 comisar al guvernului pe lângă Liga Operelor Sociale, cu rang de secretar de stat (1945-1946), secretar general al C.C. de ajutor al regiunilor lovite de secetă (1947), şef al Departamentului Artelor (1948-1949) şi apoi ministru al Artelor şi Informațiilor (mai 1949 – iulie 1950), preşedinte al Comitetului pentru Artă[62] cu rang de ministru secretar de stat (iulie 1950 – iunie 1952), ministru adjunct al Afacerilor Externe (1956-1966), iar apoi ambasador succesiv în Suedia, Danemarca şi Norvegia (până în 1976); decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. III-a; după 1989 membru al Partidului Socialist al Muncii şi redactor la revista *Magazin Istoric*;
201. **MICU, Suzin** – funcționară în cadrul firmei Prodexport a Ministerului Comerțului Exterior în anii ’50 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 664-5)
202. **MICU-CHIVU, Ecaterina** (n. KLEIN, ulterior românizat MICU) - pentru un timp soția lui Stoica Chivu; fostă ilegalistă, deținută în perioada interbelică; după august 1944 şefa Direcției Personal din M.A.E. (1947-1950) (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 199, n. 3; Preston *et al*. 2005: 334 n.2); din 1953 director al Institutului Româno-Sovietic; profesor la Institutul Politehnic Bucureşti până în 1955 (ulterior transferată la “altă unitate socialistă” cf. documentelor timpului), în anii ’80 traducătore la diverse edituri; decorată în 1949 cu odinul “Apărarea Patriei” cls. III-a şi în 1978 cu ordinul “23 August” cls I. (Decret nr. 7 din 23.I.1978);
203. **MIHĂILEANU, Petre** (n. HERŞCOVICI) – voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a[63], la începutul anilor ’50 trimis extraordinar şi ministru plenipotențiar în cadrul diplomației române[64], apoi coautor al unor articole sub egida I.S.I.S.P., apoi traducător la diverse edituri (Diamant 1979: 371, Sugarman f.a.: 110)
204. **MILITINEANU, Ionel** – văr primar al amantei regale Elena Wolf-Lupescu; la începutul anilor ’30 expulzat din Germania în timpul studenției ca agitator comunist, apoi înrolat voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, după război membu în conducerea Comitetului Electrotehnic Român, iar până în 1969 director general adjunct al Direcției Generale Metrologie, Standarde şi

---

[61] Potrivit unei declarații făcute de Petru Groza lui Emil Bodnăraş la 23 iunie 1949, tatăl lui Mezincescu, evreu botezat originar din Bacău, ar fi fost medicul curant al mareşalului Averescu (v. pentru citări de pasaje diferite din aceeaşi declarație, un „antisemit - Niculae 2004: 50-51, respectiv un evreu - Ioanid 2005: 78).

[62] În aprilie 1948, Ministerul Artelor (condus la acel moment de Ion Pas) şi Ministerul Informațiilor (fostul Minister al Propagandei (până în 1946), condus la acel moment de Octav Livezeanu) au fost comasate în forma Ministerului Artelor şi Informaților, condus de Octav Livezeanu (15 aprilie 1948 – 23 mai 1949). În mai 1949, ministerul a fost redenumit Ministerul Artelor şi plasat sub conducerea lui Eduard Mezincescu (23 mai 1949 – 12 iulie 1950), iar în iulie 1950 reorganizat în forma Comitetului pentru Artă din cadrul Consiliului de Miniştri, rămânând sub conducerea lui Eduard Mezincescu (12 iulie 1950 – 2 iunie 1952), cu rang de ministru – secretar de stat.

[63] V. http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26302.

[64] Menționat în anuarul *The Diplomatic Year Book* (New York 1951), p. 155

Invenții de pe lângă Consiliul de Miniştri (Diamant 1979: 371, Sugarman f.a.: 110, Țurlea 2010: 111).

205. **MINDIRIGIU, Lupu** – după război instructor teritorial şi "lector" al ziarului Scânteia, cenzor de presă în cadrul Direcției Generale a Presei şi Tipăriturilor (1952-1977), ocazional publicist la *Presa Noastră*[65] (editată de Consiliul Ziariştilor din R.S.R.), apoi redactor la *România Liberă* până la emigrarea în Israel în anii '80 (Solomovici 2003: 377-9; Otu şi Râjnoveanu 2007: 56);

206. **(?) MINEA, Stan** – ilegalist, voluntar republican în războiul civil din Spania, după august 1944 redactor la *Viața sindicală*, încadrat la M.Ap.N. în 1946, avansat colonel (1949), decorat în acelaşi an cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, promovat şeful Direcției Informații (i.e. contrainformații militare) a Marelui Stat Major (febr. 1951-ian. 1954), ulterior, în circumstanțe încă neelucidate, internat într-o secție psihiatrică a spitalului M.A.I. Otopeni, apoi, în anii '60, autor al unor articole şi studii de istorie contemporană (la I.S.I.S.P., Institutul de Istorie şi Filozofie al Academiei, reista Magazin istoric, etc.) (Adorian *et al*. 1971: 210; Solomovici 2003: 249 şi 470; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 506, n. 17; Ionițoiu 2008: 291; C.P.A.D.C.R. 2006: 662; Troncotă 2003: 35; Deletant 1999: 20);

207. **MOGHIOROŞ, Alexandru** (n. BALOGH Joszef, în alte documente oficiale MAGYAROSI, evreu maghiarofon) (23.X.1911 Salonta Mare, Bihor – 1.X.1969 Bucureşti) – fost mecanic, agitator comunist şi membru de partid din 1929, după 1944 membru al Biroului Politic (din 1948); secretar CC al PMR (1948-1954); membru al Biroului Organizatoric (1950-1953); ministru al Nationalităților în guvernul Groza (1948-1952), preşedinte al Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole (1950-1951); prim-vicepreşedinte şi apoi vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1954-1965); şef al secției de relații internaționale a partidului în timpul guvernării Dej; membru în conducerea C.D.E.;

208. **MOGHIOROŞ, Stela** (n. 3.IX.1909, Tighina) (n. Esther RADOŞOVEȚKAIA, soția lui Alexandru Moghioroş) – membru P.C.d.R. din 1929, membru în prima echipă redacțională la *Scânteia*, membru C.C. al P.C.R., reprezentanta P.M.R. în revista Cominform, *Pentru pace trainică, pentru democrație populară*, director general adjunct la *Agerpres* (1954-1979, apoi pensionată); decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a şi în 1978 cu ordinul "23 August" clasa I;

209. **MOISESCU, Anton** (12.II.1913 Umbrăreşti, Galați – 2002 Bucureşti) – membru P.C.d.R. din 1932, voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, membru al C.C. al P.M.R. (1955-1969); preşedinte al Băncii de Stat a R.P.R. şi ministru adjunct al Finanțelor (1952-1953); vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării (1953-1954), ministru plenipotențiar în SUA (1954-1956) şi Argentina (1956-1957); vicepreşedinte al Marii Adunări Naționale (1958-1961), secretar al Consiliului Central al Sindicatelor (1957-1962); preşedinte al Societății de Cruce Roşie (1961-1971), decorat în 1961; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1951);

210. **MOISESCU, Ilie** (d. 1987) – colonel magistrat în anii '50, preşedintele completului de judecată în dosarul Pătrăşcanu, ulterior avansat gen.-mr.;

211. **MOISESCU, Leon** – administrator-lichidator la Casa de Administrare şi Supraveghere a Bunurilor Inamice (1945-1947)[66];

212. **(?) MOISESCU; Viorica** (n. 1916), soția lui Anton Moisescu, membru P.C.R. din 1936, director adjunct CENTROCOOP până în anii '60;

---

[65] Un articol al său din 1967 fiind citat în Joachim Lengert, *Romanische Phraseologie und Parömiologie* (Göttingen: Hubert & Co., 1999), p. 1482.

[66] V. decizia nr. 18707 din 4 septembrie 1945 a directorului general C.A.S.B.I. la adresa http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=34332.

213. **MONDA, P. Emil** (n. MOSCOVICI, fratele publicistului Virgiliu Monda şi nepot de unchi al lui Alexandru Toma) – în primii ani după război activist al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (fişă personală în dosarul 30/1947);

214. **MORARU, Nicolae** (n. Iulea ŞAFRAN, zis Iuli) – fost ilegalist basarabean originar din Tighina, uneori menționat ca fost voluntar în Spania (Andrei Micu în Zbăganu 2001), după 1944 redactor la *România Liberă* şi *Contemporanul*, şeful *de facto* al Societății Române de Radiodifuziune (1945-1946), şef al comitetului (ulterior secția) de Artă şi Cultură al C.C. al P.C.R. (1946-1948), apoi secretar general al Ministerului Artelor şi Informațiilor (1948-1950)[67] şi şef-adjunct al secției de Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., ulterior coordonatorul al publicației lunare pentru străinătate (ulterior ținând de Redacția Publicațiilor pentru Străinătate) *Narodnaia Rumînia*, redactor-şef la *Viața Românească* (1950-?) şi *România azi*;

215. **MOSCU, Adalbert –** director adjunct al Bibliotecii şi Arhivei Presei - serviciu în cadrul secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. în 1949 (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);

216. **MÜHLSTEIN** – şeful contenciosului Băncii SovRom – menționat în declarația din 24 ian. 1952 a lui A.L. Zissu în fața organelor de anchetă (v. Solomovici 2001II: 104);

217. **NACHTIGAL, A.** (Alphonse?) – preşedinte adjunct al al Blocului Democratic al Evreilor din România, f. 23 sept. 1944 (Solomovici 2001II: 10);

218. **NAŞ, M. Leon** (n. LITTMAN) (23.I.1919, Moineşti – 2007, Bucureşti) – fost ilegalist (membru U.T.C. din 1936), după război redactor la Editura P.C.R (1944-1946), iar ulterior adjunct şi şef *de facto* al secției Gospodăria de Partid a C.C. al P.C.R. (1946-1989), unde a controlat fondurile valutare, întreprinderile şi fermele Gospodăriei de Partid până la sfârşitul regimului comunist; decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. III-a şi în 1981 cu ordinul "23 August" cls. II-a;

219. **NAUM, Ana** (nume de cod în perioada ilegalismului: Nuțu Fuxman, soția lui Belu Zilber) – în rețeaua "Ajutorul Roşu" în timpul războiului, ulterior directoarea adjunctă a Direcției Generale a Editurilor, Poligrafiei şi Difuzării Cărții (transformată în D.G.P.T.) de pe lângă Consiliul de Miniştri până în anii '50;

220. **NĂDEJDE, Erwin Costin** (31.X.1909 – 1999, Bucureşti) (fiul fostului demnitar social-democrat Iosif Nădejde-Armaşu, ulterior publicist) - şeful secției Învățământ în Ministerul Culturii în anii '50, apoi ministru adjunct al Învățământului, şeful secției Învățământ a C.C. al P.M.R. şi cadru didactic la I.P.B., până în anii '60, ulterior membru al Comitetului de Stat pentru Cultură şi Arte (1961-1965) şi membru supleant al C.C. al P.C.R. (1955-1965); cu fişă de cadre la secția Economică a C.C. al P.M.R în 1952; decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. III-a;

221. **NICOLSCHI, Vanda**, (n. Şeila AVERBRUCH) (27.II.1902, Valea lui Vlad, jud. Bălți - 1986) de profesie țesătoare, soția lui Alexandru Nicolschi [*v. infra*], membru al CC al PCR în perioada ilegalistă (din 1924), după război membru C.C. al P.C.R., al B.P. al P.C.R. (un mandat) şi vicepreşedinte al C.C. al Crucii Roşii (din 1961); decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a, iar în 1978 cu ordinul "23 August" cls. I.; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1954); incinerată la crematoriul "Cenuşa";

222. **(?) NICULI, Ion** (5.I.1887 Iaşi – 31.VII.1979 Iaşi) – ilegalist (membru de partid din 1921), membru al Prezidiului R.P.R. (1947-1948) membru al C.C. al P.M.R. (1948-1955), preşedinte al

---

[67] În cuvintele premierului de la acel moment, Petru Groza: Moraru, „evreul care n-a uitat învățăturile sionismului", „şi-a adus o serie întreagă de oameni la Ministerul Propagandei [*redenumit ministerul Informațiilor în 1946 şi comasat cu Ministerul Artelor în 1948, n.n.*]. [*I-ai*] de la un cap la altul şi vezi ce oameni sunt aceştia. Aproape toți evrei." (Niculae 2004: 50-51). N.B. Cei la care făcea referire Groza erau, la nivelul directorilor şi inspectorilor şefi: Eduard Mezincescu (n. Mesinger), Marcel Breslaşu (n. Breslau/Bresliska), Petre Iosif (n. Josefsohn), Alfred Mendelsohn, Mihail Novicov (n. Neuman), Mihail Davidoglu (n. Davidsohn), Radu Bogdan (nume real necunoscut), Constantin Bugeanu (probabil român) şi Radu Negreanu (Schwartz) (v. Vasile 2010:42-43).

Comitetului Executiv al Sfatului Popular al oraşului Iaşi (1953-1956), ulterior preşedinte al Consiliului Regional Iaşi al A.R.L.U.S.; căsătorit în anii ’70 (?) cu Fanny, fosta soție a lui Nicolae Goldberger (singura sursă care îl menționează ca evreu este Solomovici 2001II: 17)

223. **NISTOR, Alexandru** (n. NEUMANN) - membru în Comisia de Lichidare C.A.S.B.I. (1945-1948), apoi director în cadrul Ministerului de Finanțe între 1948 şi 1952, când va fi arestat (eliberat doi ani mai târziu); dosar la secția Economică a C.C. al P.M.R. (14/1951, dosare anexe);

224. **NOVAC, C. Mauriciu** – ministru adjunct al Comerțului Exterior (1950-1959), apoi vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării (1959-1969), respectiv ministru adjunct al Comerțului Interior (1969-1973); cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (întocmit 1956); decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. III-a;

225. **OBEDEANU, Haralambie** (n. Harry LAZAROVICI, fiul lui Izac şi Ana) (19.VII.1921-18.II.1960) - membru al grupului de evrei care au jefuit maşina Băncii de Stat a R.P.R. la 28 iulie 1959; fost ilegalist, după război ofițer de Interne, ziarist la *Scânteia* până în 1956, apoi decan al Facultății de Ziaristică la “Academia Ştefan Gheorghiu” (1956 – 1 ian.1959, pensionat cu grad de conferențiar), condamnat şi executat la 18.II.1960 (v. Solomovici 2005 şi 2001II: 111, Goma 2005: 4)[68];

226. **OERIU, Elena** – soția lui Simion Oeriu (*v. infra*); membru fondator şi apoi în conducerea A.R.L.U.S.; decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a; singura mnețiunea evreității sale în nota informativă confidențială din nov. 1947 a reprezentanției diplomatice britanice la Bucureşti, remisă centralei Foreign Office (v. Buzatu 2008: 434);

227. **OERIU, Simion** (n. SCHÄFER) (1902 Iaşi - 1982) - biolog, secretar general al Asociației Române pentru Strângerea Legăturilor cu Uniunea Sovietică (A.R.L.U.S.) şi redactor la revista asociației, *Veac Nou* (1944-1946, perioadă în care scrie şi volumul *Omul sovietic*), şef al catedrei de biochimie din cadrul Intitutului de Medicină şi Farmacie Bucureşti (1947 – anii ’60), comisar general al executării armistițiului cu URSS, având rang de subsecretar de stat (1945-1946); comisar general al guvernului pentru legătura cu Comisia Aliată de Control (1946-1947), apoi comisar al guvernului pentru aplicarea Tratatului de Pace de la Paris; emigrat în Israel; cf. unei note informative confidențiale a misiunii diplomatice britanice din nov. 1947, Oeriu s-ar fi convertit la creştinism în 1944 (v. Buzatu 2008: 434);

228. **OIŞTEANU, Mihail** (n. Mişa OIGENSTEIN) (1916-2003) – fratele mai mic al lui Leonte Răutu; ilegalist (membru de partid din 1931), arestat şi condamnat în 1932 şi 1937, fugit în U.R.S.S. în 1941, ofițer politic într-un lagăr de prizonieri de război români şi italieni în Karaganda (în Kazhstan, acolo unde i se naşte şi fiul, Valery Oişteanu), revenit în august 1944 în România ca ifițer N.K.V.D., în 1948 transferat din nou în U.R.S.S., apoi întors în România împreună cu familia în octombrie 1954; doctorand la Şcoala Superioară de partid “Ştefan Gheorghiu” (1955), ulterior profesor de istoria mişcării muncitoreşti internaționale, pensionat în anii ’70; căsătorit cu Bella (n. Iosovici), tatăl fraților Andrei şi Oişteanu, publicişti (v. mai ales Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 505, n. 6);

229. **OPRIŞAN, Mircea** – ilegalist, deținut la pentienciarul Caransebeş; în anii ’50 redactor-şef al revistei lunare *Probleme Economice*, vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării (1952-1954), ministrul Comerțului Interior (febr. 1954 - oct. 1955), la începutul anilor ’70 consilierul ministrului Janos Fazekas la Consiliul de Miniştri, unde, cf. fostului general de Securitate Neagu Cosma, se afla sub supravegherea Securității ca agent al serviciilor de informații israeliene, emigrat în 1974 în circumstanțe neclare în Israel, iar apoi stabilit în Statele Unite (unde în septembrie 1985 îi acorda un interviu lui Robert Levy (2002: 315)) (v. Berindei, Dobrincu şi

---

[68] Vezi fişa matricolă penlă la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici%20executati/O/Obedeanu%20Haralambie/index.php.

Goşu 2009: 424; Tismăneanu 2005: 325, n. 20; Cosma 1994: 299-300; Levy 2002: 208, 315 şi respectiv Balaş 2008: 218, care îl caracterizează ca pe "a Jewish journalist" şi "an astute political manipulator");

230. **ORBAN, Tamara Mira**[69] (1918 Basarabia - I.2005 Bucureşti) – ilegalistă, membru U.T.C. din anii '30, după 1944 activistă la diverse secţii ale C.C., în anii '50 instructor al Secţiei Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.M.R., directoarea şcolii de partid (de un an) de pe lângă Comitetul Orăşenesc Bucureşti al P.M.R., anchetată în lotul fracţioniştilor din 1958, sancţionată cu vot de blam şi avertisment, ulterior prezentă în sectorul sindical; a locuit până la sfârşitul vieţii în Bucureşti, pe str. Primăverii nr. 24[70] (menţionată în Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 504, n. 4 şi 505 Dobre *et al.* 2004:39 şi Solomovici 2001II: 42);

231. **ORENSTEIN, Ernestina**, zisă Tina (n. 1902 Pufeşti, jud. Putna) – ilegalistă, în "activul central al partidului" în 1946 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003: 369ş.u.)

232. **PANAITESCU, Horia** (n. Harry WITZLING) (18.V.1921-21.III.1986[71]) – activist P.C.R. încă de la începutul instaurării comunismului, absolvent al Facultăţii de Chimie din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti; din 1956 şi până la pensionarea din ani '70 director general adjunct (şi după 1973 membru al Colegiului) Direcţiei Generale a Presei şi Tipăriturilor de pe lângă Consiliul de Miniştri - formal al doilea om în sistemul cenzurii din timpul comunismului; în afara activităţii guvernamentale publicist realist-socialist; cu dosar de cadre la secţia Propagandă şi Agitaţie C.C. al P.C.R. (întocmită 1954);

233. **PANĂ, Antoaneta** (f. LUPU, n. BURAH) – soţia lui Gheorghe Pană (vicepreşedinte al Consiliului de Stat în 1985); activistă de partid, în 1949 instructor în cadrul sectorului Învăţământ Public al secţiei Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.M.R., în anii '50 inclusiv şefă de cabinet a lui Leonte Răutu (dosar la secţia Propagandă şi Agitaţie a C.C., nr. inv. 71, dosar 12/1954; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 236 şi 424, n.34; Mihai 2009);

234. **PANŢER, Leon** – din 1948 director adjunct al Direcţiei Medicină Curativă din cadrul Ministerului Sănătăţii (M. Of. (partea I B) nr. 31 din 7 februarie 1949, p. 1103);

235. **PAS, Ion** (n. Calman SCHRITTER[72]) (6.X.1895 – 20.V.1974; Bucureşti) – fost membru P.S.D. şi redactor la *Gazeta* în anii '20-'30, cu convingeri nedisimulat marxiste, după război vicepreşedintele secţiei Presă a A.R.L.U.S., vicepreşedinte al Societăţii Scriitorilor Români, ministrul Artelor (1946-1948), membru neîntrerupt al C.C. al P.M.R. între 1948 şi 1965, preşedintele Comitetului de Stat pentru Radiodifuziune şi Televiziune (1958-1965, apoi pensionat);

236. **PAUKER Ana**[73] (n. Hanna RABINSOHN) (13.II.1893 Codăeşti, Vaslui - 3.VI.1960, Bucureşti) – ilegalistă notorie, arestată şi condamnată de două ori în perioada interbelică, după război secretar general al C.C. al P.M.R. între 1944 şi 1948; din noiembrie 1947 până la excluderea ei din viaţa politică în 1952 ministru de Externe al R.P.R. şi membru al Secretariatului General al Partidului Comunist Român, PCR (din 1948 redenumit Partidul Muncitoresc Român, PMR, după care în 1968 a revenit la titulatura PCR); preşedinte de onoare al Uniunii Femeilor Democrate Române (U.F.D.R.) (1948-1952), continuatoarea Uniunii Femeilor Antifasciste Române

---

[69] Numele este cel de căsătorie (în perioada războiului fusese căsătorită cu ilegalistul basarabean Mihail Popescu, fiul lui Nicolae Popescu-Doreanu). Vezi şi necrologul ei la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr224/pagina14.pdf.

[70] V. necrologul din *Realitatea Evreiască* nr. 224 (1024), p. 14, accesibil şi la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr224/pagina14.pdf.

[71] Vezi şi menţiunea sa în rubrica „Aniversări" a revistei Realitatea Evreiască, nr. 336-337 (1-31 mrtie 2010), p.21.

[72] Cf. dosarului pe care l-a depus la casa de pensii a ziariştilor în 1943, data de naştere a ziaristului Ion Pas, născut Calman Schritter, fiind identică cu cea a viitorului demnitar comunist Ion Pas.

[73] Născută la 13 dec. 1893 ca Hanna Rabinsohn, fiica lui Herş Kaufman Rabinsohn, cantor în sinagogă şi măcelar ritual de carne *caşer*, şi a Sarei (Levy 2002: 3).

(U.F.A.R.), "epurată" în 1952, alături de V. Luca şi T. Georgescu, ulterior traducătoare a operelor lui Marx la Editura Politică; decedată de cancer în 1960, incinerată la crematoriul "Cenuşa";

237. **PAVEL, Dan** (n. DAVIDOVITS) – în 1949 instructor în cadrul sectorului Ştiinţă al secţiei Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.M.R., ulterior activist al secţiei Relaţii Externe (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R – secţiile Propagandă şi Agitaţie, dosar 51/1949, ff. 118-121, respectiv Relaţii Externe, dosar 29/1957, ff. 8-11);

238. **PĂSCULESCU, Elena** (n. Tescovici [? *v. supra*]) – sora lui Teohari Georgescu; directoare în M.A.E. (1947-1952) în ministeriatul Anei Pauker;

239. **PĂTRĂŞCANU, Elena** (n. Hertha SCHWAMMEN, cu nume conspirativ "Saşa") (n. 11.IV.1914, Cernăuţi, fiica lui Max şi Sofia) – soţia lui Lucreţiu Pătrăşcanu – convertită la creştinism în 1939, înainte de căsătorie (mariajele mixte fiind interzise legal în acea perioadă); membră a Partidului Comunist Austriac în timpul studenţiei la Viena în anii '30; după august 1944, director al Teatrului de Păpuşi "Ţăndărică", membru U.F.A.R, membru al Consiliului consultativ de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946), lideră a grupării artistice din Uniunea Patrioţilor; arestată în procesul intentat soţului ei, condamnată în 1954 la 14 ani închisoare, dar graţiată în 1956, ulterior scenografă la Teatrul de Păpuşi Sibiu şi colaboratoare disciplinată a Securităţii[74];

240. **PETRE, Iosif** (n. Leon BRAUCHFELD) – fost voluntar în războiul civil din Spania, după război director de departament în centrala M.A.E. (1948-1952), ulterior ambasador la Roma şi la alte reprezentanţe diplomatice ale României; cu fişă de cadre la secţia Relaţii Externe a C.C. al P.M.R. (dosar 46/1955); decorat în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls II-a;

241. **PETRESCU, Adela** (n. Raşela, fiica lui Leon) – soţia lui Gheorghe (alias Gogu) Petrescu, fratele Elenei Ceauşescu; decorată în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a; încă în viaţă în 1990, după unele surse emigrată în Israel, după altele decedată în Bucureşti;

242. **PETRESCU, Alfred** V. – evreu originar din Basarabia, după 1944 procuror la Parchetul Tribunalului Ilfov, însărcinat aducerea la îndeplinire a sentinţelor în simulacrul "Marele proces al trădării naţionale";

243. **PICALSCHI, Alfons** – ministru adjunct al Gospodăriei Comunale şi Industriei Locale (1952-1953) (numit prin Decretul Prezidiului M.A.N. nr. 334 din 19 septembrie 1952);

244. **PINSLER, M.** – numit în decembrie 1948 membru al comisiei Ministerului Sănătăţii pentru lichidarea restanţelor şi repartizarea dentiştilor (Bărbulescu *et al.* 2009: 184-5);

245. **PODOLEANU, Jack** (n. Iţic MENDELOVICI, fiul lui Solomon, istoric) – originar din Podu Iloaiei[75] (jud. Iaşi), fost ilegalist (membru de partid din 1921, internat în perioada 1941+1944 în lagărele de muncă disciplinară de la Tg. Jiu, Vapniarka şi Grosubova), cumnatul Ghizelei Vass (*i.e.* soţul Olgăi - sora lui Ladislau Vass), directorul Editurii P.M.R. (viitoarea Ed. Politică), ulterior secretar de stat responsabil cu industria alimentară în guvernul Dej;

246. **POPPER, Marcel Maximilian** (1895-1960) – profesor, membru P.C.R., membru în conducerea C.D.E., apoi al Uniunii Federaţiilor de Comunităţi Evreieşti din România (preşedintele Uniunii 1948-1951) şi deputat în Marea Adunare Naţională (1948-1952);

247. **PREOTEASA, Ecaterina** (zisă Kati) (n. FEHER) – activistă a secţiei Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.M.R. (iniţial la sectorul Evidenţa Cadrelor şi Documentare; dosar de cadre din 1954); soţia fostului ministru de externe Grigore Preoteasa (decedat în accidentul aviatic din U.R.S.S. din 1957) şi mama Ilincăi (căs. în prezent Bartolomeu) - prima soţie, în anii '70, a politicianului

---

[74] Vezi fişa ei matricolă penală de la penitenciarul Dumbrăveni la http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f:\web\Fise+matricole+penale+-+detinuti+politici\P\P+04.+Pat+-+Pavel\Patrascanu+Elena/P2070574.JPG.

[75] V. Şi http://www.jewishgen.org/yizkor/Podu_Iloaiei/pod042.html

P.S.D. Adrian Năstase (recăsătorit în 1985 cu Dana, fiica fostului ministru al Agriculturii şi ambasador în China Angelo Miculescu);

248. **PRUTEANU, Paul** (n. Pinchas Solomonovici, nume schimbat în 1945) (15.I.1908 Fălciu, Vaslui – 16.XII.1966 Iaşi) – după august 1944 membru al comitetului sanitar al Apărării Patriotice, inspector general sanitar în Ministerul Sănătății (1944-1945), apoi director medical în centrala ministerului (1945-1948), şeful Direcței Policlinici şi Spitale (1948-1952), pozişie din care a participat la coordonarea reformei sectorului sanitar din țară, conferențiar la catedra de organizare sanitară a I.M.F. Bucureşti, din 1952 transferat la catedra omoloagă din Iaşi; tatăl filologului George Pruteanu (1947-2008) (Brătescu 2007: 251-3; Burcă 2007: 13);

249. **RAB, Ioan** (n. Ivan RAB, după alte surse Janoş Rab) (1904-1973) – general, cumnatul lui Leonte Răutu (soția sa, Eva, n. Oigenstein, era sora lui Răutu), "refugiat" în U.R.S.S. în 1940, revenit în țară în 1944, decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a[76], şeful serviciului de cadre din M.Ap.N. (1950-1953), pentru scurt timp ministru adjunct al Construcțiilor, apoi ambasador la Moscova, ulterior directorul Institutului de Istorie Militară din Bucureşti;

250. **RAB, Maria** (1915-1976) – sora lui Ioan Rab şi cumnata lui Leone Răutu; sub numele Barbu pentru scurt timp şefa Secției Internaționale a C.C. al P.M.R. (cf. V. Tismăneanu[77]);

251. **RADIAN, Liana** – ambasadoare în Senegal în anii '60, apoi înalt funcționar în Ministerul Comerțului Exterior şi autoare a diverse articole în revista Probleme Economice (dosar la secția Relații Externe a C.C., nr. 11/1954);

252. **RADO, Alexandru** – consilier la firma "Romîno-Export" a Ministerului Comerțului Exterior în anii '50, inculpat alături de alți evrei în dosarul Prodexport-Italia, condamnat în 1961, eliberat în 1968 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003a: 664-5; Ionițoiu 2000:IX);

253. **RANGHEȚ, Iosif** (n. Jozsef RANGECZ, fiul Elisabetei) (7.X.1904 Olari, Arad – 1.IX.1952) – evreu maghiarofon, membru al C.C. al P.C.R. (1945-1952) şi supleant al Biroului Politic (1948-1952), director al serviciului de cadre al PCR (1945-1948), membru al Comisiei Controlului de Partid (1945-1952), prim adjunct al şefului Serviciului Special de Informații (1947-1948), membru supleant al B.P. al P.M.R. (1948-1952); preşedinte al Comitetului pentru Normarea şi Repartizarea Combustibililor (1949-1950), decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a;

254. **RANGHEȚ, Sanda**(la) (soția lui Iosif Rangheț) - decorată de autoritățile comuniste în 1949 cu ordinul Apărarea Patriei cls. III-a şi în 1964 cu "Steaua R.P.R." cls. III-a, timp de aproape două decenii ('60-'80) secretar general al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii şi reprezentant al R.S.R. în Biroul Consiliului Mondial al Păcii; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (103/1953);

255. **RĂCEANU, Ileana** (n. Ilon(k)a PAPP, în alte documente oficiale Pap şi chiar Pop) (n. 3.IX1909 com. Macău, jud. Cenad (atunci) Ungaria – d. 1.VI.1981, Bucureşti) – fostă muncitoare şi ziaristă mediocră la un ziar în limba maghiară din Arad, membru P.C.d.R. din 1927, după 1944 secretar regional de partid în Ardeal, membru supleant al C.C. al P.M.R. (1955-1958), vicepreşedinte al C.C. al U.F.D.R. între 1952 şi 1958, când a fost exclusă din P.M.R. în lotul "fracționiştilor", reabilitată în 1964; decorată în 1981, ca pensionară, cu ordinul "23 August" cls.I; incinerată la crematoriul Cenuşa; mama diplomatului Mircea Răceanu, condamnat la moarte ca "trădător" în primăvara lui 1989 (tatăl natural al acestuia a fost Andrei Bernath, mort în lagărul de la Râbnița, în Transnistria, iar tatăl adoptiv, de la care a preluat numele, Grigore Răceanu, unul din semnatarii "Scrisorii celor 6" din 1989);

256. **RĂDULESCU, Dorina** (n. RUDICH) (decedată la începutul anilor '80) – soția demnitarului comunist Gheorghe (zis Gogu) Rădulescu (căs. 1938); fostă dactilografă în Bucureşti în perioada

---

[76] cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;

[77] V. articlul său consacrat Ghizelei Vass, în care şi menționea Mariei Rab, la http://www.contributors.ro/politica-doctrine/cine-a-fost-ghizela-vass-despre-dosare-intrigi-si-anchete/.

interbelică, după unele surse recrutată de N.K.V.D., refugiată împreună cu soțul în URSS în 1941-1944 (perioadă în care este avansată până la gradul de colonel N.K.V.D., fiind demobilizată abia în 1947), revenită în țară în 1944, a activat ca ziaristă la *Graiul Nou* (cotidianul de limbă română al Armatei Roşii) până în 1949, apoi activă în domeniul comerțului exterior, inițial ca director în cadrul Ministerului Comerțului Exterior, ulterior ca membru în conducerea ILEXIM;

257. **RĂUTU, Iacob** (martie 1915-nov. 2006, Bucureşti) (foarte posibil un alt frate al lui Leonte Răutu, a locuit în Bucureşti, pe str. Intr. Bădeni nr.1) – înalt funcționar timp de decenii la ministerele Industriei şi Comerțului, Comerțului Interior şi respectiv Industriei Alimentare (reorganizat în 1973 al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii şi Apelor) până la pensionare, în 1978; ulterior angajat şi chiar şef al Serviciului Tehnic al F.C.E.R.[78];

258. **RĂUTU, Leonte** (n. Lev OIGENSTEIN, zis Lonia, în unele documente ortografiat Oighenstein) (28.II.1910 Fălticeni – 1993 Bucureşti) – cf. raportului C.P.A.D.C.R., "principalul ideolog al P.C.R." (2006: 46); membru P.C.d.R. din 1931 (în U.T.C.d.R. din 1929); refugiat în URSS în 1940, dobândeşte cetățenia sovietică şi serveşte chiar drept deputat în Sovietul Suprem Ucrainean până la 22 iunie 1941; după august 1944: membru C.C. al P.M.R./P.C.R. (1948-1984, ca supleant între 1958 şi 1960), membru al Biroului Organizatoric (1950-1954), supleant al Biroului Politic (1955-1965), membru al Secretariatului (1965-1969), al Comitetului Executiv (1965-1974) şi al C.P.Ex. ale C.C. (1974-1981); deputat în M.A.N. (mandate succesive 1948-1985); membru în comitetul de redacție la *Scânteia* (1945-1948), adjunct (1945-1948) şi apoi şef (1948-1956) al secției Propagandă şi Agitație, şeful Secției de Verificări a C.C. al P.M.R. în 1950, şef al Direcției Propagandă şi Cultură a C.C. al P.M.R. (1956-1965); secretar general (1960-1964) şi apoi ministru adjunct la Ministerul Comerțului Exterior (1964-1969), vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri (1969-1972); preşedinte al Consiliului de Conducere şi rector al Academiei de Ştiințe Social-Politice "Ştefan Gheorghiu" (1972-1981, când este marginalizat urmare a scandalului pe marginea emigrării fiicei sale Elena, *v. infra*); decorat, *inter alia*, în 1980 cu "Steaua R.S.S."; incinerat la crematoriul "Cenuşa", în timpul ceremoniei cântându-se *Internaționala* (în 1993**!**)[79];
   - ✓ fratele lui Leonte, Mihail Oişteanu (n. Oigenstein, zis "Mişa"), căsătorit cu Bella Iosovici (originară din Cernăuți), este tatăl lui **Valery Oişteanu** (n. 3 septembrie 1943 la Karaganda (în prezent Kazahstan), absolvent al Facultății de Chimie Industrială a Institutului Politehnic Bucureşti, apoi redactor la Radiodifuziune, iar ulterior emigrării sale din 1972, publicist în SUA) şi al publicistului **Andrei Oişteanu** (n. 18 septembrie 1948, Bucureşti);
   - ✓ sora lui Leonte Răutu, născuta Eva Isaakovna Oigenstein, s-a căsătorit cu Ivan (alias Ioan) Rab, general de Armată, ambasador la Moscova şi respectiv director al Institutului de Istorie Militară din Bucureşti în perioada comunistă;
   - ✓ prima fiică a lui Leonte Răutu, **Anca** (căs.) **Oroveanu**, este profesoară la Universitatea Națională de Artă Bucureşti, Facultatea Istoria şi Teoria Artei; soțul acesteia, **Mihai Oroveanu**, este director al Muzeului Național de Artă Contemporană şi director al Fundației ARTEXPO;
   - ✓ cealaltă fiică a lui Răutu, **Elena**, căsătorită cu inginerul de sunet **Andrei Coler**[80], a depus împreună cu soțul ei o cerere de emigrare din România, fapt care ar fi contribuit la marginalizarea lui Leonte Răutu în 1981, urmare a unui veritabil scandal diplomatic; fiica lui Andrei şi Elena Coler, Luminița, emigrase încă din anii '70 şi se căsătorise în SUA cu **Richard Schapp**, fiul fostului guvernator de Pennsylvania şi ambasador american în Israel,

[78] Vezi şi un material care îii este dedicat cu prilej aniversar în *Realitatea Evreiască*, nr. 226 (1026), 1-21 martie 2005, p. 7;
[79] http://tismaneanu.wordpress.com/2009/06/13/un-portret-necrutator-sorin-lavric-despre-dictatorul-ideologic-leonte-rautu/
[80] Autor al mai multor coloane sonore ale unor filme româneşti din anii ‚70, între care şi „Mara", din 1975, pentru care a cărui coloană sonoră i s-a decernat premiul A.C.I.N. Andrei Coler este confundat frecvent cu lt-col. Ştefan I. Koller, comandant al penitenciarului Aiud între 1953 şi 1958.

Milton Schapp; în 1982, cel din urmă a intervenit inclusiv în fața Subcomisiei pentru Comerț a Camerei Reprezentanților SUA pentru a forța pe cale diplomatică emigrarea părinților nurorii sale, cuplul Andrei şi Elena Coler (fapt realizat la sfârşitul anului 1982[81];

259. **RĂUTU, Natalia** (n. Niunea Iakovlevna, soția lui Leonte Răutu) – deputat M.A.N. (1948-1952-?), decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a; cf. Magdei Ursache, soția lui Răutu "n-a vorbit niciodata româneşte" (Ursache f.a. *b*);
260. **REDLINGER, Oscar** – activist de partid, lector la Şcoala Superioară de Partid "Ştefan Gheorghiu" în prima jumătatate a anilor '50, ulterior membru al Comisiei Centrale de Revizie a P.C.R. (1955-1960) şi al Comisiei de Control a Partidului (1960-1965); cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1950, 1951);
261. **RIESEL, I. Bella** – directoare în Ministerul Comerțului Exterior la începutul anilor '60; decorată în 1963 cu Medalia Muncii;
262. **RIGANI, Zoe** (1.IX.1912 Corabia, Olt – 1980 Bucureşti) – preşedintă a Consiliului Regional A.R.L.U.S. şi a Comitetului Femeilor P.C.R. din Ploieşti în anii '50, ulterior vicepreşedinta Consiliului Național al Femeilor şi membru C.C. al P.M.R. (1960-1965);
263. **ROBAN, Marin** (n. Maier LEIBOVICI) – în anii '50 consilier superior în cadrul Direcției Asigurărilor Sociale de Stat, cu fişă de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 23/1954);
264. **ROLLER, Sara** (n. ZIGHELBAUM, în unele documente interbelice ortografiat şi Zighlbaim) – soția lui Mihail Roller [*v. infra*]; în perioada ilegalistă țesătoare la fabrica Minerva din Bucureşti şi conducătoarea Frontului Feminin (v. Şinca 2006: 392), după 1944 activistă a partidului, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.M.R. (1950, 1951);
265. **ROMAN, Andrei** (n. Desideriu GRÜN) (16.XI.1904-1982) - membru PCR din 1924, fost zugrav, voluntar în Spania, după război colonel de Securitate, controlor la Comitetul Controlului de Stat (1954 – anii '60); dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (11/1954);
266. **ROMAN, Eugenia** (n. Erna ROSMAN) (n. 1907, Soroca) – fostă ilegalistă, în anii '50 activistă a secției Relații Externe a C.C. al P.M.R. (fişă de cadre întocmită în 1955);
267. **ROMAN, I. Valter** (n. Ernst NEULÄNDER)[82] (7.X.1913, Oradea – 11.XI.1983, Bucureşti) - evreu vorbitor de limbă maghiară originar din Oradea, membru de partid din 1931; în 1945 cu grad de maior, şeful secției educație şi cultură în Divizia a 2-a de voluntari români "Horia, Cloşca şi Crişan" (în cadrul Armatei Roşii); după august 1944 general-maior (în 1949), şeful Direcției Propagandă din Inspectoratul General al Armatei pentru Educație, Cultură şi Propagandă (E.S.P.) (1945-1948), transformată ulterior în Direcția Superioară Politică a Armatei (1948-1950, perioadă în care a îndeplinit funcția de locțiitor politic al Marelui Stat Major), membru în colegiul de redacție de la *Scânteia* (1946), coordonatorul reorganizării Siguranței ca D.G.S.P. în cadrul Ministerului de Interne în 1948, cadru didactic la Universitatea P.C.R. la sfârşitul anilor '40, ministrul Poştelor şi Telecomunicațiilor (1951-1953, când este destituit, fiind reabilitat în 1964); profesor de economie politică la I.P.B. (1953-1955, chiar şef de catedră între 1953 şi 1955), directorul Editurii Politice (1964-1983); membru al C.C. al P.C.R. (1965-1983); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a şi în 1981 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. I-a; *tatăl lui Petre Roman, primul premier al României după decembrie 1989*;

---

[81] V. *Hearings before the Subcommittee on Trade*, House of Representatives, July 1 and 13, 1982 (Washington, D.C.: Government Printing Office, 1982), pp. 221-223., traducere parțială disponibilă şi la http://arhivaromaneasca.wordpress.com/arhive/arhive-ignorate/pagini-de-istorie-recenta/serban-andronescu-romania-discutata-in-congresul-american/.

[82] A avut gradul de maior în războiul civil din Spania, devenind lt.-col. în cadrul Armatei Române după 23 august 1944. A fost avansat la gradul de general în 1948, fiind însă trecut în rezervă în 1950

268. **ROSENTHAL, Jacob** – consilier financiar la Legația României de la Washington după război, în mandatul lui Mihail Ralea;
269. **ROSENZWEIG, Moise** (n. 1907, Flondoreni) – director şi membru al Colegiului Direcției Generale a Presei şi Tipăriturilor (de pe lângă Consiliul de Miniştri) începând cu 1956;
270. **ROSINGER, Alfred** – director al companiei "Romîno-Export" a Ministerului Comerțului Exterior în anii '50, inculpat pentru sabotaj în dosarul Prodexport-Italia, condamnat în 1961, eliberat în 1968 din penitenciarul de la Aiud (Andreesci, Nastasă, Varga 2003a: 664-5; Ionițoiu 2000:IX);
271. **ROS(S)MAN, Rudolf** – colonel jurist, procuror militar (unul din acuzatorii "lotului Pătrăşcanu") (1947-1954), judecător la Tribunalul Suprem, apoi la Curtea Supremă de Justiție a R.P.R. timp de peste două decenii (cu un intermezyo ca ministru adjunct al Justiției în anii '60); cu fişă de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (15/1962) (v. şi Deletant 1999: 248);
272. **ROTHENBERG, V**. - numit în mai 1948 membru al comisiei centrale interimare a Colegiului Medicilor (prin ordin al ministrului Sănătății, v. M.OF. (partea I B) nr. 111 din 15 mai 1948, p. 4365);
273. **ROTMAN, David** (n. 1910, Putna) (fiul lui Lazăr) – fost ilegalist (aflat în 1941 pe lista Siguranței a "comuniştilor de categoria A"), inginer geolog, după război şef de sector în Comisia Controlului de Stat între 1945 şi 1953, când va fi demis şi exclus din partid, consacrându-se ulterior profesiei sale (v. şi Levy 2002: 181-2, 209); decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
274. **ROZEI, Aurel** (n. ROZEMBERG) (n. 26.XI.1907, Galați, fiul lui Isidor şi Henrieta – 14.X.1952, Jilava) – ing., şeful sectorului Planificare, director general adjunct la Canalul Dunăre – Marea Neagră, condamnat la moarte şi executat în 1952 pentru sabotaj şi diversionism[83];
275. **RUNCAN, "Romeo"** (n. Eugen, v. şi soția, "Julieta" Runcan) (1915-2005, Bucureşti, Cimitirul evreiesc Giurgiului) - în perioada interbelică şofer, secretar şi gardă de corp a lui Ştefan Foriş, după august 1944 activist al secției Economice a C.C. al P.C.R.; fiul său şi al Agnetei/Julietei, Victor (n. 24 august 1945), emigrat în Israel, a reobținut cetățenia română în 2009 (ordinul MJ nr. 1408/12.05.2009; M.Of. nr. 336 din 20.05.2009);
276. **SAFER, D**. **Gheorghe** (n. SCHÄFER) – ministrul Transporturilor (Rutiere,) Navale şi Aeriene (1953-1955, 1955-1957), epurat în al doilea "lot" de "facționişti"[84];
277. **SANIELEVICI, Rita** – membru fondator şi apoi membru al Comitetului de Conducere al U.F.A.R./U.F.D.R. după război;
278. **SAUVARD, Sanda** – fostă infirmieră în războiul civil din Spania, după război membru de partid, funcționară de partid într-un laborator de cercetare, anchetată în 1952 alături de alți "spanioli" şi "francezi", absolvită, transferată ca activist al secției Gospodărie de Partid a C.C. al P.M.R. (dosar 3/1958, ff. 5-6), în 60' co-autoare a mai multor publicații în domeniul cercetăriifarmacologice;
279. **(??) SĂLĂJAN, Leontin** (19.VI.1913 Santău, jud. Satu Mare – 28.VIII.1966, Bucureşti) (n. după unele surse Ignác[85], după altele Leon[86] SZILÁGYI) – membru P.C.d.R. din 1939, general de armată (în 1959), ministru adjunct al Sănătății şi Prevederilor Sociale (1948), preşedinte al Comitetului pentru Verificarea Armatei, ministru al Construcțiilor (1949-1950), şef al Marelui Stat Major al Armatei (1950-1954) şi apoi ministrul Forțelor Armate (1955-1966); considerat de regulă maghiar, dar uneori chiar român (Gh. Gaston Marin într-un interviu acordat Laviniei Betea), deşi ambele prenume indicate sunt de rezonanță mai degrabă iudaică decât maghiară; căsătorit cu Ani, identificată fără exceție ca evreică în literatura de specialitate;

---

[83] Vezi fişa sa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/R/R%2003.%20Rosa%20-%20Rytir/Rozei%20Aurel/index.php.
[84] Menționat şi în memoriile lui Aurel Sergiu Marinescu, v. http://curentul.net/2010/01/18/prizonier-in-propria-tara-54/.
[85] Cf. Andrescu, Nastasă şi Varga 2003:20.
[86] Cf. Christian Levant, 2007

280. **SĂVEANU, Raul Rosel** (n. SCHNURER) – director general în cadrul Consiliului de Stat al Planificării în anii ’50 (cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR nr. 28/1956[87]);
281. **SCHMITZER, Gheorghe** – din 1946 inspector tehnic, iar din septembrie 1948 adjunct cu drept de semnătură al ministrului Sănătății (Bărbulescu 2009: 37-42, 53-55, 73, 77, etc.);
282. **SCHOR, Anghel** (n. 1914, Brăila), fratele lui Nicolae Bellu – activist de partid, la începutul anilor ’50 profesor de economie politică la academia “A.A. Jdanov”, în 1953 cadru didactic la Şcoala de partid “Ştefan Gheorghiu”, exclus din partid în 1958, reprimit în 1965 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 425, n. 38);
283. **SCURTU, Natalia** (n. Natalia Isaakovna KOROȚKOVA) (n. 1905-1981) – originară din Bulgaria, ilegalistă, ajunsă în 1940-1941 în Basarabia, apoi secretara Anei Pauker la Moscova în timpul războiului, după 1944 directoare – membru în Colegiul Ministerului Sănătății la începutul anilor ’50, iar profesional medic la maternitatea “Polizu” din Bucureşti; decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a (ff. 9-10 în dosarul nr. 66/1954 de la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R.);
284. **SECHTER, Felix** (ortografiat şi SCHEHTER) – în 1952 procuror-şef al Parchetului Tribunalului Galați (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 372), ulterior la Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție (Cajal şi Kuller 2004: 333);
285. **SEGAL, Pincu** – şeful secției cultului mozaic în cadrul Ministerului Cultelor la începutul anilor ’50 (Rosen 1990: 87, 164-5);
286. **SEMO, I.** – director general la CENTROMETAL Bucureşti la sfârşitul anilor ’40;
287. **SENCOVICI, Alexandru** (n. SZENKOVITS Sándor) (31.VII.1902 Dej – 10.XI.1995 Bucureşti), membru P.C.d.R. din 1925, după război membru în secretariatul general al Confederației Generale a Muncii; ministru adjunct al Muncii şi Prevederilor Sociale (1948-1949); ministru al Industriei Uşoare (1949-1957 şi 1961-1969), ministru al Industriei Bunurilor de Consum (1959-1961); membru al Comisiei Centrale de Revizie a P.M.R. (1955-1960) şi al Comitetului Central (1960-1979); decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a; *fiul său, Gyuri, a fost soțul solistei Margareta Pâslaru*[88];
288. **SIDOROVICI BRUCAN, Alexandra** (zisă Saşa) (1906-2000), soția lui Silviu Brucan - acuzator public la “Tribunalul poporului” (1945-1946); deputată de Bucureşti în Marea Adunare Națională (1946-1952); procuror general al regiunii Oltenia (1949-1953), secretar general al Ministerului Minelor şi Petrolului (1948-1958); secretar general al Uniunii Femeilor Democrate Române din 1948; conferențiar şi şef-adjunct al catedrei de marxism-leninism de la Institutul Politehnic din București, numită în funcție prin decizia Direcției Cadre a Ministerului Industriei (1949-56)[89]; ulterior funcționar în cadrul ambasadei României la Washington, împreună cu soțul ei, ambasador; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951);
289. **SILVIU, George** (n. Silviu Iancu GULIGER[90]) (1899-1971), de formație jurist, activ ca ziarist, secretar general al Ministerului de Interne între 1946 (după “defectarea” predecesorului său, Iosif Şraer) şi 1952, emigrat la sfârşitul anilor ’50 în Israel, unde a continuat activitatea jurnalistică (v. declarația dată Securității la 24 ian. 1952 de A. L. Zissu (în Solomovici 2001II: 103-5, corob. cu C.E. Focşani 2007);
290. **SIMIONESCU, Marcela** – ataşatul cultural al Legației României la Washington (începând cu 1946) şi totodată amanta ambasadorului Mihail Ralea (*v. supra*, Andrei Lăzăreanu);

---

[87] Vezi şi Horasangian 2001, sau respectiv solicitarea fiicei lui Săveanu, la http://varstapatru.blogspot.com/2010/10/flexible-ii.html.
[88] V. şi http://www.consumatoronline.ro/index.php?name=News&file=article&sid=6280&theme=Printer
[89] V. şi http://universulenergiei.europartes.eu/istorie/politehnica/1948-1992/1950/
[90] Transliterat în mod eronat ca „Golighar” în nota informatică a ambasadei UK la Bucureşti din 1947 (v. Teohari Georgescu), „Golingher” (în Pinay 1962), respectiv „Gersch Gollinger” (Niculae 2004).

291. **SOLOMON, Barbu** (n. Bernard Ițic SOLOMON) (11.IV.1904 Burdujeni, Suceava – 22.VIII.1965 București) - membru al C.C. al P.M.R. (1948-1965); ministru plenipotențiar în Norvegia (1948-1949); judecător la Tribunalul Suprem al R.P.R. (1956-1962), iar după 1962 vicepreşedinte al instituției, până la deces;
292. **STĂNESCU, Eugen** (n. Aron FISCHEL) - istoric marxist, după război cu atribuții în domeniul cenzurii (Solomovici 2003: 379, care avansează ca nume nativ varianta "Arthur Fischer"), ulterior director adjunct al Editurii Academiei R.P.R. şi şef al secției de istorie şi arheologie a Institutului de Studii Sud-Est Europene în anii '50-'70;
293. **STEINBACH, Leon Iosif** (zis şi Iuju) (6.III.1918 Bucureşti – 1999 Israel) – după război membru al comitetului regional P.M.R. Bacău şi director al Fabricii "Partizanul" Bacău, în anii '50 director general al Fabricii de Confecții şi Tricotaje Bucureşti, membru al C.C. al P.C.R. (1969-1984), director general la Centrala Industriei de Confecții Bucureşti (anii '70 – 1981), respectiv ministru adjunct al Industriei Uşoare (1981-1983); cu dosar la secțiile Gopodărie de Partid, respectiv Organizatorică ale C.C. al P.C.R. (1955);
294. **STOFER, I. Ecaterina** – directoare în cadrul Ministerului Comerțului Exterior în anii '50-'60, decorată în 1963 cu Medalia Muncii;
295. **STÖFFEL, Emeric** (Emmerich) (27.VI.1913 Ciacova, TM - 2008) (vorbitor nativ de limbă germană, de religie mozaică[91]), ilegalist, arestat de mai multe ori în perioada interbelică, ambasador (şef al Legației) al României în Elveția (1944-1945), apoi redactor al revistei *Neue Literatur*, membru C.C. al P.C.R. (1965-1974) şi al Comisiei Centrale de Revizie (1974-1979);
296. **STOICA, Gheorghe** (n. Moscu COHN/KOHN) (20.VII.1900 Dorohoi – 10.VIII.1976 Bucureşti) – general maior (în 1948), membru al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1948-1974); membru supleant (1967-1968), apoi titular (1968-1974) al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., deputat M.A.N. (mandate neîntrerupte 1946-1976); secretar al Confederației Generale a Muncii (1949), preşedinte al Consiliului Sindicatelor din regiunea Bucureşti (1950), prim-secretar al comitetului orăşenesc Bucureşti al P.M.R. (1950-1953); ambasador în RD Germană (1953-1956); şeful secțiilor Cadre (1956-1957), Bunuri de Consum (1957) şi Administrativă (1957-1965) ale C.C. al P.M.R., membru şi secretar al Prezidiului M.A.N. (1957-1961), director al Direcției Organele Locale ale Administrației de Stat în cadrul C.C. al P.M.R. (1960-1966), director al Cpmitetului de Stat pentru Problemele Muncii şi Salarizării (1966-1969), membru al Consiliului de Stat (1965-1976), director general al Direcției Generale pentru Consiliile Populare şi ministru adjunct al Muncii (1969-1976);
297. **SUCIU, Petre** (n. SCHAERF) – ilegalist, luptător în Spania, decorat alături de alți foşi combatanți cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a în 1949 (Decretul 873 din 20 august 1949); din 1948 director în cadrul Ministerului Comerțului Exterior, ulterior emigrat în Israel[92] (Sugarman f.a.: 110);
298. **SUDER, Mihai** (n. M. SÜDER, în alte acte oficiale ortografiat SZUDER[93]) (16.II.1916, Lupeni – 1984) – membru P.C.R. din martie 1945; ministrul Construcțiilor şi Materialelor de Construcții (1958-1959, când ministerul este desființat), Ministrul Economiei Forestiere / al Industriei Lemnului (1969, 1969-1972), ministru secretar de stat la Ministerul Economiei Forestiere şi Materialelor de Construcție (1972-1974); decorat în 1961 cu medalia "A 40-a aniversare de la

---

[91] Aidoma unor poeți şi scriitori evrei de limbă germană precum Dieter Paul Fuhrmann (*Neuer Weg*, Ed. Univers) (d. 2009), Paul Celan (n. Ancel, 1920-1970), Joseph Norbert Rudel (alias Radu Nor) (1921-2006), Alfred Margul-Sperber (1898-1967), Max Emanuel Gruder (1928-2010), etc. De remarcat că în unele acte oficiale din arhiva P.C.R. naționalitatea declarată a lui Stöffel este maghiară.
[92] V. mărturisirea nepotului său, publicistul Boris Marian Mehr, în comentariile la un articol al lui V. Tismăneanu despre Gheorghe Apostol, la adresa http://www.acum.tv/articol/16933.
[93] În unele documente ale partidului, naționalitatea fraților Suder este menționată ca fiind polonă.

înființarea Partidului Comunist din România" şi în 1964 cu Ordinul Muncii cls. I; fratele generalului maior de Armată Viliam Suder;

299. **SUDER, Wiliam** (n. Wilman SÜDER) (n. 20.V.1912, Lupeni) – fost ofițer al Armatei Roşii, revenit în România în 1944, general-maior, şef al Departamentului Contraspionaj al Armatei (1945-1949), apoi adjunct al Ministrului Apărării (şef al Spatelui Armatei) (1950-1952), ministrul al Industriei Cărbunelui (1952-1953); membru al C.C. al P.M.R. (1948-1955);

300. **SUHAIA, Sara** – activistă de partid, în anii '50 redactor la Editura de Stat pentru Literatură Politică şi doctorandă la una din şcolile superioare de partid (v. Opriş 2004);

301. **SZABO, Mirța** (n. Mina ORNSTAIN, fiica lui Ițic) (n. 18.II.1912) – de profesie țesătoare, membru în conducerea Asociației Foştilor Deținuți şi Deportați Anti-Fascişti (A.F.D.A.), membru P.C.d.R. din 1933, după război activist de partid, propusă pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (156/1950);

302. **SZENDES, ?** – direcor adjunct al firmei Prodexport a Ministerului Comerțului Exterior în anii '50, inculpat în dosarul Prodexport – Italia din 1961 (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 664-5);

303. **SZILLAGY, Ida**, prietenă a Anei Pauker, conducătoarea *de facto* a Ambasadei din Londra la sfârşitul anilor '40;

304. **ŞAIM, A.** – unul din adjuncții ministrului Sănătății în 1948; şeful Direcției T.B.C. din cadrul Ministerului Sănătății (v. M.Of. (I B) nr. 170 din 26 iulie 1948, p. 6169);

305. **ŞERBAN, Avram Miron** (n. Samuel ASRIEL) (n. 3.X.1902 Roşiori de Vede) - membru, alături de Mişa Levin şi Al. Sencovici, în secretariatul general al Confederației Generale a Muncii după 1944; din 1948 director general al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale; membru C.C. al P.C.R./P.M.R. (1945-1948, 1948-1955-1965) şi al Comisiei Centrale de Revizie (1965-1969); deputat de Alba în Marea Adunare Națională (1946-1948-1952) şi apoi de Buzău (1969-1975); (Andreescu, Nastasă, Varga 2003a: 381-2); decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls. I-a (Decret nr. 7 din 23.I.1978);

306. **ŞERBAN, Basil** (n. Aba SERBAC) (pseudonim de inspirație literară) – student la farmacie în Bucureştiul interbelic, apoi voluntar în Spania (1937-1939), membru al Rezistenței Franceze în perioada războiului (nume conspirativ "Jeannot"), din 1947 însărcinat cu afaceri la reprezentanța diplomatică a României la Roma, apoi cu acelaşi grad la Legația României de la Berna (1949-1950, unde a fost implicat în scandalul "Vițianu", *v. infra*), ulterior directorul Direcției Organizare Internă în M.A.E., respectiv pe diverse alte posturi în cadrul diplomației comuniste; decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a (dosar 29/1957, ff. ş.u. în arhiva Secției Externe a C.C. al P.C.R.; v. şi Georges-Picot 2000: 36, 56, 157 ş.a.; Tismăneanu 2003: 285, n. 82 şi 1991: 169, n. 74; Levy 2002: 127; I.L.O. 1960: 25, 29; Sugarman f.a.: 110);

307. **ŞERBAN, Nicu** (n. Avramian HERŞCOVICI) - director în cadrul M.A.E. (1948-1952), ulterior cu diverse funcții în cadrul diplomației statului comunist (e.g. în 1967 menționat în documente diplomatice ca şef al Direcției Protocol), cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (întocmit 1968);

308. **ŞOIMU** (căs.)**, Ana** – din 1948 şefa sectorului Evidența Carnetelor şi Documentare din cadrul secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., în 1953 cadru didactic la Academia "A.A. Jdanov", ulterior emigrată în Israel;

309. **ŞRAER, Iosif** (n. SCHREIER[94]) (n. 1902, Vaslui) – în perioada interbelică secretar al avocatului Eduard Manolescu, apoi jurist al P.C.d.R. şi avocat al lui Gheorghiu-Dej în perioada interbelică, membru în conducerea C.D.E. în 1945, secretar general al M.A.I. (mart. 1945 – dec. 1946, când, încă în funcție, s-a refugiat în Palestina (ajuns în 1947), la un moment la care descoperirea fostei sale colaborări cu Siguranța părea iminentă); stabilit în Italia, ca secretar al omului de afaceri Moni Goldstein;

---

[94] Cf. Solomovici 2001II: 39.

310. **ŞTEFĂNESCU, Pascu** (nume de naştere necunoscut) (n. 1917) – deportat într-un lagăr de muncă în timpul războiului, membru P.C.R. din 1945 (şi responsabil administrativ al sectorului II), membru al Biroului C.C. al U.T.M. (1949-1956), în 1951 şeful Gospodăriei U.T.M., apoi ministrul Industriei Cărnii, Peştelui şi Laptelui (1952-1953) şi coordonator D.G.I.L., ulterior ministru adjunct în cadrul Ministerului Industriei Alimentare în (1955-1969); v. Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 311; menționat ca evreu, alături de Jack Podoleanu, în memoriile lui Moses Rosen (1990: 170) (v. şi Rotman 2004: 76, care pare să fi preluat informația din Rosen); probabil emigrat în Israel;

311. **ŞTIRBU, Iosif** (fratele lui Solomon Ştirbu) - președintele Centrului de Cercetări pentru Sport (1952-1957);

312. **TEITEL, Alfred Bernard** – farmacolog, în perioada interbelică proprietar al unui laborator de analize medicale, în 1948 funcționar înalt al Ministerului Sănătății (membru în comisia de tipizare[95]), ulterior încadrat ca medic în M.A.I., cu fişă de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (dosar 68/1955); membru post mortem al Academei Române (2006) (Mandachi 2010: 9; menționat şi de către Robert Levy (2002: 191) ca unul dintre puținii care au continuat să o frecventeze pe Ana Pauker şi după marginalizarea acesteia);

313. **TISMĂNEANU, Leonte** (n. Leon Moiseevici TISMENEȚKI, tatăl lui Vladimir Tismăneanu) (26.II.1913 Soroca – 1981 Bucureşti) - ilegalist luptător în Spania interbelică, unde şi-a pierdut un braț, redactor şi crainic la emisiunea în limba română a postului de radio "Moscova" (1941-1948), revenit în țară în 1948, când devine şeful secției Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1948-1952), redactor şef şi director adjunct al Editurii de Stat pentru Literturǎ Politică (fosta Editură P.M.R.) (1952-1958), şi şeful catedrei de Marxism-Leninism din Universitatea Bucureşti (fostul C.I. Parhon), ulterior şef de catedră la Şcoala de Ştiințe Sociale "A.A. Jdanov" decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, exclus din P.M.R. şi de la editură ca "fracționist" în 1959, şeful secției culturale la Sfatul Popular al raionului "Tudor Vladimirescu" (1959-1964, reprimit în partid în 1964, ulterior redactor la Editura "Meridiane";

314. **TISMĂNEANU, Hermina** (n. MARCUSOHN) (mama lui Vladimir Tismăneanu) – decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, alături de zeci de alți "spanioli", funcționară în biroul lui Alexandru Moghioroş de la Biroul Politic al P.M.R. (1951-1952);

315. **TOMA, Ana** (n. Ana GROSSMAN) (9.X.1912 Botoşani – 1992 Bucureşti), soția lui Sorin Toma [*v. infra*], ulterior căsătorită cu Pantelei "Pantiuşa" Bodnarenko, alias Gheorghe Pintilie, iar apoi cu Constantin Pârvulescu – "o versată agentă a direcției de informații externe a N.K.V.D." (Troncotă 2006: 47); membru P.C.d.R. din 1932; în timpul războiului, în U.R.S.S., secretara particulară a Anei Pauker; imediat după război secretara C.C. al "Apărării Patriotice", apoi la Cancelaria Secretariatului C.C. (1945-1947); ulterior consilier (1947-1948), secretar general (1948-1950) şi ministru adjunct (1950-1952) al Afacerilor Externe, ministru adjunct (1952-1955) şi locțiitor (1955-1960) al ministrului Comerțului Exterior, apoi ministru adjunct al Comerțului Interior (1960-1965), ulterior vicepreşedintă a UCECOM; membru supleant (1955-1960) şi titular (1960-1965) al C.C. al P.M.R.; decorată în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. II-a;

316. **TOMA, A. Sorin** (n. MOSCOVICI) (10.V. sau, după alte surse, 23.IV.1914, Bucureşti) – fiul lui Alexandru Toma; membru de partid din 1932; refugiat în timpul războiului în U.R.S.S., revenit după război odată cu divizia infamă "Horia, Cloşca şi Crişan", membru în conducerea C.D.E. după război; redactor şef adjunct (1946-1947) şi redactor şef (1947-1960) al ziarului *Scânteia*, ulterior redactor principal la Ed. Științifică (1960-1975, pensionat); membru al Biroului Organizatoric al partidului (1950-1953); membru al CC al P.M.R. (1955-1960), exclus din partid în 1963, reprimit în 1973 (după alte surse în 1970), emigrat în Israel în 1987, încă în viață în 2009, când acorda un interviu Laviniei Betea pentru *Jurnalul Național*;

[95] V. M. Of. (partea I B), nr. 97/26 aprilie 1948, p. 3790.

317. **ȚAIGĂR, Simion** (n. ZEIGER) (1914, Chişinău – 1980, Israel) - fost ilegalist (şi, cf. Troncotă 2006: 50, spion sovietic), preşedintele Comisiei de Stat pentru Planificare din Ministerul Economiei Naționale (1948-1952), ulterior director în cadrul Ministerului Învățământului, președinte al Comitetului de Stat pentru Problemele de Muncă și Salarii (cu rang de ministru) (1965-1966), autor ocazional la revista *Probleme Economice* şi respectiv ministru al Muncii; decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. II-a; emigrat în Israel în 1973, a colaborat cu Universitatea Ebraică din Tel Aviv;.

318. **VASS, G. Ghizela** (22.IV.1912 Iaşi – 2004 Bucureşti) – de formație croitorească, membru de partid din 1933, după război membru supleant (1945-1952), apoi cu drepturi depline al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1952-1984), şef-adjunct al Secției Externe a C.C. (1950-1953, când va fi destituită (adjuncta lui Al. Moghioroş)), secretar al organizației de partid Bucureşti (1953-1955), şefa secției munca de partid în rândul femeilor a C.C. al P.M.R. (1955-1956), inspector al C.C. şi coordonatoare a secțiilor Cadre din Exterior şi Relații Externe ale C.C. (1956-1957), şefa secției Relații Externe (devenită Internațională în 1965) a C.C. al P.M.R./P.C.R. (1957-1975), apoi şefă adjunctă a aceleiaşi secții până la pensionare în 1982; multiplu decorată de autoritățile comuniste, ultima oară în 1981 (!), cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. I-a; căsătorită cu ilegalistul maghiar Ladislau Vass, a avut două fiice: prima a emigrat alături de soțul ei, medicul Eugen Zeiligsohn, în SUA, în 1980; cealaltă, Ecaterina, căsătorită cu Dănuț Florin Olteanu (fost secretar de partid la întreprinderea Tehnofina), este mama lui Bogdan Olteanu, preşedinte al Camerei Deputaților şi apoi viceguvernator B.N.R. după 1989, acesta locuind până la vârsta de 30 ani împreună cu bunica sa maternă pe str. Zambaccian nr. 1 din Bucureşti;

319. (**?**) **VASS-PODOLEANU, Olga** – fostă ilegalistă, sora lui Ladislau şi cumnata Ghizelei Vass, soția lui Jack Podoleanu [*v. supra*] – director în cadrul Ministerului Muncii şi Prevederilor Sociale (după 1948), decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;

320. **VEZENDEAN(U), Victor** (în alte documente oficiale ortografiat Vezedeanu) – şef-adjunct al Secției Relații Externe a C.C. al P.M.R. (1950-1953), apoi viceprimar al Bucureştiului (alt evreu aidoma Ghizelei Vass, lui Radu Mănescu, Mihail Florescu sau lui Nicolae Goldberger, care, aşa cum remarca şi Levy (2002), nu au căzut victime ale epurării prezumtiv "antisemite" din 1952-1953); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;

321. **VIANU, Irina** – soția diplomatului Raymond Vianu [*v. infra*]; refugiată în U.R.S.S. împreună cu mama sa după 8 iunie 1940, revenită la Chişinău în 1945, apoi în România, alături de soț în misiunile diplomatice ale acestuia, în anii '60 întoarsă în România, redaactor la *Viața economică*, ulterior emigrată în S.U.A. via Israel (Cozonac 2010);

322. **VIANU, Raymond** (25.I.1925 Bucureşti – 30.XII.2003 Los Angeles, S.U.A.) – în anii '50 secretar 2 la Legația României (responsabil presă) de la Londra, din 1960 la misiunea permanentă a României la O.N.U., ulterior revenit în țară, emigrat în Israel la sfârşitul anilor '60 împreună cu soția sa, Irina, apoi stabilit în S.U.A. (Los Angeles), unde în anii '70 a tradus câteva lucrări literare din limba română (*e.g. Fairy Tales and Legends from Romania*);

323. **VIDRAŞCU, Raia** (soția lui Vania Didenko, alias Ion Vidraşcu) – şefa Direcției Treburilor Cancelariei PMR (1953), ulterior membru şi apoi director adjunct al Colegiului Direcției Generale a Presei şi Tipăriturilor (organul propriu-zis al cenzurii în presă) (1953 – anii '60); decorată în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls II.-a;

324. **VIERU, Mihai** (n. Milu VEINBERG) – ministru adjunct (al lui Valter Roman) la Ministerul Poştelor şi Telecomunicațiilor (1952-1953) (secția Economică a C.C. al P.C.R., dosar 64/1955);

325. **VILNER, Beniamin** (n. Wilner, 1899, Polonia) - fost rabin (**!**), aflat în atenția Siguranței în 1941 ca activist comunist categoria A, după război membru în conducerea C.D.E. şi F.C.E.R., inspector general la Ministerul Cultelor în anii '50 (Rosen 1990: 74, 87);

326. **VINEA, Emanoil** (n. VAINSTEIN[96]) (1905-1969) – soţul (al doilea al) Ofeliei Manole; ilegalist internat în lagărul de muncă de la Vapniarka[97]; după august 1944 consilier (1946) şi secretar general la Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării Armatei şi Populaţiei Civile (1946); secretar general al Ministerului Comerţului (1948), ministru adjunct al Comerţului şi Alimentaţiei (1948-1949), ulterior reorganizării ministru adjunct al Industriei Alimentare (1949-1951); director general adjunct al Direcţiei Generale a Treburilor Consiliului de Miniştri (1951-1952); vicepreşedinte al Băncii de Stat a R.P.R. şi ministru adjunct de Finanţe (din 1952); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; decedat în 1969, incinerat la crematoriul "Cenuşa";

327. **VIŢIANU, Solvan** (n. Solomon WITZMAN) – colonel de securitate la sfârşitul anilor '40, apoi, în mandatul Anei Pauker la MAE, detaşat sub acoperire ca ataşat comercial la Legaţia României din Berna, de unde avea să chiar arestat în 1948 şi apoi expulzat într-un scandal de spionaj[98]; dosarul său de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R.;

328. **VOGEL, Alfons** – fost ziarist la *Adevărul* şi *Dimineaţa* în perioda interbelică, după război consilier de presă al Legaţiei României la Washington (în mandatul lui Mihail Ralea), "defectează", în 1950 depunea mărturie în faţa subcomisiei de Imigrări şi Naturalizare din cadrul comisiei Juridice a Senatului S.U.A.

329. **VOICU, Ştefan** (n. Aurel ROTENBERG) (9/21.I.1906 – 1992; Bucureşti) - de profesie contabil, fost internat în lagărul de muncă de la Vapniarka în calitate de militant comunist; după război preşedintele Sindicatului/Uniunii Ziariştilor Profesionişti ('40-'50), redactor-şef adjunct la *Scânteia* (1948); profesor şi şeful catedrei de economie politică la Institutul Politehnic Bucureşti (1950-1953); membru supleant al C.C. al P.M.R. (1955-1960), membru al C.C. al P.M.R./P.C.R. (1960-1984), deputat M.A.N. (mandate succesive 1961-1985), redactor şef la *Lupta de clasă* (redenumită ulterior *Era socialistă*) (1960-1981), ulterior delegat al P.M.R/P.C.R. la întrunirile internaţionale ale partidelor comuniste; decorat în 1970 cu ordinul "Erou al muncii socialiste", iar în 1981 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. I-a;

330. **VRÂNCEANU, ?** – evreică, funcţionară în cadrul Ministerului Comerţului Exterior în anii '50, inculpată în dosarul Prodexport – Italia din 1961 (sub acuzaţia de subminare a economiei naţionale într-o tranzacţie din 1956 încheiată între compania Prodexport, ţinând de Ministerul Comerţului Exterior, şi o companie din Italia) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 664-5);

331. **VULIH, Milea** [Emilia?, n.n.] – evreică, cetăţean sovietic, directoare generală a exportului în cadrul Ministerului Comerţului Exterior în anii '50, inculpată în dosarul Prodexport – Italia din 1961 (v. supra) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 664-5)

332. **WITZMAN, Marcu** – jurist, co-autor al primului Cod al Muncii (1950), profesor de drept muncitoresc în anii '50-'70, redactor la revista *Justiţia Nouă* în anii '50, decorat cu "Ordinul Muncii" cls. II-a în 1964; incinerat la crematoriul "Cenuşa"; fiul său, Marian (n. 1938), a decedat în Israel în 1988;

333. **WOLF(F), Ghiţă** – în 1948 membru al Biroului secţiei Culturale a C.C. al U.T.C./U.T.M. (v. Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 110), menţionat ca activând în sistemul editorial şi de către Solomovici (2003: 88);

334. **ZAHARESCU, Barbu** (n. Bercu ZUKERMAN) (11.III.1906, Bârlad – 14.XI.2000, Bucureşti) - ilegalist (membru de partid din 1923), numit la conducerea Direcţiei de Agitaţie şi Propagandă a C.C. în 1949; redactor şef la *Lupta de clasă*, redenumită *Problemele Păcii şi Socialismului* (până

---

[96] Cf. Felicia (Steigman) Carmelly 1997: 192, 200.

[97] Vezi şi http://www.nizkor.org/hweb/people/c/carmelly-felicia/benditer-ihiel.html, care reproduce pasaje din Felicia (Steigman) Carmelly 1997 (Emanoil Vinea-Vainstein menţionat în subcapitolul "Camp Grosulovo"§4.)

[98] V. şi http://www.reference-global.com/doi/abs/10.1515/zstw.1953.65.2.291 şi http://www.scritube.com/istorie/GENOCIDUL-DIN-ROMANIA-REPERE-I73218.php, respective http://db.dodis.ch/dodis/dodis?XE7lhitk5EfsCJlwETjaee4lmywQ1CxSC20rcSGCwCt2qotRiyi6nfS6O3NPu7TU3DMevl0KNJEQOhR5jNXgtKp

în 1962), director al Editurii P.M.R. şi şeful catedrei de economie politică la Universitatea Bucureşti (1948-1955), rectorul Institutului Maxim Gorki (1952-1954), director adjunct al Institutului de Studii Istorice şi Social-Politice al C.C. al P.M.R. (1954-1955), ulterior ambasador în Argentina (1955-1956), Turcia (1956-1959), China, Birmania şi RPD Vietnam (1959-1961), membru supleant (1955-1965) şi titular (1965-1974) al C.C. al P.M.R./P.C.R., membru al Comisiei Centrale de Revizie (1974-1984), reprezentant P.C.R. la redacția revistei *Problemele Păcii şi Socialismului* (1980-1989); decorat în 1961, 1964 şi 1981;

335. **ZAHARIA, Ilie** (n. STRAIT)[99] (n. 1912) – fost ilegalist, înscris în partid în timpul studenției, şef al presei de partid în 1943, autor al unor articole în *Scânteia* (după august 1944), secretar general al Ministerului Industriei şi Comerțului (1945-1948), funcționar superior la Comisia de Stat pentru Planificare (1948-1953), "epurat", ulterior profesor la A.S.E. Bucureşti şi redactor la revista *Probleme Economice*; emigrat în Israel, apoi stabilit în SUA (Levy 2002: 210; Tismăneanu 2005: 197; Cutişteanu şi Ioniță 1981: 104[100]);
336. **ZAUER, I. Herman** – director la Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei la începutul anilor '60, decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
337. **ZEIDER, ?** - dr. juristconsult (echivalentul consilierilor juridici din prezent) al M.A.E. după război; (posibilă legătură cu Mirel Costea?)
338. **ZILBER, Herbert** (Belu) (1901-1978), ilegalist, după război director al Institutului Român pentru Studiul Conjuncturii, profesor de economie politică la Universitatea Bucureşti şi director al Casei de Economii şi Consemnațiuni (C.E.C.) între 1944 şi 1947, arestat şi condamnat în "procesul Pătrăşcanu", grațiat în 1964, ulterior publicist sub pseudonimul "Andrei Şerbulescu".

Enumerări selective precum cea de mai sus, care ar putea fi extinse în mod dezirabil până la un grad satisfăcător de cuprindere pe măsura creşterii accesibilității surselor primare de informare, confirmă percepțiile *prima facie* subiective ale unor înalți demnitari comunişti din perioada imediat succesivă celui de-al doilea război mondial; spre exemplu, într-o şedință a Biroului Politic al P.M.R. din 10 februarie 1960, Gh. Gheorghiu-Dej rememorează că la sfârşitul anilor '40 (identificarea perioadei decurge contextual în stenograma discuțiilor) "... **la CSP** [Consiliul de Stat al Planificării] **peste 80% [erau] elemente de origine evreiască** […] Am întrebat de ce **la Consiliul de Miniştri sunt peste 60% elemente evreieşti**, cine i-a adus acolo, au venit singuri?" (*apud* Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 641, 644, subl. n., I.A.).

Contextualizate şi supuse verificărilor obiective, asemenea percepții depăşesesc spațiul subiectivismului perceptual pentru a-şi identifica solide confirmări empirice în mai toate segmentele administrației şi sistemului politic centrale din primii ani de comunism în România; alegând aleator două ministere ca exemple ale ponderii evreilor la vârful aparatului administrativ la momentul iulie 1949 (cu o pondere a evreilor de 2,5% în totalul populației României):

- ✓ în Ministerul Afacerilor Externe, erau evrei [cel puțin următorii]:
  - în centrală - ministrul (A. Pauker); secretarul general (şi simultan ministrul-adjunct) al Ministerului (Ana Toma (Grossman)); proximul (din 1950) prim-adjunct al Anei Pauker, Avram Bunaciu; secretara ministrului (Ilca Melinescu (Wasserman); directorul de cabinet al ministrului (C. Bogdan (Grünberg)), şefa direcției cadre (I. Felix); **10 din cei 12** (adică **83%**) **şefi de direcții şi departamente** (E. Balaş (Blatt); E. Micu-Chivu (Klein), I. Ardeleanu (Adler), C. Ardeleanu (Turcu) (?), M. Bălănescu (E. Bender), E. Georgescu (Samoilă), C. Luca-Boico, C. Lustig, I. Petre (Brauchfeld), E. Păsculescu (Tescovici), Nicu Şerban

---

[99] Un referat din decembrie 1940 al Corpului Detectivilor menționează un oarecare Juju Steinberg, alias Ilie Zaharia, comunist, în redacția săptămânalului *Reporter* (v. http://www.sferapoliticii.ro/sfera/136/art11-arhiva.html).

[100] Menționat şi de Nicolae Cajal şi Harry Kuller, Contribuția evreilor din România la cultură şi civilizație (Bucureşti: Hasefer, 2004), p. 362.

(Herşcovici)); acestora li se adăugau la nivelurile ierarhice subsidiare o multitudine de funcţionari de diverse ranguri şi grade diplomatice (Zeider, S. Ijacu (Izsak), T. Huck, A. Jacob-Feuerştein, tov. Maerplor, tov. Fisher, George (Ştrul) Beraru, M. Aderca (Adelstein), Lupan, Roberta Gaston-Marin, etc.);

- la nivelul reprezentanţelor diplomatice – şefii misiunilor, *inter alia*, la Moscova (S. Bughici (David), Roma (M. Levin), Paris (N. Lăzărescu (Lazarovici)), Tel Aviv (P. Davidovici), Budapesta (I. Farladanschi), plus prim secretarul legaţiei de la Stockholm (E. Dan/Davidovici) cărora li se adăugau nenumăraţi alţi funcţionari diplomatici precum J. Rosenthal, Marcela Simionescu, A. Lăzăreanu (expulzat cu câteva luni înainte) şi A. Vogel (toţi la Washington, unde din 1950 avea să fie ministru H. Făinaru), S. Viţianu (Witzman) (la Berna), I. Szillagy (Londra), Y. Goldenberg (Cairo), etc., etc., etc.

✓ în conducerea Ministerului Artelor şi Informaţiilor, în aceeaşi perioadă de referinţă, erau evrei: ministrul (E. Mezincescu (Mesinger); secretarul general (N. Moraru (I. Şafran); la nivelul directorilor şi inspectorilor şefi (**practic toţi evrei**, mai puţin, probabil, directorul C-tin Bugeanu) – M. Breslaşu (Breslau/Bresliska), P. Iosif (Josefsohn), A. Mendelsohn, A. Lăzărescu (Lazarovici), M. Novicov (Neuman), M. Davidoglu (Davidsohn), Simion Alterescu (Ierusalim), R. Bogdan, şi R. Negreanu (Schwartz); regizorul S. Alperin, etc., etc., etc.

Similar, în palierul politic, **în primul mandat al C.C. al P.M.R.** (1948-1955), din totalul de 40 membri cu drepturi depline ai Comitetului, 15-16 **erau evrei**, adică **37,5-40%** (faţă de o pondere în totalul populaţiei României de 2,5%): 1. Petre Borilă (Rusev); 2. Iosif Chişnevschi (Roitman); 3. Constanţa Crăciun; 4. Gheorghe Florescu (simultan membru C.D.E.); 5. Teohari Georgescu (Tescovici); 6. Vasile Luca (Luka); 7. Mişa Levin; 8. Ana Pauker (Rabinsohn); 9. Ion Pas (C. Schritter); 10. Leonte Răutu (Oigenstein); 11. Iosif Rangheţ (Rangecz); 12. Wiliam Suder; 13. Barbu Solomon; 14. Avram Şerban (Asriel); 15. Alexandru Moghioroş (Balogh), 16. Ion Niculi (acesta cf. Solomovici 2001II: 17).[101] Într-o proporţie similară, din cei 16 membri supleanţi ai C.C., cel puţin 7 erau evrei: S. Bughici (David), A. Bunaciu (Gutman), A. Braeşter, A. Manea (Mendelsohn), O. Manole (Zeitman), Gh. Stoica (Cohn) şi Ghizela Vass. Cât priveşte Secretariatul P.M.R, aceasta era condus de un român – Gheorghiu-Dej, secondat însă de Teohari Georgescu (Tescovici), Ana Pauker (Rabinsohn) şi Vasile Luca (Luka), la fel cum în Biroul Politic, aproape jumătate din membri (6 din 13) erau evrei – I. Chişinevschi, M. Constantinescu (cu controversa de rigoare, *v. supra*), V. Luca, Al. Moghioroş şi A. Pauker.

În continuarea multiplelor exemple posibile, la **secţia Propagandă şi Agitaţie a Comitetului Central**, cf. chiar statului de funcţii întocmit în cadrul secţiei în decembrie 1949, componenţa etnică (bazată pe criteriul minimalist al naţionalităţii autodeclarate) indica la vârf **4 din 6 şefi evrei** (şeful secţiei L. Răutu, iar între cei 5 adjuncţi Oeflia Manole, Mihai Roller şi Nicolae Goldberger), iar în ansamblul secţiei **22 evrei din 61 activişti în total (adică 36%)** (A.N.I.C. fond C.C. al P.C.R. – secţia Propagandă şi Agitaţie, dosar nr. 51/1949, ff. 115-6, 118-21), numărul şi ponderea lor reale (*i.e.* obiective, bazate de exemplu pe criteriul ascendenţei materne) fiind probabil chiar mai mare.

În acelaşi sens, dar într-un alt sector decât cel pur politic-administrativ, **Colegiul Farmaciştilor** oferă la momentul 1948 un tablou asemănător: **toţi cei 3 membri ai comisiei centrale coordonatoare erau evrei** (A. Bernstein – secretar general, D. Braeşter Marcu şi V. Rothenberg – membri); **din totalul de 47 filiale judeţene** (oficial "secţiuni judeţene") supuse reglementării, **22**

[101] În următorul mandat al C.C. al P.M.R. (1955-1960), numărul evreilor din comitet, cf. Radio Europa Liberă (emisiunea din 10 august 1965, v. Stenograma la http://www.osaarchivum.org/files/holdings/300/8/3/text/50-4-80.shtml), s-ar fi redus la 15. Probabil că aceştia erau, în viziunea postului de radio, 1. Al. Bârlădeanu; 2. Simion Bughici; 3. I. Chişinevschi; 4. Constanţa Crăciun; 5. Mihai Florescu; 6. Al. Moghioroş; 7. Ion Pas; 8. Petre Lupu; 9. L. Răutu; 10. Miron Şerban; 11. B. Solomon; 12. Ghe. Stoica; 13. Sorin Toma; 14. Ghizela Vass, iar al 15-lea probabil unul dintre Avram Bunaciu, Miron Constantinescu, Petre Borilă şi Radu Dulgheru.

(adică 46,8%) erau conduse de evrei[102]; **din totalul de 155 membri ai acestor comisii**, numiți prin ordin al Ministrului Sănătății, **82 (adică 52,9%) erau evrei** (v. M.Of. (părțile I B) numerele 141 din 22 iunie 1948 (pp. 5283-4) şi 155 din 8 iulie 1948 (pp. 5713-4)).

Această acapararea de către evrei a pozițiilor-cheie în ierarhia comunistă de stat a fost confirmată în timp inclusiv de surse externe, a se citi filosemite, recte ambasada S.U.A. la Bucureşti, din al cărei sediu, într-o celebră acțiune de spionaj, Securitatea română a reuşit în 1964 să sustragă prin fotocopiere raportul de uz intern numit "Evreii din România: o minoritate care dispare", document în care se afirmă (în traducerea angajaților Securității):

> "*În 1945, o mare parte a aparatului de stat şi de partid era în mîinile evreilor, aşa încît, în 1950,* ***se ajunsese la o situație penibilă, în care poate 2% din populația țării deținea peste 25% din posturile cheie ale regimului****. În această perioadă se povestea că singura deosebire între Comitetul de Stat al Planificării şi Ministerul Economiei din Israel consta în faptul că în ministerul israelian se puteau găsi şi cîțiva arabi.*" (din raportul înaintat Consiliului Securității Statului, *apud* Oprea 2002b, subl. n., I.A.)

Într-adevăr, "radiografii etnice" precum cele sus-prezentate, confirmate din multiple surse, de la cele oficiale româneşti la cele diplomatice americane sau de la surse evreieşeti la autori comod etichetați "antisemiți", pot fi operate pentru toate ministerele, agențiile, consiliile şi comisiile de stat din România anilor (în special) 1948-1952, ele confirmând diversele estimări ale ponderii evreilor la vârful piramidei administrativ-politice de tipul celor avansate de Dej şi Răutu [*v. supra* şi *infra*].

În mod frecvent, chiar şi în ministerele / agențiile / diversele alte instituții centrale în care şeful nominal era român, scontându-se astfel aparența "românității" puterii administrativ-politice, în jurul său evreii ocupau într-un cvasi-monopol funcțiile de conducere imediat inferioare *(i.e.* pozițiile de ministru adjunct, secretar general, consilieri superiori, şefi de direcții şi/sau departamente, etc.[103]). Spre exemplu, în primele luni ale anului 1948, ministrul aromân Florica Bagdasar era înconjurată la Ministerul Sănătății de: secretarul general Ofelia Manole-Vinea (n. Zeitman), miniştrii adjuncți L. Grom şi Gh. Schmitzer, Natalia Scurtu (Korotkova) – membru în Colegiul Ministerului, şefii de direcții (cu o singură excepție, toate conduse de evrei) A. Şaim (direcția T.B.C.), P. Pruteanu (Solomonovici)

---

[102] 1. Baia; 2. Botoşani; 3. Bihor; 4. Covurlui; 5. Dorohoi; 6. Fălciu; 7. Hunedoara; 8. Mureş; 9. Neamț; 10. Prahova; 11. Roman; 12. Râmnicu Sărat; 13. Tutova; 14. Tulcea; 15. Timiş-Torontal; 16. Vaslui; 17. Bacău; 18. Braşov; 19. Câmpulung; 20. Maramureş; 21. Romanați; 22. Suceava (cărora li se adaugă în mod posibil județul Dâmbovița).

[103] Cărora, adesea, li se adăugau evrei în proximitatea nepolitică a demnitarului în cauză, de la şofer la frizer sau de la medicul personal la garda de corp şi, spectaculos de frecvent chiar, soția (atunci când soțul nu era, la rândul său, evreu). Acestei categorii is e includ: Ina, soția lui Simion Bughici; Elena (n. Hertha Schwammen), soția lui Lucrețiu Pătrăşcanu; Adela, soția lui Gogu Petrescu (fratele Elenei Ceauşescu); Iordana, soția lui Valentin Ceauşescu; Dorina (n. Rudich), soția lui Gogu Rădulescu; Raia, soția lui Ion Vidraşcu (Vania Didenko); Sara, soția ambasadorului Nicolae Guină; Alice, soția lui Traian Săvulescu; Melita (n. Scharf), soția lui Gheorghe Apostol; Ani, soția lui Leontin Sălăjan (el însuşi posibil evreu); Ecaterina (n. Klein), soția lui Stoica Chivu; Ileana (Ilonka Papp), soția lui Grigore Răceanu; Ecaterina (n. Feher), soția lui Grigore Preoteasa; Martha (n. Csiko), soția lui Alexandru Drăghici; Sulamita, soția lui Miron Constantinescu (el însuşi probabil evreu); Elza, soția lui Vasile Vaida; soția lui Gheorghe C. Stere; Florica (n. Glanzstein), soția lui Emil Bodnăraş; Maria (Mira), soția colonelului V. Bucicov; soțiile generalilor Marin Florea Ionescu, Bulcan şi Jean Moldoveanu, Galia, soția generalului Burcă; Felicia (n. Solomon), soția generalului C-tin Antip; soția ambasadorului Nicolae Cioroiu; Cecilia (n. Wolfsohn), soția ministrului Apărării Ion Ioniță; Ana Toma (n. Grossman), soția succesivă a lui Sorin Toma, Gheorghe Pintilie şi respectiv Constantin Pârvulescu; soția generalului-maior Nicolae Cambrea (subşef al Statului Major în 1947); etc. O asemenea serie halucinantă (având în vedere mărimea absolută a comunității evreieşti din Româniaşi deci limitele obiective ale "plajei de selecție" a unor soții evreice) pare să confere substanță tezei fostului general de Securitate Neagu Cosma, în a cărui opinie, în deceniile postbelice ar fi existat chiar un plan bine articulat al elitei politico-militare israeliene privind maximizarea influențsei asupra României pe mai mule cău, între care şi "[r]ealizarea de căsătorii mixte cu activişti de partid consacrați, dar şi cu tineri care prezentau perspective de promovare" (Cosma 1994: 273).

(direcția Policlinici şi Spitale), A. Barhad (direcția Farmacii şi Medicamente), M. Franche (direcția Igienă şi Medicină Preventivă), Leon Panțer (şeful adjunct al Direcției Medicină Curativă), inspectorii generali sanitari Mari Goldenstein, Luş Leibovici şi Ilie Lazarovici, cărora li se adăuga majoritatea evreiască a cadrelor didactice de la şcoal de admnistratori de spitale şi instituții de ocrotire de pe lângă minister (M. Carli, M. Custon, M. Vaisenberg, A. Gärtner), plus numeroşi alți diverşi funcționari evrei la nivelurile ierarhice imediat inferioare ale centralei ministerului (A. Kreindler, S. Hirsch, A. Brill, I. Bogdan (Solomon), S. Brill, Z. Metch, M. Pinsler, O. Maller, C. Solomon, G. Grosz, H. Dunăreanu (Mendelsohn), etc.).

Elocvent în acest sens şi totodată lăudabil ca sinceritate, până şi un autor evreu, Teşu Solomovici, admite că:

> "*în primii ani de domnie ai tovarăşului Gheorghiu-Dej, evreii comunişti ocupaseră fotolii în toate etajele superioare ale politicii, culturii şi ale administrației de stat [...] Este adevărat, comuniştii evrei erau peste tot, în* Biroul *Politic şi înaltul aparat de partid, [...] în Armată, Securitate, Procuratură şi în Miliție, [...] în organismele de stat, economice şi culturale [...]*" (Solomovici 2001 II: 42).

Subsecvent, o asemenea realitate cuantificabilă statistic generează următoarea pre-concluzie de natură sociologică: **din punct de vedere etnic, religios şi al opțiunilor politice, puterea administrativ-politică instaurată parțial după 23 august 1944 şi complet din 1948 a fost reprezentativă mai degrabă pentru minoritatea evreiască din România, suprareprezentată în proporții de ordinul miilor la sută la vârful ierarhiei de stat, decât pentru majoritatea română, care, prin contrast, a rămas suprareprezentată în rândurile deținuților politici şi ale rezistenței anticomuniste din munți**. Iar în context, deloc suprinzător în logica instaurării cu forța a comunismului în România, aceleaşi suprareprezentări spectaculoase frizând monopolul caracterizează şi prezența evreilor la vârful celorlalte sectoare ale arhitecturii socio-politico-economice postbelice, de la aparatul represiv la mass media, sau de la sectorul educațional la sfera culturală.

Aparatul represiv (Securitate, Miliție, etc.)

Într-o perspectivă de ansamblu asupra publicisticii în materie, fie aceasta academică sau jurnalistică, analiza poziției şi rolului evreilor în Securitatea din România primilor ani de după război pare chiar mai distorsiontă şi polarizată decât cercetările consacrate evreilor din aparatul politic-administrativ al aceleiaşi perioade. *Grosso modo*, dincolo de rarisime exemple de cercetare ştiințifică obiectivă şi neutră[104], fundamentată de principiul *sine ira et studio*, se disting două tendințe şi "tabere" asociate acestora:

- "minimalistă" - grupând în majoritatea ei covârşitoare evrei (exemple marcante politologul Vladimir Tismăneanu, publicistul Harry Kuller, fostul procuror Shlomo Leibovici-Laish sau jurnalistul Teşu Solomovici), dar nu numai (ex. Marius Oprea), caracterizată de o tendință regretabilă de a minimaliza, bagateliza sau relativiza contribuția evreilor la instaurarea şi consolidarea aparatului represiv în România,

[104] Grup minuscul căruia i s-ar putea subsuma spre exemplu Florin Constantiniu, sau Cristian Troncotă.

tendință tributară probabil unui subiectivism defensiv inerent în fața acuzațiilor generalizante ale“taberei adverse”; şi respectiv

- “maximalistă” – grupând autori ne-evrei (*goim*), în majoritatea lor insuficient instruiți în tehnici şi metode de cercetare, fie acestea de tip academic sau informativ, şi în consecință cu o propensiune spre radicalizări şi generalizări lipsite de fundamentare., etichetați pe cât de frecvent, pe atât de expeditiv, ca “extremişti”, “antisemiți”, “ultranaționalişti”, etc.

Prima facie, cvadruplu avantajată de

a.) pregătirea academică superioară a exponenților săi,
b.) rețeaua informațională internă comunităților evreieşti din țară[105],
c.) remanenta penurie, precaritate şi obscuritate a surselor primare de cercetare accesibile public (*i.e.* a documentelor oficiale interne ale Securității), şi
d.) relativismul uneori dificil surmontabil în literatura de specialitate al definirii operaționale a “evreității”,

tabăra “minimalistă” pare să se fi impus, cel puțin în mediul academic şi al cercetării universitare. În esență, teza acesteia afirmă că în Securitatea anilor imediat postbelici, evreii din România ar fi fost suprareprezentați doar într-o măsură nesemnificativă în raport cu ponderea lor în totalul populației statului din acea perioadă (adică aprox. 2,5% la recensământul național operat pentru momentul ianuarie 1948). Practic, în sprijinul acestei teze se furnizează o singură informație de natură statistică (şi aceasta de fapt eronată, *v. infra*), preluată în multiple lucrări – o comunicare făcută de către directorul general al Direcției Generale a Securității poporului, Gheorghe Pintilie (el însuşi minoritar) în cadrul unei “şedințe de analiză a muncii” din 11 februarie 1949, statistică indicând defalcat în funcție de organizarea Securității următoarea “componență națională” a personalului de ofițeri:

- D.G.S.P. - aparatul central[106]: 890 români (adică 85,3%), 127 evrei (12,2%), 7 maghiari (0,7%), 5 ruşi, 6 greci, 2 armeni şi 6 de alte naționalități;

[105] Argumentul riscă să pară frivol, dar poate fi fundamentat exemplificator în multiple instanțe; spre exemplu, în spațiul publicistic nu există o „probă” solidă a identității evreieşti fostului ofițer de securitate (iar în viața publică profesor de economie) Dorel Oprescu, mai puțin (dar suficient), un necrolog al acestuia din revista Realitatea Evreiască, în care se menționează inclusiv numele său de naştere (Edelstein) şi înmormântarea sa în cimitirul evreiesc „Filantropia” din Bucureşti (v. http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr237/pagina14.pdf) – aşadar proba, prin coroborare cu alte elemente de identificare, a identității sale etnoreligioase.

[106] Fosta Siguranța Statului (1944-1948) a fost transformată în Direcția Generală a Securității Poporului (D.G.S.P.) prin decretul-lege nr. 221 din 28/30 august 1948, absorbind şi fostul Serviciu Special de Informații (S.S.I.), cu atribuții în spionajul extern. Noua instituție, subordonată Ministerului Afacerilor Interne, era organizată după un model matricial în 10 Direcții Naționale (centrale) după criteriul funcțional (specificul activităților) şi în 13 Direcții Regionale ale Securității Poporului (D.R.S.P.) după criteriul geografic-administrativ: Bucureşti, Braşov (cu servicii județene Făgăraş, Odorhei, Trei Scaune, Ciuc), Cluj (Mureş, Turda, Năsăud şi Someş), Constanța (cu servicii județene Ialomița şi Tulcea), Craiova (Vâlcea, Gorj, Mehedinți şi Romanați), Galați (Putna, Brăila, Râmnicu Sărat, Tecuci şi Tutova), Iaşi (Neamț, Bacău, Fălciu şi Vaslui), Oradea (Sălaj, Satu Mare şi Maramureş), Piteşti (Muscel, Olt, Dâmbovița şi Teleorman), Ploieşti (Buzău şi Vlaşca), Sibiu (Alba, Hunedoara, Târnava Mică şi Târnava Mare), Suceava (Baia, Botoşani, Câmpulung, Dorohoi şi Rădăuți) şi Timişoara (Arad, Severin şi Caraş). Prin decretul 50/30 martie 1951, D.G.S.P. s-a transformat în D.G.S.S. (Direcția Generală a Securității Statului). La 20 septembrie 1952 a luat ființă Ministerul Securității Statului (M.S.S.), care la 7 septembrie 1953 a fuzionat prin absorbție în Ministerul de Interne. Cel din urmă a fost restructurat la 11 iulie 1956 şi divizat în Departamentul Securității Statului , D.S.S. şi Departamentul Internelor (al Miliției). Preluând fidel structura fostei D.G.S.S., D.S.S. era compusă la sfârşitul anilor ’50 din următoarele Direcții Naționale: I Informații Externe (celebra D.I.E.); II Contraspionaj; III Informații Interne; IV Contrasabotaj; V Contraspionaj în Forțele Armate; VI Transport; VII Filaj; VIII Cercetări Penale; IX Protecția conducerii partidului. Acestora li se adăugau: Direcția Cadre şi Învățământ, Direcția Administrație, Direcția Secretariat, plus multiple departamente după specificul activităților informative (contrainformații radio, arhive, interceptarea corespondenței, cifru, etc.).

- D.R.S.P.-uri (cumulat): 1781 români (80,1%), 192 evrei (8,6%), 205 maghiari (9,2%), restul 15 ruşi, 12 iugoslavi, 5 cehi, 4 germani (la aproximativ aceeaşi pondere în populaţie cu cea a minorităţii evreieşti), 3 bulgari, 3 greci şi 3 armeni;
- D.R.S.P. Bucureşti: 260 români (90,6%), 22 evrei (7,6%), restul 2 maghiari, 1 rus, 1 armean şi 1 polonez;
- Total D.G.S.P.: 3334 români (83,9%), 338 evrei (**8,5%**), 247 maghiari (6,2%), 24 ruşi (0,6%), 13 iugoslavi (0,3%) şi 17 alţii (0,4%) (v. Deletant 1995:63, Troncotă 1999:337, Solomovici 2001II: 44, etc., etc., etc.)

De la această unică informaţie de natură statistică pornind, "minimaliştii" formulează corespunzător şi concluzii de tipul:

> *"Aşadar, a pune în sarcina diverşilor minoritari întreg cortegiul de orori săvârşite de această instituţie este un fapt nu doar simplificator, ci chiar eronat, menit în fapt sã protejeze imaginea securistului de etnie românã, care n-ar fi avut nimic de a face cu teroarea dezlănţuită în acei ani."* (Nastasă şi Salat 2003: 21)

O atare construcţie argumentativă aminteşte involuntar de aforismul atribuit (mai ales) lui Mark Twain - "Există trei tipuri de minciuni: minciuni, minciuni sfruntate, respectiv statistici" – întrucât raţionamentul rămâne sever viciat de cel puţin trei probleme majore interrelaţionate:

a.) **fiabilitate** (*i.e. reliability*) **redusă** - dincolo chiar de identitatea minoritară a însuşi comunicatorului cifrelor, Gheorghe Pintilie, născut Timofei "Pantiuşa" Bodnarenko[107] (idee, e adevărat, susceptibilă la eroarea de logică *argumentum ad hominem circumstantiae*), multe voci ale unor foşti angajaţi din sistem afirmă chiar existenţa unor recomandări oficiale adresate în anii de după război evreilor din partid, presă sau aparatul represiv de a-şi româniza numele, în scopul menţinerii măcar a aparenţei de românitate a instituţiilor statului. Ba mai mult, şi incomparabil mai grav, "statistica" în discuţie este de fapt citată eronat; cercetări mai recente (şi totodată mai temeinice) indică drept corecte cifrele de
   - 10% evrei în totalul personalului D.G.S.P. în febr. 1949, după criteriul originii etnice *declarate*;
   - 15, adică **25% evrei, din totalul celor 60 ofiţeri superiori ai D.G.S.P.** – *i.e.* **o suprareprezentare la vârful Securităţii de 900% (!) faţă de ponderea în totalul popul**ţ**iei României** (vezi, pentru detalii, Oprea 2002: 65-7, Troncotă 2006: 59-60, respectiv Catalan şi Stănescu 2004: 42 şi n. 23, deşi – vezi *infra* – şi aceste cifre sunt probabil subestimări). În aceste context, perpetuarea cu obstinaţie de către "minimalişti" a cifrelor indicate în urmă cu 15 ani de către Deletant este pe cât de regretabilă, pe atât de suprinzătoare în cazul bunei-credinţe a cercetărilor lor;

b.) **inadecvare metodologică** - cifrele avansate sunt, oricum, parte a unei comunicări interne instituţiei, bazate în totalitate pe *naţionalitatea declarată* (mai exact "originea etnică") a respondenţilor, în contextul în care, aşa cum prefaţam introductiv, de-a lungul timpului s-au consemnat multiple exemple, atât în PC(d)R, cât şi în securitate, ale unor evrei care se declarau din punct de vedere etnic ruşi, maghiari, români, etc. în ciuda tuturor evidenţelor[108] (vezi bunăoară aceeaşi problemă în cazul statisticilor referitoare la membrii P.C.d.R. în perioada ilegalităţii, cu mulţi evrei declarându-se maghiari, de la Alexandru Moghioroş la Ghizela Vass sau de la Nicolae

[107] El însuşi evreu originar din Transnistria, potrivit fostului general de Securitate Neagu Cosma (1994: 32).

[108] A se vedea de pildă, ca exemplu nesingular, declaraţia hilară prin ingenuitatea ei a lt.-mj Arnold Platman (fiul lui Marcu) din autobiografia sa depusă la dosarul de la Securitate în 6 martie 1952: „În trecut am fost de naţionalitate evreu, azi sînt de naţionalitate română. Nu posed nici un fel de avere de nici o natură. Nici părinţii (tatăl) nu are nici un fel de avere. Nu am călătorit prin ţări străine. În trecut am fost de religie mozaică, fără a face parte dintr-o sectă religioasă. În prezent sînt ateu. Nu m-am căsătorit în 1949 la biserică". (A.S.R.I. d.p. nr. 4149/1952). Similar, în autobiografia de la Securitate, Al. Nicolschi (Boris Grünberg) declară: „naţionalitatea: ateu; religia: ateu" (apud Solomovici 2001II: 47).

(Miklos) Goldberger la Alexndru Sencovici – o problemă de altfel caracteristică nu doar comuniştilor, ci în genere evreilor maghiarofoni din Ardeal. Or, cu multipli ofițeri de Securitate evrei, dar autodeclarați ca de alte naționalități, pentru atingerea unui grad minimal de rigurozitate metodologică şi acuratețe a concluziilor, o cercetare a relației evrei-Securitate în perioada post-război ar reclama completarea informațiilor obținute pe baza autoidentificării etnice a subiecților analizei, una prin definiție relativ-subiectivă, cu alte date şi informații, dezirabil obiective (ex. "religia părinților", "religia mamei", "religia respondentului", "limba maternă", "V-ați convertit?", "familie mixtă?", etc.), care să aproximeze concluziile cercetării cât mai aproape de realitatea obiectivă supusă cercetării[109];

c.) **relevanța redusă** pentru înțelegere şi cunoaştere – cifrele în discuție, chiar şi considerându-le, *arguendo*, corecte, sunt menite a oferi doar o imagine holistă a structurii etnice declarate a personalului militar superior al D.R.S.P, fără a
- include în analiză funcționarii civili ai Securității (de la cadre didactice la profesori ai şcolii de ofițeri de Securitate de la Băneasa, etc.);
- lua în calcul celelalte componente ale aparatului funcționale la acea dată (S.S.I. miliție, jandarmerie, forțele armate, etc.);
- cunoaşte numărul şi identitatea tuturor informatorilor, respectiv ofițerilor acoperiți/conspirați (incl. "rezidenții");
- diferenția după nivel şi natura de conducere a posturilor sau funcțiilor deținute de evrei în cadrul Securității.

Bunăoară, o coroborare a etnicității cu nivelul ierarhic al funcției construieşte o imagine de ansamblu radical diferită de cea propusă de "minimalişti", ilustrând o suprareprezentare descriptibilă eufemistic ca "majoră" la nivelurile ierarhice superioare ale Securității în etapa ei incipientă. Concret, **în M.A.I.-D.G.S.P., la momentul de referință ianuarie 1949, evreii ocupau următoarele posturi, respectiv conduceau**:

- ✓ **ministru de Interne** - Teohari Georgescu – cu probabilitate confortabilă, evreu (n. Burăh Tescovici, *v. supra*);
- ✓ **secretarul general al ministerului** – George Silviu (n. Silviu Iancu Guliger);
- ✓ **unul din cei doi directori generali adjuncți ai D.G.S.P.** (celălalt fiind rus) – Alexandru Nicolschi (n. Boris Grünberg, *v. infra*);
- ✓ **6 din cele 10 Direcții Naționale** ale Securității (altfel spus, 60%**!**): I Informații Interne (condusă de col. Gavrilă Birtaş, cu adjuncții săi lt.-col. Andrei Gluvacov şi col. Gheorghe Adorian), V Cercetări Penale (col. Mişu Dulgheru (Dulberger)), VII Tehnică (col. Szacsko Şandor), VIII Cadre (col. Alexandru Demeter), X Administrație (col. Ervin Holțier (Holzer)), IV Contraspionaj în Forțele Armate (col Mihai Eugen Breban);
- ✓ **cel puțin 8 din cele 13 Direcții Regionale** ale D.G.S.P. (adică 54%**!**): Bucureşti – lt.-col. T. Sepeanu (avându-l ca adjunct pe maiorul Moise Senater); Braşov – col. Kalausek Iosif (Koloman) (avându-l ca adjunct pe col. Adalbert Izsak); Cluj – col. Mihai Patriciu (Weiss); Craiova – lt.-col. Eugen Vistig (Wisting); Galați – col. Mauriciu Ştrul; Oradea – Ludovic Czeller (Zeller); Suceava – lt.-col. Ioan Popicu (Adalbert Poppig, secondat de adjunctul Dumitru Bacal); Timişoara – Koloman Ambruş;
- ✓ **cel puțin 12 din cele 44 Servicii Județene** ale Securității Poporului: Turda, Ialomița, Râmnicu Sărat, Bacău, Satu Mare, Alba, Baia, Botoşani, Rădăuți, Severin, Caraş, Mureş

[109] Ilustrativ, până şi Teşu Solomovici (în *Securitatea şi Evreii*) admite că în multe cazuri, ofițerii evrei din Securitate nu-şi declarau corect naționalitatea, întrebându-se subsecvent „Ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi trebuit totuşi să-şi definească naționalitatea" – întrebare la care însă autorul, citându-l pe Andrei Oişteanu într-o teoretizare a identității evreieşti, alunecă într-un relativism teoretizant regretabil pentru demersul în sine al cercetării.

- ✓ **directorul Secretariatului D.G.S.P.** – mr. Wilhelm Einhorn (avându-l ca adjunct pe Sharit I. Bogdan);
- ✓ **unul din cele** două birouri din cadrul Secretariatului D.G.S.P., era condus de cpt. Emanoil Schmerler (biroul Cifru);
- ✓ **comandantul Şcolii de ofiţeri de Securitate de la Băneasa** – col. Ervin Voiculescu (n. Weinberg), **plus 5 din cei 7 şefi de catedră** ai Instituției (Zissu S. Cohn, Raoul David Demetrescu, List, Rigman, Leon Tokatlian, cel din urmă declarat armean, însă de origine evreiască, venit în România via Bulgaria);

În cadrul întregului minister de Interne, ofițerilor D.G.S.P. amintiți li se adăgau, pe poziții omoloage:.

- ✓ **şeful Direcției Generale a Miliției** – Pavel Cristescu (Kleinman);
- ✓ **locțiitorul politic al ministrului** – Mihai (Michal) Boico;
- ✓ **şeful Direcției Generale Politice a M.A.I.** – Mihai Burcă (Michal Bursch);
- ✓ locțiitorul politic al Comandamentului Truopelor de Securitate – Iacob Bulan;
- ✓ **şeful spitatului militar MAI** – col. dr. Herscovici
- ✓ **directorul Casei de Cultură a M.A.I.** – col. Beria Fuchs, etc.

Subsecvent unei asemenea stratificări etnice a personalului în particular al Securității şi în ansamblu al M.A.I., cu evreii spectaculos suprareprezentați la nivelurile de conducere[110], opozant poziției minimaliştilor, par a descrie mai fidel realitatea urmărită aprecieri precum cele ale fostului general de Securitate Mihai Caraman, a cărui percepție este reprodusă textual de jurnalistul (evreu) Teşu Solomovici:

> „[…] Mihai Caraman, unul din şefii serviciilor secrete în anii lui Ceausescu şi, apoi, în anii post-revoluționari... m-a întrebat daca voi scrie adevărul, adică despre *năvala comuniştilor evrei*, imediat dupa 23 August 1944, *în structurile Partidului şi în organigramele serviciilor represive*" (Solomovici 2005*b*, subl. n, nota I.A.).

Fundamentarea empirică a unei asemenea percepții poate fi oferită de o enumerare fără pretenții de exhaustivitate a unor evrei activi în mod relevant în aparatul represiv (primar Securitate şi Miliție, secundar Jandarmerie şi Forțele Armate, imediat după 23 august 1944) (cu numerotare curentă în continuarea celei precedente):

339. **ABRAM, Herşcu** – fost tinichigiu, locotenent de Securitate, emigrat în Israel în 1959 (Cațavencu 2007: 2);
340. **ABRAMOVICI, Emilia** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62, vol. I, u.a. 3/1952, vol. I);
341. **ABRAMOVICI, H**. **Moritz**, zis "Mişa" (fiul lui Herşcu) – căpitan, inițial inspector responsabil cu propaganda în cadrul M.A.I., ulterior şef la Şcoala de Miliție din Şoseaua Olteniței până în anii '60;
342. **ABRAMOVICI, Marcu** - locotenent de Securitate, anchetator al lotului Vasile Luca în 1952-1954, apoi anchetator la penitenciarul Uranus din Bucureşti (Cațavencu 2007: 2; Jela 2001[111]);
343. **ADAM, Mauriciu** (n. WEISZ/WEISS Mauriţiu) **-** membru de partid şi căpitan de Securitate, şeful Serviciului de Poştă Specială din M.A.I. (1946-1952), ulterior cercetat disciplinar pentru că

[110] Aceasta într-o „radiografie" la vârf a Securității care chestionează până şi statisticile mai recente, amendate (Oprea 2002, Catalan şi Stănescu 2004): chiar omițând toate cazurile supuse mai mult sau mai puțin justificat controverselor, precum Teohari Georgescu sau Mihai Eugen Breban , bilanțul de mai sus include un director general adjunct al D.G.S.P. (Nicolschi), cel puțin 5 şefi de direcții naționale şi 8 şefi de direcții regionale (toți cu grad cel mpuțin de lt.-col.), 1 maior director al Secretariatului, plus colonelul Gheorghe Adorian de la Direcția I Informații Externe, adică exact 15, numărul indicat Catalan şi Stănescu pentru ofițerii superiori evrei din D.G.S.P.

[111] Menționat şi de Toma Roman Jr. în articolul „'Bancherii roşii', victime colaterale" din *Bucureştiul Cultural* VI (100).

în timpul ilegalității, la arestare, a avut o purtare laşă, recunoscând legăturile sale în mişcarea muncitorească şi divulgând pe un tovarăş (dosar disciplinar sub numele parțial eronat "Adrian Mauriciu" la C.C.P. (nr. 51/111 din 27.I.1953), vezi pentru coroborare şi nume corect şi Cațavencu 2007: 3; Solomovici 2001II: 43; Banu 2005; Deletant 1995*b*: 57; Cosma 1994: 68).

344. **ADAM ADLER, Iosif** – maior la Securitatea Bucureşti, în 1960 prezent ca şef al cabinetului de marxism-leninism din M.A.I. (Cațavencu 2007: 3; probabil aceeaşi persoană cu locotenentul M.A.I. Iosif Adam, n. 1926, menționat în Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 315);

345. **ADORIAN, Gheorghe** – în mod eronat considerat român în unele studii şi cercetări despre Securitate; în fapt evreu maghiarofon din Transilvania, recunoscut ca evreu fost voluntar în Spania[112] (şi internat în lagărul de muncă de la Buchenwald în perioada 20 nov. 1943 + 11 apr. 1945) inclusiv de autorii evrei David Diamant (1979: 370) şi Martin Sugarman (f.a. p. 108), ilegalist în Cluj la începutul anilor '30, după război revenit în România, inițial în S.S.I., apoi colonel (în 1949) de Securitate (Direcția I Informații Externe), ulterior cadru didactic şi autor la Institutul de Istorie a Partidului, decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; căsătorit cu Judith, fiica liderului comunist din Ardealul de Nord Hillel Kohn, fost deportat; stabilit în anii '80 în Elveția (via Israel), acolo unde locuia fiica sa, Ana (v. şi I.R.I.R. şi Cațavencu 2004; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 506 (care îl menționează în mod corect ca evreu), n. 15);

346. **ALBERTI, D. Iosif** – ofițer M.A.I., ulterior profesor la Şcoala de Miliție până în 1962, când va fi trecut în rezervă;

347. **ALBINI, Iancu** (n. 1898 Bucureşti) – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (62 vol. I, u.a. 3/1952, vol. I);

348. **ALBU, ?** (n. Gyuszi WEISS) - şeful biroului Siguranței Arad după 1944 (menționat în Solomovici 2001II: 56);

349. **ALTKOPF, Mendel** – locotenent-major M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol III, v. şi u.a. nr. 3/1952, vol. II)[113];

350. **AMBRUŞ, B. Coloman (Francisc)** (n. 24.II.1907 Livada de Câmpie, Hunedoara – d. 1987, Braşov) (fiul lui Balint şi Ludovica) – colonel de Securitate, membru de partid, şeful D.R.S.P/D.R.S.S. Banat-Timişoara (1948-1951, cu grad de lt.-col.-), şeful D.R.S.S. Sibiu (1951-1952, cu grad de colonel), respectiv şeful D.R.S.S. Braşov (1952-1954-?); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a şi în 1978 cu ordinul "23 August" cls. II-a (I.R.I.R. & Cațavencu 2004, Ionițiu 2008:88 şi 2006: 27, 34, 43; Deletant 1995*b*: 62; Cosma 1994: 76vezi şi dosarul de la C.C.P. nr. 412/1059 din 20.II.1952)[114];

351. **ANCEL, Ioil** – şeful serviciului economic de la Miliția Rădăuți, ulterior de la Miliția Suceava, destituit în 1954 sub acuzația de sionism (dosar la C.C.P. nr. 475/745, întocmit la data de 16.XI.1954);

352. **ANDREESCU, Matusei** (n. MATHUSEEVICI la 2.IX.1910 (Panciu, Vrancea), fiul lui Nathan şi Clara - d. 1986, Bucureşti) (uneori ortografiat Andriescu) – comisar-şef la *Brigada Mobilă* a Siguranței (1947-1948), apoi căpitan la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (1949-1951), apoi maior şi respectiv locotenent-colonel, cu funcția de şef de serviciu, apoi de birou la Direcția VIII Cercetări Penale a D.G.S.S/D.S.S. (1951-1960-?)[115] (Troncotă 2006: 63; I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Ionițoiu 2006: 34; Goma 2007: 118; Niculae 2004: 32; Cosma 1994: 48);

---

[112] Coautor, alături de Mihai Burcă, Constantin Câmpeanu, Mihail Florescu, Stan Minea, Iosif Nedelcu şi Valter Roman, al cărții *Voluntari români în Spania 1936 – 1939. Amintiri şi documente* (Bucureşti: Ed. Politică, 1971).

[113] V şi http://www.adevarul.ro/societate/sanatate/Arhiva-Adevarul-Biserica-Serviciul-Scanteii_0_48596174.html.

[114] V. fişa sa sumară la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/AMBRUS_COLOMAN_FRANCISC.pdf. Vezi şi Cațavencu 2007: 8.

[115] V. fişa sa incompletă la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/ANDREESCU_MATUSEI.pdf. Vezi şi Cațavencu 2007:9 şi Solomovici 2001II: 43.

353. **ANTONIU, Samuel** (n. AIZICOVICI, după alte surse ARITONOVICI) (n. 12.IV.1910 Piatra Neamț, fiul lui Mateiaş şi Betty; căs. cu Ella) - maior, şef de serviciu şi locțiitor al lui Dulgheru la cabinetul ministrului de Interne (1948-1952), ulterior director adjunct la Direcția VIII Cercetări Penale a D.G.S.S. până în 1957, când a fost destituit şi exclus din partid, urmare a descoperirii fostei sale apartenențe la Partidului Radical Țărănist în perioada interbelică; deținut 3 ani[116] pentru neglijență față de securitatea statului; (Cațavencu 2007: 12, Niculae 2004: 32; Deletant 1995*b*: 58; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 48; v. şi dosarul său de la C.C.P. nr. 925/467 din 27.IV.1957);

354. **APOSTOLESCU, Otto** – directorul casei de Cultură a M.A.I. (în cadrul Direcției Generale Politice) timp de câteva luni în 1951[117];

355. **(?) ARANICI, Pavel** (n. ARANYCS, după alte surse Aranyos) – colonel la D.R.S.S. Braşov în a doua jumătate a anilor '50, ajuns chiar secretar de stat în M.A.I. (1961-1963); cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (2/1956) (I.R.I.R. şi Cațavencu 2004; Cosma 1994: 46, 75; C.P.A.D.C.R. 2006: 182);

356. **AUBERT, Henry** - medic M.A.I. Timişoara, ulterior şeful catedrei de cardiologie UMF Timişoara, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (68/1955);

357. **AUER, I. E. Geza** – colonel, profesor la Şcoala de miliție din Bucureşti până în 1965, ulterior şef de serviciu în Inspectoratul General al Miliției (Cosma 1994: 44-83);

358. **AVERBUCH, Ițic** (fratele Vandei Nicolschi) – colonel, comandantul Securității locale Ploieşti în anii '50, avându-i ca adjuncți pe Mauriciu Ştrul şi pe Şmilovici (Jela 2001);

359. **AVERBUCH, Izu A.** - ajutor de comandant la Raionul M.A.I. Codlea, apoi la raionul Făgăraş, participant la reprimarea partizanilor din Făgăraş (cu dosar la C.C.P., nr. 1298/715 din 17.III.1960);

360. **AVRAM, Şloim –** sublocotenent la biroul V Anchete la Securitatea Dorohoi în 1949, ulterior locotenent la Securitatea din Piatra Neamț (v. şi Cațavencu 2007: 15).

361. **BACAL, Dumitru** – locotenent-major (în 1950), locțiitor director adjunct la D.R.S.P. Suceava în 1949-1950-? (I.R.I.R. şi Cațavencu 2004; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 277);

362. **BACALU, Marcu** – locotenent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (62 vol. I, u.a. 3/1952, vol. I);

363. **BANK, Iosif** – în 1953 locotenent la Securitatea din Târgu Lăpuş, iar în anii '60-'70 era menționat ca maior la Securitatea din Sighet (v. Vischi şi Ivanciuc 2003);

364. **BANTEA, Iosub Eugen** (n. BEER) – funcționar civil în cadrul M.A.I. (cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (9/1969);

365. **BARBU, Daniel** (n. Lenobel) – anchetator (1945-1950) în Brigada Mobilă a Direcției Cercetări Penale, în 1953 locotenent la Direcția VIII (fostă V) de Cercetări Penale a D.G.S.S., emigrat ulterior în Israel (I.R.I.R. & Cațavencu 2004, Niculae 2004: 32);

366. **BĂDĂU** (? BĂDAN), **Alexandru** (n. Alexander BRAUNSTEIN) – după august 1944 şeful Comisiei de Control al Străinilor din cadrul M.A.I., originar din Târgovişte;

367. **BĂLTEANU, Mihai(l)** (n. COLCHER) (n. la Lublin, U.R.S.S.) – locotenent-colonel, profesor de ştiințe sociale la Şcoala de Miliție, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. 32/1955), trecut în rezervă în 1962; soția Ritta decedată în sept. 2005 (91 ani) (Cosma 1994, I.R.I.R. & Cațavencu 2004, la intrarea Boico Mihail);

368. **BĂRĂNESCU, E.** (n. BARANY, Elemer) – evreu maghiarofon, sublocotenent (în 1949), ulterior locotenent, şef de birou în cadrul D.R.S.P. / Raionala de Securitate Cluj (1948-1960) (I.R.I.R. şi Cațavencu 2004; Jela 2001; Vischi et al. 2005; Gavrilă-Ogoranu şi Baki Nicoară 1999: 180);

[116] V. fişa sa matricolă penală la http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f:\web\Fise+matricole+penale+-+detinuti+politici\A\A+03.+Anghel+-+Ardeiu\Antoniu+Samuel+M/P1060208.JPG.

[117] Vezi descrierea actualului centru cultural al Ministerului la http://www.cultura.mai.gov.ro/viewpage.php?page_id=88.

369. **BECHER, Mielu** – maior de Securitate, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (2/1979) – *incertă activitatea sa în perioada urmărită (1945-1965)*;

370. **BEINER, "Gheorghe" Sigi** (n. Sigismund) (rar menționat şi ca Breiner) – originar din Cernăuți, implicat în atacurile asupra Armatei Române din 28-29 iunie 1940, după iulie 1941 evacuat de sovietici în Asia Centrală, revenit în țară în 1944, locotenent-major, locțiitor al şefului serviciului Cercetări Penale la serviciul județean Cluj al D.G.S.P. (1948-1959), ulterior şeful secției I de securitate regiunea Hunedoara-Deva, emigrat în 1970 în Israel (I.R.I.R. & Cațavencu 2004, Duțu *et al.* 2002: 12, Goma 2007: 178-9, Cosma 1994: 83menționat pentru brutalitatea sa şi în memoriile lui Raoul Şorban, Raul Volcinschi şi Ovidiu Vasilescu, fost deținut la Gherla);

371. **BENEDEK, Ştefan** (n. 13.VIII.1910) – căpitan M.A.I. (1952), de profesie lăcătuş, membru P.C.d.R. din 1935, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (*probabil tatăl lui Tiboriu Benedek, membru marcant al comunității evreieşti după 1989*);

372. **BERCOVICI, Samuil** – comisar la Chestura Poliției municipiului Iaşi (august 1944 – aprilie 1945, ulterior disponibilizat urmare a restructurării) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003a: 99);

373. **BICHEL, Ion** (n. Ivan) (uneori ortografiat Bikel) – din grupul lui Serghei Niconov, încadrat ofițer în S.S.I. după 1945, în anii '60 colonel în cadrul D.I.E., apoi "acoperit" în cadrul agenției economice a României din Frankfurt am Main (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Solomovici 2003: 449-50, 453; Ozon 2001; Cosma 1994: 44);

374. **BIRTAŞ, Gavrilă** (n. Janoş) (n. 1905 Baia Mare) – evreu maghiarofon, fost luptător în Spania, probabil agent N.K.V.D. (Cosma 1994: 34, Troncotă 2006: 63) în M.A.I. din 1946, ca şef al Siguranței Oradea, apoi colonel, şeful Direcției I Informații Interne a D.G.S.P. din 1948, destituit în 1952 în cadrul valului de "epurări";

375. **BIRTAŞ, Eva** (n. ROTSCHILD[118]) (n. 4.IV.1916, Şimleul Silvaniei) – soția lui Gavrilă Birtaş, membru P.C.d.R. din 1933, referent şef la Serviciul Operativ Securitatea Închisorilor (adjuncta lui Iosif Nemeş) (1949), referentă şi apoi şefă a Serviciului de Cadre din Direcția Generală a Penitenciarelor (1949-1950, 1950-1952) cu grad de lt.-maj., inspector-prim în Grupa Inspecții a Direcției Lagăre şi Colonii de Muncă din Direcția Generală a Penitenciarelor şi Coloniilor de Muncă, cu gradul de căpitan (1954-1955), pensionată pe caz de invaliditate în 1955;

376. **(?) BOCSE, Iosif** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (23/1953);

377. **BODNAR, Ervin** (uneori cu nume de serviciu Bonda) – fost voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, după război încadrat în Securitate, cf. I.R.R. şi Cațavencu (2004) "utilizat în exercitarea de presiuni asupra liderului sionist A.L. Zissu pentru deschiderea de negocieri economice pentru liberalizarea emigrărilor în Palestina", ulterior director general al IPROCHIM în anii '50-'60, decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, alături de alți "spanioli";

378. **BOGDAN, I. Sharit** – în 1950 maior, director adjunct al Secretariatului D.G.S.P. la înființare (1948) (I.R.I.R. & Cațavencu 2004); probabilă identitate (v. şi Oprea 2002: 157) cu **BOGDAN, Har(r)y** (uneori menționat Horia) – în 1957 colonel; şeful Direcției Aprovizionare şi Gospodărie a M.A.I. (1955-1960), ulterior şeful direcției tehnic-administrative, direcția Spate din M.A.I. (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Arachelian 2010; Goma 2007: 118; Pelin 2005; Cosma 1994: 50);

379. **BOICO, R. Mihail** (n. MICHAL, zis Bibi) (26.III.1912 Frasin, Suceava – 10.IV.1972 Bucureşti) (fiul lui Roman şi Elena, de origine evreiască, emigrați din Ucraina) – voluntar în Spania (1936-1939), apoi înrolat ca ofițer al Armatei Roşii (1941-1944), după august 1944 maior, apoi în Brigada Mobilă a Siguranței Statului cu grad de lt.-col. (1946-1947), apoi transferat ca locțiitor politic la Minister (dec. 1947 - 1950), avansat la gradul de general-maior în 1949, comandant al Comandamentului Trupelor de Grăniceri (1950-1952), destituit şi trecut în rezervă în 1952, annchetat, disculpat, apoi transferat secretar al "Agenției Economie Române" de la Moscova,

[118] V. şi biografia ei pe saitul I.I.C.C.M.E.R., la http://crimelecomunismului.ro/ro/biografiile_nomenklaturii/#Eva Birtaş.

ulterior pentru scurt timp director adjunct al Uzinelor "23 August din Bucureşti; unchiul prin alianţă al lui Vladimir Tismăneanu (I.R.I.R. & Caţavencu 2004[119] ş.a.);

380. **BOKOR, Ludovic** (30.VII.1930 Braşov – 2000 Cluj, fiul lui Alexandru şi Berta) – evreu maghiar, maior (la trecerea în rezervă) la Direcţia Regională / Inspectoratul Judeţean Cluj al Securităţii între 1951 şi 1969;

381. **BREBAN, Iosif** (n. Jozsef; după unele surse maghiar) (6.IV.1920 Balc, BH – 2003 Bucureşti– locotenent-colonel, director adjunct al Secţiei Agrare a C.C. al P.C.R./P.M.R. la sfârşitul anilor '40 – începutul anilor '50, ulterior încadrat ca ofiţer de Interne, şeful Direcţiei Regionale M.A.I. Cluj (1958-1961), ulterior şeful Direcţiei IV Contrasabotaj a Securităţii (I.R.I.R. & Caţavencu 2004, Andreescu, Nastasă şi Varga 2003b: 363-71, n. 1; Levy 2002: 84, 204, 243 n. 54; Cosma 1994: 83)[120];

382. **BREBAN, Mihai Eugen** – colonel, iniţial şeful direcţiei a IV-a Contraspionaj în Forţele Armate a D.G.S.P., ulterior locţiitor al comandantului Şcolii de ofiţeri de Securitate din Băneasa, trecut în rezervă în 1961 (Cosma 1994: 46);

383. **BRILL, Şuli** – ilegalist cunoscut, fost voluntar în Brigăzile Internaţionale din Spania, colonel dr., decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a , exclus din M.A.I. şi din partid în cadrul epurărilor din 1952, ulterior reabilitat (1954?) a locuit împreună cu soţia Janeta şi copii Rodica şi Vlad în Bucureşti, pe Aleea Alexandru nr. 9, la etajul clădirii ale cărei nivele inferioare erau ocupate de Walter, Hortensia, Petre şi Carmen Roman;

384. **BROITMAN, ?** – locotenent major la Securitatea din Oradea în anii '50 (Kovacs 2006; I.R.I.R. & Caţavencu 2004; Ioniţoiu 2006: 43);

385. **BUCICOV, Maria** (n. Mira) – ofiţer la Direcţia B Contraspionaj a Securităţii în 1951, soţia colonelului de securitate Valeriu/Valerian Bucicov (Bucikov) (Jela 2001, Solomovici 2001II: 44; Catalan 2001/4; Cosma 1994: 45, 70);

386. **BULAN, Şt. Iacob** (n. Iakov), - gen. mr. M.A.I., fost ofiţer sovietic, avansat la 23 august 1949 general, locţiitor politic al Comandamentului trupelor de Securitate (1945-1952), apoi comandant al aviaţiei militare şi rector al Academiei Militare din Bucureşti; cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (14/1955, 4/1956);

387. **BURCĂ, Mihai** (n. Michal BURSCH) (25.IV.1914 Paşcani – 1994 Bucureşti) - de formaţie tâmplar, membru P.C.d.R. din 1932, voluntar în războiul civil din Spania, avansat căpitan al Armatei Roşii în 1936, locţiitor politic al comandantului Regimentului I Infanterie şi ulterior al Diviziei I Infanterie "Tudor Vladimirescu" (1943-1944), avansat succesiv până la gradul de colonel (1947), şef al Direcţiei Generale Politice a M.A.I. (1947-1950), comandant al trupelor M.A.I. (1950-1952), anchetat alături de alţi "spanioli" şi "francezi" în 1950-1953, apoi comandant al Comandamentului Forţelor Aeriene Militare (1953-1956), şef al Direcţiei Superioare Politice a Armatei (1956-1964), ministru adjunct al forţelor armate (1956-1972), comandant al Comandamentului Serviciilor Armatei (1972-1973), avansat gen.-col. în 1965, preşedinte al Consiliului Central al Crucii Roşii (1972-1975), trecut în rezervă în 1977 (Adorian et al. 1971: 210; Diamant 1979: 371; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 317));

388. **BUTYKA, A. Francisc** (n. Ferenc Butyka la 13.07.1920, Cluj-Napoca (fiul lui Andrei şi Sara) – d. 1997, Bucureşti) – evreu maghiarofon, colonel de Securitate, fost activist C.C. al P.M.R. şi ulterior membru al Comitetului de Partid din centrala Ministerului Securităţii Statului, şeful sectorului de anchete şi cercetări de la Comisia Controlului de Partid (până în 1952), ulterior i-a succedat lui Dulgheru la şefia Direcţiei Cercetări Penale a Securităţii, renumerotată Direcţia a

---

[119] Vezi şi „Marioneta sovietică de la Frasin" în *Monitorul de Suceava*, 28 iunie 2007, precum şi menţiunea lui între voluntarii evrei din războiul civil spaniol în Diamant 1979: 371 şi Sugarman f.a.: 108).

[120] Vezi şi fişa sa parţială de la C.N.S.A.S. la adresa http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/BREBAN_IOSIF.pdf.

VIII-a în 1953 (1952 – locţiitor, 1953-1963 – şeful Direcţiei), trecut în rezervă în 1963 cu grad de colonel; cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (1955) (menţionat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 183; Troncotă 2006: 123, 165; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 24; Ioniţiu 2008:88; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 49, 75; v. şi fişa de la C.N.S.A.S., "Cadrele Securităţii");

389. **CAPLAN, Teea** – plutonier major şef (în 1949), decorat cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a în 1949 (Decretul prezidiului M.A.N. nr. 873 din 20 august 1949[121];
390. **CEASLAVSKI** (cu varianta Ciaslavski) - şef de serviciu D.G.S.P./D.G.S.S. (1947-1953), fost frizer al Anei Pauker (Goma 2007: 118, Jela 2001; Cosma 1994: 48);
391. **CERLINCĂ, Eugen** (n. Cerlinca, fiul lui Maxim şi Michalina) (1.I.1933 – 1985; Suceava) – ofiţer la Direcţia Regională, ulterior Inspectoratul Judeţean Suceava al Securităţii între 1956 şi 1983, când este trecut în rezervă cu gradul de locotenent-colonel[122];
392. **CHELER, Paul** (n. KELLER) – funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (4/1968);
393. **CHIPER, Ion** (n. Lary LEFERMAN) – anchetator al Securităţii Iaşi în anii '50 (la un moment dat cu gradul de locotenent-major), pensionat, trăia încă în Iaşi în anii '90 (Ioniţoiu 2000: 204; Ioniţiu 2008:88)[123];
394. **CHUSID, Dora** (fiica lui Aizic) – cadru didactic civil la Şcoala de ofiţeri de securitate din Băneasa până în 1959, când este trecută în rezervă;
395. **CIMPOIEŞU, George** (cu variantele Ciompoieşu George şi Cimpoişu George) (n. 8.V.1937 la Josenii Bârgăului, jud. BN (fiul lui Ioan şi Ghizela Vilhelmina) – d. 1997, Botoşani) – angajat în 1957 la Direcţia Regională Suceava, unde până în 1989 avansează până la gradul de lt.-col. în cadrul Inspectoratului judeţean Suceava al Securităţii (funcţie de şef de colectiv), trecut în rezervă la 17.I.1990[124]);
396. **COHN, Zissu** (fiul lui Şmil) – şef de catedră la Şcoala de ofiţeri de Securitate din Băneasa, trecut în rezervă în 1958;
397. **COJOCARU, F. Sandu** (n. Ştrul) – căpitan M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (dosar 12/1954);
398. **CONSTANTIN, Simion** (n. COHN) – funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (61/1955);
399. **CONSTANTINESCU, Ionel** (alias) (n. 20.XII.1928, Brăila (fiul lui Samoil şi Tita) – d. 1993, Suceava) – angajat în 1949 la D.R.S.P. Suceava, avansează în cadrul direcţiei regionale, ulterior inspectoratului judeţean Suceava, până la gradul de colonel, cu care este trecut în rezervă la 21.IX.1981;
400. **CORNĂŢEANU, Eugen** (n. COHN) (1905-1953) - colonel de Securitate (în 1953); iniţial ofiţer la D.R.S.P. Oradea (1948-1950), implicat în reprimarea rezistenţei anti-comuniste din Maramureş, apoi prezent în Direcţia Penitenciare, iniţial la penitenciarul Aiud, iar apoi comandant al lagărului de muncă Galeş, sinucis în 1953;
401. **COSTEA, Haim Max** – colonel M.A.I. (farmacist), cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1955), trecut în rezervă în 1982 (în dosarul 3/1982;
402. **COSTIN, Valeriu** (n. AIZICOVICI, Nuţă) - comisar de miliţie până în 1950 (cu dosar disciplinar la C.C.P. nr. inv. 120/132 din 25.III.1951);

---

[121] V. http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26302.
[122] V. fişa parţială la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/CERLINCA_EUGEN.pdf.
[123] Vezi şi http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/dictionar_no/no/dictionarno_2.html, http://www.comunism.ro/fisiere/tortionari/cautt.php
[124] V. fişa parţială la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/CIMPOIESU_GEORGE.pdf.

403. **CRISTESCU, Pavel** (n. Fifca KLEINMAN) – general, şeful Direcţiei Generale a Miliţiei din M.A.I. (1949-1952); decorat în 1963 (printr-un decret individualizat) cu Ordinul Muncii cls. I; (Jela 2001, Duţu et al. 2002: 52-3, Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 299; Levy 2002: 104; menţionat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 662/637, 803; Diamant 1979: 371; Sugarman f.a.: 108).
404. **CSEN, Pavel** (n. Pavel JÖSZEF) – medic la Securitatea din Cluj între 1948 şi 1958;
405. **CZELLER, Ludovic** (n. Lajos, cu nume de familie ortografiat ocazional Zeller, respectiv Cseller) (n. 1924 Ciocaia, BH) – evreu maghiarofon; colonel, director al D.R.S.P. Oradea din 1948, ulterior încadrat inspector general la Direcţia Penitenciare a D.G.S.P., sinucis după epurarea Anei Pauker (Ioniţiu 2008:88 şi 2006: 34, 43; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 25; Kovacs 2006; Budea 2005; Jela 2001; Cosma 1994: 76);
406. **(?) CSIZER, Zoltan** – medic M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (31/1953);
407. **DANER, Rudolf Iosif** – locotenent-colonel de Miliţie (în 1979), cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (2/1979);
408. **DASCĂLU / DASZKEL, Eugen** (n. DAVIDOVICI la 01.08.1910, Turda, fiul lui Ignaţ şi Pepi) - şeful Siguranţei Satu Mare (1944-1948), posibil agent sovietic, apoi şeful Serviciului Judeţean Mureş al D.R.S.P. Cluj, ulterior şef de serviciu la Regionala Cluj a D.G.S.S. (Jela 2001, Goma 2007: 118; Cosma 1994: 52, 76, 83);
409. **DAVID, Isidor** – în anii ’50 locotenent de Securitate la Iaşi (unul din anchetatorii lui Octav Bjoza, preşedintele A.F.D.P.R.), emigrat în Israel;
410. **DAVIDENKO,** ? – în 1949 maior N.K.V.D., şeful trupelor de securitate din Maramureş (Vischi şi Ivanciuc 2003);
411. **DAVIDOVICI, I.** – în 1948 locotenent, şeful biroului 1 Informaţii la Securitatea din Roman (I.R.I.R. & Caţavencu 2004, Jela 2001, Ioniţoiu 2006: 44);
412. **DAVIDSOHN, Avram** (fiul lui Şaim) – şeful biroului Planificare Învăţământ la Şcoala de ofiţeri de Miliţie, trecut în rezervă în 1960;
413. **DĂIANU, Pavel** (fiul lui Avram) – locotenent-colonel MAI, cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (8/1961 şi 12/1965);
414. **DEBELKA, Emeric** (fiul lui Carol) – colonel M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (14/1955);
415. **DEITEL, Ernest** (n. 30.IV.1927 Usgorod, U.R.S.S.) (fiul lui Eugen Iacov şi Ella) – a avansat treptat de la gradul de căpitan la cel de locotenent-colonel (în 1958), şeful serviciului 2 la Direcţia Regională Braşov a Securităţii în anii ’50, implicat în reprimarea partizanilor anticomunişti din Munţii Făgăraş (deconspirat de către C.N.S.A.S. – v. Monitorul Oficial nr. 548 din 16 octombrie 2003, partea III, v. şi Banu 2005);
416. **DEMETER, C. Adalbert** – maior M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (32/1955);
417. **DEMETER, Alexandru** (Şandor) - evreu maghiar, colonel, şeful Direcţiei VIII Cadre a D.G.S.P. încă de la înfinţare, cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1954); decorat în 1964 cu ordinul “Pentru servicii deosebite în apărarea orânduirii sociale şi de stat” cls. II.-a (v. şi Troncotă 2006: 64; Cosma 1994: 49);
418. **DEMETRESCU**, **Raoul** (fiul lui David) – maior, şef de catedră la Şcoala de ofiţeri de Securitate din Băneasa până în 1961 (Cosma 1994: 65, 66, 70);
419. **DEUTSCHI, Alexandru** – în 1952 funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu dosar la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
420. **DOBROTĂ, Frenchel** – locotenent de Securitate la Rădăuţi în 1949-1950-?[125];

[125] V. http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/rrevolte/docs/revoltetaranesti5.pdf, coroborat cu intrarea “Frenchel” din Jela 2001.

421. **DRU(C)KER, Samoilă** – şeful serviciul 2 Contrainformaţii la Direcţia Regională Banat a Securităţii la sfârşitul anilor ’50;
422. **DULGHERU, Mihai(l)** (n. Mişu DULBERG(H)ER) (n. 6/16.I.1909, la Tecuci, fiul lui Sache şi Olga) – colonel de Securitate; fost funcţionar bancar şi contabil în perioada interbelică; după august 1944 în Siguranţă, membru al Direcţiei Organizatorice a C.C. (1949-1952), iar în paralel şeful Direcţiei V (Cercetări Penale) a D.G.S.P. şi şeful cabinetului ministrului de Interne Teohari Georgescu între 1948 şi 1952 (avansat la gradul de general în 1951), când va fi destituit împreună cu şeful său şi arestat; ulterior reabilitat; a emigrat la începutul anilor ’80 mai întâi în Israel, unde locuia una din fiice, iar ulterior în Canada, la cealaltă fiică (C.P.A.D.C.R. 2006: 122, 256, 268; Deletant 1995*b*: 57; Ioniţiu 2008:88 şi 2006: 34; Troncotă 2006: 63, 123, 127; Goma 2007: 118; Jela 2001: 106, 108; Deletant 1999:190; Solomovici 2001II: 43, 2004: 603 ş.u. şi 2003: 211; Cosma 1994: 48);
423. **EBNER, Silvia** (după alte surse Elemer) – emigrată în perioada interbelică în Palestina, în timpul războiului înrolată într-un detaşament local al armatei britanice, ulterior membru Irgun luptând împotriva britanicilor în Palestina preisraeliană, revenită în România în 1949, ocupând funcţia de şef de birou/serviciu la Direcţia a II-a Contrasabotaj în D.G.S.P. (1948-?) (Cosma 1994: 25, 44, 45, 69, 271; Goma 2007: 118);
424. **EINHORN, Wilhelm** (după alte surse cu prenumele Vilmos) (n. 1911) - maior, evreu vorbitor de maghiară originar din Transilvania: şeful Regionalei Cluj a Securităţii (1944-1948); din 1948 director al Direcţiei Secretariat şi şef de personal al D.G.S.P.; avansat la gradul de colonel în 1951 şi apoi numit director adjunct al Direcţiei I de Informaţii Externe D.G.S.S. iar din 1956 şeful serviciului C al D.S.S., participant la anchetarea membrilor guvernului maghiar în dosarul “revoluţiei” de la Budaăpesta din 1956; cf. lui Teşu Solomovici, la câţiva ani după trecerea în rezervă, Einhorn este “reactivat” şi infiltrat ca emigrant (*ole hadaş*) în Israel (2001 II: 43, 45) (v. şi I.R.I.R. & Caţavencu 2004; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 486, n. 1; C.P.A.D.C.R. 2006: 280, 290, 297, 632, 647; Troncotă 2006: 53, 165, 256; Catalan 2001/4; Solomovici 2004: 27 şi 2003: 208-9; Deletant 1995*b*: 57; Adorian *et al.* 1971: 210; Sugarman f.a.: 108);
425. **ELEKEŞ, Toma** – căpitan, şef de sector la D.R.S.P. Oradea în 1948 (Kovacs 2006; Budea 2005);
426. **ELGER, Aliodor** – locotenent, apoi maior la Securitatea din Braşov în anii ’50 (Bjoza 2006);
427. **(?) ELIAN, Gheorghe** – funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (60/1955);
428. **ELIAS, Iţic** – locotenent (în 1948) la Securitatea din Focşani (1948, 1949, când întocmeşte rapoarte despre organizaţia sionistă locală[126])
429. **EÖTVÖS, Ladislau** (fiul lui Adalbert) – căpitan M.A.I., cu referat de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (1/1953);
430. **EPEL, Elena** – funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (3/1952 vol. I)
431. **EPSTEIN, ?** – şeful securităţii Caransebeş după război, implicat în reprimarea rezistenţei anticomuniste în zona Caraş (Solomovici 2001II: 43; Ioniţoiu 2006: 27);
432. **ERDELYI, Elemer** (n. 23.VII.1928, Ghelniţa, jud. CV (fiul lui Ladislau şi Ida) – d. 2007, Oradea) – evreu maghiar, locotenent(-major) la Regionala Braşov a Securităţii (1952-1956), maior şi apoi lt.-col., şef de serviciu în cadrul Direcţiilor II şi III (1964-1967), respectiv şeful Inspectoratului Judeţean Harghita al Securităţii (1970-1981), trecut în rezervă în 1981 cu gradul de general-maior[127];
433. **ERSEC, Adalbert** (fiul lui Martin) – locotenent-major, cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1/1954);

[126] V. numărul 6 din iunie 2010 al revistei *Menora* ed. C.E. Focşani, p. 18.
[127] V. şi fişa parţială la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/ERDELYI_ELEMER.pdf.

434. **FAIBIŞ, Beniamin** – plutonier major la D.R.S.P. Bucureşti (din 1948), anchetator, avansat sublocotenent în 1950, ulterior vânzător de stofe într-un magazin din Bucureşti (Jela 2001);
435. **FARAGO, Anton** (n. 26.II.1922, Ploieşti (fiul lui Calman şi Marta) – d. 2000, Ploieşti) – evreu maghiarofon, sublocotenent (1948-1950), respectiv locotenent (1950-1952) la Direcţia Regională Prahova/Ploieşti, locotenent la Direcţia Regonală Dobrogea (1952-1953), căpitan (din 1963 maior) şi în diverse perioade şef de birou la Direcţia Regională Prahova (1953-1968), iar între 1968 şi 1970 la Direcţia IV, viroul de contrainformaţii, trecut în rezervă în 1970 cu gradul de locotenent-colonel[128];
436. **FARKAŞ, Nandor** (alte surse Şandor) - şef de serviciu în cadrul D.G.S.P. cu atribuţii în contraspionaj, ulterior emigrat în Israel (Cosma 1994: 45, 68, 70, 259; Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4);
437. **FELDSTEIN, F. Manase** – în 1952 funcţionar civil în cadrul M.A.I.,. cu fişă de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. 62, vol. I şi III, v. şi u.a. 3/1952, vol. I şi respectiv II);
438. **FELLER, Aizic-Moriţ** (n. 30.I.1925, Botoşani (fiul lui Aron şi Haia) – d. 2009, Botoşani) – angajat în 1948 la D.R.S.P. Suceava (în 1958 junsese căpitan), din 1958 locţiitor de şef de secţie în cadrul secţiei VIII Cercetări Penale a Regionalei de Securitate Suceava, până în 1960, când este trecut în rezervă cu gradul de maior[129] (menţionat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 184);
439. **FEICHENBAUM, Solo(mon)** – plutonier la Securitatea din Focşani în anii ’50 (Jela 2001);
440. **FEIGEL, Vlad** – căpitan de Securitate la Cluj în anii ’50 (Jela 2001);
441. **FERARU, Ionel** (n. Izi FINKELSTEIN) – şeful serviciului de control la Miliţia raională Galaţi în anii ’50 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 497-8);
442. **FEYER, Andrei** – în 1952 funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu fişă de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
443. **FILIP, Aurel** – general M.A.I., originar din Iaşi, cumnatul lui Emil Bodnăraş, în anii ’50 comandantul Miliţiei Capitalei (Solomovici2001II: 17, 42 şi 112; 2005*a*);
444. **FINKELSTEIN, Uşer** – fost voluntar în Spania (Sugarman f.a.: 109), căpitan (în 1949), decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cl. III-a (intervievat şi de Levy 2002: 314);
445. **FISCHEL, Simion** (cu varianta eronată FISCHER) (n. 1903, Botoşani) - fost frizer şi ilegalist, după 1944 maior, şef de birou în cadrul Siguranţei, apoi subaltern al lui Dulgheru la Direcţia V Cercetări Penale a D.G.S.P. (1948-1952) (Jela 2001, Solomovici 2001II: 43, Ioniţoiu 2006: 34; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 48)[130];
446. **FLORIAN, Ioan** (fiul lui Iancu) – locotenent-major, profesor de Filaj şi Investigaţii la Şcoala de ofiţeri de Securitate din Băneasa până în 1958;
447. **FRANCO, Sandu** (n. Samuel) – supravieţuitor al Holocaustului cf. registrului *Benjamin and Vladka Meed Registry of Jewish Holocaust Survivors* (United States Holocaust Memorial Museum (2000 III: 57), după război anchetator în Direcţia V/VIII Cercetări Penale a D.G.S.P./D.G.S.S. (1947-1956), ulterior emigrat în Israel (Niculae 2004: 32; Cosma 1994: 48);
448. **FRIDMAN, Harry** (fiul lui Marcu) – profesor civil de limba ebraică la Şcoala de ofiţeri de securitate din Băneasa până în 1959;
449. **FRIDMAN, Naty** – secretarul Poliţiei Huşi (1945-1946) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003a: 130);
450. **FRIDMAN, Vladimir** – funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1/1975);

---

[128] V. şi fişa parţială la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/FARAGO_ANTON.pdf.
[129] V. şi fişa parţială la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/FELLER_AIZIC-MORITZ.pdf.
[130] Un Simion Fischel din Botoşani este menţionat şi la http://www.romanianjewish.org/ro/carte2/mosteniri_ale_culturii_iudaice_02_05_31.html

451. **FRIEDLANDER, Ervin-Max** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (4/1976);
452. **FRINDT, Iuliu** (uneori ortografiat Frind) (n. 12.V.1935 în U.R.S.S., fiul lui Iosif şi Maria) – între 1955 şi 1980 (trecut în rezervă) ofițer în cadrul Direcției Regionale Maramureş, unde avansează până la gradul de maior (Vischi şi Ivanciuc 2003; I.R.I.R. & Cațavencu 2004)[131] – încă în viață în 2009 în Baia Mare;
453. **FRISCH, Iancsi** – anchetator al Securității Satu Mare, emigrat în Israel în anii '60 (Ionițiu 2008:88);
454. **FRONESCU, Edgar** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (70/1955);
455. **FROST, ?** – căpitan în 1945, ulterior şef de catedră la Şcoala de Ofițeri de Securitate de la Băneasa;
456. **FROST, ?** – căpitan la Securitatea Iaşi, ulterior demis şi angajat la Combinatul de Utilaj Greu Iaşi, de unde s-a şi pensionat (I.R.I.R. & Cațavencu 004; Troncotă 2006: 70);
457. **FRUNZĂ, Sali** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1955);
458. **FUCHS, Benjamin** - responsabil în cadrul Direcției Personal a D.G.S.P. (1948-1951);
459. **FUX (FUCHS?), Beria** – directorul Casei de Cultură a Ministerului de Interne (1949-1951) (Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 50);
460. **FUCHS, Iacob**, şeful Serviciului Județean Baia al D.R.S.P. Suceava (Solomovici 2001II: 43);
461. **FUCHS, Iani** (după alte surse FUX) – comandantul biroului Fălticeni al Securității în jurul anului 1948, după unele surse transferat la Bucureşti în 1948 (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Ionițiu 2008:88 şi 2006: 44; menționat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 184) – posibilă identitate cu Fux/Fuchs Iacob (*v. supra*);
462. **FUCHS, ?** - fost cârciumar în Gherla, ulterior maior la colonia de muncă de la Cernavodă în perioada Canalului (1950-1953);
463. **FÜLLOP, Elemer** (fiul lui Dionisie) – locotenent-major M.A.I. (la trecerea în rezervă în 1982), cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (6/1982);
464. **FÜLLOP, Martin** – gardian la penitenciarul Gherla în perioada reeducării;
465. **GEDO, Andrei** (n. 9.III.1913, Ungaria (fiul lui Viliam Marcu şi Şarlota) – d. 1997, Bucureşti) – lt.-mj. şi apoi căpitan la Direcția Regională Banat/Timişoara (1950-1954-?), în 1960 trecut în rezervă cu gradul de maior de la Direcția Cadre a D.S.S.[132];
466. **GEORGESCU, ?** – fratele lui Teohari Georgescu; şeful secției 31 Poliție Bucureşti în 1947 (Deletant 2001: 34-5, n. 22 şi 1999: 23, n.2; Buzatu 2008: 407);
467. **GERSHON, Clara** - anchetator la Direcția V/VIII Cercetări Penale a Securității (Niculae 2004: 32, Cosma 1994);
468. **GHERŞIN, M. Gherşin** – ajutor de primar în oraşul Bârlad din 26 august 1944 până în iunie 1948, ulterior funcționar în M.A.I. (v. arhiva secției Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. dosar 3/1952 vol. I), respectiv Zahariuc 2009: 210, 216, 27, 31, 233, 237 şi Ion N. Oprea 2007: 96);
469. **GHERŞIN, Reghina** – în 1952 sergent-major în cadrul M.A.I., cu fişă la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol III, v. şi u.a. nr. 3/1952, vol. II);
470. **GLIECK (GLÜCK), ?** – ofițer de securitate la Baia Mare în anii '50;
471. **GLUVACOV, Andrei** (n. 1914, Arad) – fost funcționar C.F.R., ilegalist, arestat şi eliberat în august 1944, după război comisar la Siguranța Braşov, apoi Târgu Mureş, locotenent-colonel la

[131] V. şi fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/FRIND%20IULIU.pdf.
[132] V. şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/GEDO_ANDREI.pdf.

înființarea D.G.S.P., adjunct al directorului Direcției I Informații Interne a D.G.S.P., apoi şef adjunct al Direcției V Cercetări Penale a D.G.S.P./D.G.S.S. în anii ’50 (Cosma 1994: 47);

472. **GOLDBERGER, Simion Eugen** – căpitan medic M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (30/1954);

473. **GOLDENTHAL, Francisc** - ofițer la biroul din Aleşd al Securității la începutul anilor ’50;

474. **GOLDSTEIN, Ladislau** (n. 4.IV.1924, Căpâlna, Bihor (fiul lui Carol şi Malvina) – d. 2009, Bucureşti) – între 1954 şi 1961 (trecut în rezervă) lt.-maj. şi respectiv căpitan în cadrul Direcției a II-a, serviciile 3 şi 2[133];

475. **GOLSTEIN, Samuel** – funcționar civil în cadrul MAI, cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);

476. **GOTVALD, Nicolae** (n. 21.II.1928, Turnu Măgurele (fiul lui Carol şi Anica) – d. 1987, Piteşti) – între 1949 şi 1968 locotenent-major la Direcția Regională Argeş/Piteşti, apoi căpitan la Inspecoratul Județean Olt al Securității (1968-1972), respectiv maior la Inspectoratul Județean Argeş până la trecerea în rezervă la 31.I.1973[134];

477. **GRAD, Tiberiu** (n. Tibor) – căpitan, şef de sector la D.R.S.P. Oradea (Kovacs 2006);

478. **(?) GRAMA, Ioan** (fiul lui Moise) – căpitan M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (13/1953);

479. **GRANK, S. Reiza** – locotenent major, originar din Rusia, inițial translator pentru personalul militar sovietic prezent în România după război, iar între 1956 şi 1958 ofițer la secretariatul Şcolii de Ofițeri de Miliție;

480. **GROSMAN, Şmil** – căpitan M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, respectiv III, v. u.a. 3/1952 vol. I, respectiv II);

481. **GROSSFELD, Moshe** (nume actual ebraizat, cel inițial necunoscut) – fost şef la miliția judiciară regională, adjunctul colonelului Alexandru Ioanid [*v. supra*] (Solomovici 2005, Goma 2005: 6);

482. **GRUIA, Manea** (n. Marcel GRUMBERG) (fiul lui Ilie şi Luiza, n. 26.10.1924, Dorohoi) – ofițer de Securitate la Serviciul Județean Bacău (1.IX.1947-1951), ulterior şef al biroului Cercetări Penale la Regionala Cluj a Securității (1951-1961, după alte surse 1952-1962), exclus din Securitate, anchetat pentru deturnare de fonduri (Jela 2001, Cosma 1994, C.N.S.A.S. 2009; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 82)[135]; I.R.I.R. & Cațavencu 2004 indică un GRÜNBERG Marcel care în 1948 era sublocotenent la Serviciul Județean Bacău al Securității Poporului; posibilă relație de rudenie cu Charlotte Gruia (v. infra);

483. **GRÜNBERG, Titu** – anchetator la Baia Mare în anii ’50;

484. **(?) GUTMAN, Heinz/Haim** - şef al Serviciului Secret Civil al R.P.R. (puțin plauzibil, singura mențiune în sursele antisemită Pinay 1962 şi Niculae 2004: 33);

485. **GUTMAN, ?** – în 1950 locotenent, angajat la Securitatea din Oradea (Kovacs 2006);

486. **GURCSANYI, Ervin** – comandant de penitenciar la Cluj la începutul anilor ‘50;

487. **GUROVICI, Sofia** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (3/1952 vol. I);

488. **GYORGY, Ludovic** (n. 2.I.1937, Cluj (fiul lui Ludovic şi Vilhelmina) – d. 1996, Cluj-Napoca) – între 1956 şi 1968 la Direcția Regonală Cluj, serviciul raional Dej (cu grad de lt.-maj., apoi căpitan), iar din 1968 până la trecerea în rezervă în 1988 maior şi respectiv lt.-col. la Inspectoratul Județean al securității Bistrița-Năsăud[136];

489. **HABER, Estera** - şefă de birou la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (1948-) (Cosma 1994: 48);

---

[133] V şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/GOLDSTEIN_LADISLAU.pdf.
[134] V şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/GOTVALD_NICOLAE.pdf.
[135] V. şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/GRUIA%20MANEA.pdf.
[136] V. şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/GYORGY_LUDOVIC.pdf.

490. **HABOT, Marin** (fiul lui Mendel) (n. 1.II.1923) – maior de Interne în 1966, încadrat în M.A.I. în 1950, funcționar la serviciul cadre din "Sovromnavigație" Constanța a M.A.I (1950), şeful secției de cadre la întreprindereas ministerului "Munca exterioară" (1950-1951), apoi diverse funcții de conducere la coloniile de muncă Poarta Albă, Culmea, Năvodari şi Peninsula (1952-1955), ulterior locțiitor de comandant şi chiar comandant deplin al Penitenciarului Constanța (1961-1963), trecut în rezervă în 1966;

491. **HAHAMU, Iosif** (după alte surse Hahone) – fost student la Drept la Universitatea din Iaşi[137], căpitan, şeful Serviciului Județean Caraş al D.R.S.P. Timişoara în 1948; ulterior, prezența sa a fost menționată şi la biroul Securității din Oravița (I.R.I.R. & Cațavencu 2004, Solomovici 2001II: 43; Deletant 1995*b*: 62);

492. **HAIMOVICI, Haim** – (d. IV.2005, Bucureşti[138]) – inițial prezent cu gradul de căpitan la şcoala de ofițeri de securitate de la Băneasa, apoi secretar al Direcției Administrative şi Gospodărie a M.S.S./M.A.I. în prima jumătate a anilor '50, cu grad de maior;

493. **HALTENWAGNER, Lenin** (n. 1926?) – căpitan la Serviciul Județean Maramureş al D.G.S.P. (1948-1952), ulterior colonel, transferat şef al inspectoratului județean de pompieri Maramureş (1954-1955), în anii '2000 încă în viață în Bucureşti;

494. **HAMEL, T. Ioan** – comandantul Legiunii de Jandarmi Râmnicu Sărat în 1947 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 355);

495. **HARTZ, P. Petre** – fost strungar, angajat al D.R.S.P. Bucureşti în 1948 (Jela 2001), decorat în 1964 cu "Ordinul Pentru servicii deosebite aduse in apararea orinduirii sociale si de stat" clasa a III-a;

496. **HAUPT, Otto Mircea** (n. Moises, fiul lui Frideric) (7.IV.1899-7.XI.1981) - gen.-mr. (TC), locțiitor al comandantului infamei divizii "Tudor Vladimirescu" după capturarea sa în URSS; după război comandant militar al capitalei şi subinspector general al Armatei pentru Educație Cultural-Politică (1947-1948), apoi şef al Spatelui Armatei (1949), decorat cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I-a în 1949, iar în 1979 (la pensionare, Cluj) cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. I; comandant al Corpului 38 Armată (1953-1955) şi al Regiunii II Militare (1955-1959), trecut în rezervă 1959 cu gradul general-colonel (fişă de cadre în dosarul 13/1953 la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R.) (v. şi Niculae 2004: 33);

497. **HÂNCU, ?** (alias) – din 1948 în conducerea D.R.S.P. Bucureşti (Cosma 1994: 51);

498. **HEBERT, Estera** - anchetator la Direcția VIII Cercetări Penale a Securității la începutul anilor '50;

499. **HERESCU, Leibu** (n. HERŞCU) – fost frizer, plutonier la D.R.S.P. Bucureşti (1948-1952) (Jela 2001);

500. **HERESCU, Mihai** (n. HERŞCU) – funcționar civil al M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1952);

501. **HERMAN, Florian** – după august 1944 şeful serviciului economic al Miliției din Oradea, ulterior secretar de partid la Inspectoratul de Miliție Bihor (Kovacs 2006);

502. **HERŞCOVICI, Iancu** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (60/1955);

503. **HERŞCOVICI, ?** – colonel doctor, directorul Spitalului Militar al Ministerului de Interne la sfârşitul anilor '40 – începutul anilor '50, tatăl scriitorului Alain Parruit (Şinca 2006, cap.I, n. 162, p. 142-4; Cosma 1994: 50); posibilă identitate cu Iancu Herşcovici, de la intrarea precedentă;

---

137 http://www.romanianjewish.org/ro/carte2/mosteniri_ale_culturii_iudaice_02_05_27.html.

138 Vezi anunțul decesului în nr. 29-230 din *Realitatea Evreiască* la adresa http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr229_230/pagina14.pdf.

504. **HIDA, Tiberiu** (n. HIRSCH, a folosit ulterior numele de serviciu "Haiducu") – în 1948 maior, apoi avansat colonel, locțiitor al şefului Direcției VII Tehnică a D.G.S.P. din 1948, devenit şef deplin la începutul anilor '50 (Goma 2007: 118; Cosma 1994: 45, 50, 68, 70);
505. **HIRSCH, ?** (alias Matei Pavel Haiducu) – fiul colonelului Hirsch de la Direcția VII Tehnică D.G.S.P., mr., şeful Serviciului tehnic al DGSP[139] (Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4; Catalan 2001/4; Cosma 1994: 50);
506. **HOLBAN, Boris** (n. BRUHMAN, după alte surse Moscovici) – colonel, şeful Regionalei Bucureşti a Siguranței (1944-1948); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls.III-a, apoi şeful serviciului de cadre al M.Ap.N. (1949-1950); decorat în 1979 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. II-a (Rozei 2007, M.Ap.N. 2009);
507. **HOLBAN, Octav** (n. MOSCOVICI) – maior, director adjunct la Direcția de Control al Străinilor şi Paşapoartelor din M.A.I. în anii '50 (Levy 2002: 67);
508. **HOLBAN, Eufrosina** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (u.a.3/1952, vol. I);
509. **HOLLINGER, Isidor** (cu varianta HOLINGHER) (n. 1.XII.1920 Suceava – d. 1985, Bucureşti) – fiul unui fost industriaş din domeniul petrolului; maior la Direcția I a Securității (1952-1953), până la trecerea în rezervă din 1960 avansează în grad de la maior la colonel în cadrul Direcției a II-a Contraspionaj a D.G.S.S.(D.S.S. (pe care o şi conduce între 1957 şi 1960), ulterior şef de catedră la Şcoala de Ofițeri de Securitate de la Băneasa până în 1968[140] (Jela 2001 şi Troncotă 2006: 134; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 45, 69, 74);
510. **HOLȚIER Ervin** (n. HOLZER) – colonel (la trecerea în rezervă la sfârşitul anilor '60), şeful Direcției a X-a Administrație a D.G.S.P. (1948-1952), ulterior artist plastic;
511. **HOLICI, Adelina** (n. HORN) - şefă de serviciu la Direcția II Contrasabotaj în cadrul D.G.S.P., ulterior emigrată în Israel[141] (Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4; Cosma 1994: 45, 70, 84);
512. **HOROVITZ, Sacher** – funcționar civil în cadrul MAI, cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
513. **HOSU, Estera** - anchetator la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (Niculae 2004: 32);
514. **HUDESCU, C.** (n. Karl/Carol SEGAL) – locotenent la Securitatea din Rădăuți în anii 1948-'50, participant la reprimarea violentă a revoltelor țărăneşti împotriva colectivizării[142] (Ionițiu 2008: 88 şi 2006: 43, 44);
515. **HUTIRA, Iosif** (n. 29.III.1915) – colonel (în 1960); de profesie strungar, ilegalist (din 1933), numit în 1946 secretar al comitetului local Baia Mare al P.C.d.R., în anii '50 director adjunct la Direcția Economică din cadrul Direcției Generale a Miliției, ulterior şeful Direcției Regionale de Miliție Cluj (până la sfârşitul anilor '60) (Andreescu, Nastasă, Varga 2003*a*: 363, 371, 662);
516. **IACOB, Ion** – căpitan, şeful Serviciului Județean Ialomița al D.R.S.P. Constanța;
517. **IACOB, V. Auraş** – locotenent-colonel - cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (3/1954);
518. **IACOB, S. Tudor** – în 1954 locotenent major M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (12/1954);

---

[139] alias Matei Pavel (Moțu) Haiduc, ulterior defector în Franța, după 1990 cu identitatea Mathieu Forestierre, om de afaceri.
[140] V. şi http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/HOLLINGER_ISIDOR.pdf. V. şi Solomovici 2001II: 43.
[141] Menționată şi într-un interviu luat lui Corneliu Leu de către Florian Bichir pentru revista Agero (v. http://www.agero-stuttgart.de/REVISTA-AGERO/JURNALISTICA/Interviu%20cu%20Corneliu%20Leu%20de%20Florian%20Bichir.htm).
[142] Amintit de foşti luptători anticomunişti precum Gheorghe Dubiț (v. http://www.jurnalulliterar.ro/articole/Scrieri-documentare/Gheorghe-Dubit/459/21), Pintilie Iacob (http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/mart45_64/piacob/surghiun/docs/cap12.htm) sau Constantin Teodoriu (http://www.bzi.ro/dizidentii-victimele-innascute-ale-societatii-9776). .

519. **IACOBESCU, Simion** – funcționar civil în cadrul MAI, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (60/1955);
520. **IACOVICI, Alexandru** (fiul lui Mercurie) – căpitan de Miliție, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (2/1979);
521. **IAKAB, Arpad Andrei** – colonel de Securitate, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1979), trecut în rezervă în 1982 (5/1982);
522. **IANCHELEVICI, Silviu** – în 1952 sublocotenent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
523. **IANCOVICI, I**. – şeful Biroului pentru Străini în cadrul Siguranței Huşi după august 1944 (Zahariuc 2009: 193, 198);
524. **IANȚO, Petru** (după unele surse IAȚKO) (n. 15.IX.1931, com. Balint, jud. TM (fiul lui Petru şi Estera) – d. 1991 Orțişora, TM) – angajat al Direcției Regionale Banat/Timişoara, ulterior Inpectoratul Județean Timiş al Securității între 1950 şi 1987, când este trecut în rezervă cu gradul de locotenent-colonel[143];
525. **ILIE, Natan** – polițist în Cetatea Moldovei, Maramureş, implicat în lichidarea rezistenței anticomuniste (Ionițoiu 2006: 48);
526. **IOANID, Alexandru** (f. Herman LEIBOVICI,fiul lui Iosif şi Paulina) (17.XI.1920-18.II.1960) – coordonatorului celebrului jaf armat asupra unei maşini a Băncii de Stat a R.P.R. în 28 iulie 1959; fost ilegalist, după război membru de partid, lt.-col. de Interne şi şeful Direcției Miliției Judiciare la nivel național (căsătorit un timp cu sora soției lui Alexandru Drăghici), la momentul arestării funcționar la Ministerul Comerțului, executat la 18 febr. 1960[144] (v. şi Solomovici 2001II: 111);
527. **(?) IORDANOV, Ştefan** - maior, ofițer politic al Diviziei "Tudor Vladimirescu", formată în 1943 prin recrutări din rândurile soldaților români prizonieri în URSS, a fost apoi avansat colonel şi a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne;
528. **IZRAIL, Zoltan** – căpitan, apoi ofițer superior la Securitatea, respectiv penitenciarul din Sighet în anii '60-'70 (Vischi şi Ivanciuc 2003[145]);
529. **IZSAK, Adalbert** (cu variantele Ijak, Iszaek) – colonel, director al D.R.S.P. Braşov, apoi al doilea adjunct al şefului Direcției I Informații Externe (D.I.E.) a Securității şi ulterior şeful Direcției Regionale de Securitate Galați, unde i-a succedat în funcție lui Wisting (Troncotă 2006: 54; Goma 2007: 118; Solomovici 2001II: 43; Deletant 1995*b*: 58; Cosma 1994: 45);
530. **IȚESCU, Max** – fost vânzător, sublocotent la D.R.S.P. Bucureşti în anii '50 (Jela 2001);
531. **JURĂU, Moise** – funcționar civil în cadrul MAI, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (24/1954; 60/1955);
532. **KAHANE, Moise** – maior medic MAI, legist la Penitenciarul Jilava în anii '50, a asistat la execuția lui Pătrăşcanu, constantându-i decesul;
533. **KALAUSEK, Iosif** (n. Karoly Kalausek, după alte surse n. Koloman) – colonel de Securitate, şeful D.R.S.P, apoi D.R.S.S. Braşov, apoi la regionala de Securitate Craiova, demis în anii '60 după descoperirea colaboraționismului său cu fosta Siguranță (Ionițiu 2008:88; I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 24; Deletant 1995*b*: 58; Cosma 1994: 51, 76);
534. **KAPPEL, Zoltan** (n. 9.III.1924 Cluj (fiul lui Mauriţiu şi Doris) – 2008 Cluj-Napoca) – ofițer la Securitatea din Cluj între 1948 şi 1959, cu grad de sublocotenent în 1953, respectiv locotenent-major la trecerea în rezervă în 1959[146];

---

143 V. şi fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/IANTO_PETRU.pdf.
144 Vezi fişa sa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici%20executati/I/Ioanid%20Alexandru/index.php.
145 V. şi http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/morminte3/docs/morminte3p_5.asp.htm.
146 Vezi fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/KAPPEL_ZOLTAN.pdf.

535. **KAUFMAN, Lică** – locotenent de Securitate la Baia Mare în anii ’50, emigrat în Israel (Ionițiu 2008:88, Jela 2001) – probabil una şi aceeaşi persoană cu Adalbert Kaufmann, în 1949 locotenent, şeful securității Sighet (menționat în Vischi şi Ivanciuc 2003);
536. **KATZ,** ? (zis Pubi) – angajat al Direcției Regionale Banat a Securității la jumătatea anilor ’50, ulterior transferat secretar III la Ambasada României de la Viena;
537. **KENDLER, S**. – lt.-maj., comandantul Miliției Huşi (1949) (Neştian 2010: 87);
538. **KERTESZ, Andrei-Francisc** – locotenent major, şef de birou Filaj-Investigații la Şcoala de ofițeri de Securitate din Băneasa, trecut în rezervă în 1956 (Cosma 1994: 44-83);
539. **KESERU, Carol** – maior la Securitatea din Braşov (1969-1973) (Bjoza 2006);
540. **KINTZBRUNER, Michel** (fiul lui Moise) - locotenent-colonel, profesor la Şcoala de ofițeri de Miliție, trecut în rezervă în 1960;
541. **KISS, Ernest** – medic M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (30/1954);
542. **KLEIN, ?** – locotenent la D.R.S.P. Timişoara, implicat în reprimarea revoltelor țărăneşti împotriva colectivizării – probabil una şi aceeaşi peroană cu colonelul Clain (trupele de grăniceri) menționată în Ionițoiu 2006: 43;
543. **KLEIN, Iosif** (fiul lui Maurițiu) – profesor la Şcoala de ofițeri de Miliție până în 1962, apoi şef de cadre la Comandamentul Servicii şi Înzestrări din cadrul M.A.I.;
544. **KLEINERMANN, Lazăr** – medic M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (30/1954);
545. **KLING, Zoltan** – maior, şeful Serviciului Județean Severin al D.R.S.P. Timişoara, ulterior comandantul securității locale din Lugoj, participant la reprimarea rezistenței anti-comuniste din Banat (Ionițiu 2008:88 şi 2006: 27; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 25; Deletant 1995*b*: 62; Solomovici 2001II: 43, care îl ortografiază Klink);
546. **KOHN, Arcadie** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (60/1955);
547. **KOHN, Bernard** – din 1948 ofițer la D.R.S.P. Bucureşti (Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4; Cosma 1994: 51);
548. **KOHNER, Adolf** - şef de serviciu în cadrul D.G.S.P., ulterior emigrat în Israel (Cosma 1994: 45, Şinca 2006, cap.I, n. 162; Goma 2007: 118);
549. **KOLLAR,** ? – inginer, şeful serviciului tehnic la Direcția Regională Banat a Securității la jumătatea anilor ’50;
550. **KOLLER, I. Ştefan** (n. István Koller, la 2.VIII.1916, Huedin; fiul lui Iosif) – de formație tinichigiu, fost luptător în Spania; după război şeful Circumscripției Suburbane “Tudor Vladimirescu” a Apărării Patriotice (1944); membru P.C.R. din 1944; secretar al organizației Frontului Plugarilor din plasa Cehul Silvaniei şi secretar F.N.D. Sălaj (1945); responsabil de cadre în Biroul Județenei PCR Sălaj (1945-1949); angajat din 1952 în M.A.I. (la Direcția Generală a Lagărelor), locotenent-colonel de Securitate (în 1955), comandantul închisorii Aiud (1953-1958) şi apoi al închisorii Văcăreşti; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (32/1955) (v. şi I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Ionițiu 2008:88, Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 25, 256-7);
551. **KOLER, Adolf –** ofițer la Direcția a II-a Contrasabotaj a D.G.S.P. (1948-?);
552. **KOVACS, Mihail** (Pius) – şeful Serviciului Județean Turda al D.R.S.P. Cluj după 1948 (Deletant 1995b, Duțu *et al.* 2002: 12 I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Cosma 1994: 48, 74);
553. **KUN, Andrei** – ofițer de securitate la Baia Mare (1948-1950) (Ionițiu 2008:88);
554. **LAITNER, Alexandru** – comandant-adjunct al biroului Securității din Carei în perioada 1948-1949, ulterior emigrat în Israel (Jela 2001);
555. **LAZAROVICI, Fănel** - maior de Securitate în Bucureşti în anii ’50, ulterior avansat colonel Solomovici (2001II: 43); *posibilă identitate cu*:

556. **LAZAROVICI, Frederich** (1.IX.1925 Botoşani (fiul lui Solomon şi Sabina) – 1998 Bucureşti) – din 1951 căpitan la Direcția a II-a a Securității, în 1959 la Direcția a IV-a, trecut în rezervă în 1960 cu grad de locotenent-colonel[147];
557. **LEFERMAN, S**. – în 1948 sublocotenent la D.R.S.P. Galați (I.R.I.R. & Cațavencu 2004);
558. **LEIBOVICI, ?** – colonel, şeful Serviciului Filaj Investigații în D.G.S.P. (Troncotă 1999, Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4);
559. **LEIBOVICI, Iancu-**Avram (20.8.1926-2000 Iaşi, fiul lui Herşcu şi Roza) – încadrat ca sublocotenent la Direcția Regională a Securității Iaşi în 1953, de unde va fi trecut în rezervă în 1959 cu gradul de căpitan, după ce ocupase funcția de locțiitor de şef de secție[148];
560. **LEIZER, David** – fost fotograf, plutonier major la D.R.S.P. Bucureşti la începutul anilor '50;
561. **LEVENSON, Claude** (fiul lui Cazimir) – evreu născut în Franța, profesor civil de limba franceză la Şcoala de Securitate de la Băneasa până în 1958;
562. **LICHT, ?** – implicat în reprimarea partizanilor anticomunişti de pe versantul nordic al masivului Făgăraş (vezi memoriile lui Ion Gavrilă Ogoranu);
563. **LIST, ?** - şef de catedră la Şcoala de Ofițeri de Securitate de la Băneasa (Troncotă 2006: 70);
564. **LITVIN, Florian** – membru al comitetului județean Bihor al P.C.R./P.M.R. (membru de partid din 1946), colonel de securitateîn Oradea, implicat în reprimarea revoltelor împotriva colectivizării; fişă de cadre la cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1951) (v. şi A.N.-D.J.B.H., fond Comitetul jud. Bihor al P.C.R., dosar nr. 242/1948-1949, f. 48, *apud* Țârău 2002: 182; menționat şi în Ionițoiu 2006: 43 şi Kovacs 2006);
565. **LIVEZEANU, Nicolae** (fiul lui Nat(h)an şi Beti, 31.X.1919 Iaşi – 2000 Ploieşti[149]) – între 1948 şi 1951 ofițer în cadrul D.R.S.P. Iaşi, din 1951 şi până la trecerea în rezervă în 1960 la Direcția Regională Ploieşti/Prahova, unde avansează până la gradul de maior şi ocupă inclusiv funcția de şef de serviciu[150];
566. **LOTE, Andrei** (cf altor surse LOTHE) – locotenent, şef adjunct al Serviciului Județean Năsăud al D.R.S.P. Cluj (1948-1952) (Deletant 1995*b*: 59, Cosma 1994);
567. **LÖWY, Francisc** – originar din Năsăud, şeful Siguranței Bistrița între 1945 şi 1946 (Cosma 1994: 81; Goma 2007: 118);
568. **LUDESCU, I. Carol** – şeful Serviciului Județean Rădăuți al D.R.S.P. Suceava;
569. **LUNGU, Iosif** (n. LUDESCHER) (n. 4.XII.1910 Iaşi, după lte surse 1919) – medic M.A.I., secretar al organizației de bază P.C.R. la spitalul din Sighet, din 1950 medic la penitenciarul din oraş, trecut în rezervă în 1955 (Fürtös 2007: 413-414 şi n. 60; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 510-511, n. 3; C.P.A.D.C.R. 2006: 237, n. 19);
570. **LUPU, David** – subofițer la Serviciul Județean Someş al D.G.S.P. (1948-?) (Cosma 1994: 83);
571. **MAHLER, William**, anchetator la Direcția VIII Cercetări Penale a Securității (1953-1956), emigrat în Israel (Niculae 2004: 32);
572. **MAIER, Lazăr** (11.III.1919 Arad – 1967 Bucureşti) **-** lt.-maj. La Direcția Regională Timişoara (1948-1952), apoi Arad (1952-1955), iar apoi, până la trecerea în rezervă în 1965 cu gradul de colonel, la Direcția Regională Stalin/Braşov (Bjoza 2006)[151];
573. **MANDEL, Paula** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
574. **MARCOVICI, Carol** – în 1952 locotenent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, respectiv III, v. u.a. 3/1952 vol. I, respectiv II);

---

[147] V. fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/LAZAROVICI_FREDERICH.pdf.
[148] V. fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/LEIBOVICI%20IANCU%20AVRAM.pdf.
[149] Îngropat la 6 iulie 2000 în cimitirul evreiesc din Ploieşti, v. http://www.iajgsjewishcemeteryproject.org/romania/ploiesti-prahova-judet-wallachia-region.html.
[150] V. fişa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/LIVEZEANU%20NICOLAE.pdf.
[151] V. şi fişa sa de cadre la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/MAIER%20LAZAR.pdf.

575. **MARCOVICI, Matei** – maior de Miliție, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1979);
576. **MARCU, Haim** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
577. "**MARINA**", **Ion** (IȚICOVICI) – ofițer politic la penitenciarul Pitești în timpul "reeducării", cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 539, dosar 411/1952);
578. **MARKOSI, Ion Carolu** – locotenent-colonel de Securitate, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1979);
579. **MARTIN, Iacob** (Ionițiu 2008:88);
580. **MASSLER, Iuliu** (n. 30.VII.1913) – fost comerciant de stofe, şeful Regionalei Bistrița Năsăud a Siguranței (1946-1947); emigrat în Israel; fiica sa, Aviva Enav, a solicitat şi reobținut cetățeania română (M.Of. nr. 710/20.10.2008) (Jela 2001, Cosma 1994: 81; Goma 2007: 118);
581. **MATEESCU, Ella** – anchetator la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (Niculae 2004: 32);
582. **MĂNESCU,** ? (alias) – în subordinea colonelului Grigore Naum la Direcția IV Contrainformații Militare a D.G.S.P. în 1948 (Cosma 1994: 47);
583. **MATHIAS, Jack** – comisar-ajutor la Serviciul de Siguranță Bârlad/Vaslui după august 1944 (Zahariuc 2009: 185 şi 2010 II);
584. **MEDVEDOVICI, Titu Laurian** – colonel, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1953);
585. **MESINGER,** ? – medic, şef-adjunct al dispensarului medical al Securității din Timişoara în anii '50;
586. **MICHELZON, Albert** – locotenent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
587. **MICLE, Teodor** (n. MARCOVICI) (n. 18.VII.1923 – XII.2006[152]) – activist la comisia de presă a Comitetului județean Ilfov al PCR (1944-1945), activist în secția de cadre a sectorului M.A.I. şi în secția de cadre a comitetului orăşenesc Bucureşti al P.C.R. (1946-1947); şef al serviciului de anchete şi cercetări în sectorul ministerial al P.C.R. şi şef al serviciului de cadre în centrala Ministerului Industriei Hârtiei (1948); director de cadre la Editura Partidului Comunist Român (1949); încadrat în 1950 în S.S.I., în 1951 transferat la Direcția V Cercetări Penale, locotenent major în 1952, decorat cu ordinul Steaua R.P.R. clasa IV-a, trecut în rezervă în 1967, cu toate distincțiile retrase în 1968 (fusese implicat în torturarea unor persoane din "lotul Pătrăscanu"[153]) (Pelin 2008; Levy 2002: 123);
588. **MICU, Andrei** (n. Adolf KLEIN, la 24 iulie 1912, fiul lui Avram Ludovic şi al Margaretei (n. Isac)) – ilegalist (membru de partid din 1927), voluntar în Spania, după război şeful Direcției Cadre a Ministerului de Interne între 1949 şi 1954 cu grad de maior, trecut în rezervă şi transferat la Ministerul Chimiei, de unde se va pensiona în 1972 ca director adjunct ICECHIM[154] (Sugarman f.a.: 109; Zbăganu 2001);
589. **MICU, Iacob** (n. KLEIN?) – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
590. **MIHAIL, David** (n. VEISBUCH) – fost voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, după război ofițer în S.S.I., apoi D.G.S.P., până în 1950 (Levy 2002: 207; Sugarman f.a.: 110);
591. **MIRESCU, Leon** (n. Leon DAVIDOVICI) – şef de birou la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (începând cu 1948) (Jela 2001; Cosma 1994: 48);

[152] V. rubrica „Decese" din *Realitatea Evreiască* la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr266_267/pagina22.pdf.
[153] V. http://www.viorelarion.ro/viorel/sblog/index.php?entry=entry070726-085833, Recurs – fila 9. Vezi şi Teodor Wexler, "Procesul sioniştilor", la http://revista.memoria.ro/?location=view_article&id=419.
[154] Pentru un interviu cu Andrei Micu din 199

592. **MIRONESCU, Mircea** (în alte documente Moldovanu) (n. Moritz MEEROVICI) – subinspector regional Poliția Iași la sfârșitul anilor ’40 (Andreescu, Nastasă și Varga 2003a: 248);
593. **MOISESCU, I.** , colonel, șeful direcției Secretariat din cadrul M.Ap.N. la începutul anilor ‘50 (redactor al unor documente oficiale reproduse în Andreescu, Nastasă și Varga 2003a și Duțu *et al.* 2002);
594. **MOISESCU, Petre Ilie** – colonel M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1953);
595. **MUREȘAN, L.** (n. Leon DAVIDOVICI) - anchetator al Securității între 1948 și 1958, emigrat în SUA (Niculae 2004: 32);
596. **MOSKOVICS, Artur-Karol** (n. 1927) torționar al Securității Târgu-Mureș, după 1989 încadrat, în ciuda protestelor fostelor sale victime ca vocat al baroului local (Ionițiu 2008:88, ortografiat Moscovici Artur-Karol);
597. **NATANSOHN, Adela –** funcționară la Direcția VIII Cadre a D.G.S.P.
598. **NAUM, Grigore** (zis “Grișa”, n. Naum ROTSTEIN, fiul lui Menașe) (n. 1911, Bălți) – în 1941 în atenția Siguranței pentru activități comuniste (v. lista în Mâță 2007, poziția 353), refugiat în U.R.S.S., parașutat în România în 1944, din 1948 general-maior de Securitate, șeful Direcției IV Contrainformații Militare, ulterior al Direcției a V-a Cercetări Penale a D.G.S.P., iar la un moment dat director al Editurii P.M.R., decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. I-a; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1954); cf. Berindei, Dobrincu și Goșu (2009: 160, n. 8), în anii ’90 trăia în Statele Unite, la San Francisco (v. și Troncotă 2006: 63, 201; Goma 2007: 118; C.P.A.D.C.R. 2006: 44, 633, 662; Cosma 1994: 47, 75);
599. **NĂVODARU, Luiza** (n. Amalia Luiza FISCHER, căs. ELMAN, fiica lui Avram) – ofițer la Direcția a II-a Contrasabotaj a D.G.S.P. până în 1952, când este destituită și anchetată alături, *inter alia*, de fratele ei, Petre Năvodaru (socrul lui Paul Goma), în dosarul “dosarul Pătrășcanu”, ulterior exonerată, devine șef de catedră la Școala de ofițeri de Securitate din Băneasa (1953-1958), apoi transferată la Direcția “F” a Ministerului de Interne, iar după trecerea în rezervă traducătoare la diverse edituri, în anii ‘90 pensionară M.A.I. (Balaș 2008: 413; Rosek 2006: 101; Cosma 1994: 45; 70; Deletant 1999: 332; Goma 2007: 118);
600. **NEDELCU, Iordan** (25.I.1935 Alexandria – 1995 Slobozia, fiul lui Florian și Eliza) – între 1956 și 1967 avansează până la gradul de căpitan în cadrul Direcției Regionale București, secția raională Urziceni; din 1969 până la trecerea în rezervă în 1981 până la gradul de lt.-col. în cadrul Inspectoratului Județean Teleorman[155];
601. **NERIȘANU, Alexandru** (n. GALL (fiul lui Iosif și Iulișca) 29.VIII.1928 Otopeni – 2001 Cluj-Napoca) – angajat în 1958 la Direcția a V-a a Securității Statului, iar din 1967 până la trecerea în rezervă în 1985 (cu grad de colonel) ofițer și șef de serviciu în cadrul Direcției a IV-a (în Cluj-Napoca și, intermitent, Oradea)[156];
602. **NEGREA, Pavel** (alias) (n. 13.I.1933 Cotești, Vrancea (fiul lui Ignaț și Aneta) – d. 1993, Bacău) – angajat al Direcției Regionale, ulterior Inpectoratului Județean Bacău între 1962 și 1988, când este trecut în rezervă cu gradul de maior[157];
603. **NEGRU, Nicu** (n. SCHWARTZ) - anchetator la Direcția VIII Cercetări Penale a Securității în anii ’50 (Niculae 2004: 32);
604. **NEGRU,** (Litman) **Nelu** – maior, profesor la catedra de drept a Școlii de ofițeri de Securitate din Băneasa până în 1961;

[155] V. fișa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/NEDELCU_IORDAN.pdf.
[156] V. fișa sa la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/NERISANU%20ALEXANDRU.pdf.
[157] V. și http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/NEGREA_PAVEL.pdf

605. **NEIDMAN Gingol** - consilier în M.A.I.-D.G.S.P. (1947-1953), căpitan la D.R.S.P. Suceava (v. Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 215-6), ulterior profesor la Şcoala de Securitate din Băneasa, emigrat ulterior în SUA (Niculae 2004: 32);
606. **(?) NICOLAU, Sergiu** (n. Serghei NIKONOV) (1905, Basarabia – 1999, Bucureşti) – general-locotenent; condamnat pentru spionaj în favoarea U.R.S.S. în perioada interbelică, după război directorul S.S.I. (1947-1951), directorul Direcției A/I Informații Externe a D.G.S.S./M.S.S. (1951-1954), ulterior, până la trecerea în rezervă în 1960, şeful biroului II (Contrainformații) din cadrul Marelui Stat Major al Armatei; incinerat la crematoriul "Cenuşa"; – de regulă considerat etnic rus, singura sursă care îl include unei liste de ofițeri de securitate "cu toții evrei basarabeni" fiind Troncotă (2006: 63);
607. **NICOLAU, Victor** (n. Iacob (Iakov) Calica, zis "Saşa") – evreu basarabean, ofițer N.K.V.D., infiltrat în D.G.S.P. (Troncotă 2006: 63; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 25, 30, 68), ulterior activist al secției Organizatorice a C.C.; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosarele 173/1952, 111/1955 şi 57/1956);
608. **NICOLSCHI, Alexandru** (n. Boris GRÜNBERG, în alte documente oficiale GRINBERG, fiul lui Serghei şi Ana) (2.VI.1915 Tiraspol – 16.IV.1992 Bucureşti) – general-locotenent (la momentul trecerii în rezervă); originar din Tiraspol, vorbitor de limbă rusă: ajutor al şefului Corpului detectivilor în cadrul D.G.P. (1945-1946); inspector general în cadrul Siguranței (1947-1948); subdirector (locțiitor al directorului general) al D.G.S.P./D.G.S.S. (1948-1953); adjunctul lui Drăghici şi secretar general al M.A.I. (1953-1961); trecut în rezervă în 1961 cu gradul de gen.-lt.; incinerat la crematoriul "Cenuşa") (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Solomovici 2001 II: 43, 47-8; Ionițoiu 2006: 26, 34; Troncotă 2006: 23, 41-2, 47-9, 52-3; Goma 2007: 118; Catalan 2001/4; Cosma 1994: 30, 44, Marius Oprea f.a.[158]);
609. **NICOLSCHI, Iozefina** (n. MARCOVICI) - a doua soție a lui Nicolschi, angajată în direcția generală a Poliției, încă în viață în 1992 (Arachelian 2010; Jela 2001[159]);
610. **OPRESCU, Dorel** (n. EDELSTEIN) (d. 25.IX.1990) – ofițer în conducerea D.R.S.P. Bucureşti începând cu 1948, ulterior profesor de economie internațională la ASE (Şinca 2006, cap.I, n. 162; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 44 corob. 51); *fiica sa, Franca Oprescu-Aronovici, este membru al C.E. Bucureşti, căsătorită cu ing. Nilu Aronovici*; *interesant, în aceeaşi perioadă de început al anilor '50, tatăl primarului Sorin Opescu, Mircea (pensionat general), era lt.-col. în cadrul Brigăzii Mobile de anchetă, sub conducerea lui Al. Nicolschi; în plus, un Ilie Oprescu, fiul lui Nusem-David, era decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III.a.*
611. **OPRESCU, Rita** – soția lui Dorel Oprescu, angajată la rândul ei în D.G.S.P. din 1948 (Cosma 1994: 44);
612. **ORENSTEIN, Barel** - locotenent, din 1948 director adjunct al Serviciului Județean Râmnicu Sărat al D.R.S.P. Galați (Deletant 1995*b*: 60);
613. **ORNESCU, Alexandru** (n. Beri ORN(E)STEIN) (1921 – III.2008, Cluj) – în 1947 propagandist la grupul întreprinderilor de gospodărie comunală şi locativă a județului Cluj, apoi maior, din 1952 (după ce fusese angajat la Siguranța Bistrița) subdirector al regionalei de Securitate Cluj, demis în 1961 pentru sionism, pensionat ca şef al consiliului administrativ județean Cluj (Jela 2001, Cosma 1994: 81 şi 1996: 78)[160];

[158] La http://www.tiuk.reea.net/1/31.html.
[159] Vei şi materialul despre Al. Nicolschi semnat de Marius Oprea, la adresa sus-menționată.
[160] Vezi şi necrologul său în nr. 294-295/008 din Realitatea Evreiască la adresa http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr294_295/pagina22.pdf, precum şi ziarul *Făclia* din Cluj (la adresa http://www.ziarulfaclia.ro/DECESE-COMEMORARI+7451).

614. **PACHER, Francisc** (n. 29.VI.1921 la Năsăud, fiul lui Mor şi Regina) - de profesie ceaprazar, şeful Serviciul judeţean Năsăud al Siguranţei (1945-1947) (Jela 2001, Cosma 1994: 80; Goma 2007: 118);
615. **PANĂ, Alexandru**, zis **Saşa** (n. Alexandru BINDER[161] (8.VIII.1902 Bucureşti - 1981) – general medic M.A.I., iar în viaţa "publică" scriitor; decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
616. **PATRICIU, N. Mihail** (n. Mihály WEISS (după altă sursă Grünsperger), fiul lui Nathan) (19.IX.1909-1996) – fost ilegalist (membru P.C.d.R. din 1938, luptător în Spania), de profesie muncitor matriţer, după 1944 colonel de Securitate, inspector general la Regionala Cluj a Siguranţei (sept. 1944-1948); director al Serviciului Judeţean Someş (Cluj) al D.G.S.P. (1948-1952), destituit în cadrul epurărilor din 1952, ulterior directorul Combinatului Metalurgic Reşiţa (1955-1961); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a şi în 1961 cu medalia "a 40-a aniversare a PCR" (I.R.I.R. & Caţavencu 2004; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 24; Ioniţiu 2008:88; Goma 2007: 118; Deletant 1995*b*: 58; Cosma 1994: 51, 80-1);
617. **PAVLOVICI, Iosif** – angajat al Securităţii Satu Mare după război;
618. **PAVLOVSCHI, Boris** – funcţionar civil în cadrul MAI, cu referat de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (3/1952 vol. I);
619. **PLATMAN, Arnold** (n. 26.X.1902, Bucureşti, fiul lui Marcu) - instructor şi responsabil cadre în comitetul de Partid al Circumscripţiei 18 Bucureşti (1945-1946); instructor şi şef al Secţiei Cartiere din Comitetul U.T.C. al Sectorului II Negru (1946-1947); comisar-ajutor şi responsabil agitprop în biroul organizatoric P.C.R. din Serviciul controlul străinilor - Direcţia Poliţiei de Siguranţă (1947-1948); secretar al organizaţiei de partid şi membru (responsabil agitprop) în biroul organizatoric de partid din Şcoala MAI nr. 1 Băneasa (1948-1951), unde îndeplineşte şi diverse funcţii didactice (1948-1955); profesor-şef la Şcoala militară de ofiţeri MAI nr. 4 din Bucureşti (1955-1956); în 1956 trecut în rezervă cu grad de căpitan; reîncadrat ca funcţionar civil M.A.I - lucrător principal evidenţă deţinuţi în Serviciul evidenţă deţinuţi, contabil revizor în Secţia control spate (1956-1957), şef al Secţiei AGT - Auto din Serviciul aprovizionare gospodărire/ Serviciul spate din DGPCM (1957-1966); şeful biroului organizarea muncii la Periş (196-1967), apoi responsabil de popotă, şef evidenţă bază la Sectorul AFV, contabil principal şi şef al Sectorului AFV la Penitenciarul Jilava (1 aug. 1967 - 1977); decorat cu medalia "Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orînduirii sociale şi de stat" (1954), medalia "Meritul Militar", clasa a II-a (1954), medalia "A 50-a aniversare a înfiinţării PCR" (1971), medalia "30 de ani de la eliberarea României de sub dominaţia fascist" (1974) (A.S.R.I. d.p. nr. 4149);
620. **POPA, Iacob** (alias) – căpitan, şeful Serviciului Judeţean Alba al D.R.S.P. Sibiu;
621. **POPICU, Ioan** (n. Adalbert POPPI(N)G) – locotenent-colonel, şeful D.R.S.P. Suceava (1948-1950), ulterior deconspirat ca fost colaborator al Siguranţei şi condamnat la închisoare (I.R.I.R. & Caţavencu 2004, Ioniţiu 2008:88 şi 2006: 34; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 52);
622. **PREISZLER, Simion** (n. 03.08.1922, Gălăuţaş; fiul lui Samuilă şi Rozalia) – anchetator la Serviciul Judeţean Someş al D.G.S.P. Cluj, ulterior ofiţer la Securitatea din Arad, emigrat în Israel în 1970; fiul său Jacob (n. 3 iunie 1956) a obţinut cetăţenia română în 2008 (ordinul nr. 2573/2008 al Ministerului Justiţiei) (Goma 2007: 118; Cosma 1994: 83);
623. **PROTOPOPOV, Mişa** – evreu rusofon infiltrat după august 1944 în conducerea S.S.I. de către N.K.V.D. (Cosma 1994: 30, 44)
624. **RANGA, Victor** (n. Avram RABINOVICI, rudă cu Ana Pauker) - ar fi plecat la 17 ani în U.R.S.S., fiind recrutat de N.K.V.D., revenit în România în 1944, ofiţer (ajuns via S.S.I.) la Direcţia IV Contrainformaţii Militare în D.G.S.P./D.G.S.S. (adjunct al lui Grigore Naum), ulterior director comercial la I.C.R.A. Bucureşti, iar din 1967 director coordonator al Agenţiei de Import

[161] http://www.jewish-romania.ro/media/personalitati-8-12.pdf

Bucureşti (Cosma 1994: 47, respectiv Gheorghe-Ilie Florescu, în cartea sa de memorilistică *Confesiunile unui cafegiu*, Bucureşti: Humanitas, 2008, vezi şi Mihăilescu 2008:8);

625. **RĂZVAN, Sergiu** (alias) - locțiitor de şef de serviciu la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. la începutul anilor ‘50, ulterior emigrat în Israel (Niculae 2004: 32; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 48);
626. **RECK, Ştefan** (n. Ludovic) – membru al echipei de reeducatori a lui Țurcanu la Piteşti, apoi la penitenciarul Gherla în anii ’50;
627. **REY, Valentin** – în 1950 membru în Comandamentul trupelor M.A.I. (Duțu *et al.* 2002: 52-3);
628. **RIGLER, Corneliu** – în 1952 funcționar M.A.I., cu fişă la secția Administrativ-Politică a C.c. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
629. **RIGMAN, ?** - şef de catedră la Şcoala de Ofițeri de Securitate de la Băneasa (Troncotă 2006: 70);
630. **ROMAN, A. Mihail** (n. Mihel REISMAN, fiul lui Avram) (n. 1.III.1913, Roman) – de formație contabil, membru al Uniunii Patriotice (1944-1945), membru de partid din 1945, încadrat în D.G.S.P. în 1948, cursant al Universității Serale de Marxism-Leninism (1949-1951), ajuns colonel la sfârşitul anilor ’50 (d.p. nr. 1322);
631. **RODELSTEIN, ?** - angajat al Securității Bucureşti în anii ’50 (Şinca 2006, cap.I, n. 162, pp. 142-4; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 5);
632. **RONAY, Ladislau** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1962);
633. **ROSENSVEIG, Estera** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1952);
634. **ROSMAN, Liviu** (n. Adalbert) (d. 1.II.2001) – locotenent la Securitatea din Bihor la începutul anilor ’50 (Kovacs 2006);
635. **ROŞCU, Edgard** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1952);
636. **ROT, Francisc** (n. ROTH, la 03.06.1904, Oradea, fiul lui Sigismund şi Maria) - anchetator al Securității activ la Oradea, Suceava, Turda şi Cluj între 1945 şi 1954 (Ionițiu 2008:88; Kovacs 2006, Cosma 1994: 82);
637. **ROTENSTEIN, Avram** – în 1952 căpitan, director adjunct operativ al Direcției Regionale Galați a Miliției (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 372)
638. **ROTMAN, Aron** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
639. **ROSENFELD, Tereza** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
640. **ROZENSWEIG, Stela** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I, pare în acelaşi dosar şi sub numele Estera Rosensveig);
641. **RUCKERSTEIN, Israil** căpitan, şeful Serviciului Județean Botoşani al D.R.S.P. Suceava în perioada ’40-’50 (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Deletant 1995*b*: 62; Solomovici 2001II: 43; deductibil în Ionițoiu 2006: 44));
642. **RUSU Mircea** anchetator al Securității (1947-1956), emigrat în SUA via Israel;
643. **SAMSON, Şerban** – colonel de Miliție, subdirector al Miliției Judiciare la nivel național la începutul anilor ’50 (adjunctul lui Al. Ioanid), ulterior jurist[162];
644. **SAMSON, Valentina** – funcționar civil în cadrul MAI, cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1952);

---

[162] Menționat frecvent în dosarul jafului maşinii Băncii de Stat a R.P.R. /(ex. http://www.jurnalul.ro/special/special/jaful-secolului-de-la-banca-nationala-70393.html).

645. **SAMUEL, Francisc** (zis Öcsi) – ofițer de Securitate, urmărindu-se a fi trimis ca spion în Israel sub acoperirea de imigrant (Solomovici 2004, cap. XVII);
646. **SANDOVICI, Mihail** (Mişa) – originar din Basarabia, desantat de sovietici în zona Galați înainte de august 1944, şeful corpului de translatori din direcția Contraspionaj a D.G.S.P., în 1951 maior la Direcția a II-a Contraspionaj a D.G.S.P./M.S.S. (Troncotă 2006: 54-5; Cosma 1994: 38, 45, 70; Goma 2007: 118 – cei din urmă ortografiindu-l în mod eronat Sadovici);
647. **SCHILLER, ?** – şeful Securității Târgu Neamț în 1949 - anii'50 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 255-6; Duțu *et al.* 2002: 342-3);
648. **SCHILLER** (Matiaş) **Mina** – locotenent-major, profesoară la Şcoala de ofițeri de Securitate din Băneasa până în 1959 (Cosma 1994);
649. **SCHECHTER, Otto** – ofițer M.A.I., directorul penitenciarului Iaşi, ulterior profesor universitar la Iaşi[163] (Ursache f.a. *b*);
650. **SCHLESINGER, Erwin** – propus pentru încadrare în Direcția VIII a M.S.S. într-un referat din 5 august 1953 (Datcu 2009; Goma 2007: 118);
651. **SCHLESINGER, Paul** – ofițer încadrat în D.G.S.P. la înființare (1948) (Cosma 1994: 44);
652. **SCHMERLER, Emanoil** - căpitan, unul din cei doi şefi de birou ai secretariatului D.G.S.P., şeful Serviciului Cifru; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (u.a. 198/1951) (Solomovici 2001II: 43; Deletant 1995*b*: 57; Jela 2001; Cosma 1994: 50, 75);
653. **SCHOR, Iosif** (n. 1923) – după 23 august 1944 ziarist în cadrul Armatei, apoi angajat căpitan de Miliție la Direcția Paşapoarte în 1946-1947, detaşat cu misiuni în Germania şi URSS, avansat maior în 1960, pensionat pe caz de boală în acelaşi an (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 63, 81, 651-2, 678);
654. **SCHÖNBERGER, Francisc** (fiul lui Alexandru) – locotenent-major, profesor la Şcoala de ofițeri de Miliție, trecut în rezervă în 1956 (Cosma 1994);
655. **SCHRAFT, Simion** – fost muncitor, plutonier major la D.R.S.P. Bucureşti (Jela 2001);
656. **SCHULMAN, ?** – locotenent, anchetator al Securității din Focşani în anii '50;
657. **SCHWARTZ, Mauriciu** - fost croitor, plutonier major al D.R.S.P. Bucureşti;
658. **SEGAL, Bubi** – anchetator al Securității din Dorohoi (Jela 2001);
659. **SEGAL, Luiza**, şefă de birou în D.G.S.P. de la înființare (1948) şi anchetator la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (1948-1952) (Jela 2001, Niculae 2004: 32; Cosma 1994: 48);
660. **SENATER, Moise** - maior, director adjunct al D.R.S.P. Bucureşti (1948-1952) (Deletant 1995*b*: 58; I.R.I.R. & Cațavencu 2004);
661. **SEPEANU, Tudor** (în alte documente oficiale, inclusiv rechizitoiul procesului său, ortografiat şi T(h)eodor?) (n. 23.10.1914 la Bucureşti, fiul lui Bazil şi Frida) – locotenent-colonel de Armată, ofițer de carieră (demis în 1941, după ce s-a descoperit ajutorul pe care îl acordase unor evrei), după război inițial ofițer în S.S.I. (1944-1948), apoi director al D.R.S.P. Bucureşti (1948-1950), şeful serviciului Inspecții în Direcția Generală a Penitenciarelor din M.A.I. pentru câteva luni în 1950, apoi exclus din partid, demis şi chiar degradat, angajat ulterior la Ministerul Energiei Electrice, condamnat în 1953 în cadrul proceselor unor torționari din pentitenciarele epocii staliniste, eliberat în 1957, semnatar în 1971 al unei cereri de reabilitare, ulterior cu evoluție necunoscută (ASRI, fond P, dosar nr. 26979, vol. 23, ff. 242-248; vol. 24, f. 119; ACNSAS, fond D, dosar 19, vol. 1, f. 127; vol. 2, f. 44-49, 62, *apud* C.P.A.D.C.R. 2006: 268 (n.33); Deletant 1995*b*: 58);
662. **SEVIANU, Igor** (n. Igor HERŞCOVICI, fiul lui Mihai şi Pierette, zis Gugu) (31.X.1924-18.II.1960) - membru al grupului de evrei care au jefuit maşina Băncii de Stat a R.P.R. la 28 iulie 1959; membru P.C.R./P.M.R., locotenent de miliție (1948-1951, exclus pe motive disciplinare), la

[163] V. http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=print&sid=252

momentul arestării inginer la o întreprindere de stat, condamnat, executat la 18.II. 1960 (Solomovici 2005 şi 2001II: 111; Goma 2005: 4, 5)[164];

663. **SFAB, Vasile** – fost şofer, plutonier operativ la DRSP Bucureşti;
664. **SICHERMAN, Iosif** (n. 20.II.1914, Slatina, U.R.S.S.) – locotenent, activist al comitetului judeţean P.M.R. Maramureş (din 1949) comandant al penitenciarului Sighet (febr. 1949 – mai 1950), apoi loctiitor al comandantului penitenciarului Gherla între august 1952 şi 30 noiembrie 1958 (Fürtös 2007: 404 n. 14; Jela 2001);
665. **SIEGLER, Simon** (uneori ortografiat Zigler) - locotenent-major, fost avocat, şef de birou şi referent la secţia Probleme Speciale a D.G.S.P. din 1948; anchetator a D.G.S.P. în procesul "grupului Pătrăşcanu"[165] din 1954 (Jela 2001; Ioniţoiu 2006: 34; Goma 2007: 118; Cosma 1994: 48)[166];
666. **SIMION, Ionel** (n. ISAC) – în 1952 funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1952);
667. **SIMION, Titu** - ? col. (Solomovici 2001II: 43)
668. **SIMOVICI, ?** – comandantul lagărului Salcia în anii '60 (Jela 2001);
669. **SINGER, ?** – medic, şeful dispensarului medical al Securităţii din Timişoara în anii '50;
670. **SMIRNOV, Leon Constantin** – general-maior M.A.I., evreu originar din U.R.S.S., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1954);
671. **SOLOMON, Andrei Ioan** – maior M.A.I., cu dosar de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (1953);
672. **SOLOMON, Avram** - fost contabil, ulterior maior, şef de serviciu în cadrul D.R.S.P. Bucureşti (30 august 1948 - ?) (Deletant 1995*b*: 58);
673. **SOLOMON, Ionel** (n. Isac) – în 1952 funcţionar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secţia Administrativ-Politică a CC al PCR (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
674. **SOLOMON, ?** – căpitan, comandantul Inspectoratului de Miliţie din Roman;
675. **SOLOMON, ?** – fost plutonier de jandarmi, brigadier la lagărele Peninsula şi Coasta Galeş în 1950-1953;
676. **SONCA, Ervin** – în 1954 locotenent major de Securitate, co-autor al referatului din 1954 privindu-l pe Gheorghe Rădulescu (Arhivele Statului, fd. 95, Dosar 12402, *apud* Tănase 2010);
677. **SORIN, H. Iulian** – (n. 13.III.1926, Galaţi) – în 1958 maior, apoi avansat colonel; încadrat iniţial la Direcţia I a Securităţii, şeful serviciului Învăţământ din direcţia Cadre a M.A.I., ulterior infiltrat inspector general la Departamentul Cultelor timp de 25 ani (Solomovici 2005*b*, vezi şi Mihăilescu 2008:10, respectiv Niculae 2004: 33[167]), pensionat în 1986, ulterior "plasat" lângă fostul rabin-şef Moses Rosen, iar din 1997 până în 2006, secretar general al Federaţiei Comunităţilor Evreieşti din România, ba chiar şi preşedinte interimar F.C.E.R. în vara lui 2005 (!); **decorat în 2009 de către preşedintele Băsescu cu Ordinul "Meritul Cultural" in grad de Mare Ofiter (!)**;
678. **SORIN, Sira - Sara** (soţia lui Iulian Sorin) (d. 2003) – secretara organizaţiei de partid la Securitatea Bucureşti în anii '50 (neplauzibil, "cafegiul" Gheorghe Florescu (în Mihăilescu 2008:

---

[164] Vezi fişa matricolă penală la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici%20executati/S/Sevianu%20Igor/index.php.

[165] În care au mai fost inculpaţi Harry Brauner, Herbert (Belu) Zilber, Lena Constante, Emil Calmanovici (toţi condamnaţi pe viaţă, amnistiaţi în 1964 cu excepţia lui Calmanovici, care a murit în 1956 după 45 zile de greva foamei), Jacques Berman şi Remus Koffler (executat, ca şi Pătrăşcanu, în aprilie 1954) (Levy 2002: 125)

[166] Cu menţiune şi la http://www.memoria.ro/?location=view_article&id=1359.

[167] Vezi şi inventarul de resort la Arhivele Naţionale, la http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/Culte%20final.pdf, p.3.

10) menționează numele Gisela Iulian ca soție a lui Iulian Sorin, discordant față de surse evreiești precum necrologul din *Realitatea Evreiască*[168]);

679. **STĂNESCU, Heinz** (n. ROTTENBERG) (19.IX.1921, Viena – 13.V.1994, Franța) – căpitan, comisar la Siguranța din Brăila după 1944, în 1947 angajat la D.G.P. – Corpul detectivilor, apoi şef de serviciu la Direcția I Informații Interne a D.G.S.P. din 1948 (Deletant 1995*b*: 57) până în 1952; vorbitor nativ de limbă germană, după trecerea în rezervă profesor de literatură germană la Facultatea de Filologie din Bucureşti şi critic literar la *Neuer Weg*; refugiat în timpul unei călătorii în Occident în 1976, se stabileşte în Germania[169];
680. **SULARIU, Vasile Simion** – locotenent-colonel M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1954);
681. **STEIER, Iosif** (cu variantele Ştaer, Stayer) – torționar la Piteşti în timpul reeducării (Jela 2001);
682. **STEIN, Ladislau** (1925-2009) – ofițer al Securității Oradea în anii '50 (Kovacs 2006);
683. **STEINBERG, Solomon** – în 1952 maior M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, respectiv III, v. u.a. 3/1952 vol. I, respectiv II, unde apare sub numele "Steimberg");
684. **STEINER, ?** – anchetator al Securității din Satu-Mare în 1948-1950;
685. **STERN, Adalbert**, subdirector al Biroului de Securitate Baia Mare în anii '50 (Ionițiu 2008:88, Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 509, n.4 şi Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 24, probabil aceeaşi persoană cu căpitanul Stern de şa Securitatea din Sighet, menționat de Vischi şi Ivanciuc 2003);
686. **STERN, Eugen** – locotenent (în anii '50), poi maior (1953), locțiitor al şefului Serviciului județean Someş al D.R.S.P, ulterior transferat la Regionala Maramureş a Securității (Ionițiu 2008:88, Solomovici 2004: 601; Duțu *et al.* 2002: 12; Kovacs 2006; Cosma 1994: 83, 180, 185);
687. **STERNSTEIN, Pavel** – şeful serviciului 1 Contrainformații Interne la Direcția Regională Banat a Securității la jumătatea anilor '50;
688. **STOIANOVICI, Sofia Alexandra** – profesoară civilă la Şcoala de ofițeri de Securitate de la Băneasa până în 1960;
689. **STOKKER, Andrei** – în 1955 locotenent-major la D.P.L.C. (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 510-511, 514);
690. **STRAUBER Malca** (fiica lui Bernard) – locotenent, profesoară la Şcoala de ofițeri de Securitate din Băneasa până în 1959 (Cosma 1994);
691. **STRAUSS, Francisc** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1955, 1962);
692. **STREITMAN, ?** – directorul Direcției Poliției Administrative M.A.I. (1945-?);
693. **STROESCU, Ion** (n. Isidor SELINGER) (uneori cu numele de serviciu Mircea Zelea) (1913-1995) – venit din serviciul de informații al partidului în conducerea S.S.I. în 1945, apoi în D.G.S.P. (Oonițoiu 2006: 44; Bani 2007: 18 ed. electronică; Şinca 006);
694. **STUPINEANU, Lucian** (n. STAPPNAU, după alte surse Stapmann[170]) (n. 1914) – fost avocat originar din Oltenița, colonel, organizator al Forțelor de Luptă patriotice după 1944, director general al Serviciului Special de Informații (instituția precursoare a viitoarei D.I.E.) (1945-1947); secretar general la Preşedinția Consiliului de Miniştri (sfârşit 1946 - ianuarie 1947); arestat în martie 1948 suspect de spionaj în favoarea Occidentului, decedat în penitenciar în 1953 (Banu 2007: n. 59; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 341 şi 342 (n.1));

[168] Ex. http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr266_267/pagina22.pdf, sau http://www.fcer.jewishfed.ro/public_html/downloads/realitatea/RE330-331.pdf (p.21), sau http://www.fcer.jewishfed.ro/public_html/downloads/realitatea/RE352-353.pdf (p.6) .

[169] Dosarul ACNSAS, P 013978; R 48661, vol. 1-4; I 210846, vol. 1-4; D 013381, vol. 1-13, 23-36, apud Totok şi Binder 2010.

[170] Pintilie (2003: 416) menționează că mama lui Stupineanu ar fi fost armeancă.

695. **SZABO, Eugen** (n. SALZBERGER) – evreu maghiarofon, locotenent-colonel de contrainformații în cadrul Securității (inițial şef al serviciului Inspecții după 1946, apoi şef al Direcției I la începutul anilor ‘50), ulterior membru în Colegiul M.A.I., apoi director la Ministerul Agriculturii, la un moment dat detaşat sub acoperire la Ambasada României la Paris; emigrat la sfârşitul anilor ’60 şi decedat în 2009 în Israel (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Solomovici 2003: 210; Goma 2007: 118; Levy 2002: 124, 209; Cosma 1994: 49, 75); în 1992, în revista *Minimum* din Israel (nr. 60 din martie 1992), acelaşi “Eugen Szabo” clama un caracter antisemit al acțiunii organelor de anchetă în dosarul “bandei lui Ioanid”;

696. **SZACSKO, Alexandru** (n. Şandor) – locotenent-colonel, şeful Direcției VII Tehnică a DGSP (1948-1951), ulterior cu funcție necunoscută în cadrul Securității (v. fişa sa de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (dosar 2/1956);

697. **(?) SZEKELY, Iuliu** – locotenent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);

698. **SZEKELY, Sara** – plutonier, translatoare de limbă rusă la Securitatea din Cluj între 1953 şi 1960;

699. **ŞEHTER, Emil** (n. SECHTER) – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);

700. **ŞILING, ?** – locotenent la Securitatea din Târgu Lăpuş în 1958 **(**Vischi şi Ivanciuc 2003);

701. **ŞIPOŞ, Emeric** – şeful Inspectoratului de Miliție Bihor (1950-1951) (Kovacs 2006);

702. **ŞMILOVICI, Herman** (1919-2005) – funcționar civil în cadrul MAI, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.M.R. (1955), a locuit până la sfârşitul vieții pe Şos. Olteniței nr. 55, înmormântat în sept. 2005 într-un cimitir evreiesc din Bucureşti;

703. **ŞMILOVICI, ?** – ofițer D.R.S.P. Oradea, participant la eradicarea rezistenței anticomuniste din Munții Bihorului (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; un anchetator Şmilovici este menționat şi în Ionițoiu 2006: 43);

704. **(?) ŞTEȚCOVICI, Grigore** – căpitan, şeful serviciului Contrasabotaj la Direcția V Cercetări Penale a D.R.S.P. (1948-1952)

705. **ŞTRUL, Mauriciu** (1911, Sărmaş - ?) - locotenent-colonel, comandantul Direcțiilor Regionale de Securitate Galați (1948-1950), apoi Ploieşti şi ulterior raionala Vrancea, unul din cei mai notorii torționari securişti din perioada stalinistă (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Ionițiu 2008:88 şi 2006: 32, 34; Jela 2001: 275; Goma 2007: 118; Solomovici 2001II: 43 şi 2003: 207, 208 ş.u.; Deletant 1995*b*: 59; Cosma 1994: 51; menționat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 186);

706. **ŞTRULOVICI, Arthur** – funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la Secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);

707. **TAILLER, Dan** (Teiler?) – în 1955 căpitan la D.P.L.C. (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 510-511);

708. **TEIŞANU, Eugen** (n. Tais?) - şef de birou D.G.S.P. (1948-) - medic ORL-ist încadrat în D.G.S.P. (tatăl fusese proprietarul fabricii de produse chimice “Carniol” din Bucureşti), la un moment dat menționat şi la Şcoala de ofițeri de Securitate de la Băneasa, apoi ca medic la Policlinica Vitan[171], Bucureşti, iar în anii ’70 angajat la Stația de Verificare şi Întreținere a Aparaturii Medicale din Bucureşti (Jela 2001, Cosma 1994: 45, 67, 70, 122);

709. **TESLER, Ladislau** (fiul lui Simion) (n. 4.X.1919 Făgăraş) – alt evreu maghiarofon care în acetele oficiale se declara “de origine etnică maghiară”, deşi în adolescență fusese sionist şi chiar cursant horticultor la ferma “Hercules” a comunității evreieşti din Timişoara (1935-1937); după război ofițer de securitate cu grad de locotenent-colonel în 1956, apoi colonel în 1967; membru al comitetului orăşenesc de partid Făgăraş (1946-1949) şi activist al secției organizatorice a

[171] V. http://ntrs.nasa.gov/archive/nasa/casi.ntrs.nasa.../19740018482_1974018482.pdf, respectiv http://www.freepatentsonline.com/4234794.html.

comitetului județean de partid Făgăraş (1948-1949), secretar şi respectiv preşedinte al comisiei de verificare a membrilor de partid la județeana Dorohoi (1949-1950), membru al comitetului regional de partid Hunedoara (1956-1958) şi al comitetului raional Brad (1959-1960), şeful biroului cadre la D.R.S.P./D.R.S.S. Timişoara cu grad de lt.-maj. (1950-1952), locțiitor al şefului Direcției XI Administrativă a D.G.S.S. (apr.-sept. 1952), şeful serviciului Construcții şi locțiitorul şefului Direcției Administrative şi Gospodărie a M.S.S., ulterior a M.A.I. (1952-1953, 1953-1955), ulterior director al Trustului Aurului Gura Barza / Brad (1955-1960), anchetat disciplinar în 1960, apoi locțiitor de şef de serviciu în Direcția Economică a D.G.P.C.M. (apr.-nov. 1960); locțiitor al comandantului pentru probleme de spate la Penitenciarul Văcăreşti (1960-1968). (A.S.R.I. d.p. nr. 1862; Arachelian 2010; Banu & Banu 2008: 207, n. 44; Pelin 2005, menționat şi ca Tessler în Jela 2001)

710. **TIT, Simion -** colonel de Securitate în anii ’50;
711. **TOKATLIAN**, **Leon** (fiul lui Garabet) – evreu armean născut în Bulgaria, şeful catedrei de limbi străine la Şcoala de ofițeri de Securitate din Băneasa în anii ’50 (Cosma 1994: 45);
712. **TURKIS(C)HER, Marcel** - şef de birou la Direcția V Cercetări Penale a D.G.S.P. (1948-) (Goma 2007: 109, 118; Cosma 1994: 48); fiul său, Vladimir (n. 1952, Bucureşti), a solicitat şi reobținut cetățenia română în 2009 (ordinul M.J. nr. 907 din 16 martie 2009, publicat în M.Of. nr. 192 din 27 martie 2009);
713. **ȚANDĂRĂ, Franț** (n. 1930) - fost infractor de drept comun, ulterior brigadier la Canal, apoi torționar la M.I. în anii ’50[172] (menționat şi în C.P.A.D.C.R. 2006: 186);
714. **LUNGU, Mihai(l)** (n. Micha VECHTER, uneori ortografiat şi WEHTER) – voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania (1936-1939), apoi în U.R.S.S., revenit în țară în august 1944 ca maior al Armatei Roşii (Adorian et al. 1971: 210; Diamant 1979: 371; Sugarman f.a.: 109, care îi indică şi numele nativ); decorat în 1949 (când încă nu îşi schimbase numele) cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. A III-a; în 1949 cu grad de locotenent-colonel;
715. **VISTIG, Eugen** (Wisting) – locotenent-colonel de Securitate, director al D.R.S.P. Craiova din 1948 şi apoi şeful Regionalei Galați a Securității până la sfârşitul anilor ’50, unde i-a succedat în funcție lui Mauriciu Ştrul; cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (32/1955) (v. şi I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Ionițiu 2008:88; Goma 2007: 118; Deletant 1995*b*: 59; Cosma 1994: 51);
716. **VOICULESCU, Ervin** (n. Erwin WEINBERG(ER), fiul lui Franz) – colonel (în anii ’50), după 1944 chestor în cadrul Poliției, apoi şeful Direcției Controlului Străinilor şi Paşapoartelor în cadrul Comandamentului General al Miliției (până în 1952), comandant al Şcolii de ofițeri de Securitate de la Băneasa (1948-1960), apoi critic cinematografic, ulterior emigrat în SUA via Israel (I.R.I.R. & Cațavencu 2004; Goma 2007: 118; Troncotă 2006: 70; Banu 2007: 13 în versiunea online; Niculae 2004: 34; Solomovici 2003: 120, 196; Oprea 2002: 178, n. 233; Levy 2002: 147; Cosma 1994: 50, 76);
717. **WAISS, Gabriela** (WEISS) – în 1952 sergent M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, respectiv III, v. u.a. 3/1952 vol. I, respectiv II);
718. **WALTER, Alexandru** – şef de serviciu la D.R.S.P / raionala de Securitate Cluj (1949-1961);
719. **WALTER, Paul** (fiul lui Ichil) - (Cosma 1994: 44-83)
720. **WEBER, Emeric** – maior de Miliție, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1979);
721. **WEBER,** ? – şeful Securității din localitatea Făget (jud. Timiş) în anii ’50;
722. **WEIGNER, Jacob** - locotenent, director adjunct al Serviciului Județean Turda al D.R.S.P. Cluj începând cu 1948;

[172] Pe baza unui megainterviu cu el, Doina Jela a scris cartea Drumul Damascului (1999, Humanitas).

723. **WEIHEIM, Ioan** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I, apare în aceklaşi dosar şi sub numele "Weinhein");
724. **WEISS, Iacob** – comisar la județeana Bârlad a Siguranței (1945-1948), apoi locotenent în cadrul aceluiaşi serviciului județean al D.G.S.P. (Zahariuc 2009: 158, 164, 167);
725. **WEISS, Isidor** (în unele documente oficiale ortografiat şi VAIS, repsectiv VEISS) (n. 16.III.1910 Moineşti, jud. Bacău, fiul lui Ițic-Haim şi Estera) – între 1948 şi 1951 în cadrul Serviciului Județean Vaslui al D.R.S.P. Iaşi, între 1951 şi 1953 căpitan în cadrul secției raionale Călăraşi, D.R.S.S. Ialomița, între 1953 şi 1957 maior în cadrul D.R.S. Bucureşti, apoi transferat la direcția regională Bacău (secția tehnic-operativă), unde este trecut în rezervă în 1959 cu grad de lt.-col ofițer (Banu 2009: 419, n.5; Cosma 1994: 51[173]);
726. **WEISS, Ludovic Andrei** (fiul lui Mauriciu) (în alte documente ortografiat WEISZ) (n. 1912) – locotenent-colonel, membru PCR din 1945; directorul Regionalei / Serviciului Județean Satu Mare a(l) Siguranței/Securității (1946-1953); anchetator al lotului Pătrăşcanu în 1954; ulterior funcționar în cadrul Ministerului Comerțului Exterior; decorat în 1964 cu "Steaua R.P.R." cls. IV-a; după reabilitarea post mortem a lui Părăşcanu în 1968, ar fi emigrat în Israel, după alte surse ar fi trăit până în anii '80 la Cluj (Jela 2001: 306-7; Solomovici 2001II: 43; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*b*: 24; Budea 2005; Ionițiu 2008:88; Kovacs 2006);
727. **WEISS, Vintilă** – chestor de poliție la serviciul Control Paşapoarte, arestat în 1950 într-un scandal de spionaj (Pelin 2008, 2006b; Rădulescu 2010, Troncotă 2006: 174);
728. **WIDONI, Alfred** – locotenent-colonel de Securitate în anii '60-'70, cunoscut pentru rolul său în dosarul Paul Goma (Jela 2001[174]);
729. **WILHELM, Iulius** (n. JULIUS) – fost voluntar în Spania (Sugarman f.a.: 111), după război plutonier major la Serviciul județean Someş al D.R.S.P. Cluj, menționat de alte surse şi la Serviciul județean Someş al D.G.S.P. (Cosma 1994: 83);
730. **WINKLER, Avram** (fiul lui Elias) – profesor la Şcoala de ofițeri de Securitate de la Băneasa până în 1959 (Cosma 1994);
731. **WITZMAN, Mendel** – fost frizer, angajat al D.R.S.P. Bucureşti încă de la înființare (Jela 2001);
732. **WINCLER, Viorica** - anchetator la Direcția Cercetări Penale a Securității (Niculae 2004: 32);
733. **WOHL, Kain** – funcționar în cadrul Inpectoratului de Poliție Bistrița în 1948 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 399);
734. **ZAHARIA, Mihai** (fiul lui Mendel) – căpitan, admis în D.G.S.P. în 1949, ulterior profesor la Şcoala de ofițeri de Securitate din Băneasa până la trecerea în rezervă în 1960;
735. **ZALMAN, Marcu** (după alte surse ZELMAN) – căpitan, şef de birou la Direcția a II-a Contrasabotaj a D.G.S.P., co-autor al referatului Securității din 1954 privindu-l pe Gheorghe Rădulescu, ulterior emigrat în Israel (Tănase 2010: 91, 94; Cosma 1994: 45, 68; Goma 2007: 118)
736. **ZAMFIR, Laurian** (n. Laurian RECHLER) – general-colonel, originar din Brăila, numit în 1952 şeful Direcției de Control al Străinilor şi Paşapoartelor (D.C.S.P.) din cadrul Comandamentului General al Miliției (Levy 2002: 147, 149, 151-4, 283n77; Niculae 2004: 34);
737. **ZAMŞA, Boris** – evreu originar din Basarabia, ofițer al Securității din Oradeala sfârşitul anilor '50 – anii '60, după unele surse ofițer KGB infiltrat, ulterior profesor de matematică la Liceul Mihai Eminescu" din Oradea (Jela 2001; Kovacs 2006);
738. **(?) ZDRAVCOVICI,** (I.Gh.) **Marcel** – funcționar civil în cadrul MAI, cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
739. **ZELNESCU, Silvia** – fostă funcționară, plutonier-major la D.R.S.P. Bucureşti (Jela 2001);

---

[173] V. şi fişa de cadre la http://www.cnsas.ro/documente/cadrele_securitatii/VAIS%20ISIDOR.pdf

[174] V. Şi memoriile lui Goma, http://www.romanimea.com/pdf/PaulGoma/LRP_Culoarea_si_Barbosul.pdf, p. 243.

740. **ZELȚER, Paul** – originar din Dorohoi, locotonent (în anii ’50), în 1948 locotenent şi şeful Serviciului Județean Bacău al D.R.S.P. Iaşi (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 366, I.R.I.R. & Cațavencu 2004, Solomovici 2001II: 43);
741. **ZIGLER, Ştefan Alexandru** – căpitan de Securitate, cu dosar de cadre la secția Administrativ-Politică a CC al PCR (1979);
742. **ZOMER, Hedviga** – în 1952 funcționar civil în cadrul M.A.I., cu referat de cadre la secția Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (nr. inv. 62 vol. I, v. u.a. 3/1952 vol. I);
743. **?, Aaron sin** – anchetator la Securitatea Suceava, emigrat în Israel în 1964 (Cațavencu 2007);

MASS MEDIA & SISTEMUL EDITORIAL-TIPOGRAFIC

744. **ABEL, Nathan** (1930-2010) – director general adjunct la sectorul Radio din cadrul Ministerului Poştelor şi Telecomunicațiilor în anii ’50, ulterior şef de direcție în cadrul Comitetului pentru Radiodifuziune şi Televiziune (anii ’60);
745. **ALMULY, Nora** – redactor şef al ziarului *Muncitoarea* după 1944, decorată în 1949 cu ordinul “Steaua R.P.R. 1949” cls. IV-a;
746. **ALPERIN, Samuel** (n. HALPERN) – şeful secției crainici la Societatea Română de Radiodifuziune după război;
747. **ANDRONIC, H. Iosif** (n. BERCOVICI) (1897-1991) – publicist, redactor la *Flacăra*, *Viața Românească* şi alte reviste în anii ’50-’70;
748. **ANTIP, Felicia** (n. SOLOMON, 28.I.1927 la Focşani, fiica lui Moise) - soția generalului (ziarist militar) Constantin Antip; redactor la *Agerpres* (1950-1963), la revista *Lumea* (1963-1971) şi la Radio (“Tribuna României”) (1971-1984); decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
749. **APOSTOL, Melita** (în documentele P.C.R. frecvent ortografiat şi Melitta) (n. SCHARF, soția lui Gheorghe Apostol până la începutul anilor ’60, când au divorțat) - fostă ilegalistă, iar apoi director general al Direcției Generale a Radiodifuziunii din cadrul Consiliului de Miniştri (1954-1958), decorată cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a în 1949 (decretul nr. 873 al M.A.N. din 20 august 1949);
750. **ARAMĂ, Horia**[175] (4.XI.1930, Iaşi – 22.X.2007, Bucureşti), redactor la Radiodifuziunea Română (1950-1952) şi revistele *Luminița* şi *Cutezătorii* (1954-1967), “convertit” treptat în scriitor SF şi de literatură pentru copii;
751. **ARBORE, Hantz** (n. STERNSCHUSS) – în tinerețe sionist, apoi ilegalist comunist, voluntar în războiul civil din Spania şi membru al P.C.S. (exclus în 1939 pentru necinste), după război angajat la Editura P.C.R., exclus din partid în 1947 pe motive disciplinare, reprimit în 1957 (dosar C.C.P. nr. 1013/1068 din 27.V.1947) (Sugarman f.a.: 108); în 2004 încă în viață în Bucureşti, locuind pe str. Anghel Saligny;
752. **ARDELEANU, Ştefan** (n. SALZBERGER) (n. 1925) – ziarist comunist la *Dobrogea Nouă* (Constanța, 1949-1953), apoi la *Înainte* şi *Cuvântul Libertății* (Craiova), cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1954), începând cu 1996 vicepreşedintele Comunității Evreilor din Craiova;

[175] V. http://www.jewish-romania.ro/media/personalitati-8-2.pdf şi http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr306_307/pagina25.pdf

753. **ARSENE MARIA, Artur** (n. Arthur LEIBOVICI, pseudonimul fiind preluat de la soția sa, Maria Arsene) (18.X.1907-1975) - publicist, fost ilegalist, după război redactor la *România Liberă* (1944-1947), *Frontul Plugarilor* (1947-1952) şi *Flacăra* (1952-1967) (v. dosarul său de la C.C.P., nr. 1181/862 din 5.IX.1957);
754. **BACIU, Camillo** (n. KAUFMAN) (1926 Galați – 2005 Paris) – de profesie inginer; a activat ca scriitor şi redactor la *Flacăra* în anii '50-'60; emigrat în Franța în 1967, un timp prezent în Israel, publicist;
755. **BART, Raul** – după război crainic la secția sportivă a Radiodifuziunii, rămas în Australia în 1956, după Olimpiada de la Melbourne (Solomovici 2001I: 391);
756. **BERNSTEIN, Elvin** (pseudonim publicistic "B. Elvin") (n. 24.VIII.1927, Moineşti) – în anii '50 redactor la E.S.P.L.A., ulterior consacrat ca scriitor şi critic literar;
757. **BINES, Carol** (n. 9.VI.1931, Ştefăneşti, Botoşani) – sociolog, redactor la *Contemporanul* între 1955 şi 1971, când emigrează în Israel; fiica sa (şi a Reizlei Bines), Miriam Aharonov (n. 5.XII.1958, Bucureşti), a reobținut cetățeania română în 2009 (ordinul M.J. nr. 2457/11.09.2009; M.Of. nr. 642 din 30.09.2009).
758. **BRATIN, Titu** (n. BRAUNSTEIN) – director de programe al Societății Române de Radiodifuziune în 1945;
759. **BĂLUŞ, Laurian** (n. 1924, zis "Luci") – după război cu atribuții în domeniul cenzurii (Solomovici 2003: 379), după absolvirea facultății medic dermatolog în Bucureşti, emigrat la sfârşitul anilor '60 în israel, apoi stabilit la Roma, consacrat ca medic dermatolog; sora sa, Angela, a fost căsătorită cu inginerul Theodore Yaron (n. 1924 Sibiu), stabilit în S.U.A.;
760. **BÂRLĂDEANU, Daniel** (1926 –XI.2009, Bucureşti, cimitirul sefard) – în anii '50 colaborator la mai multe cotidiane, apoi consacrat la Flacăra, unde a fost inclusiv secretar de redacție ('60'-'80), după Revoluție autor al mai multor cărți[176]; posibilă relație de rudenie cu Victor Bârlădeanu;
761. **BÂRLĂDEANU, Victor**[177] (17.XII.1928, Bucureşti – 5.I.2007, Bucureşti) – redactor la secția culturală a ziarului *Scânteia* (1945-1949), corespondent al ziarului la Moscova (1949-1955), începând cu anii '60 scriitor, după 1989 membru fondator şi secretar general al Asociației Culturale de Prietenie România-Israel; fii săi au emigrat în Israel în anii '80;
762. **BIANU, Gheorghe** (n. BERGMAN) – fost membru P.S.D., după 1945 funcționar în sistemul editorial-tipografic, în anii '60-'70 traducător, al diverse edituri (Ed. Ştiințifică, Dacia, Minerva, etc.), alături desoția sa Rozalia; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (dosar 137/1955);
763. **BLAZIAN, R. Henri** (1902-1962) (n. Herşcu ISRĂILOVICI) – în perioada interbelică redactor la *România literară*, *Rampa*, *Curierul artelor*, *Dreptatea*, *Năzuința*, *Progresul literar*, etc., membru al primei redacții la Societatea Română de Radiodifuziune în anii '30, după război publicist la E.S.P.L.A., cu fişă sub numele "Henry Blejan" la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (ff. 11-12, dosar 64/1954);
764. **BRATEŞ, Teodor** (n. FĂRBER?) – redactor la Radiodifuziune (1949-1958), realizator TVR (1960-1990), redactor adjunct al departamentului de ştiri, rămas în memoria colectivă prin intoxicările şi diversiunile propagate în timpul "Revoluției" din decembrie 1989, o "trompetă-mitralieră a Revoluției"[178]; în prezent redactor cu rubrică permanentă pe teme economice la revista *Realitatea Evreiască*;
765. **BRĂTESCU, Florin** – primul crainic al Televiziunii Române (începând cu 1957), ulterior realizator în cadrul aceleiaşi instituții (1960-1992), iar apoi, ca gest de recunoştință pentru

[176] Menționat şi de către Adrian Păunescu ca fost coleg la Flacăra (la http://www.jurnalul.ro/opinii/editorial/odihneste-te-dan-barladeanu-528780.html), respectiv Solomovici (2003: 329).
[177] V. Şi http://www.acum.tv/articol/5814, http://www.romanianjewish.org/ro/realitatea_evreiasca_04_01.html,
[178] Etichetă atribuită de jurnalistul Grigore Cartianu în volumul *Crimele Revoluției* (2010).

adăpostirea lui Dan Voiculescu în timpul evenimentelor din decembrie 1989, numit primul director al postului TV Antena 1;

766. **BRUMARU, Zamfir** (n. BRUMMER, fiul lui Samoilă) – unul din principalii cenzori în literatura românească de după război, cadru didactic la catedra de marxism-leninism a Facultății de Litere din Bucureşti în anii '40-'50, ulterior director general adjunct al *Agerpres* în anii '60; decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;

767. **BUICAN, Alexandru** (n. Ern(e)st ARNOLDI) (n. 1902 Rădăuți, d.?) – ilegalist, participant la Rezistența Franceză, în 1941 figurând pe lista "comuniştilor categoria A" a Siguranței[179]; după august 1944 redactor la *Scânteia* şi activist al secției Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R., prim consilier de presă la Ministerul Informaților (1947-1948), apoi consilier de presă la M.A.E. şi respectiv consilier de legație (1948); redactor la *Scânteia* şi *Contemporanul*; ministru adjunct al Învățământului Public (1949-1951), profesor la şcoala partidului (viitoarea Academie Ştefan Gheorghiu), respectiv vicepreşedinte al Institutului Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea (1956-1962); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a; decorat în 1978 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. I-a (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 199, n. 2; Solomovici 2001 I: 195; Betea 2005);

768. **BURLACU, Emil** (n. 18.VII.1934, Osoi, Iaşi) – absolvent al Institutului "Maxim Gorki" din Bucureşti (1959), ziarist la Agerpres (1959-1965), respectiv redactor la Radiodifuziune (1965-1991); ulterior traducător de limba rusă şi participant la reuniuni literare organizate sub egida *Realității Evreieşti*;

769. **CASSVAN, Lazăr** – în anii '50 redactor la E.S.P.L.A., ulteriro publicist, critic literar şi cinematografic;

770. **COHN, Moscu** – funcționar al Direcțiunii Presei (organul de cenzură) din cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor (1948-1949), responsabil de controlul pe teren al cărților (fond D.G.P.T., dosar 7/1948 Arhivele Naționale, apud Corobca 2008*b*);

771. **COLIN, Vladimir** (n. Jean, fiul lui Lazăr, care îşi schimbase numele Cohn în Colin şi al Ellei, n. Pauker) (1.V.1921-6.XII.1991) – activist al C.C. al U.T.C. şi editor al publicațiilor comitetului (1944-1946), redactor la Radio (1946-1947), apoi la *Revista Literară* (1947-1948), secretar general de redacție la *Flacăra* (1948-1950), câțiva ani autor de literatură SF, pentru a reveni în presă în 1958 ca redactor la *Viața Românească*, al cărei secretar general de redacție va fi din 1970 până în 1990; menționat de Raportul Final al CPADCR ca făcând parte din activiştii de partid responsabili cu cenzura în presă" (p. 491);

772. **CORNESCU, Alexandru** (n. Alfred HIRSCHFELD, ulterior ebraizat COREN, publicând după 1990 cu numele Cornescu-Coren) (d. 2009) – ziarist la *România Liberă* timp de aproape două decenii după august 1944, după 1990 profesor la Universitatea "Valahia" din Târgovişte, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1955);

773. **CORNIŞTEANU, Paul** – membru al comisiei de cenzură presei instituite în 1944 în cadrul Ministerului Propagandei (Corobca 2008: 15, n. 6)[180]; tatăl cunoscutului regizor Mircea-Mihai Cornişteanu, în anii '2000 director al teatrului Național din Craiova;

774. **COSAŞU, Radu** (n. Oscar RÖHRLICH, fiul lui Isac şi al Melaniei (n. Wasserman)) (n. 29.X.1930, Bacău) – redactor la *Scânteia Tineretului* (1948-1950), militar în termen (1950-1952), dar continuând să publice atât la cotidianul menționat (v. articolul din 3 ian. 1952 "Noi, ostaşii, iubim cartea", în care declamă: "De când am început citi 'Aşa s-a călit oțelul' nu mă mai pot despărți de cărțile sovietice. Ele mă învață cum să trăiesc."), cât şi la *Ziarul de Armă* al unității sale militare, revenit la *Scânteia Tineretului* şi totodată membru al C.C. al U.T.M. între 1953 şi

---

[179] În forma: Aron Lazăr Arneldi, n. 1902, Rădăuți, cu domiciliul pe str. Sf. Ilie nr. 7 din Bucureşti.

[180] În unele lucrări de memorialistică menționat şi între anchetatorii de la sfârşitul anilor '40 ai unor foşti politicieni național-țărănişti (v. http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/maniu2/docs/maniu2p_54.htm).

1958[181], când va fi simultan demis de la redacţie şi exclus din C.C. urmare a susţinerii tezei sale privind "adevărul integral", ulterior redactor la revista Cinema (1968-1988); debut literar în 1952 cu volumul "Servim Republica Populară Română"; după 1989 co-fondator şi redactor la *Dilema* (1993-2004);

775. **CROHMĂLNICEANU, Ovid S.** (n. Moise CAHN) (1921, Galaţi – 2000, Berlin) – exponent al realismului socialist impus în literatura română postbelică, menţionat de raportul final al C.P.A.D.C.R. ca făcând parte din "adevărata armată de experţi în subtilităţi dogmatice [care] pândea orice şovăire ideologică" în literatură (2006: 491); de formaţie inginer; redactor la *Ecoul* şi la *Revista Literară* (1944-1946), *Contemporanul* (1951-1953) iar apoi redactor (1953-1956) şi respectiv redactor-şef (1956-1962) la *Viaţa Românească*, perioadă în care publică şi volumul său *Pentru realismul socialist*; ulterior, ca redactor-şef adjunct la *Gazeta Literară* (1963-1966), sesizează şi urmează îndeaproape schimbarea „liniei de partid" şi devine un treptat critic al formalismului dogmatic în literatură; emigrat în 1992;

776. **CROITORU, Avram** (n. 23.VII.1930) – ziarist la *Scânteia* (1949-1956), iar din 1956 până la pensionare la revista *Albina* (ed. de Ministerul Culturii); ulterior redactor la *Realitatea Evreiască* (2002-009);

777. **DAVID, Naftuli** (alias N. David) – începând cu 1949 cadru didactic (ajunge conferenţiar) la Facultatea de Filologie din Bucureşti (din grupul impus de comunişti care a înlocuit toată echipa lui George Călinescu) şi respectiv şeful secţiei/redcţiei culturale a Radiodifuziunii în anii '50;

778. **DOLGU, Gabriela** – în anii '60 la secţia Externe de la *Contemporanul*, ulterior emigrată în Israel (menţionată ca evreică de Solomovici 2003: 329);

779. **DONA, Henri** (n. NATANSOHN, fiul lui Nathan) – redactor la *România Liberă* în anii '50, şeful catedrei de Ziaristică de la Facultatea de Filologie a Universităţii Bucureşti, la jumătatea anilor '50 director general adjunct al Radiodifuziunii, apoi redactor-şef la *Flacăra* din anii '60 până în 1973 (când va fi înlocuit de Adrian Păunescu), apoi la Arhiva Naţională de Filme (ultima menţiune în 1977); în 1953 menţionat în documentele partidului ca director general adjunct al Radiodifuziunii; cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a CC al PCR (1955); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;

780. **DUMITRESCU, Beno** (n. DOLLINGER) – în anii '50 activist U.T.M. şi redactor la *Scânteia Tineretului* (coleg de redacţie cu Teşu Solomovici, Mihail Lupu, etc.), ulterior emigrat în Israel;

781. **ESCHENAZY, Victor** (1928, Craiova – IV.2010, Bucureşti) – ziarist la *Scânteia* pentru câteva luni (1949-1950)[182];

782. **FÂNTÂNARU, Ion** (n. Jacques GOLDENBERG, fiul lui Moritz) – originar din Brezoi, ziarist la *Graiul nou* (oficiosul de limbă română al trupelor sovietice din România la acea vreme) (1946-1958) şi apoi la *Scânteia*, decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; ulterior ziarist local la Craiova;

783. **FELEA, Iosif** (n. Iancu FELLER, fiul lui Leon))n. 27 ian. 1900, Paşcani) – fost ziarist interbelic la *Lupta*, după august 1944 la *Libertatea*, membru P.S.D. până în 1948 (în facţiunea "unionistă"), apoi P.M.R., redactor la *Contemporanul*, deputat în Marea Adunare Naţională (1948-1952), ulterior angajat la Institutul de Studii Istorice şi Social-Politice de pe lângă CC al P.M.R şi redactor la revista *Presa noastră* în anii '50; decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

---

[181] Şi nu 1956 (aşa cum apare în multiple menţiuni), în cadrul aceleiaşi şedinţe a Comitetului în care au fost sancţionaţi Ion Brad, Fred Mahler, Domokos Geza, Camenco Petrovici, Dumitru Popescu, Asztalis Ostvan şi Ion Farcaş. Pentru detalii, v. Fondul C.C. al U.T.C., Secţia Organizatorică, dosarele nr. 7/1958 (ff. 39-61, 84-87, 95-257) şi nr. 8/1958 (ff. 40-87 şi 33-137).

[182] V. http://varstapatru.blogspot.com/2009/11/victor-eschenazy.html

784. **FINȚEANU, Iuliu** (n. Iulius FICHMAN) (1876-1979) – librar interbelic din Bucureşti, după război la librăria Cioflec, iar ulterior director tehnic al librăriei Editurii “Cartea Rusă”, emigrat în anii ’60 în Israel;
785. **FLORESCU, Titu** (n. BLUMENFELD) – secretar general la ziarul *Universul* (1948-1953);
786. **FRUNZĂ, Mihail** (n. FRUCHTMAN) – din 1948 şeful sectorului Ştiinţă în secţia Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.M.R., apoi redactor şef adjunct la *Lupta de Clasă* în anii ‘50, ulterior director în cadrul Editurii Politice;
787. **GALL, Matei** (n. 8.I.1920, Deva) – evreu maghiarofon, ilegalist, deportat la Râbniţa în 1942, după război funcţionar la Agerpres (anii ’50-’60), emigrat în 1969 în Israel (părinţii lui încă din 1949), apoi stabilit în Germania, la Frankfurt am Main[183];
788. **GELLES, Emil[184]** – de formaţie inginer, director general al Societăţii Române de Radiodifuziune (martie – iulie 1945), apoi redactor la Ed. Cartea Românească (e.g. autorul cărţii Energetica Atomică, din 1946); emigrat în Israel la o dată necunoscută, ulterior stabilit în S.U.A., unde în anii ’60-’70 a activat ca traducător;
789. **GEORGESCU, Victor** (n. Sandu VAISMAN, 1919, fiul lui Haim şi Raşela) – redactor la *Frontul Plugarilor* (1946-1953), ulterior reporter 1, redactor, şef de secţie, secretar general de redacţie şi chiar redactor-şef la revista Ministerului Poştelor şi Telecomunicaţiilor, în prezent internat la căminul comunităţii evreieşti din Bucureşti şi blogger amator sub pseudonimul “Pompiliu Sterian”;
790. **HERA, Florin** (fiul lui Saul) (n. 22.VI.1925, Roman) – în anii ’50 încadrat în aparatul diplomatic, apoi transferat la Radio ca redactor-şef adjunct al redacţiei emisiunilor pentru străinătate (’60-’70), autor ocazional la *Lumea*, *Magazin istoric* şi *Contemporanul* în anii ’70-’80, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
791. **HERVIAN, Dinu** (n. Duţu HERŞCOVICI) (1913-1974) - membru în conducerea C.D.E., redactor şef la *Frontul Plugarilor* (1944-1948), director general adjunct la *Agerpres* (1948-1956), corespondent *Agerpres* în China (1956-1958), secretar general al Asociaţiei Ziariştilor Români (1958-1964)[185];
792. **HOROVITZ, Alice** - membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite din cadrul Ministerului Propagandei (1944-1946-?) (Corobca 2008: 15, n.6);
793. **IUREŞ, Ştefan** (fiul lui Ichil Juster şi Netta (n. Lupu), n. 7.V.1931 Iaşi) – poet reprezentant al realismului socialist şi publcist, corespondent special al Scânteii Tineretului (1949-1966), apoi redactor la varii alte publicaţii, din 2002 în redacţia Ed. Hasefer iar din 2006 chiar director al editurii;
794. **JUSTER, Solo** (Solomon) (n. 1922) – redactor la *Narodnaia Rumania* (redacţia publicaţiilor pentru străinătate) între 1952 şi 1957, când demisionează (inclusiv din partid); emigrat în Israel împreună cu soţia sa, Mariana, în 1960, activând ca publicist;
795. **KAMERLING, Paul** (n. Pinkas) – director de personal la Societatea Română de Radiodifuziune după război (menţionat şi de Nicolae Steinhardt);
796. **KATZ, Iosif** – directorul adjunct al E.S.P.L.A. în prima jumătate a anilor ’50, ulterior publicist şi traducător la diverse edituri;
797. **KIRSCHEN, Leonard** (n. 5.IX.1908, Brăila, fiul lui Petre Eduard şi Mina, d. 1983) – ziarist, după 1944 corespondent la Bucureşti al *Associated Press*, arestat şi condamnat în 1950 pentru

[183] V. stenograma interviului luat de Toma Roman Jr. La http://tismaneanu.wordpress.com/2009/05/29/infrangerea-unui-idealist-matei-gall-si-secta-comunista/. Pentru o mărturie a sa despre deportare, vezi http://www.inshr-ew.ro/marturii/gall.html.
[184] V. http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Index:Conducerea_Societ%C4%83%C5%A3ii_Rom%C3%A2ne_de_Radiodifuziune.
[185] V. Şi http://www.romanianjewish.org/ro/mosteniri_ale_culturii_iudaice_03_11_11.html, http://en.wikipedia.org/wiki/Dinu_Hervian

înaltă trădare, apoi în mod suprinzător eliberat şi emigrat în Anglia în 1960, într-un probabil schimb de spioni, ulterior reangajat corespondent al Associated Press la Geneva (v. pentru detalii legate de legăturile sale cu lumea activității de informații Pelin 2006; Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 592-3; Cosma 1994: 104Adrian Niculescu, f.a.[186]);

798. **LEMNARU, Oscar** (n. Oscar HALTZMAN [Holzman?]) (1.II.1907 - 1968, Bucureşti) – ziarist încă din perioada interbelică la *Curierul* şi apoi la *Dreptatea* (1944-1947), lansat imediat după 23 august 1944 într-o violentă campanie de "demascări" ale unor "duşmani ai poporului" precum: Mircea Eliade[187], Emil Cioran, Paul Sterian, sau Horia Stamatu;

799. **LEWIN, ?** - maior, fost ofițer în Armata Roşie, şef cenzură pentru presă în 1944-1945 (comanda *de facto* comisia instituită pe lângă Ministerul Propagandei)[188];

800. **LIMAN, Horia** (n. LEHMAN) (n. 1912, Brăila – 22.VII.2002, Elveția) – în perioada interbelică redactor la *Zodiac*, *Discobolul*, *Vremea* şi *Lumea Românească*, după august 1944 redactor şef adjunct la *Scânteia* (1945-1946) şi apoi redactor şef la *Contemporanul* (1946-1957), apoi din nou redactor la *Scânteia*, iar ulterior corespondent *Agerpres* la Geneva, unde "defectează", solicitând şi obținând azil politic (1965/1970), ulterior activând ca publicist; fiul său, jurnalistul şi publicistul Adrian Mac Liman[189] (n. 12.VIII.1944), stabilit la Madrid, este Marele Maestru al Marii Loji Confederale a Spaniei şi preşedinte al Centrului Iberic pentru Studii Masonice (C.I.E.M.) din Madrid[190];

801. **LUPAN, Radu** (n. Raymond LEIBOVICI, fiul lui Iosif) (n. 1920, Galați) - redactor-şef la Editura pentru Literatură şi şef al departamentului extern al săptămânalului *Contemporanul* (1948-1952), apoi redactor la E.S.P.L.A. pe parcursul anilor '50, ulterior traducător la diverse edituri; decorat în 1964, sub numele Raimond Lupan, cu Medalia Muncii;

802. **LUPAŞCU, Paul** – ziarist la *Scânteia* (coleg de redacție cu Alexandru Ioanid) în anii '50, ulterior emigrat în Israel, colaborator la *Viața noastră*, în prezent se pare încă în viață (Solomovici 001II: 116);

803. **LUPU, Mihail** – menționat de Solomovici ca fost U.T.M.-ist şi redactor la Scânteia Tineretului în anii '50; în prezent încă în viață, în Minneapolis, S.U.A.;

804. **MANDI, Uşer** - membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946) (Corobca 2008: 15, n.7);

805. **MARCUSON, Gavril** (1913 – IV.2008, Bucureşti) – în 1949 instructor în cadrul sectorului Ştiință al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R – secția Propagandă şi Agitație, dosar 51/1949, ff. 118-121), apoi activist în cadrul secției Istorie; ulterior angajat în învățământ, respectiv, timp de decenii, redactor succesiv la editurile Pentru Literatură, Univers şi Ştiințifică şi Enciclopedică (Goldstein 2008: 18);

806. **MARIAN, B. Eugen** (n. 21.VI.1921) (fiul ziaristului interbelic Barbu Marian şi al Charlottei, n. LÖBEL) – redactor la *Tribuna Poporului* (1944-1946), apoi la *Timpul* şi *Rampa*, o scurtă

---

[186] http://www.scribd.com/doc/24747926/Romani-Si-Evrei-in-Exilul-Romanesc-Adrian-Niculescu

[187] A se vedea de pildă articolul „Se reîntoarce în țară" din 11 octombrie 1944, în care Lemnaru declamă: „*Mircea Eliade vrea sa se intoarca in tara. Fireste ca noi nu-l putem opri, dar nici «bine ai venit» nu-i putem spune, pentru o mie de binecuvantate motive: 1) A reprezentat in Criterion (societate culturala din Romania interbelica – n.n.) huliganismul, orientand prin scris si prin scris si prin viu grai lumea spre obscurantism. 2) A reprezentat in strainatate hitlerismul romanesc. (…) Poate ar fi mai bine sa plece in India. Ne miram, de altfel, ca, obisnuit cu tehnica fachirica, n-a intrat inca in pamant de rusine"*

[188] Un oarecare Lewin, profesor de ebraică, este mnețional şi de A.L. Zissu în declarația în fața organelor de anchetă din 4 ian. 1952 (v. Solomovici 2001II: 104).

[189] V. http://www.romanianvip.com/2008/11/un-roman-universal/ şi http://www.adevarul.ro/exclusiv_adevarul/Dosarul-ultrasecret-defectorilor-Scanteia_0_44996573.html

[190] V. http://www.google.ro/#sclient=psy&hl=ro&lr=lang_ro&tbs=lr:lang_1ro&q=adrian+liman%2C+mason&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=&pbx=1&fp=92e9dcaadb7149b1

perioadă redactor la studiourile "Alexandru Sahia", iar ulterior redactor la redacția emisiunilor pentru străinătate a radiodifuziunii (1954-1989) (v. şi Solomovici 2001II: 6);

807. **MAXIM, Mihail** (în alte documente ale partidului Mihaiu Maxim) (n. Mauriciu STAHL) – după august 1944 directorul Editurii Tineretului (a C.C. al U.T.C./U.T.M.) până la sfârşitul anilor '50; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (89, respectiv 83/1956) (v. şi Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 110);

808. **MIHĂILEANU, Ion** (n. Mordechai BUCHMAN) (n. 1.VII.1921) – membru U.T.C. din 1945 şi P.C.R din 1946; după august 1944 redactor responsabil la *Tânărul muncitor*, la începutul anilor '50 redactor responsabil adjunct la *Scânteia Tineretului*, ulterior redactor şef adjunct la *Contemporanul* timp de două deceni ('50-'70), ocazional scenarist şi traducător; tatăl regizorului Radu Mihăileanu, stabilit în 1980 în Franța (via Israel);

809. **MIHĂILEANU, Veronica** – soția lui Ion Mihăileanu [*v. supra*] – în conducerea Editurii Tineretului în anii '50-'60, ulterior publicistă şi traducătoare alături de soțul ei, împreună cu care emigrează în Franța via Israel;

810. **MIRCU, Mircea** (n. Israel MARCUS, fratele lui Solomon şi Moritz Marcus) (9.VI.1909, Bacău – 4.IX.2008, Israel) – publicist, în perioada interbelică ziarist şi membru P.C.d.R., după 23 august 1944 angajat în biroul lui Dej de la partid, secretar general de redacție la *Națiunea* (1946-1949), în anii '50 marginalizat, ulterior angajat la Şcoala Tehnică de Librari (anii '60), apoi redactor la revista *Filatelia* (anii '70), respectiv director al Muzeului de Istorie a Evreilor din Bucureşti (1982-1987); emigrat în 1987 în Israel, unde a activat ca publicist (în 1989 , la Bat Yam, a scris cartea *Ana Pauker şi alții*);

811. **MIRODAN, Alexandru** (n. Alexandru Zissu SALȚMAN) (5.V.1927 Budeasa, Argeş – 10.III.2010 Tel Aviv, Israel) – după război cu diverse articole publicate la *Tânărul Muncitor*, *Scânteia Tineretului*, *România Liberă*, *Scânteia*, *Contemporanul*, din 1956 secretar de redacție la *Gazeta Literară*, în anii '60 secretar literar al Teatrului de Comedie Bucureşti; emigrat în 1977 în Israel, unde a activat ca muzeograf şi publicist (directorul revistei *Minimum*);

812. **MLADOVEANU, Sorin** (n. REMY, fiul lui Şimon) – critic literar, co-autor al Problemele literaturii noi din R.P.R. (1952), redactor şi chiar secretar general de redacție la *Scânteia* în anii '50-'60, decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a, emigrat în anii '70 şi stabilit la Paris;

813. **MOLHO MORARU, Florentina** (soția lui Nicolae Moraru, *v. infra*) – directoarea direcției Literatură şi Artă din cadrul Direcției Generale a Presei şi Tipăriturilor în anii '50-'70;

814. **MONTAUREANU, Virgil** – înainte şi inclusiv după război directoul Editurii Cultura Poporului (Solomovici 2001 I: 239, mențiune şi în Sebastian 1996: 33, n. 22); emigrat în anii '60 în Israel;

815. **MORARU, Nicolae** (n. Iuli ŞAFRAN), evreu basarabean, fost ilegalist, redactor la *Scânteia*, *Flacăra* (unde a fost un timp chiar redactor-şef) şi *Viața Românească*, preşedintele sindicatului artiştilor U.S.A.S.Z. şi profesor de estetică la Institutul "N. Grigorescu", ulterior redactor-şef al Redacției Publicațiilor pentru Străinătate;

816. **NĂMOLARU, Victor** (n. Aron ZALMAN[191]) (d. 2009) – redactor la *Flacăra* – Piatra Neamț, apoi la *Scânteia* în anii '60 şi respectiv, timp de 27 de ani, redactor şef adjunct la *Redacția Publicațiilor pentru Străinătate* (în subordinea Ministerului Culturii) (1972-1989); în 1984 menționat într-o notă internă a Securității ca informator[192] (ceea ce ar putea explica emigrarea sa pripită din 1990, imediat după schimbarea regimului în România); redactor şef al ziarului local israelian *Ecoul Nahariei* (1993-1998), apoi corespondent la *Bună dimineața, Israel*;

817. **NĂVODARU, Petre** (n. Peter FISCHER, la 21.III.1913) (*socrul lui Paul Goma*) – ilegalist (membru de partid din 1933), după august 1944 redactor la cotidianul pro-comunist *Era Nouă* şi

---

[191] Singura mențiune disponibilă pe un website evreiesc la http://www.alpas.net/Uli_Old/Massmed/Namolaru.htm

[192] V. http://www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1161307-dosarul-presa.htm

la Scânteia[193], în 1946-1947 redactor la ziarul *Universul*, apoi exclus din partid urmare a implicării sale în "dosarul Pătrăşcanu", după 1957 director adjunct la Direcția Centrală de Statistică (şeful departamentului Studii Demografice) şi ulterior publicist la diverse edituri; în 1961 propus pentru decorare într-un raport al Direcției Treburilor Cancelariei P.M.R. (Goma 2007; Balaş 2008: 413, 424; Solomovici 2004: 184; Tismăneanu 1991: 141);

818. **NEGREA, Henriette** (1922-2005, Bucureşti) – funcționară la E.S.P.L.A. la începutul anilor '50;
819. **OLARU, Tudor** (n. Iosif GERBER, fiul lui Adolf)[194], fost ilegalist şi concomitent informator al Siguranței (motiv de excludere din partid în timpul detenției, ulterior reprimit), membru al secției Propagandă-Agitație a CC al UTC şi şeful secției Propagandă la ziarul *Scânteia* (1945-1948), în anii '50 adjunctul lui Al. Drăghici la DGSS, în anii '70 reangajat la *Scânteia*, decorat cu Ordinul Muncii cls. III-a şi ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a în 1964;
820. **ORNEA, Zigu** (n. ORENSTEIN) (n. 27.VIII.1930 Frumuşica, BT, fiul lui Marcu şi Cheila (n. Mendelovici – d. 14.XI.2001, Bucureşti) – funcționar administrativ la Botoşani (1949-1951), redactor la E.S.P.L.A. (1955-1959), îndrumător la Centrala Librăriilor (1959-1962), bibliograf la Institutul de Ştiinte Economice (1963-1966), redactor la Editura Meridiane (1966-1969) si redactor-şef la Editura Minerva (1969-); după 1990 director al Editurii Meridiane, director al Ed. Hasefer, consilier la Fundația Culturală Română, membru fondator şi redactor la Dilema;
821. **PALTY, Sonia** (n. FOLLENDER, căs. PARASCHIV, nume ulterior ebraizat în Israel) (n. 11.VI.1928, Bucureşti) – după 1947 ziaristă la *România Liberă* şi *Universul*, în anii '50 în conducerea Federației Naționale a Tineretului Democrat din România (F.N.T.D.R.) şi activistă a C.C. al U.T.M., respectiv încadrată la Ministerul Industriei Chimice şi şefă planificare la şantierul Popeşti-Leordeni; emigrată în Israel în 1961, ulterior publicistă;
822. **POPPER, Armand** (d. 1976) – fost ilegalist, după război asistentul lui L. Pătrăşcanu, apoi directorul editurii "Cartea Rusă" în anii '50, ulterior autor la Editura Didactică şi Pedagogică;
823. **PREDA, Eugen** (a.k.a. "Mister Radio") (29.XI.1929 Bacău – 2000 Bucureşti) - redactor (1950-1953), redactor-şef adjunct la redacția de actualități politice (1953-1957), şeful secției emisiuni pentru străinătate (1958-1965), redactor-şef adjunct la redacția emisiunilor politice interne a Radioului (1965-1969), redactor-şef al redacției de actualități a TVR (1969-1973), după 1989 Director General al Radiodifuziunii (1990-1994), ulterior, până la deces, directorul Centrului pentru Studiul Istoriei Evreilor din Romania (CSIER); înmormântat la cimitiru evreiesc "Filantropia" din Bucureşti;
824. **RADNEV, Manase** (1931 – 2009, Bucureşti, Cimitirul Giurgiului) – regizor; în anii '50 redactor la *Contemporanul* şi *Informația Bucureştiului*, din 1958 redactor de emisiuni de teatru la TVR, iar din 1968 realizator al unor emisiuni publicistice; colaborator al revistei *Magazin Istoric*; după 1990 realizator al unor emisiuni şi filme documentare despre Holocaust;
825. **RATEŞ, Nestor** (n. Nathan STESSEL, 1933, Moineşti) – redactor la *Agerpres* (1958-1973), apoi emigrat în Israel, ajuns în SUA în 1976, unde se angajează corspondent al postului de radio Europa Liberă, ulterior unul din cei mai cunoscuți crainici ai postului, ajuns chiar director al Serviciului românesc la München şi Praga (1989; 1994-2002);
826. **RAȚIU, B. Ludovic** (n. ROTH) (n. 14.IX.1915), de profesie medic, membru P.C.d.R. din 1937, după august 1944 angajat la Radio, unde ocupă inclusiv postul de director al studioului Regie al Radiodifuziunii (1952 – anii '60);
827. **RĂDUCANU, Cornel** (n. ROSENSTEIN, fiul lui Isidor) – de la începutul anilor '50 activist al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (fişă în dosarul 103/1953), redactor la mai multe

---

193 A se vedea spre exemplu articolul său din 1 nov. 1947, „Naționalizarea băncilor – condiție a construirii României democratice".

194 V. şi http://www.adevarul.ro/actualitate/Basescu-cere-dosarele-demnitarilor-comunisti_0_48595929.html

publicații comuniste, consacrat ca redactor la *Lumea* (anii ’60-’80); decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a; soțul regizoarei şi coreografei Miriam Răducanu (n. Tausinger);

828. **REICH, ?** – inginer, directorul tehnic al Societății Române de Radiodifuziune în 1945;
829. **ROSMAN, Marcel** – angajat al Radiodifuziunii (critic muzical) până în 1952, ulterior arestat (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 591-2);
830. **RUNCAN, Julieta** (n. Agneta ROSENBERG, căs. Szekely) – fostă ilegalistă şi secretară particulară a lui Ştefan Foriş, după război responsabila secției Rețeaua Locală la *Scânteia*, din sept. 1944 până în 1958, când este demisă, cf. referatului orgnizației de bază de partid a ziarului, pentru “comportament antipartinic atunci când din însărcinarea partidului însoțea un element revizionist din strănătate” (v. Levant, 2006);
831. **RUSU, Victor** (n. 30.VI.1922, Botoşani) – redactor la ziarul local *Clopotul* din Botoşani (1944-1946), apoi la *Scânteia* şi respectiv *Veac Nou* (ziarul A.R.L.U.S) în anii ’50, redactor-şef la *Revista Cultului Mozaic* (1964-1978), emigrat în Israel, unde colaborează cu revista *Minimum*, dar şi cu revista din România a F.C.E.R., *Realitatea Evreiască*;
832. **SAMOILĂ, ?** (n. Samuel RUBENSTEIN ? [195]) – fratele Elenei şi cumnatul lui Teohari Georgescu; director administrativ la *Scânteia* (1944-1945), respectiv purtător de cuvânt la Tribunalul Poporului în timpul proceselor de război (Buzatu 2008: 407; Deletant, 2001: 34-5, n. 22; 1999:23, n. 2);
833. **SAMSON, P.** (n. Samson P. ABRAMOVICI) (n. Tecuci, sept.1907) fost ziarist interbelic la *Lumea, Lupta, Jurnalul*; membru fondator al Uniunii Ziariştilor Profesionişti în 1919; după război secretar general de redacție la *Momentul* şi respectiv *Cotidianul* (1944-1947);
834. **SAVIN, Tudor** – originar din Brăila, remarcat prin diatribele împotriva lui Iuliu Maniu din *Scânteia*[196] (1945-1948), membru U.T.M., autor al mai multor publicații la editura “Cartea Rusă” în anii ’50, ulterior emigrat în Israel (Rădulescu-Zoner et al. 1995: 117, 129, 247, Solomovici 2003: 202, 329); fratele ziaristului şi scriitorului S. Semilian (n. Solomon Savin, 1902-1978);
835. **SĂRĂȚEANU, Leon** (zis Leonaş, n. ZELȚĂR) (1919 - 2001), director la *Momentul* şi *Cotidianul* (1944-1947), apoi timp de câțiva ani redactor la *România Liberă*, ulterior şef de secție şi redactor şef adjunct al redacției emisiunilor pentru străinătate (R.E.P.S.) în cadrul Radiodifuziunii, corespondent special la Geneva, Paris, Londra (1953-1978);
836. **SCHARFSTEIN, Jacob** – fost secretar contabil la C.E. Bucureşti, după război funcționar la Editura “Cartea Rusă” la sfârşitul anilor ’40[197];
837. **SCHÄFFER, Flaviu** - funcționar al Direcțiunii Presei (organul de cenzură) din cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor, apoi al D.G.P.T. (1948-1950-?), responsabil de controlul pe teren al cărților (fond D.G.P.T., dosar 7/1948 Arhivele Naționale, apud Corobca 2008*b*);
838. **SCHINDERMAN, Lazăr** – fotograf al AGERPRES în anii ‘50, ulterior redactor în presa craioveană (Duțu *et al*. 2002: 337);
839. **SCHNAPP, Saul** (fiul lui Oliem) – inginer, după august 1944 director guvernator (*i.e.* administrator) al ziarului *România Liberă* şi membru în conducerea Uniunii Evreilor Români din Vechiul Regat, la sfârşitul anilor ’40 directorul Societății “Slova” (care se ocupa de topirea tipăriturilor cenzurate în Bucureşti); decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a; emigrat la sfârşitul anilor ’70 în Israel;

---

[195] Puțin credibil, numele indicat ca de naştere Rubenstein (în Pinay 1962, poziția 32 la secțiunea “D Rumania”) nu poate fi admis decât în ipoteza în care întreaga familie Rubinstein şi-ar fi schimbat numele în Samoilă la un moment premergător căsătoriei Elenei cu Teohari Georgescu.

[196] Spre exemplu, în articolul „Istoria unei figuri ‚istorice’ (28 nov. 1945), Savin îl acuză pe Maniu drept „complice cu imperiul habsburgic, cu Hitler şi Antonescu, având intenția de vânzare a Ardealului”.

[197] Menționat în autobiografia înaintată de scriitorul Isac Peltz orgnelor comuniste, v. http://www.ziarultricolorul.ro/?cmd=displaystory&story_id=5157&edition_id=195&format=html

840. **SERAFIN, George** - din anii ’50 ziarist, membru al Uniunii Ziariştilor, din 1966 până în anii ’80 redactor-şef adjunct la revista *Lumea* (v. şi Solomovici 2003: 329, pentru menţiunea identităţii);

841. **SEVER, Alexandru** (n. Solomon ZILBERMAN) (22.I.1921 Moineşti – 13.V.2010 Beer Sheva, Israel) – redactor la E.S.P.L.A. în anii ’50-60, publicist, dramaturg, emigrat în Israel în 1990;

842. **SEVIANU, Monica** (n. ALFANDARI, numită ABRAHAM după primul soţ) (1923-1977) - fostă ilegalistă, soţia lui Igor Sevianu [*v. infra*], aflată în Palestina între 1946 şi 1948 (după unele surse militar în Irgun), apoi revenită în România, ziaristă în presa comunistă, membră a celebrului grup de evrei care la 28 iulie 1959 a jefuit o maşină a Băncii de Stat a R.P.R., iniţial condamnată la muncă silnică pe viaţă, ulterior cu pedeapsa comutată la 25 ani muncă silnică, graţiată în cadrul amnistiei generale din 1964, apoi emigrată în Israel, unde a murit în 1977; bunica maternă a regizoarei Irene Lusztig (Solomovici 2005 şi 2001II: 111, Goma 2005: 4);

843. **SLOCEVER, Mayer** - membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946) (Corobca 2008: 15, n.7);

844. **SOCOR, Emanoil** (1881 Iaşi – 1951 Bucureşti, zis Emil) - agent Komintern, în tinereţe ziarist local din Iaşi, tatăl lui Matei Socor (viitorul şef al Radiodifuziunii comuniste între 1946 şi 1952), după unele surse implicat în celebrul atentat de la Senat din perioada interbelică, în anii ’30 director la *Dimineaţa*, după august 1944 director la *Curierul* şi preşedinte al comisiei de epurare din cadrul Sindicatului Unic al Ziariştilor, într-o campanie care a prefigurat “procesul ziariştilor” iniţiat în mai 1945;

845. **SOCOR, Matei** (15.IX.1908 Iaşi – 1980 Bucureşti) – secretarul subsecţiei Radiofonie la înfiinţarea A.R.L.U.S. (1946), ilegalist, director general al Societăţii Române de Radiodifuziune (1946-1949) şi respectiv preşedinte al Comitetului pentru Radioficare şi Radiodifuziune (1949-1952)[198], preşedinte al Uniunii Compozitorilor (1952), autor al unor materiale pro-comuniste în revista *Muzica*[199]; compozitorul al unor piese slăvind stalinismul[200] şi al celor două imnuri naţionale ale R.P.R. “Zdrobite Cătuşe” (1948-1953) şi “Te slăvim, Românie” (1953-1977); fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a CC al PCR (1955); decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a (decret nr. 873 din 20.VIII.1949) şi în 1979 cu ordinul “23 August” cls. I-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979); tatăl analistului politic Vladimir Socor (*Jamestown Foundation*);

846. **SOLOMON, Petre** (15.II.1923-28.X.1991, Bucureşti) – emigrant în Palestina în 1946, revenit în ţară în 1946, începând cu 1948 redactor la Editura “Cartea Rusă” şi la *Agerpres*, marginalizat în 1952, ulterior poet şi traducător; tatăl regizorului Alexandru Solomon;

847. **SOLOMOVICI, Teşu** (n. 1.I.1934, Focşani, fiul lui Iancu (zis “Bucureşteanu”) şi Fina) – activist U.T.M. şi redactor (sub pseudonimul Teşu Milcoveanu, ocazional şi Al. Nichita) la *Scânteia Tineretului* (1953-1954), ulterior (cu o scurtă marginalizare după evenimentele din 1956 din Ungaria) la *Gazeta Literară*, *Munca* (şeful secţiei cultură, numit în funcţie de Ecaterina Abraham-Borilă) şi *Flacăra*; emigrat în Israel în 1964; după decembrie 1989 redactor şi corespondent al mai multor ziare din România;

---

[198] După august 1944, Societatea Română de Radiodifuziune (1936-1948) a parcurs din punct de vedere nominal şi organizatoric următoarele forme: Societatea Română de Radiodifuziune Naţională (1948-1949); Comitetul pentru Radioficare şi Radiodifuziune (1949-1953); Direcţia Generală Radio în cadrul Ministerului Culturii (1953-1954); Direcţia Generală a Radiodifuziunii de pe lângă Consiliul de Miniştri (1954-1958); Comitetul de Radiodifuziune şi Televiziune (1958-1973), etc.

[199] În revista *Muzica* cu nr. 1, din 1950, care avea pe copertă portretul lui Stalin, Matei Socor scria în "Cuvânt înainte" că trebuie pornită o *luptă deschisă împotriva influenţelor cosmopolite ale ideologiei imperialiste şi militat pentru eliminarea formalismului şi cosmopolitismului în arta muzicală*.

[200] Ex. „Viers pentru Stalin” sau „Steagul partidului”. Pentru un inventar cu 84 compozitori de muzică dedicată lui Stalin, întocmit în 2006 de către Octavian Lazăr Cosma, preşedintele Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România, vezi http://www.realitatea.net/lista-celor-care-l-au-cantat-pe-stalin_194347.html.

848. **STĂNESCU, Joseta** - membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946) (soția lui Heinz Stănescu?) (Corobca 2008:15, n.6);
849. **STIEBER, Cleo** – inițial crainică a Radiodifuziunii, începând cu 1958 crainica Televiziunii Române alături de Florin Brătescu (i-a succedat la TVR Marianei Zaharescu, tot evreică);
850. **STARK, Alexandru** (1931-1992) – reporter al Radiodifuziunii (1949-1959), transferat la TVR (1958-1960), în anii ’60 corespondent la Moscova, colaborator la *Flacăra*, *Scânteia*, *Scânteia Tineretului*, *România Liberă*, în anii ’70-’80 realizator de emisiuni la TVR, după 1989 angajat la MAE şi ulterior corespondent guvernamental la Paris;
851. **SZABO, Eva** (soția colonelului de Securitate Eugen Szabo) – redactor la *Scânteia* în anii ’50-’60;
852. **SZEKELY, Şari** (n. Charlotta, la 3.XI.1910, în alte documente oficiale ortografiat Szekeili) – membru de partid din 1935, decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a; instructor în cadrul sectorului Evidența Carnetelor şi Documentare al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., apoi inspector de cadre la Radiodifuziune în anii ’60; fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (11/1954);
853. **ŞELMARU, Florica** (d. 1982) – soția lui Traian Şelmaru, după august 1944 ziaristă la *România Liberă* (în echipa condusă de N. Bellu) până în anii ’50, cu dosar de cadre la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (1955), ulterior membru al Asociației de Drept Internațional şi Relații Internaționale şi traducătoare la diverse edituri; decorată în 1949 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a; incinerată la crematoriul Cenuşa;
854. **TOMA, Sidy** (1891-1976 Bucureşti) – soția lui Alexandru şi mama lui Sorin Toma, redactor la *Scânteia* în anii ’40-’50, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951), incinerată la crematoriul Cenuşa”;
855. **VERONA, Sergiu** – în peroada războiului deportat în Transnistria, după război activ în domeniul cenzurii presei (Solomovici 2003: 379), în anii ’50-‘60 redactor la *Agerpres*, cu facultatea absolvită la Moscova şi doctorat la Academia “Ştefan Gheorghiu”, autor al unor articole şi cărți pe probleme de politică internațională, în anii ’70 cadru didactic şi cercetător la Institutul de Ştiințe Politice şi de Studiere a Problemei Naționale din cadrul Academiei “Ştefan Gheorghiu” şi redactor la revista *Lumea*, stabilit în 1986 în circumstanțe incomplet elucidate în S.U.A., unde a activat ca analist de politică internațională, specializat în spațiul ex-sovietic;
856. **VITNER, Carol** - funcționar al Direcțiunii Presei (organul de cenzură) din cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor (1948-1949), responsabil de controlul pe teren al cărților (fond D.G.P.T., dosar 7/1948 Arhivele Naționale, apud Corobca 2008*b*);
857. **WEISER, Mircea** – regizor-şef al TVR la înființarea instituției în 1956;
858. **WEISSMAN, Iancu** – avocat, la sfârşitul anilor ’40-începutul anilor ‘50 la Editura de Stat pentru Literatură şi Artă (în autobiografia de la Securitate a lui Isac Peltz);
859. **WOLF, Matei** – menționt ca şef de departament în cadrul D.G.P.T., apoi profesor de economie politică de către Teşu Solomovici (2003: 379, 382);
860. **ZALIS, Henri** (n. 25.V.1932, Bucureşti) - cunoscut mai degrabă ca istoric şi critic literar, fost redactor la ziarul sindicatelor, *Munca* (1949-1953), *Viața Militară* (1953-1955, sub pseudonimul Horia Zamfir), iar ulterior semnatar al unor articole în *Săptămâna* şi suplimentul literar-artistic al *Scânteii Tineretului*; delatorul lui Paul Goma în scandalul pe marginea revistei *Viața Românească* a U.S.R.;
861. **ZINCĂ, Haralamb** (n. Harry Isac ZILBERMAN) (4.VII.1923, Roman – 28.XII.2008, Bucureşti) – cunoscut publicului exclusiv ca autor de romane polițiste şi de spionaj; bibliotecar al A.R.L.U.S. (1945-1946), apoi redactor la *Tânărul scriitor*, *Luceafărul* şi *Viața Românească* în anii ’50, secretar responsabil de redacție la *Gazeta literară* (1962-1967), ulterior directorul Casei Scriitorilor;

Operate în profunzime, asemenea contabilizări confirmă factual şi verificabil percepţii *prima facie* subiective precum cea exprimată de Leonte Răutu (el însuşi evreu, de altfel) într-o şedinţă din 1960 a B.P. al P.M.R.: "în sistemul editorial erau peste 40% evrei" (apud Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 644).

În fapt, aprecierea lui Răutu pare chiar o subestimare; în anii '50, în arhitectonica instituţională a primilor ani de comunism în România, sectorul presă-tipărituri a fost unul din cele mai aglomerate în evrei. Practic, toate editurile de acoperire naţională erau conduse de evrei: Ed. P.M.R. (viitoare "pentru Literatură Politică) – Barbu Zaharescu, apoi Jack Podoleanu, din 1952 avându-l ca director adjunct pe Leonte Tismăneanu, iar din 1964 condusă de Valter Roman; Cartea Rusă - Ilca Melinescu (ulterior directoare şi la Ed. pentru Literatură Universală), iar apoi Armand Popper; E.S.P.L.A. (fosta Fundaţie Regală pentru Literatură şi Artă) – Al. Toma (secondat de Iosif Katz); Ed. Cultura Poporului – Virgil Montaureanu; Editura Tineretului Mihail Maxim (Stahl); Editura în limbi străine – Paul Luchian; Ed. pentru Literatură – Radu Lupan (Leibovici); iar la nivelurile ierarhice imediat inferioare, se regăseau în diverse funcţii: S. Iosifescu şi Vera Călin (Ed. pentru Literatură), Veronica Mihăileanu (Ed. Tineretului), B. Elvin, L. Cassvan, D. Hîncu, M. Aderca, Al. Sever, H. Negrea, R. Joil, I. Weissman, Z. Ornea (E.S.P.L.A.), Ana Pauker (după 1956 la Ed. Politică), Beti Caragiale (Ed. Ion Creangă); Fl. Mugur (Cartea Românească), P. Solomon (Cartea Rusă), etc.

Cvasiidentic, majoritatea serviciilor/direcţiilor de presă din ministere era condusă de evrei: R. Hillard (M.A.E.), L. Almosino (Poştă şi Telecomunicaţii), E. Boldan (Învăţământ), Al. Buican (Lazăr) (M.A.E.), C. Baltazar (Industrie Alimentară), etc.

În organismele cenzurii activau: Iosif Ardeleanu (şeful D.G.P.T. 1951-1963), secondat de H. Panaitescu (din 1956); Radu Mănescu (Mintzer, şeful Direcţiei Generale a Editurilor, Industriei Poligrafice şi Difuzării Cărţii, 1950-1952), Ana Naum (adjunctă a E.P.D.), Lupu Mindirigiu (D.G.P.T., 1952-1977), Hilel Barbu (adjunct al D.G.P.T. până în 1951), Mandi Uşer, P. Cornişteanu, N. Hodoş, J. Stănescu, A. Horovitz, I. Schwartz, S. Alperin şi E. Schileru (în prima comisie de cenzură din cadrul Ministerului Propagandei /Informaţiilor (1944-1948), iar după 1948 F. Schäffer, C. Vitner, M. Cohn, etc., F. Molho-Moraru, R. Vidraşcu şi M. Rosenzweig (în conducerea D.G.P.T.).

În aceiaşi ani '50, Agerpres era condusă *de facto* de directoarea adjunctă Stela Moghioroş, secondată de D. Hervian şi avea estimativ în redacţie de 2 ori mai mulţi evrei decât români: P. Solomon, Y.N. Goldenberg, F. Antip, Z. Brumaru, H. Liman, S. Verona, N. Rateş, L. Schinderman, etc.

În sectorul de presă propriu-zisă (domeniu predilect de suprareprezentare a evreilor indiferent de ţară şi regim), în toate redacţiile principalelor ziare de tiraj naţional de profil social-politic, majoritatea evreiască era covârşitoare. Astfel, în decada 1945-1954 activau de pildă (aproape toţi semnând sub nume românizate, după cum se poate constata):

- ✓ la *Scânteia* (estimativ 85-90% evrei între redactori şi colaboratorii cvasipermanenţi pe perioada analizată) – Miron Constantinescu (M. Kohn, director 1945-1949), Sorin Toma (Moscovici, redactor şef 1947-1960), S. Brucan (Bruckner), Şt. Voicu (Rotenberg) şi H. Liman (Lehman) (redactori-şef adjuncţi), I. Ardeleanu (Adler), P. Cornea, S. Moghioroş (Radosoveţkaia), H. Obedeanu (Lazarovici), L. Răutu (Oigenstein), H. Obedeanu (Lazarovici), T. Savin, V. Roman (Neuländer) (1946), Tr. Şelmaru (Terner), V. Bârlădeanu, Al. Buican (Arnoldi), Avram Croitoru, V. Eschenazy, P. Lupaşcu, S. Mladoveanu (Remy), Tudor Olaru (Gerber), V. Russu, Sidy Toma, etc.;[201]
- ✓ la *Contemporanul* (într-o proporţie identică celei de la *Scânteia*) – I.N. Bălănescu (Rosenzweig), S. Alterescu (Ierusalim), S.R. Bratu (Barasch), I. Călugăru (Croitoru),

---

[201] Practic, exceptând cazul controversat al lui Miron Constantinescu, în redacţia *Scânteii* din primii ani postbelici cu greu pot fi identificaţi doi români: Pavel Chirtoacă, respectiv Nestor Ignat.

M. Cremene, D. Hîncu, R. Lupan (Leibovici), T.G. Maiorescu (Mayer), M. Marcian (Marcus), J. Popper, E. Suter şi Ion Vitner, I. Ardeleanu (Adler) (după perioada de la *Scânteia*), N. Moraru (Şafran), Al. Buican (A. Lazăr), O. Crohmălniceanu (Cahn), I. Felea (Feller), H. Liman (Lehman) (din 1946), I. Mihăileanu (Buchman), etc.;

- ✓ la *România Liberă* (probabil peste 60%) – N. Bellu (Schor), S. Alterescu (Ierusalim), J. Popper, E. Schileru, N. Moraru (Şafran), A. Arsene Maria (Leibovici), Al. Cornescu (Hirschfeld), H. Dona (Natansohn), S. Palty, L. Sărățeanu (Zeltzer), S. Schnapp, Tr. şi F. Şelmaru (Terner), etc.
- ✓ în rest, deşi poate în proporții nu atât de spectaculoase, evreii ocupau poziții-cheie în redacțiile *Flacăra*, *Lupta de clasă*, *Frontul Plugarilor*, *Muncitoarea*, *Graiul Nou*, *Presa Noastră*, *Scânteia Tineretului*, *Era Nouă*, *Universul*, *Veac Nou*, *Munca*, etc., ducând **proporția cumulată de evrei în toate publicațiile centrale menționate undeva în jurul a 50%**, adică fiecare al doilea redactor în presa centrală, aceasta în contextul – se cuvine repetat – al unei ponderi a minorității evreieşti de doar 2% în populația României în prima jumătate a anilor ’50!

În sfârşit, la Radio, nivelul ierarhic al pozițiilor ocupate şi ponderea evreilor în instituție în primii 10 ani postbelici doboară probabil orice record: toți şefii sucesivi ai Radioului – E.- Gelles (1945), N. Moraru (*de facto* între 1945 şi 1946), Matei Socor (1946-1952), respectiv M. Apostol (ca director general al direcției de resort din cadrul Consiliului de Miniştri), directorii generali adjuncți Iosif Petre (1945-1946), Al. Graur (1949-1952), T. Bratin – director de programe, P. Kamerling – şeful direcției personal, Reich – directorul tehnic, L. Rațiu – directorul studioului Regie, L. Sărățeanu – redactorul-şef adjunct al R.E.P.S., N. David – şeful secției culturale (din 1949, succedându-i lui Graur), cărora li se adăugau între redactori şi reporteri Siegfried şi Samuel Alperin, H. Aramă, T. Brateş, Vl. Colin, Marcel Rosman, R. Bart, Eugen Preda (în acea perioadă un simplu redactor), Cleo Stieber (crainică), Al. Stark, S. Alterescu, M. Florea (Forschmidt), Boris Marcu, V. Porumbacu, H. Negrin, etc.

Concluziv, ponderea şi poziția ierarhică a evreilor în sistemul editorial-tipografic şi în mass media primilor ani de comunism rivalizează şi, în mod posibil mai ales din perspectiva pozițiilor decizionale ocupate, pare chiar să depăşească ponderea şi influența evreilor din aparatul administrativ-politic al aceleiaşi perioade.

EDUCAȚIE ŞI CERCETARE (sectoarele ideologizate)

862. **AGAGIAN, Hermina** (1915-XI.2009, Bucureşti, cimitirul sefard) – asistentă la catedra de economie politică a I.P.B. (?-1953-1954-?);
863. **ALTERESCU, Sara** (n. FAINBOIM) – fostă spioană în favoarea U.R.S.S. în perioada interbelică, deținută împreună cu Ana Pauker, după război membru P.C.R./P.M.R. şi în anii ’50 şefă de lucrări (cumul) la catedra de marxism-leninism, Facultatea de Electrotehnică a Institutului Politehnic Bucureşti (v. I.P.B.; Levy 2002: 51, 59, 203, 223, ş.a.; dosarul de la C.C.P. nr. 380/1062 din 9.IV.1947);
864. **AUSCHI, Arthur** – şef de lucrări la cabinetul de marxism-leninism al Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1951);
865. **AVRAM, L.** (n. Leibu) – cadru didactic la Facultatea de Ştiințe Juridico-Administrative din Bucureşti, menționat în memoriile lui Aurel Sergiu Marinescu (2010);

866. **BĂLĂNESCU, N. Ion** (n. ROSENZWEIG) – după război profesor la Universitatea Bucureşti (C.I. Parhon) şi publicist la *Contemporanul*; emigrat în Israel în 1969, ulterior în Marea Britanie, împreună cu fiul său, violonistul Alexander Bălănescu (v. Corlăţan 2007, Totok 2006:16 şi pagina Wikipedia despre fiu);

867. **BENARI, Lenormanda** (probabil una şi aceeaşi persoană cu Alice Benari[202]) – după război membru în conducerea Uniunii Patrioţilor şi activistă P.C.R./P.M.R., ulterior funcţionar superior în Ministerul Învăţământului Public şi profesor universitar în anii '50;

868. **BENDITER, Ichil** – fost ilegalist, internat în lagărul de muncă de la Vapniarca, profesor de marxism-leninism la Facultatea de Filosofie a Universităţii Iaşi (actuala U.A.I.C. Iaşi) (1948-1949), apoi profesor (inclusiv decan) la Facultatea de Ştiinţe Juridice (ulterior de Drept) (1955-1982); emigrat în 1983 în Israel, autor, sub nume ebraizat Yehiel Benditer, al cărţii *Vapniarca*, memorială a deportării din timpul războiului;

869. **BENDITER, Janeta** (n. ORNSTEIN) – soţia lui Ichil Benditer, fost[deportat[ ]n Transnistria, profesoară la catedra de marxism-leninism a Facultăţii de Ştiinţe Juridice a Universităţii Iaşi (actuala U.A.I.C. Iaşi) (1948-1951), apoi obţinând titlul docotoral la şcoala de partid de la Bucureşti, ulterior profesor de istorie la Facultatea de Istorie-Geografie a Universităţii Iaşi (1954-1979);

870. **BENJAMIN, Lya** (n. 16.V.1931, Târnăveni) (fiica lui Alexandru; căs. cu Harry KULLER) – cunoscută publicului doar ca figură venerabilă a comunităţii evreieşti din România după 1990 (implicată în proiecte comunitare precum C.S.I.E.R., editura Hasefer, "comisia" Wiesel", etc.), partea din viaţă de dinainte de 1989 cvasideplin obscurată: absolventă a facultăţii de istorie a Universităţii de Stat a Uralului "A.M. Gorky" din Sverdlovsk (în prezent Ekaterinburg) în anii '50, ulterior istoric marxist la, *inter alia*, "Academia 'Ştefan Gheorghiu'", (co-)autoare a unor lucrări precum "Biblioteci muncitoreşti în perioada interbelică" (în *Revista bibliotecilor*, 1971) sau *Imagini ale unui trecut glorios. Din istoria mişcării muncitoreşti a P.C.R.* (Ed. Didactică şi Pedagogică, 1974), decorată chiar în 1964 cu Ordinul Muncii" cls. III-a.

871. **(?) BERCEANU, Vera** (n. 1925) – soţia inginerului specialist în aeronautică Lucian Berceanu şi mama lui Radu Berceanu – asistentă la cabinetul/catedra de bazele marxism-leninismului, Facultatea de Electrotehnică a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1954), ulterior cu câteva traduceri la diverse edituri;

872. **BERCU, Iosif -** ziarist comunist după război, cu atribuţii şi în domeniul cenzurii presei, membru în conducerea redacţiei bisăptămânalului *Unirea* (Rosen 1990: 66; Solomovici 2003: 379);

873. **BEREANU, Bernard** – oficial simplu profesor universitar de matematică, dar prezebnt cu dosar de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R. (1947), tatăl lui Vladimir Bereanu, realizator TV la Sofia;

874. **BERMAN, Falcon** – activist de partid şi lector la Şcoala Superioară de Partid "Ştefan Gheorghiu" la jumătatea anilor '50;

875. **BIER, H**. – menţionat într-un grup de cadre didactice şi studenţi ai Şcolii Superioare de Ştiinţe Sociale "A.A. Jdanov" în 1949 de către istoricul G. Catalan (2007);

876. **BORGEANU, Constantin** (n. Isac LÖWENSOHN, fiul lui Ştrul) (1922-2006) - profesor de filosofie (conferenţiar în 1953) şi chiar prorector al Academiei "Ştefan Gheorghiu" în anii '60-'80; fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R. (103/1953); decorat în 1964 cu "Ordinul Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orînduirii sociale şi de stat" clasa a III-a;

877. **BERCOVICI, Levin** (var. Lewin Bercovich) - profesor, venit, ca atâţia alţii, din URSS în 1944, şef de cadre la Universitatea Bucureşti;

---

[202] Pentru coroborare, v. Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 151, 154, 157, 166, 477; Solomovici 2003: 55; Ioniţoiu 2006:141; Goma 2008:162.

878. **BERCOVICI, Martin** (1902-1971), inginer, director al Institutului de Studii şi Proiectări Energetice (1949-1952), director general în cadrul Ministerului Energiei Electrice (1952-1957) şi respectiv director al Institutului de Studii şi Proiectări Energetice în anii ‘50; decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
879. **BOLDAN, Emil** (n. BERNSTEIN) (15.I.1909, Focşani – 1997) – preşedintele Casei de Credit a profesorilor, scriitorilor şi artiştilor evrei din România (1945-1948), redactor-şef al revistei *Gazeta Învățământului* (1948-1953), decanul Facultății de Filologie a Universității Bucureşti (1953-1954), rectorul Institutului de Limbi Străine din Bucureşti (1954-1955), secretar general al Societății de Ştiințe Istorice şi Filologice (1960-1968)[203];
880. **BRILL, Janeta** (soția lui Şuli Brill) - fostă ilegalistă, cercetător la Institutul de Studii Istorice şi Social-Politice de pe lângă C.C. al P.M.R./P.C.R., profesor de istoria mişcării muncitoreşti la “Academia Ştefan Gheorghiu” şi autoare de studii social-politice apărute la Ed. Politică în anii ’50-’70 (pensionată cu grad de conferențiar); emigrată în anii ’80 în Israel; intervievată de Robert Levy în 1991;
881. **CAMPUS, Eliza** (n. EŞCHENAZI) (1908-2004) – conferențiar la facultatea de Istorie a Universității Bucureşti după război, din anii ’50 cercetător la Institutul de istorie “Nicolae Iorga” al Academiei R.P.R.;
882. **CÂMPEANU, Pavel** (n. Benjamin KATZ) (29.II.1920 – 18.XI.2003; Bucureşti) – fost ilegalist, activist al secției Relații Externe C.C. al P.M.R. şi conferențiar la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1955), doctor în ştiințe sociale (titlul obținut la “A.A. Jdanov”), coordonator al teatrului radiofonic (1960-1967), apoi şef al Oficiului de studii şi sondaje al Radioteleviziunii (1967-1980), conturându-şi în anii ‘80 o reputație de critic al regimului, profesor de jurnalism şi ştiințe politice; după Revoluție publicist (în special memorialistică) şi membru fondator al G.D.S.;
883. **CÂMPINA, Barbu** (n. FRIEDMAN) (1923-?) – absolvent al “Colegiului pentru studenții evrei” din Bucureşti, apoi istoric marxist, în 1946 membru fondator A.R.L.U.S. (subsecția Învățământ Superior), şef de secție (1952-1955) şi director adjunct (1956-1959) la Institutul de Istorie al Academiei Române şi redactor responsabil al revistei *Studii şi materiale de istorie medie*;
884. **COTER, Carol –** asistent la catedra de marxism-leninism a I.P.B. (1950-?)
885. **CUŞNIR MIHAILOVICI, Clara-Claudia** (15.V.1903 - ?) – membru P.C.d.R. din 1923, originară din Basarabia, decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a şi în 1953 cu Ordinul Muncii cls. I; director (1951-1953) şi apoi director adjunct (1953-1955) pentru muncă ştiințifică la Institutul de Studii Istorice şi Social-Politice al C.C. al P.C.R., ulterior director al Muzeului de Istorie al Partidului până la pensionare în 1965; decorată în 1979 cu ordinul “Steaua R.S.R.” cls. I-a (Decret nr. 38/27.I.1979);
886. **DAVID, Ludovic** – activist de partid, conferențiar la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti în prima jumătate a anilor ’50;
887. **DEUTSCH, Robert** (n. 1934) – fiul activistei Olga Deutsch de la secția Relații Externe a C.C. al PCR (’50), reprezentant al valului de istorici marxişti din deceniile consecutive războiului, student la Moscova (coleg cu Ion Iliescu), unde absolvă în 1957 Universitatea Lomonosov (1957), cercetător la Institutul de Studii Istorice şi Social-Politice de pe lângă C.C. al P.C.R., consilier la Ministerul Învățământului în anii ’60 (consilierul lui Mircea Malița), după 1967 redactor la *Magazin Istoric* şi profesor la Universitatea din Craiova, în 1972 rămas în RFG unde fusese trimis ca bursier, după 1989 implicat în celebrul scandal “Megapower”;
888. **DUNĂREANU, Isabela** – activistă de partid, cadru didactic la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti în anii ’50; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1952);

[203] Pentru modul în care superviza conformarea la “canonul literar proletcultist”, v. Simuț 2008: 13

889. **EŞANU, Leon** (30.VI.1935 - 21.XII.2009; Iaşi), istoric cercetător la Institutul de Studii Istorice şi Social Politice (sub tutela C.C. al P.M.R./P.C.R.) (1956-1990), soțul jurnalistei Martha Eşanu (n. Faibiş);
890. **FEUERŞTEIN, Iosif** – lector la catedra de bazele marxism-leninismului, Facultatea de Electrotehnică a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1954);
891. **FLOREA, Z.** (n. Zanel FRÜHMAN) - cadru didactic la Facultatea de Ştiințe Juridico-Administrative din Bucureşti, menționat în memoriile lui Aurel Sergiu Marinescu (2010);
892. **GLASER, Edwin** (fiul lui Karol) – jurist (drept internațional), în anii '50-'60 redactor la revista *Studii şi Cercetări Juridice* şi cadru didactic la Facultatea de Drept până în anii '80, cu fişă de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (29/1957); decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
893. **GOLDBERGER, Max** – asistent la catedra de economie politică a I.P.B. condusă de Valter Roman (1950-?);
894. **GORUN, Jeana** (n. Ida GOLDENBERG) (1914-V.2007 Bucureşti) - cadru didactic la Facultatea de Ştiințe Juridico-Administrative din Bucureşti, menționată în memoriile lui Aurel Sergiu Marinescu (2010);
895. **GRAUR, Alexandru** (n. Alter BRAUER-ROSENFELD[204]) (9.VII.1900-1988) – membru fondator al A.R.L.U.S. în 1944 (şi totodată secretarul subsecției istorie-filologie), şeful secției culturale (1947-1949) şi apoi director general adjunct în cadrul Comitetului pentru Radioficare şi Radiodifuziune (adjunctul lui Matei Socor) (1949-1952), profesor la Universitatea Bucureşti (1946-1970), decan al Facultății de Filologie (1954-1956), şeful catedrei de filologie clasică a Facultății de Filosofie şi Litere (1952-1964), apoi al catedrei de Lingvistică Generală (1964-1970), director al Editurii Academice (1955-1974, apoi pensionat); cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (din 1955); tatăl jurnalistului sportiv Dumitru Graur, respectiv soțul Neagăi Graur (soția lui Bujor Sion);
896. **GROSU, Mitu** (n. M. GROSMAN) – de profesie tehnician dentar, impus în 1949 la catedra de istoria literaturii române a Facultății de Filologie (în echipa lui Ion Vitner, care îi înlocuieşte pe toți colaboratorii lui George Călinescu), avansează până la gradul de lector în 1956, când este transferat ca director în cadrul E.S.P.L.A.; emigrat în Israel în anii '70, încă în viață, la Ierusalim, eseist;
897. **GROSU, Petre** (n. Salman GRÜMBERG, 18.II.1900+1.III.1980) - ilegalist, apoi activist al secției de Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., din 1953 director adjunct la Institutul de Studii Istorice şi Social-Politice al C.C. al P.C.R, responsabil pentru problemele muzeului "Lenin-Stalin" şi lector nesalarizat al C.C. al P.M.R (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 422, 427, v. şi fd. I.S.I.S.P., inventar 1889-1956, nr. inv. 3231);
898. **GRÜN, Ana** – asistentă la catedra de marxism-leninism a I.P.B. (1953-?);
899. **GRÜNBERG, Ludwig** (12.XI.1933 Buzău – 8.I.1995 Bucureşti) – profesor, timp de câteva decenii, de marxism, ulterior filosofie, la A.S.E. Bucureşti[205] (I.I.C.C.M.E.R. 2011);
900. **GRÜNWALD GRANCEA, Petre** – asistent la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1953);
901. **HAIMOVICI, D. Mendel** (1906-1973) - în viața publică profesor universitar de matematică la Iaşi şi membru titular al Academiei Române; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1955); decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. III-a;

[204] Fratele său, Constantin Graur, n. Abraham Brauer Rosenfeld (1880-1940), a fost membru fondator al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România în 1919, iar între 1930 şi 1936 director de redacție la ziarele *Adevărul* şi *Dimineața* (avându-l ca director administrativ pe Emil Pauker), ambele deținute de bancherul evreu Aristide Blank prin intermediul Societății de Editură "Cultura Națională".

[205] V. şi http://www.romanian-philosophy.ro/ro/index.php?title=Ludwig_Gr%C3%BCnberg.

902. **HAUPT, Gheorghe-Mathe** – membru al echipei de istorici din subordinea lui M. Roller, responsabil cu începuturile mişcării muncitoreşti-socialiste; fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (dosarele 30/1947 şi 137/1955), emigrat în Israel în 1958;
903. **HERŞCOVICI, Bradu** – în Ministerul Învățământului şi/sau în învățământul superior în anii '50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 477);
904. **HESCHER, Sorana** – asistentă la catedra de economie politică a I.P.B.(1950-1954-?, posibilă schimbare de nume consecutivă căsătoriei);
905. **HUTIRA, Ervin** (fiul lui Eugen) – jurist (drept comercial), redactor la *Lupta de Clasă* în anii '60, prorector al Academiei Ştefan Gheorghiu în anii '70, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1954); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
906. **IOANID, Virgil** (1927-2002) – membru U.T.C. din 1942 şi P.C.R. din 1945; în 1948 secretar al C.C. al Uniunii Naționale a Studenților din România; în 1951 şef adjunct al Secției Învățământ Superior a C.C. al U.T.M.; şef de lucrări la catedra de marxism-leninism (ulterior socialism ştiințific) a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1957); redactor-şef la revista *Ştiință şi Tehnică* în anii '50-'60; funcționar superior la Ministerul Învățământului şi Culturii (1957-1962); ulterior cadru didactic la Institutul de Construcții Bucureşti; după decembrie 1989 secretar de stat la Ministerul Protecției Mediului în guvernul Petre Roman; ulterior şef al unui departament de studii sociale al administrației prezidențiale în primul mandat prezidențial al lui Ion Iliescu, iar între 2001 şi 2002 preşedinte al Fondului Român de Dezvoltare Socială (numit tot de către Iliescu); tatăl lui Radu Ioanid[206], muzeolog la Muzeul Holocaustului din Washington D.C. (1990-2000) şi autor al multiple lucrări despre Holocaust;
907. **IONIȚĂ, Cecilia** (n. WOLFSOHN) – soția fostului general Ion Ioniță (1924-1987), ministru al forțelor armate şi vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri; ilegalistă la Iaşi, arestată în 1940, după august 1944 activist în cadrul județenei de partid Ilfov, apoi istoric la Institutul "Nicolae Iorga" timp de peste două decenii;
908. **(?) IORDAN, Iorgu** (după unele surse, părinți creştinați) – lingvist, ambasadorul României la Moscova (1946-1949) şi membru al Academiei R.P.R. (din 1948);
909. **IOSIFESCU, Silvian** (n. Samson JOSIFOVICI, în actul de identitate schimbat Sylvain Iosifescu) (21.I.1917 - mai 2006, Cimitirul Sefard Bucureşti) – fost ilegalist, după război critic literar, redaxctor E.S.P.L.A şi profesor la Facultatea de Litere (ulterior Filologie) a Universității Bucureşti (inițial conferențiar la catedra de istoria literaturii române, apoi profesor şi şeful catedrei de Teoria Literaturii) în anii '50, cel care i-a cenzurat pe Eminescu, Alecsandri, Cârlova şi Vlahuță de toate pasajele care nu concordau cu doctrina comunistă;
910. **LĂZĂREANU, Barbu** (n. Baruch LAZAROVICI, după alte surse Bernard Leizerovici[207]; zis Bubi) (5.X.1881-19.I.1957) - istoric literar şi publicist, în perioada interbelică şi a războiului redactor la principalele periodice comuniste (*România Muncitoare*, *Socialismul*) sau de orientare nedisimulat stângistă (*Adevărul* şi *Dimineața*), salvat de la internarea într-un lagăr de muncă (în calitate de comunist) de către regina-mamă Elena, după război co-fondator (alături de I.C. Frimu) şi prim rector al Universității P.C.R. (viitoarea "Academie") "Ştefan Gheorghiu" (1946-), membru în prezidiul Academiei RPR odată cu reorganizarea din 1948 a acestei instituții;
911. **Leb, E.** - menționat într-un grup de cadre didactice şi studenți ai Şcolii Superioare de Ştiințe Sociale "A.A. Jdanov" în 1949 de către istoricul G. Catalan (2007);
912. **LIVADĂ, Marcela** (fiica lui Beni şi Estera) – membru P.M.R. Bucureşti, absolventă I.S.E.P., în septembrie 1949 menționată într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți

[206] V. http://www.newspad.ro/Elena-Ceausescu-la-proba-metroului-Sic-ca-nu-merge,315485.html.
[207] V. de ex. dosarul său depus în 1943 şi inventariată la Casa de Retrageri şi Pensiuni a Ziariştilor, sau: http://www.jewish-romania.ro/media/personalitati-9-6.pdf ;

şi aspiranţi (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200), ulterior profesoară de economie, timp de decenii, la A.S.E. Bucureşti;

913. **LIVEANU, Vasile** (n. OLIVENBAUM) – originar din Iaşi, istoric marxist, angajat la Institutul de Istorie al P.M.R., ulterior la Institutul de Istorie "Nicolae Iorga";

914. **LUPU, Z. Nathan** (1921-1983, Bucureşti) – istoric, din grupul de istorici marxişti impuşi după război la Facultatea de Istorie a Universității Bucureşti, pensionat în anii '70 cu grad de conferențiar;

915. **MANHEIM, Gheorghe** (n. 9.IX.1924, Poeni, Cluj) (fiul lui Anton şi Malvina) – şef de lucrări la catedra de marxism-leninism la începutul anilor '50, ulterior funcționar la Întrepreinderea "Romîno-Export", în 1959 exclus din partid, arestat, condamnat pentru subminarea economiei naționale (în 1965 încă la penitenciarul Jilava);

916. **MANU, Cornel** (n. Herman KATZ) – lector la catedra de marxism-leninism a Facultății de Electrotehnică a Institutului Politehnic Bucureşti în anii '50, cu fişă de cadre la secțiile Organizatorică şi Propagandă-Agitație ale C.C. al P.C.R. (1954);

917. **MEZINCESCU, Florica** (soția lui Eduard Mezincescu, apoi a lui Matei Socor) (d. 1999) – ilegalistă, de profesie chimist; după război deputat supleant al M.A.N. (1946-1948) şi poi cu drepturi depline (1948-1957, de Mehedinți, respectiv Timişoara), secretar U.F.D.R. (1948), şefa Frontului Democrat Universitar, ministru adjunct al Învățământului Public (1949-1951), vicepreşedinte al Comitetului pentru Învățământ Superior (1951-1953), vicepreşedinte al Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii (1952), ministru adjunct al Învățământului (din 1955-1957), directoare adjunctă la Editura Politică (1957-1963), în anii '60 redactor-şef al Editurii Politice; fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R. (1951, 1955);

918. **MINEI, Nicolae** (n. Marbert SLÜCHLIEH (?), cf. fişei de cadre, cu varianta Aurel GLÜCKNER cf. jewish.ro) (1922-2000) – istoric-activist la I.S.I.S.P. şi redactor şef al revistei *Magazin Istoric* (1969 – anii '80) cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (întocmită 1956);

919. **MORGENSTERN, Ernest** (zis Titi) - cadru didactic la Facultatea de Ştiințe Juridico-Administrative din Bucureşti, menționat în memoriile lui Aurel Sergiu Marinescu (2010);

920. **MUNTEANU, Nora Zizi** – redactor la *Viața Românească* în anii '50, co-autoare a studiului *Imagini ale unui trecut glorios. Din istoria mişcării muncitoreşti a PCR* (1974) şi a unor articole de istorie marxistă în revista *Magazin istoric,* decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; ulterior emigrată în Irael; cf. unor surse, aflată lângă Nicolae Labiş la momentul accidentului fatal al acestuia;

921. **MUŞAT, Saşa** (n. Abraşa-Saşa GLANZSTEIN, fiul lui Iosif şi Florica) (26.VIII.1928-18.II.1960) - membru P.C.R./P.M.R., văr primar cu Florica, soția lui Bodnăraş, activist al comitetului orăşenesc Bucureşti al partidului, asistent la Facultatea de Istorie a Universității Bucureşti (la momentul arestării), membru al grupului de evrei care au jefuit o maşină a Băncii de Stat a R.P.R. la 28 iulie 1959, condamnat şi executat în 1960 (Solomovici 2005 şi 2001II: 111, Goma 2005: 4, Tismăneanu 2003: 92, n. 11);

922. **NATANSOHN, Iosif –** fost ilegalist, arestat în anii '30 (Solomovici 2001 I: 194-5), după război profesor de marxism-leninism, respectiv materialism didactic la Facultatea de (Istorie şi) Filosofie a Universității din Iaşi[208];

923. **NEMENS, Beatrice** - asistentă la catedra de marxism-leninism al Institutului Politehnic Bucureşti (1953-1955?);

924. **NEUMAN, Charlotte** – asistentă la cabinetul de marxism-leninism al Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1951);

925. **ONESCU, Marcu** (n. ORNSTEIN) – în timpul războiului (1941-1944) unul din conducătorii Colegiului pentru studenții evrei din Bucureşti (informal, liceul se numea chiar "Colegiul

---

[208] V. Fişa sa personală pe saitul Universității la adresa http://iec.psih.uaic.ro/anuare/aratafisatest.php?letter=N&id=7547.

Onescu”), la sfârşitul anilor ’40 adjunct al lui Mihai Roller la secția Istorie a C.C. al P.M.R, iar între 1948 şi 1960 profesor la Facultatea de Ştiințe Juridice din Bucureşti;

926. **ÖSTREICHER, Clara** - asistentă la catedra de marxism-leninism al Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1955, apoi transferată la "altă unitate socialistă" cf. broşurii istorice a Institutului);

927. **PAUKER, Vlad** (n. 1926), fiul Anei Pauker – decorat în 1949 cu ordinul Apărarea Patriei cls. III-a; începând cu 1950 cadru didactic (ajunsese şef de lucrări în 1958) la Facultatea de Electrotehnică a Institutului Politehnic Bucureşti, exclus din partid şi de la catedră în 1958, reabilitat împreună cu mama sa 10 ani mai târziu, emigrat într-un anonimat desăvârşit în anii ’70, ajuns în anii ’80 în SUA, unde a activat ca inventator şi cercetător;

928. **PUNI, Simion** – din anii ’50 activist al secției Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (dosar 11/1954), profesor de filosofie marxistă, respectiv autor de cărți şi articole în materie în anii ’60-’70[209];

929. **RACHMUTH, "Ion"** (n. Israel Rachmuth, fiul lui Leiser) (9.I.1911, Bazane, Suceava – 30.IX.1990, Bucureşti) economist, traducătorul primei ediții în Limba română a *Capitalului* (lui Marx), membru corespondent al Academiei Române (1955), profesor la Academia Ştefan Gheorghiu, apoi director prim-adjunct la Institutul de Cercetări Economice; incinerat la crematoriul "Cenuşa"; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1954, 1955); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;

930. **RADIAN, Mircea** – activist de partid şi lector la Şcoala Superioară de Ştiințe Sociale "A.A. Jdanov" în anii ’50;

931. **RADIAN, Sanda** (n. Rica BRALOWER[210]) – filolog, critic şi istoric literar, în anii ’50 lector la catedra de istoria literaturii române a Facultății de Filologie din Bucureşti şi autor ocazional la revista *Teatrul*, în anii ’60-’70 redactor la editurile Tineretului şi Albatros;

932. **RAUSSER, Vasile Luş** (6.VI.1924 – 16.IX.1989; Bucureşti) – în anii ’50-’70 profesor de economie marxistă la A.S.E. şi redactor-şef al revistei *Probleme economice*;

933. **ROLLER, Mihail**[211] (1908-1958) – ilegalist necunoscut înainte de întoarcerea sa în România din Uniunea Sovietică, unde se refugiase în anii ‘40, după război vicepreşedinte al Academiei Române devenite în 1948 Academia R.P.R., adjunct al lui Leonte Răutu la secția Propagandă şi Agitație a C.C., director în cadrul Institutului de Studii Româno-Sovietice (1948-1955), şeful secției de ştiință a C.C. al P.C.R./P.M.R., director-adjunct al Intitutului de Studii Istorice şi Social-Politice (1955-1958), deputat M.A.N. (1948-1957), coordonatorul infamului "Manual unic de istorie R.P.R.", o istorie grosolan falsificată a românilor în 1948, repudiată oficial după doar câțiva ani; a murit, în circumstanțe incomplet accidentate (unele voci susțin teoria sinuciderii, altele pe cea a unui atac cerebral); incinerat la crematoriul "Cenuşa"; decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;

934. **ROSEN** (ROZEN), **Avram** (fiul lui Mendel) – cercetător la Institutul de Istorie şi Arheologie "A.D. Xenopol", decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

---

[209] V. de exemplu, *Unitatea socialistă a poporului român* (Ed. Academiei R.S.R., 1968), *Bazele materiale şi spirituale ale unității socialiste a națiunii române* (Ed. Politică, 1969), "Aspecte ale procesului de omogenizare a societății noastre socialiste" (*Revista de filosofie* nr. 7/1970, pp. 753-63), *Forțele motrice ale dezvoltării noastre* (Ed. Politică, 1974), sau "Schimbări esențiale în structura de clasă a societății noastre în ultimele trei decenii" (*Revista de filosofie marxistă* nr. 3/1974, pp. 405-19).

[210] P. Anghel (2010) avansează varianta „Rica Bralower”, iar Şt. Cazimir (2005) „Rica Bralover”. În sfârşit, jurnalistul evreu Boris Marian Mehr indică drept nume nativ „Rita Branover” (2006*b*: 14)

[211] Fiul rabinului din Buhuşi (cf. memoriilor lui Moses Rosen, 1990: 93) şi totodată cel "datorită" căruia cuvântul "rom*â*n" a devenit peste noapte "rom*î*n"

935. **ROSENZWEIG, D.** (Didi) - istoric, specializat în Revoluția Franceză şi perioda napoleonică, parte a grupului de istorici marxişti impuşi după război la Facultatea de Istorie a Universității Bucureşti; emigrat în Israel împreună cu soția sa, Elise;
936. **SABĂU, Oliver** – conferențiar la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1953), apoi şeful Dircției Propagandă din Ministerul Agriculturii, cu fişă de cadre la secțiile Relații Externe (1954), respectiv Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1955);
937. **SALZBERGER, Ocar** – şef de lucrări la catedra de economie politică a I.P.B. (1950-?);
938. **SĂVULESCU, Alice** (n. ARONEANU) (1905, Oltenița - 1970) – directoare adjunctă şi apoi directoare a Institului de Biologie Bucureşti, soția fitopatologului Traian Săvulescu; decorată cu "Ordinul Muncii" cls. III-a în 1951; fişă de cadre la secțiile Propagandă-Agitație (1955), respectiv Relații Externe ale CC al PCR;
939. **SCHECHTER, Felix** – profesor la catedra de economie politică a I.P.B. (1953-?)
940. **SCHWEFELBERG, W. Anatol** – cadru didactic la Institutul Politehnic Bucureşti în anii '50, ulterior director în cadrul Ministerului Energiei Electrice ('50-'70), cu dosar la secția Economică a C.C. al P.M.R. (întocmit 1955); decorat în 1972 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. II-a;
941. **SILVESTRU, Alice** – soția lui Valentin Silvestru; asistentă la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti la începutul anilor '50;
942. **STANCIU, Ilie** (n. Ilie ŞAPIRA) – din 1948 instructor al sectorului Învățământ Public din cadrul secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R., în anii '50 conferențiar la catedra de istoria literaturii române (condusă de Ion Vitner) a Facultății de Filologie Bucureşti;
943. **ŞERBĂNESCU, Ion** (uneori ortografiat Ioan) (n. Iosif BERCU, zis "Şeri") (29.X.1923 – mai 2010, Bucureşti) – profesor de marxism-leninism, ulterior de socialism ştiințific la Institutul Politehnic Bucureşti (1956-1978), după 1989 colaborator al C.S.I.E.R şi autor al unor studii pe tema everilor din România şi a Holocaustului;
944. **ŞTEFANIU, Alfred** – şef de lucrări / lector (cumul) la catedra de economie politică a I.P.B. începând cu 1950;
945. **ŞTIRBU, Solomon** – fost comerciant de produse agricole, după 1946 profesor şi şeful catedrei de istorie la Institutul de Ştiințe Sociale "A.A. Jdanov" în anii '50; se remarcă printr-un studiu care susține "uneltirile agentilor burgheziei engleze impotriva rascoalei conduse de Tudor Vladimirescu";
946. **ŞUGAR-Kovacs, Elisabeta** – activist de partid şi lector la Şcoala Superioară de Ştiințe Sociale "A.A. Jdanov" în anii '50 (Opriş 2004, corob. cu Catalan 2007);
947. **THALER, Iacob** (n. 1909, Rădăuți) – fost ilegalist (pe lista Siguranței în 1941), asistent la catedra de marxism-leninism a Institutului Politehnic Bucureşti (1950-1953); decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a; incinerat la crematoriul "Cenuşa";
948. **TERTULIAN, Nicolae** (n. Nathan VEINSTEIN) (n. 12.III.1929, Iaşi) – eseist şi critic literar; cf. C.P.A.D.C.R. (care, precum în mai toate cazurile, nu-i menționează nici lui numele real), unul din "intelectualii desemnați de partid să supravegheze 'frontul ideologic'" (p. 75), cel care îl ataca drept "reacționar" pe profesorul Vianu în chiar timpul cursului (Vianu avea să fie eliminat de la catedra de Estetică a Facultății de Litere în 1947, fiind reintegrat în mediul universitar în 1955, iar Tertulian avea să predea la aceeaşi catedră); stabilit din 1982 în Franța, via Israel;
949. **TRUTZER, Tiberius** (27.VIII.1921-18.IX.2009) – în anii '50 profesor la Facultatea de Pedagogie a Universității Bucureşti, din anii '60 şef de secție la Institutul de Ştiințe Pedagogice al Ministerului Învățământului; soția sa, Paraschiva (n. Rosner) fusese ziaristă în Cluj până în 1949, ulterior transferată la Bucureşti;
950. **USCHERSOHN, Heinrich** (în actul de identitate de fapt Hainerich, zis si "Henri" şi respectiv "Puiu", fiul lui Isidor) (6.II.1912, Buzău – 27.II.2009, Bucureşti, Cimitirul Evreiesc Giurgiului) – imediat după război profesor de marxism, apoi materialism didactic, mai întâi la Facultatea de Filosofie a Universității Bucureşti / "C.I. Parhon" până în 1966, apoi la Institutul Politehnic

București, până la pensionare (1975); soția sa, Sabina (n. Calman, 17.VI.1912, Craiova) (zisă şi Suzana”) a decedat la Bucureşti, la 14.XII.2006;

951. **VAIMBERG, Solomon** (20.X.1930, Galați - 5.X.2000, București) – din anii ’50 până în anii ’90 profesor de limba rusă la catedra/facultatea de profil a Universității București (actuala Catedră de Filologie Rusă); tatăl Liviei, soția actualului şef-rabin Shlomo Sorin Rosen;

952. **VEINER, Pascu** – activist de partid, implicat în denunțarea şi recunoaşterea manifestanților anti-comunişti din 8 noiembrie 1945, apoi şef de lucrări la catedra de economie politică a I.P.B. (1950-1953), ulterior angajat al Institutului de Cercetări Economice al Academiei R.P.R./R.S.R, coautor, alături de Ion Iliescu şi Petre Rotaru, al volumului *Eficiența economică a investițiilor şi a tehnicii noi* din 1972;

953. **WALD, Henri** (31.X.1920 – 10.VII.2002) - ilegalist, redactor la *Tribuna Poporului* (1944), licențiat în Filosofie la Universitatea Bucureşti cu dizertația “Mentalitatea mic burgheză”, profesor de gândire politică marxistă la Universitatea Bucureşti (1948-1962), redactor şef la *Analele Româno-Sovietice* (1948-1952), şeful secției de economie la *Tânărul Leninist* (1952-1954), şeful catedrei de logică Institutului de Filosofie al Academiei (1954-1972), înmormântat la cimitirul evreiesc “Filantropia” din Bucureşti;

954. **WALD, B. Lucia** (n. 1.X.1923, Iaşi) – lingvistă[212], cadru didactic la Universitatea Bucureşti, decorată în 1964 cu Medalia Muncii;

955. **WEIGEL, Egon** (uneori ortografiat eronat şi ca Weigl) (n. 8.IV.1901, Hamburg) - neurolog, refugiat în 1933 în România din Germania, cabinetul său fiind una din casele conspirative ale comuniştilor; după război, instalat profesor, coordona direct operațiunea de epurare a studenților anticomunişti din Universitatea Bucureşti; sora sa, Helena, fusese soția scriitorului Bertold Brecht; soția, Lili, profesoară de pian, fusese “tehnica” lui Ştefan Foriş în timpul războiului; a avut doi copii, Sanda şi Vladimir; emigrat/repatriat împreună cu familia în Berlinul de Est în 1961;

956. **ZAHARESCU, Bibi** – soția lui Barbu [*v. supra*] (Solomovici 2001II: 22);

957. **ZAHARESCU, Vladimir** (fiul lui Barbu Zaharescu) – istoric la I.S.P.S.P. (de pe lângă C.C. al P.C.R.), publicist la Editurile Politică şi respectiv Militară în anii ’60-’70, ulterior emigrat în Israel, în prezent *research fellow* la Universitatea Ebraică din Ierusalim;

Similar celorlalte inventarieri, nici cea de mai sus nu îşi propune, fireşte, un caracter exhaustiv. Scopul ei rămâne unul pur orientativ pentru suprareprezentarea majoră a evreilor în domeniul educațional al României de după război, în special în sectorul ştiințelor social-umaniste, considerat vector-cheie de acțiune în modificarea mentalităților colective prin îndoctrinare asiduă, într-un efect concertat cu cel al propagandei din palierele mediatic şi social-cultural. Trei cazuri, altele decât notoriile instituții “Ştefan Gheorghiu şi A.A. Jdanov”, a căror mențiune pare superfluă, se conturează ca reprezentative din această perspectivă, constituindu-se în posibile puncte de pornire ale unor studii de caz:

- ✓ <u>catedra de istorie a literaturii române din cadrul Facultății de Filologie</u> (fostă Litere) a Universității Bucureşti: în 1949, după eliminarea profesorului George Călinescu, noua echipă didactică impusă de comunişti conținea, **dintr-un total de 14 cadre didactice, cel puțin 9 (adică 64%) erau evrei** - I. Vitner (şeful catedrei), Ov. S. Crohmălniceanu, Paul Cornea, S. Iosifescu, Vera Călin, Savin

[212] Între materialele ei publicate în revista *Cum vorbim*, articolul “Să învățăm de la Lenin” postulează: “Să studiem si să ne însuşim marxism-leninismul, materialismul dialectic şi istoric […] Să studiem principalele opere ale lingviştilor sovietici, în primul rând ale lui N. I. Marr şi I. I. Mescianinov […] fundamentul filozofic al lingvisticei sovietice, ca şi al celorlalte ramuri de cercetări, îl constituie conceptia marxist-leninistă. Aportul lui Lenin în acest domeniu, *ca co*ntinuator al lui Marx si Engels, e dintre cele mai importante.” [subl. n. în text] (*Cum vorbim*, an I, nr. 5, august 1949, p. 13.

Bratu, E. Boldan, Naftuli David şi Vicu Mândra[213]; la 6 ani distanță, în anul universitar 1955-1956, ponderea se păstrase aproape intactă, cu cel puțin 8 din cele 14 cadre didactice de grad superior (*i.e.* profesori, conferențiari şi lectori) evrei: prof. I. Vitner, conferențiarii Ov. S. Crohmălniceanu, Paul Cornea, S. Iosifescu, Ilie Stanciu (Ilie Şapira), respectiv lectorii Mitu Grosu (Grossman), Vicu Mândra (Mendelovici) şi Sanda Radian (Bralover);

- ✓ la catedra de marxism-leninism din cadrul Institututului Politehnic Bucureşti (institut în cadrul căruia examenul de admitere consta în acei ani din trei probe – limba rusă; marxism-leninism; proba de specialitate), în anii 1950-1955, **peste 85% din cadrele didactice erau evrei**: profesorul Paul Luchian (şeful catedrei între 1953 şi 1954), conferențiarii Alexandra Sidorovici-Brucan (şefă adjunctă a catedrei), fostul croitor Bercu Feldman, Pavel Câmpeanu (B. Katz), Paul Cornea, Ludovic David, Oliver Sabău şi Ion Şerbănescu (Iosif Bercu), lectorii / şefii de lucrări Sara Alterescu, Arthur Auschi, Iosif Feuerstein, Virgil Ionid, Cornel Manu (Katz) şi Gh. Manheim, asistenții Septimiu Ijacu, Vera Berceanu, Carol Coter, Isabela Dunăreanu, Ana Grün, Petre Grancea (Grünwald), Beeatrice Nemens, Charlotte Neuman, Clara Östreicher, Alice Silvestru, Iacob Thaler, etc.;
- ✓ la simpla lectură a principalelor nume implicate în materie şi a tezelor susținute de acestea, ansamblul multiplelor instituții de educație şi cercetare istorică[214] (cu istoria componentă crucială în definirea şi modelarea identității colective a unei națiuni) risca să fie considerat din greşeală ca aparținând altei țări decât România; scrierea istoriei în acei ani, în fapt rescrierea şi mutilarea ei în cheie marxist-leninistă, devenise monopolul unor persoane şi personaje precum Barbu Zaharescu (Zuckerman, director I.S.I.S.P. 1954-1955), N. Goldberger (director I.S.I.S.P. 1958-1970), Mihai Roller (cu al său Manual de Istorie pe cât de fantasmagoric în falsificări, pe atât de perfid în tentativele sale de manipulare), Ivan Rab, I. Rachmuth, S. Muşat (Glanzstein), M. Oişteanu (Oigenstein), Clara Cuşnir-Mihailovici, Gh. Haupt, A. Rosen, M. Constantinescu (Kohn), Leon Eşanu, N. Minei (Sluechlich), Solomon Ştirbu, D. Rosenzweig, Zizi Munteanu, Nathan Z. Lupu, Janeta Brill, B. Câmpina (Friedman), E. Stănescu (A. Fischel), Vlad Zaharescu (Zuckerman), Lya Benjamin, I. Felea (Feller), E. Campus, etc.

Spicuind aleator printr-o multitudine de organigrame, state de plată şi diverse alte liste oficiale subsumate ca domeniu de activitate sau referință sferei educației-cercetare în "epoca Gheorghiu-Dej", concluziile generalizează cifrele menționate în cele 3 exemple sus-expuse; exemplu posibil al diferențierii etnice a înclinației spre a studia în U.R.S.S., într-un referat al Ministerului Învățământ din septembrie 1949, cuprinzând datele unor studenşi şi aspiranți (i.e. doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S., din cele 27 persoane înscrise, cel puțin 13 (adică aproape jumătate) erau evrei (pentru detalii, v. Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009:199-201), iar exemplele, şa cum menționam, pot fi extinse asupra întregului sector educație-cercetare în primele două decenii de comunism.

În acelaşi sens, în 1953 de pildă, aşadar la un an după valul de epurări pe care unii autori evrei se încăpățânează să-l eticheteze ca antisemit[215] şi respectiv la un moment la care minoritatea

---

[213] Alături de – probabil – românii D. Nanu, Zoe Dumitrescu (-Buşulenga), Paul Georgescu, G.C. Nicolescu şi respectiv Viorica Huber (căs. Cu Adrian Rogoz, n. Sommer), redactorul-şef al suplimentului „Colecție de poveşti ştiințifico-fantastice" între 1955 şi 1974).

[214] I.S.I.S.P, Institutul de Istorie al Academiei R.P.R., facultățile de istorie ale universităților din țară, Institutul de Studii Sud-Est Europene, Institutul de Istorie Militară, etc.

[215] Ignorând natura pur pragmatică a conflictului pentru putere şi influență în partid între tabăra "lagăriştilor" şi cea a "moscoviților" (în etichetele lui Stelian Tănase), cu cea din urmă cuprinzând între figurile cele mai sonore şi un numpr mare, într-adevăr, de evrei. *A contrario* însă, în cealaltă tabără, asociată lui Dej, ca mărturie a falsității tezei "epurării antisemite", secțiunile prezentului dicționar include zeci de nume de evrei de la vârful ierarhiei de stat nemarginalizați în 1952, de la Nicolae Goldberger la Gheorghe Gaston Marin, de la Mihail Roller la Israel Rachmuth, de la A. Baranga la P. Cornea sau de la M. Florescu la Ghizela Vass.

evreiască din România compunea sub 0,8% din totalul populației țării, lista lectorilor C.C. al P.M.R., întocmită la secția Propagandă şi Agitație a C.C., cuprindea 72 nume, din care cel puțin 35 (adică 48,6%), adică aproape jumătate din total (!), erau ale unor evrei: 1. Melitta Apostol (Scharf); 2. Iosif Ardeleanu (Adler); 3. Zina Brâncu (Grinberg); 4. Tatiana Bulan (Leapis); 5. Nicolae Belu (Schor); 6. Iosif Bogdan (Solomon); 7. Silviu Brucan; 8. C-tin Borgeanu (Löwensohn); 9. Ecaterina Chivu (Klein); 10. Radu Cernea (Zwieback); 11. Paul Cornea; 12. Mihai Frunză (Fruchtman); 13. Nicolae Goldberger; 14. Gh. Gaston Marin; 15. Gr. Cotovschi; 16. Petre Lupu (Pressman); 17. C. Loncear; 18. Florica Mezincescu; 19. Radu Mănescu (Mintzer); 20. Stela Moghioroş (Radoşovețkaia); 21. Ilca Melinescu (Wasserman); 22. Mihail Novicov (Neuman); 23. M. Oprişan; 24. Antoaneta Pană (Burah); 25. Mihai Roller; 26. I. Rachmuth; 27. Anghel Schor; 28. Ana Şoimu; 29. Traian Şelmaru (Terner); 30. Solomon Ştirbu; 31. Leonte Tismăneanu; 32. Emanoil Vinea (Vainstein); 33. Şt. Voicu (Rotenberg); 34. B. Zaharescu (Zukerman), 35. Petre Grosu (S. Grümberg) (v. lista completă a lectorilor nesalarizați ai C.C. din 1953 în Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 420-426).

În esență, asemenea potențiale studii de caz confirmă empiric multiple opinii aparent subiective care de-a lungul timpului au reclamat suprapo(pu)luarea sistemului educațional la vârf cu evrei, precum un raport oficial din arhiva Cancelariei P.C.R "privind acțiunea antireligioasă a membrilor corpului didactic din Ministerul Învățământului Public, datat 1950, care menționează de pildă "mulțimea directorilor şi directoarelor de la şcolile primare şi secundare, de naționalitate evreiască, cât şi mulțimea funcționarilor, copleşitoare, de la Ministerul Învățământului, cu atitudini provocatoare la adresa corpului didactic de naționalitate română […]" (apud Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 477). Mai grav însă, şi regretabil totodată, reflexe bine deprinse şi fixate în acea perioadă neagră, concertate cu acelaşi gen proxim de presiune politică, fie el şi de o anumită diferență specifică, par să se manifeste până şi în istoriografia timpului prezent, mai ales când obiectul cercetării acoperă, exclusiv sau marginal, istoria comunității evreieşti din România.

CULTURĂ

Vectorul cel mai insidios şi totodată eficace prin profunzimea şi durabilitatea efectelor scontate în modelarea acceptanței civice a noului sistem social-politic, cultura a reprezentat o sferă predilectă de preocupare a autorităților staliniste şi, conex, de suprareprezentare spectaculoasă a evreilor. În anii '50, aceştia, ocupând poziții privilegiate de autoritate şi influență, controlau practic toate segmentele sferei cultural-artistice:

- ✓ în <u>zona instituțională decizională</u> în materie (Ministerul Artelor (şi Informațiilor), apoi Comitetul pentru Artă, Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă, iar ulterior Direcția Generală a Artelor din Ministerul Culturii) - Ion Pas (Schritter, ministru), E. Mezincescu (n. Mesinger, preşedintele Comitetului pentru Artă 1950-1952), Paul Cornea (şeful direcției generale Arte din Ministerul Culturii, 1953-1965), E. Luca (Birman), Şt. Gruia (Goldberger), I. Ianoşi (Steinberger), P. Pojar (Glauber), E. Rodan (Rosenblatt), V. Silvestru (Moscovici), etc.;
- ✓ în <u>teatre</u>, la conducere – A. Baranga, Al. Finți, B. Fredanov, I. Massoff, L. Demetrius, B. Lebli, R. Negreanu, W. Siegfried, Eugen Luca (Leibovici) etc.;
- ✓ în cinematografie – de la conducerea Comitetului de Stat pentru Cinematografie (N. Bellu (Schor), Radu Negreanu) la directori, diverşi funcționari şi regizori de filme în favoarea regimului (E. Suter (Witner), M. Oprescu, L. Bratu, A. Blaier, etc.);
- ✓ în <u>artele plastice</u> – M. Breazu, I. Iser, M.H.Maxy, J. Perahim, R. Bogdan, etc.

- ✓ în <u>muzică</u>, în şirul a zeci de compozitori de osanale muzicale dedicate lui Stalin şi marxism-leninismului – M. Florea (Forschmidt), Th. Fuschs, M. Vescan (Wechsler), Boris Marcu, A. Mendelsohn, E. Teger, E. Roman (Goldberg), etc.
- ✓ în <u>învăţământul cultural-artistic</u> – M. Novicov (Neuman), E. Schileru, M. Breazu, M. Breslaşu (Breslau), I. Ianoşi (Steinberger), T.G. Maiorescu (Mayer), etc.
- ✓ în <u>literatură</u> - de la activiştii de prim rang ai Uniunii Scriitorilor (Al. Toma (Moscovici), M. Breslaşu (Breslau), I. Călugăru (Croitoru), M. Davidoglu (Davidsohn), M. Marcian (Marcus), la proletcultişti exaltaţi şi apologeţi fanatici ai stalinismului (Maria Banuş, N. Cassian, Al. Jar, S. Bratu, I. Ludo, etc.) – aceasta în condiţiile în care în rândurile majorităţii române, cu greu poate fi identificat un nume (e.g. poate Mihai Beniuc) care să rivalizeze această pleiadă în osanalele închinate regimului.

O enumerare selectivă a celor mai notorii nume de astfel de evrei cuprinde:

958. **ALTERESCU, Simion A.**[216] (n. IERUSALIM, fiul lui Aron şi Clara) (3.V.1921 Constanţa – 1999 Israel) – teatrolog; redactor la *România Liberă* (1944-1946), secretar de redacţie la revista *Lumea* (1945-1946) şi la Radiodifuziune (1946-1947), redactor responsabil la *Rampa* (1946-1948), inspector general în Ministerul Artelor, la Direcţia Generală a Teatrelor (1948-1951); prim-redactor la *Contemporanul* (1948-1952); apoi la revista *Teatrul* în anii '50, responsabil ca reprezentant al partidului cu impunerea liniei dogmatice la revistă, profesor şi şef de catedră la Institutul de Teatru „I.L. Caragiale" (1949-1964), critic (cercetător ştiinţific) la Institutul de Istoria Artei, secţia de teatru-cinematografie (din 1951), exclus din partid în 1962 urmare a decoperirii legăturilor sale cu grupului implicat în jaful asupra maşinii Băncii de Stat a R.P.R. din 1959 (v. dosarul de la C.C.P. nr. 381/671 din 9.XI.1962); emigrat în Israel în 1987;
959. **AUERBACH, Franz Iosif** (n. 5.III.1915-2002) – scenarist, regizor dramaturg; după august 1944 director al Teatrului de Operetă, ulterior al Teatrului Evreiesc de Stat (1955-1987), în anii '50 cercetat disciplinar de C.C.P. (dosar nr. 1275/788 din 10.VIII.1954); decorat în 1967 cu ordinul "Meritul Cultural" cls. IV-a;
960. **BANCIC, Dolores** (n. 1939, Franţa) – fiica lui Alexandru Jar şi Olga (Golda) Bancic, crescută practic în familia lui Ghoerghiu-Dej, în anii '60-'70 funcţionar în industria cinematografică, emigrată în Israel la începutul anilor '80 (Solomovici 2003: 376, 379; Lustiger 1994: 466);
961. **BANUŞ, Maria** (10.IV.1914-1999) – fiica lui Max Banuş, fost director la Banca Marmorosch-Blank (d. 1923); poetă vector al realismului socialist de sorginte jdanoviană, membru al Uniunii Scriitorilor şi al Uniunii Femeilor Democrate din România, decorată *inter alia* cu Premiul de Stat (1951) şi Ordinul Muncii cls. I (1964), autoare a volumelor proletcultiste *Despre pământ* (1954), *Se-arată lumea* (1956), *Torentul* (1957), *Poezii* (1957), precum şi a piesei de teatru *Ziua cea mare* (1951), un elogiu al colectivizării satelor din România; pilduitor pentru oportunismul ei prost deghizat în avânt proletar, la începutul anilor '50 Maria Banuş avea să schimbe replica "Trăiască Regele!" din primele acte din *Hamlet* cu... "Trăiască Republica!" (Paraschivescu 1994: 396)
962. **BELLU, Niculae** (uneori ortografiat Belu) (n. SCHOR) (1916 Brăila – 1997 Bucureşti) - ilegalist, redactor responsabil (oficial director) la *România Liberă* după august 1944 până în anii '50, presedinte al Comitetului de Stat pentru Cinematografie (1950-1953), deputat M.A.N. (1952-1955), ulterior adjunct al rectorului Şcolii Superioare de Partid "Ştefan Gheorghiu", respectiv profesor de limba română, etică şi publicist[217];
963. **BENIUC, Emma** (1917-1979) – soţia originară din Basarabia a poetului proletcultist Mihai Beniuc (după precedentul mariaj cu Marcel Breslaşu [v. supra]), după unele surse agent G.R.U.

---

[216] V. şi biografia sa de la pagina http://www.crispedia.ro/Simion_Alterescu.

[217] Între cărţile sale se numără *Tineretul şi idealul moral* (Ed. Acadamia RSR, Bucureşti, 1969) şi *Morala în existenţa umană* (Editura Politică, Bucureşti, 1989).

încă din timpul războiului, după 1944 traducătoare de limba rusă la diverse instituții şi publicații şi profesoară de literatură rusă la facultatea de filolofie din Bucureşti; sinucisă, incinerată;

964. **BLAIER, Andrei** (n. 1933) – regizor şi scenarist, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (întocmită în 1980**!**);

965. **BOGDAN, Radu** (1920-2011) – critic şi istoric de artă marxist, originar din Galați, inspector şef în Ministerul Artelor (1948-1950), conferențiar la Catedra de Istoria Artei - Institutul de Arte Plastice "N. Grigorescu", şef de secție la Muzeul Național de Artă, iar în anii ’60 cercetător principal şi şeful sectorului artă modernă şi contemporană la Institutul de Istoria Artei al Academiei Române;

966. **BRATU, Lucian** (n. Lucian-Fred BERGMAN) (n. 14.VII.1924) – regizor de film, absolvent al Institutului Unional de Artă Cinematografică din Moscova (1955); cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1980);

967. **BRATU, Savin Raul** (n. BARASCH) (1925-1977), scriitor şi teoretician literar apologet al stalinismului, identificat de C.P.A.D.C.R. ca reprezentant al cenzurii spațiului publicistic, profesor la Facultatea de Filologie din Bucureşti, impus în 1949, în echipa lui Ion Vitner, colaborator succesiv la revistele *Moldova Liberă* (din Iaşi, 1945) *Națiunea*, *Revista literară*, *Gazeta literară*, *Tânărul scriitor*, *Viața românească*, *Contemporanul*, debutant editorial cu broşura “Cum participă tineretul la întrecerile socialiste” (1949); între lucrările sale, volumul *Eroul timpurilor noastre în proza din ultimii ani* (1955) „îşi propune să discute, în lumina experienței adânci, dezvăluite în dezbaterile Congresului Scriitorilor Sovietici, unele probleme ale creării eroilor pozitivi" şi postulează: “pentru scriitor, reflectarea forțelor organizatorice transformatoare ale partidului nu e numai firească, ci şi obligatorie”;

968. **BREAZU, Marcel** (n. MENDELOVICI) (1912-1994) – membru PCR din 1942, redactor-şef la *Tânărul Muncitor*, apoi responsabil cu cenzura în literatură şi alte arte, director al Institutului de Filosofie al Academiei (după 1955), profesor de estetică în cadrul Institutului de Arte Plastice, apoi angajat al Uniunii Scriitorilor; fratele lui Vicu Mândra (*v. infra*);

969. **BRESLAŞU, Marcel** (n. Mark BRESLAU, după alte surse BRESLISHKA[218]) (6.IX.1903-20.IX.1966) – membru de partid din 1942, după război şef al Departamentului Pedagogic (1948-1949), respectiv director general al departamentului Învățământ Artistic (1949-1950) din cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor, profesor al Institutului de Artă (viitorul IATC) (1949-1960), apoi rectorul aceleiaşi instituții (1961-1966), respectiv secretar al organizației de partid a Uniunii Scriitorilor (1953-anii ’60), decorat cu Premiul de Stat în 1957 şi 1962 şi cu “Ordinul Muncii” cls. I în 1963;

970. **CAMPUS, Iosif-Eugen** (n. 5.II.1915 - încă în viață, la Haifa), redactor la *Viața Românească* şi alte reviste, unul din criticii de partid din presă şi literatură identificați de raportul final al C.P.A.D.C.R.; fiul său, Emanuel, a reobținut cetățenia română în 2008 (ordinul M.J. nr. 1731/2008);

971. **CARABĂȚ, Lia** – soția scenaristului şi profesorului Dumitru Carabță; în anii ’60-’80 redactoare la studioul cinematografic Animafilm;

972. **CASSIAN, Nina** (n. Renée-Annie CASSIAN-MĂTĂSARU) (n. 1924, Galați), înscrisă în P.C.d.R. la 16 ani (1940), exponentă emblematică a servilismului voluntar şi zelos față de regimul de teroare stalinistă, poetă proletcultistă notabilă a primei jumătăți a anilor ’50[219], rămasă în 1985 în SUA[220];

---

[218] V. http://www.jewish-romania.ro/media/personalitati-8-8.pdf În fapt, ambele sunt doar versiuni diferite – primul german, al doilea ceh - ale aceluiaşi toponim al oraşului polonez Wrocław, de la care este derivată şi numele românizat Breslaşu.

[219] Vezi spre exemplu poezia ei *Țara noastră-n sărbătoare*: “Dîrz ostaşul sovietic/ Ne-a adus lumina/ Azi muncesc cu drag şi spor/ Cîmpuri şi uzina./ Țara noastră-n sărbătoare/ Steaguri mari desface/ Ție ți le dăruim/ Stalin, steag de pace./ Stalin, țara te slăveşte/ Marele tău nume/ Străluceşte neînvins/ Soare peste lume.” (*apud*

973. **CĂLIN, Vera** (n. CLEJAN, căs. RUSSO) (n. 17.II.1921) – fostă ilegalistă (legătura de partid a lui L. Pătrăşcanu între 1943 şi 1944), impusă la Facultatea de Filologie (fostă Litere) în 1949, alături de Ion Vitner, Ovid. S. Crohmălniceanu, N. Tertulian ş.a. în locul colegilor lui G. Călinescu, într-un efort imbecilizant de ideologizare în cheie marxistă a întregii literaturii române, promovată până la gradul de profesor (1970); în paralel, redactoare la Editura pentru Literatură; decorată în 1951 cu Medalia Muncii, emigrată în Israel în 1976, ulterior stabilită în S.U.A.;

974. **CĂLUGĂRU, Ion** (n. Buium sin Ştrul Leiba CROITORU) (14.II.1902, Dorohoi – 22.V.1956, Bucureşti) - ziarist asumat marxist în perioada interbelică (publicând, *inter alia*, la *Vremea* şi *Cuvântul*[221]), după război membru fondator al sindicatului scriitorilor evrei (alături de Emil Dorian şi Ury Benador), redactor la diverse ziare controlate de comunişti (*Scânteia*, *Contemporanul*, *Viața Românească*), considerat autoritate ideologică în domeniu, ales autor de prefețe la cărțile Editurii "Cartea Rusă", autorul nuvelei *Oțel şi Pâine* – o apologie a industrializării comuniste, considerat de istoricul literar Ana Stelejan ca fiind unul din primii agitatori propagandişti din Români şi pilon al "noii ordini din literatură";

975. **CORBU, Colette** - în anii '50-'70 regizor teatral şi redactor la *Contemporanul*; ulterior emigrată în Israel (Solomovici 2003: 329 ş.a.);

976. **CREMENE, Mioara** (n. 1923) – nepoata lui Beno Brănişteanu (n. Benjamin Braunstein, director al cotidianelor stângiste *Adevărul* şi *Dimineața* din perioada interbelică), publicistă, scenaristă, redactor la *Contemporanul* (1947-1950), publicând şi la *Ecoul* (ulterior *Tribuna Poporului*) şi *Rampa*, ulterior redactor-şef adjunct la redacția revistelor pentru preşcolari (ținând de Ministerul Învățământului), semnând ocazional articole şi la revista *Teatrul*, rămasă în timpul unor filmări de film în Germania în 1969, ulterior rezidentă în Franța şi respectiv Israel (1978), revenită în țară după 1989, încă în viață în 2009 (Croitoru 2005:6; Muşat & Un 2009);

977. **DAMIAN, S.** (Sami Druckman) (n. 18.VII.1930, Alba Iulia) – critic şi istoric literar, identificat de Raportul Final al C.P.A.D.C.R. între criticii de partid responsabili cu condamnarea oricărei abateri de la dogma comunistă în spațiul publicistic; în anii '60 redactor la *România Literară* şi redactor şef la *Luceafărul*, emigrat în Germania via Israel, unde va conduce catedra de limba şi literatura română a Seminarului de Romanistică de la Universitatea Heidelberg (1976-1995), în prezent pensionar publicist;

978. **DAVIDOGLU, Mihail** (n. Moise DAVIDSOHN) (11.XI.1910, Hârlău – 1987, Bucureşti) – promotor al realismului socialist în dramaturgie[222], membru în conducerea Uniunii Scriitorilor în mandatul lui M. Beniuc, director la Ministerul Artelor (şi Informaților) (după 1948);

979. **DEMETRIUS, Lucia** (16.II.1910, Bucureşti - 29.VII.1992) (fiica lui Demetrius Vasile (n. Ogea) şi Antigona (n. Rabinovici) – fostă funcționară la Uzinele Malaxa (1936-1938), după august 1944 în noua conducere a Societății Scriitorilor din România şi profesoară de artă dramatică la Conservatorul de artă dramatică (1944-1949), regizor de teatru exponent al realismului socialist la teatre din Sibiu, Braşov şi Bacău (1950-1952), colaboratoare a revistei *Teatrul* în anii '50-'60, etc. (Săndulescu 2006, Sebastian 1996: 131, 150);

---

http://www.roliteratura.ro/text/Mastile-ridicolului-II.html). Aceeaşi Nina Cassian a compus chiar şi cântecul "Horă pentru Stalin" (v. Ursache f.a.)

[220] Deşi la 13 martie 1981 „liriza" în fața lui Ceauşescu: „Tovarăşe secretar general, vă rog să-mi permiteți să încep cu o mărturisire personală. Nu am făcut niciodată şi nu fac parte din nici un grup. Cum spuneam într-o poezie: «Aparțin comunismului cu tot ce am mai bun în mine,/ cu cele mai tinere idei ale mele,/ cu dragostea mea cea mai întemeiată,/ cu actele mele cele mai fecunde»" (v. http://www.stiriazi.ro/ziare/articol/articol/nina-cassian-catre-ceausescu-apartin-comunismului-cu-tot-ce-am-mai-bun-in-mine-cu-dragostea-mea-cea-mai-intemeiata-vezi/sumar-articol/2641415/#lifr)

[221] Vezi dările anuale de seamă aşe Casei de Pensii şi Retrageri a Ziariştilor din perioada interbelică, acolo unde pare şi numele lui de naştere, confirmat şi de Solomovici I: 252.

[222] V. spre exemplu piesele sale *Cetatea de Foc*, *Omul din Ceatal* sau *Minerii*.

980. **FINȚI, Alexandru** (1910 – 8.IX.1972; Bucureşti) – director al Teatrului Armatei în anii ’50, profesor la I.A.T.C.; decorat în 1967 cu ordinul Meritul Cultural cls. II-a; (Solomovici 2001II: 51, 105, Yad Vashem f.a.:12[223]);

981. **FLOREA, Marcel** (n. FORSCHMIDT) (d. 4.II.2002, Israel) – muzicolog, angajat al Radiodifuziunii, autor, *inter alia*, al omagialelor de la începutul anilor ’50 “Stalin” şi “Cântecul de copii pentru tovarăşul Stalin); emigrat în Israel, redactor la cotidianul de limbă română *Viața Noastră* din Tel Aviv;

982. **FREDANOV-GELEHRTER, Beate** (11.V.1913-13.III.1997) – actriță de teatru, căsătorită cu dr. Iuliu Ghelerter, împreună cu care forma, potrivit memoriilor fostului lor cumnat, criticul literar Matei Călinescu, “un cuplu de comunişti convinşi, rigid dogmatici chiar şi în intimitate” (Călinescu 2005); secretară a subsecției Teatru (secția Artă) a A.R.L.U.S. încă de la înființare (1944), co-director al Teatrului Național, ulterior profesor de artă dramatică la Conservator şi la I.A.T.C. până în anii ’70 (menționată şi în Sebastian 1996: 448, respectiv Solomovici 2001 I: 210); decorată în 1967 cu ordinul Meritul Cultural cls. III-a;

983. **FUCHS, Theodor** (1878-1953) – pianist şi compozitor, autor, la sfârşitul anilor ’40, al compoziției omagiale “Scrisoare pentru Stalin”;

984. **GRUIA, Ştefan** (n. GOLDBERGHER) – soțul Charlottei Gruia (de la Comisia de Control a Partidului), funcționar de rang superior la Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă în anii ’50-’60, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R. (1955);

985. **HÎNCU, Dumitru** (n. 5.V.1922, Botoşani, fiul lui Avram) – translator şi critic literar; după război activist al U.T.M. Botoşani, redactor la *Contemporanul* (sfârşitul anilor ’40 – începutul anilor ‘50) şi numeroase alte reviste, în anii ’50 redactor la E.S.P.L.A., după Revoluție inclusiv director adjunct al C.S.I.E.R., decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

986. **IANOŞI, Ion** (n. Janos-Maximilian STEINBERGER, zis şi Jancsi) (n. 1 mai 1928, Braşov) – scriitor, eseist, traducător; membru U.T.C. din 1945, student în filosofie la Universitatea Jdanov din (pe atunci) Leningrad (1949-1953), după revenirea în țară activist şi instructor al C.C. la sectorul de Artă al secției Ştiință şi Cultură (anii ’50-’60) şi simultan profesor la I.A.T.C.[224], ulterior scriitor şi profesor timp de decenii la Facultatea de Filosofie a Universității Bucureşti; membru de onoare al Academiei Române (2001);

987. **ISER, Iosif** (21.V.1881-25.IV.1958) – pictor, fost ilegalist, după război vicepreşedinte al subsecției Arte Plastice (secția Artă) în cadrul A.R.L.U.S., reprezentant al realismului socialist în pictură (alături de M.H. Maxy), abordând în special portrete de muncitori, cu tablouri precum “Portretul muncitorului Lăzărescu”, “Maica Bucurea toarce”, sau “Țărănci torcând”;

988. **JAR, Alexandru** (n. Solomon Jacob, după alte surse Abraham Paşchela) (21.IX.1911, Iaşi - 10.XI.1988, Bucureşti) – de profesie tapițer, fost voluntar în Spania şi apoi în Rezistența Franceză (soțul Olgăi Bancic), după război “unul din campionii proletcultismului”[225], transformat în 1956 în critic al stalinismului; şi-a vizitat fiica Dolores în Israel, în anii ’80, dar s-a întors în România;

989. **JEHAN, Mihai** (n. Michael JAKOB), şeful industriei cinematografice române după război;

990. **KOFFLER, E.** – muzicolog, (co-)autor al compozițiilor omagiale “Cântec pentru Stalin” şi “Scrisoare pentru tovarăşul Stalin” la sfârşitul anilor ’40 – începutul anilor ‘50;

---

[223] V. şi http://www.bucurestiivechisinoi.ro/old/1519_Arhiva-rubrici/Antropologia-urbana/SUCCINT-EXCURS-IN-ISTORIA-EVREILOR-BUCURESTENI.html şi http://www.yivoencyclopedia.org/article.aspx/Theater/Romanian_Theater

[224] Acolo unde „vorbea [studenților] despre lupta de clasă şi contradicții“ şi „descria incapacitatea burgheziei de a crea“), de „şcoala sovietică de film“ (v. Dan C. Mihăilescu, 2010)

[225] Cf. Vladimir Tismăneanu, v. http://www.infonews.ro/article35492.html. A se vedea, ilustrativ, lucrările sale *Sânge şi vis* (1946), *Marea Deşteptare* (1946), *Sfârşitul jalbelor* (1950) sau *Marea Deşteptare* (1952).

991. **LANGFELDER, Paul** (pseud.; Peter Redleff (31.V.1910 Hlohovec (atunci Austro-Unmgaria) – 26.IV.1974 Bucureşti)[226]) - originar din Germania, fost membru al Partidului Comunist German, stabilit în 1946 în România, subaltern al lui Răutu la C.C. al P.C.R., ulterior consacrat ca germanist şi critic literar, în anii '50 semnatar al unor articole în revista Teatrul;

992. **LEBLI, Bernard** (d. 1966) – fost ilegalist comunist, arestat chiar în anii '30 (cf. Solomovici 2001I: 194-5), după război membru în conducerea C.D.E. şi director al T.E.S. (1948-1954);

993. **LITANI, Dora** (n. LITTMAN) – cadru didactic la Facultatea de Litere/Filologie din Bucureşti după război (cf. Mioara Cremene în Croitoru 2005:6), în anii '60 autoare a unor lucrări publicate la Editura Cultura, ulterior stabilită în Israel, unde şi-a continuat activitatea publicistica (posibil aceeaşi persoană cu cea din Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 175) (v. şi Solomovici 2001 II: 105);

994. **LUCA, Eugen** (n. Jean LEIBOVICI) (21.VI.1923, Iaşi – 13.VII.1997, Tel Aviv) – critic şi istoric literar marxist, în anii '50 semnatar al unor articole precum "Umanism şi patos revoluționar" în revista *Teatrul*; emigrat în anii '70 în Israel;

995. **LUDO, I.** (n. Isac IACOVITZ) (1894-1973) – scriitor şi publicist procomunist, care se alătură zelos atacurilor din anii '40 împotriva lui George Călinescu, acuzându-l că nu ar fi eliminat din a sa Istorie a Literaturii Române scriitorii cu convingeri de dreapta, cel despre care fostul şef rabin Alexandru Şafran, deplângându-i apologia regimului, avea să afirme în anii '60: "A ajuns Ludo un antisemit al propriului sau neam, mai ordinar decat un A. C. Cuza"[227];

996. **MAHLER, Fred**, membru supleant al C.C. al U.T.M. în anii '50, prieten cu Ion Iliescu (potrivit mărturisirii acestuia), scriitor şi critic literar; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1955);

997. **MAIORESCU, Toma George** (n. MAYER) (n. 8.XII.1928, Reşița) – după 1954, când îşi încheie studiile la Institutul de Literatură din Moscova, profesor la Institutul de literatură şi critică literară "Mihai Eminescu" (unul din profesorii cu care Paul Goma intră în conflict deschis, fiind exmatriculat), redactor la *Contemporanul* (1954-1971) şi redactor-şef adjunct la *România pitorească* (1971-1928); după dec. 1989, ecologist, publicist şi membru onorabil al Comunității Evreilor Bucureşti;

998. **MANEA, Ion** (după căsătorie şi-a completat numele cu Manoliu, după soție) (1925 Galați – 1995 New York) – ziarist la *Scânteia* în anii '60, iar apoi secretar general şi redactor adjunct al *Agerpres* în anii '70, rămas în SUA printr-o stratagemă[228] şi transformat în anii '80 în critic al regimului la postul de radio Europa Liberă;

999. **MARCIAN, Marcel** (n. Moritz MARCUS, fratele acad. Solomon Marcus) (25.IX.1914, Bacău – 9.V.2007, Bucureşti) – publicist; bibliotecar al comunității evreilor din Bucureşti şi colaborator la *Contemporanul* (1946-1949), ulterior secretar literar la Uniunea Scriitorilor (1950-1970);

1000. **MARCU, Boris** – muzicolog, redactor al Radiodifuziunii după război şi compozitor al unor piese omagiale precum "Spune doină lui Stalin" sau "Cântec pentru Stalin";

1001. **MASSOFF, Io(a)n** (17.VI.1904 – 1985, fiul lui Henric) – în perioada interbelică ziarist, secretar literar al Teatrului Național (demis în 1938 urmare a aplicării legislației rasiale, v. Sebastian 1996: 146); după război inspector general al Teatrelor în calitate de consilier la Ministerul Artelor (1946-48), respectiv secretar literar al Teatrului Național Bucureşti (până în 1964); decorat în 1967 cu ordinul Meritul Cultural cls. III-a;

1002. **MAXY, M. H.** (n. Maximilian Herman MAXY) (26.X.1895 Brăila – 19.VII.1971 Bucureşti) - pictor, după război lider al C.D.E., secretar general al Sindicatului Artelor Frumoase (1945-1946),

---

[226] V. mențiunea sa în listele unor germanişti, la http://www.rambow.de/download/DBE-Buchstabe-L.pdf., respectiv în Christoph König şi Birgit Wägenbaur (2003) *Internazionales Germanistenlexikon*: 1800-1950 (R-Z, vol. 3), p. 1058.

[227] V. http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=article&sid=891

[228] A obținut aprobarea deplasării în SUA în scopul tratării fiului său bolnav.

director al Muzeului Național de Artă al R.P.R. (numit în 1949), profesor la Facultatea de Arte Frumoase Bucureşti şi preşedintele sindicatului acestei instituții (până în 1951), membru în Comisia Superioară de Epurație de pe lângă Federația Uniunilor de Comunități Evreieşti din România; decorat în 1964 cu Medalia Muncii cls. II-a;

1003. **MÂNDRA, Vicu** (cf. fişei de cadre de la P.M.R. n. MENDELOVICI, după alte surse (evreieşti) n. Natansohn) (5.V.1927 – febr. 2010), ziarist şi scriitor – activist de partid instrumentalizat în impunerea noii linii doctrinare în literatura română, unul din "judecătorii" publici ai lui George Călinescu la sfârşitul anilor '40, redactor succesiv la revistele *Tinerețea*, *Revista Literară* şi *Gazeta Literară*, cadru didactic în anii '50 la Facultatea de Filologie din Bucureşti (catedra de istoria literaturii române, condusă de Ion Vitner); cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R. (1954);

1004. **MENDELSOHN, Alfred** (1910-1966) - compozitor, secretarul subsecției Muzică a A.R.L.U.S. (1946), ulterior director în cadrul Ministerului Artelor (şi Informațiilor) (1948-1952), secretar al organizației de partid a Uniunii Compozitorilor în anii '50, ulterior profesor la Conservator; compozitor al odei "Cântec pentru Stalin" în 1950;

1005. **MILORIAN, Sergiu** (n. Sigismund-Sergiu ZWIEBEL, în alte surse Schwiebel[229]) (6/19.IX.1901 – 16.XII.1969, Bucureşti) – în perioada interbelică ziarist publicând în *Socialismul*, *Mişcarea*, *Facla*, *Zorile*, *Gazeta*, după 1944 colaborator la *Fapta* şi *L'Independence Roumaine*, consilier în Ministerul Artelor (1947-1948), ulterior cu articole publicate în *Revista română*, concentrându-se asupra activității de regizor şi traducător;

1006. **NASTOVICI, N. Petre** (n. 1926) – după august 1944 responsabil organizatoric al F.N.D.R., apoi activist U.T.M. şi P.M.R., în anii '60 director al Baletului Folcloric, apoi, cu grad de colonel, director al casei de Cultură a M.A.I. (1971-1972);

1007. **NEGREANU, Radu** (1916-?) – regizor, scenarist şi profesor I.A.T.C.; în perioda războiului regizor la Teatrul Evreiesc "Baraşeum" din Bucureşti; întors de la Moscova în 1948, este numit vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Cinematografiei, post pe care îl părăseşte în 1952 pentru a deveni unul din principalii vectori ai propagandei mediate cinematografic, prin filme precum *Nepoții gornistului* (1952), *Pasărea furtunii* (1954) sau *Răsare soarele* (1954); emigrat în Israel la sfârşitul anilor '70, ulterior stabilit în SUA, unde a şi decedat;

1008. **NOVICOV, Mihail**[230] (n. NEUMAN) (1914-1992) – redactor-şef la *România Liberă* imediat după 23 august 1944, şeful secției Propagandă şi Agitație a comitetului județean de partid Iaşi (1945), critic literar promotor al realismului socialist[231], director al Direcției Literară în cadrul Ministerului Artelor şi Informațiilor după 1948 şi secretar al Uniunii Scriitorilor (din 1949), redactor-şef al revistei *Flacăra* şi director al Şcolii de Literatură Mihai Eminescu" din Bucureşti (1950-1951), ulterior vicepreşedinte al Comitetului pentru Cinematografie (1953) şi profesor la Institutul de literatură şi critică literară „Mihai Eminescu" (unul din cei cu care studentul Paul Goma intrase într-un conflict deschis), rector al Institutului "Maxim Gorki" (1958);

---

[229] Cf. *"*Dare de seamă a Organelor de Conducere şi Control ale Casei de Retrageri şi Pensiuni a Ziariştilor". *Anuarul membrilor casei de retrageri şi pensiuni a ziariştilor* – cu membrii înscrişi de la 1 aprilie 1943, până la 31 decembrie 1943; *apud* Botez 2010.

[230] În perioada 1944-1948 a deținut, împreunpă cu Ichil Benditer (viitor profesor de marxism-leninism şi decan la Universitatea Iaşi) ziarul *Moldova Liberă* şi firma de tip librărie „Oficiul de Presă" (v. http://www.romanianjewish.org/ro/carte/mosteniri_ale_culturii_iudaice_02_04_70.html, nr. Crt. 34888, dosarul 852/1944);

[231] V. panseul său din *Flacăra* (9 mai 1948): „Daca arta este ideologie, iar artistul îşi proclamă hotărîrea de a se încadra în eforturile maselor populare conduse de clasa muncitoare şi partidul ei, atunci este evident că niciodată el nu va putea răspunde acestei sarcini, fără să pătrundă adînc în ideologia clasei muncitoare, fără să-şi însuşească principiile teoretice care călăuzesc clasa muncitoare în munca şi activitatea ei de zi cu zi."

1009. **PERAHIM, Jules** (n. Iuliş BLUMENFELD[232]) (24.V.1914 Bucureşti – 2.III.2008 Paris) – pictor, refugiat după anexarea B.B.N.H. în U.R.S.S., revenit în România în 1944 pe poziția de "comisar artistic", inițial redactor la *Veac Nou* (ziarul de limbă română al Armatei Roşii), devine unul din exponenți marcanți ai realismului socialist în pictură (v. de pildă tabloul "Luptăm pentru pace", centrat pe chipul lui Stalin), profesor la Institutul de Arte Plastice din Bucureşti, şeful Uniunii Artiştilor Plastici şi director al revistei *Arta Plastică* (1956-1964), emigrat în Israel în 1968 împreună co soția sa, actrița Agnia Bogoslava, ulterior stabilit la Paris;

1010. **POJAR, Paraschiva** (n. GLAUBER, nume în acte POZSAR, fiica lui Andrei) – directoare în Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă, în anii '70 funcționar superior în cadrul Consiliului Culturii şi Educației Socialiste, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R. (1954); decorată în 1964 cu Odinul Muncii cls. III-a;

1011. **POPPER, Jacob** (1921-1996) – critic literar instrumentalizat în impunerea dogmatismului realismului socialist în literatură în anii '40-'50, unul din "acuzatorii" lui G. Călinescu, redactor la *Flacăra*, *România Liberă*, *Contemporanul* şi E.S.P.L.A. (după 1948), emigrat în 1964, stabilit (pe o rută necunoscută) la München, unde ajunge chiar responsabil de o emisiune culturală la postul de radio *Europa Liberă*;

1012. **PORUMBACU, Veronica** (n. SCHWEFELBERG) (1921-4.III.1977) - poetă proletcultistă, redactor la *Contemporanul* (1946-1949), apoi la Radio şi redactor-şef adjunct la *Viața Românească* (1949-1954), redactor la *Gazeta Literară* (1954-1956), şef de secție la Uniunea Scriitorilor (1956-1963), căsătorită cu criticul literar Mihail Petroveanu;

1013. **RODAN, Eugen** (n. ROSENBLATT) - redactor la revista *Lupta de clasă* până în 1950, apoi vicepreşedinte al Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă; fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1954, 1955);

1014. **ROMAN, Elly** (n. Elias GOLDBERG) (7.V.1905-1996) – muzicolog, instrumentalizat în impunerea dogmatismului marxist şi în muzică, responsabil pentru modificarea brutală a textelor unor melodii populare, romanțe şi alte cântece din perioada pre-comunistă şi includerea între partiturile aprobate de materiale dedicate "fabricilor", "tractoarelor", "cooperativeor agricole", etc.; co-autor al odei "Cântec pentru Stalin";

1015. **RUDAŞCU, Lelia** (d. 1955?) – artist plastic, scenarist (ex. filmul "Căminele de zi ale Apărării Patriotice", 1945), redactoare la E.S.P.L.A., incinerată la crematoriul "Cenuşa" (v. şi Solomovici 2001 II: 42).

1016. **SAVA, Iosif** (n. SEGAL, fiul lui Bernard) (15.II.1933, Iaşi – 18.VIII.1998, Bucureşti) – cunoscut publicului larg ca muzicolog, fost redactor la ziarul local din Iaşi, *Opinia* (1949-1951), apoi la secția cultură şi ştiință a *Scânteii Tineretului* (1951-1969), ulterior redactor-realizator pe teme muzicale la Radiodifuziune (1969-1990), iar ulterior la TVR;

1017. **SCHILERU, Eugen** (1916-10.VIII.1968) - redactor la *România Liberă* şi membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946), apoi profesor de Arte, membru în conducerea Artiştilor Plastici din R.P.R. până în 1952, când va fi demis;

1018. **SCHWARTZ, Ida** - membru al comisiei pentru cenzura presei tipărite de pe lângă Ministerul Propagandei (1944-1946) (Corobca 2008: 15, n.7);

1019. **SIEGFRIED, W**. (n. VOLFINGHER) (uneori folosind şi prenumele nativ Wladimir) – originar din Bârlad, regizor, director de scenă la Teatrul Național şi membru al redacției revistei *Teatrul* în anii '50; potrivit lui Solomovici (2003: 37), ar fi lucrat şi în industria cinematografică;

1020. **SILVESTRU, Valentin** (n. Marcel MOSCOVICI) (20.X.1924, Rebricea, Vaslui – 27.XI.1996, Bucureşti) – scriitor, istoric şi scritic teatral şi conematografic, timp de decenii demnitar în Ministerul Culturii, redactor la Radio România şi publicist la *Gazeta literară*, *Teatrul*, *Tribuna*

[232] Numele ales „Perahim" traducându-se din ebraică prin „flori", o trimitere la numele său de naştere germanofon Blumenfeld „câmp de flori").

României, *România Literară* (unde, cf. colegului de redacție Şt. Agopian, "îşi ascundea cu mare grijă originea"[233]), etc., după dec. 1989 preşedintele Asociației Criticilor Teatrali şi al Asociației Umoriştilor;

1021. **SOLOMON-CALLIMACHI, Dida** (soția "prințului roşu" Scarlat Callimachi) (15.II.1898, Bucureşti – 1978?, Bucureşti) – actriță de teatru şi ilegalistă în perioada interbelică, în dec. 1944 membru fondator şi vicepreşedinte al subsecției Teatru (secția Artă) a A.R.L.U.S.;

1022. **STRIHAN, Andrei** (n. Osias ŞTRIH, fiul lui Isac) (n. 1924, Roman) – critic de teatru, estetică, profesor I.A.T.C., emigrat în Israel în 1977; activist de partid, instructor în cadrul sectorului Literatură şi Artă al secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R.; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R. (12/1954); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;

1023. **SUTER, Emil** (n. Witner, fratele lui Ion Vitner) – critic literar şi cinematografic, funcționar în cadrul Direcției Generale a Cinematografiei de pe lângă Consiliul de Miniştri (ulterior Comitetul de Stat al Cinematografiei), publicând în anii '40-'50 în *Viața Sindicală*, *Contemporanul* şi *Gazeta literară*; emigrat în Israel (Solomovici 2001 II: 243);

1024. **ŞELMARU, Traian** (n. Selmar TERNER[234]) (n. 12.01.1914) – critic literar reprezentant al realismului socialist, redactor (inițial scria şi pentru *România Liberă*) şi secretar general de redacție la *Scânteia* (anii '40-'50), apoi redactor la revista *Teatrul*, ulterior secretar general al Uniunii Scriitorilor, instrument de încredere al lui Leonte Răutu, fiind cel care de pildă declama: "lozinca e un lucru sfânt, ordinul de luptă al Partidului nostru, iar scriitorii sunt propagandişti şi trebuie să învețe a utiliza cu mândrie şi cu măiestrie lozincile";

1025. **TEGER, Eugen** – compozitor şi membru al Uniunii Compozitorilor din R.P.R., autorul, *inter alia*, al compoziției *Inima lui Stalin*, decorat pentru meritele sale în apologia pe cale muzicală a regimului atât în 1953 cu Ordinul Muncii cls. II-a, cât şi în 1967 cu ordinul "Meritul Cultural" cls. IV-a;

1026. **TOMA, Alexandru** (n. Solomon Leibu MOSCOVICI) (11.II.1875 Urziceni – 1954 Bucureşti) (tatăl lui Sorin Toma), în perioada interbelică semnând articole în *Adevărul* şi *Dimineața* cu numele Alexandru S. Toma, după război editor la *Scânteia*, apoi preşedinte al Uniunii Scriitorilor, iar ulterior, până la deces, director general al Editurii de Stat Pentru Literatură şi Artă, membru titular al Academiei Române; considerat veritabil "poet național", a beneficiat de funeralii naționale;

1027. **VAIDA, Aurel** (n. Aurel GOLDEMBERG, a.k.a. sub pseudonimul literar Goldemberg-Vaida) (1910-1965), ilegalist şi atentator în perioada interbelică, decorat de M.A.N. în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a, după război director de muzeu la Institutul de Istorie al Partidului, scriitor şi ocupând diverse funcții de conducere la mai multe edituri comuniste;

1028. **VESCAN, Mauriciu** (n. WECHSLER) (n. 4.III.1916, Bucureşti, fiul lui Isuhar şi Sofia[235]) – fost voluntar în Spania, după război compozitor proletcultist (autor, *inter alia*, al celebrului imn devenit sintagmă-clişeu "Hei-rup!", compus chiar pe şantierul Bumbeşti-Livezeni, şi al compozițiilor omagiale "Cântec despre Stalin", "Dar lui Stalin", "Țara noastră-n sărbătoare" şi "Lenin e cu noi"[236]), în anii '50 director muzical în cadrul Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă de pe lângă Ministerul Culturii, membru în conducerea Uniunii Compozitorilor, ulterior director şi dirijor al Teatrului Muzical din Braşov (în acea perioadă "oraşul Stalin); în 1992 încă

[233] Şt. Agopian, „La România literară (XII)" în *Cațavencu*, 8 iulie 2009.
[234] Singura sursă care indică acest nume nativ este Sonia Palty (1992: 12).
[235] V. H.G. nr. 136 din 19.III.1992, în bza căreia i se aprobă renunțarea la cetățeania română la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=74118, poziția 37.
[236] V. „inventarul" elaborat de actualul preşedinte U.C.M.R., Octavian Lazăr Cosma la adresa http://www.realitatea.net/lista-celor-care-l-au-cantat-pe-stalin_194347.html.

în viață, domiciliat în Austria, Bad Schallerbach, Grieskirchen (Adorian et al. 1971: 210; Mihăilescu 2005; Sugarman f.a.: V. Cosma 2006: 205 ş.u.)

1029. **VIANU, Tudor** (1897-1964) (fiul lui Adolf Weinberg (n. 1856) şi Roza Leibovici, ambii convertiți la creştinism în 1880, devenind Alexandru şi Florica Vianu[237]) – poet, critic şi istoric literar, ambasador la Belgrad (1945-1946), apoi director al teatrului Național, profesor la catedra de Estetică a Facultății de Litere a Universității Bucureşti, "epurat" la sfârşitul anilor '40, cercetător la Institutul de Lingvistică, reîncadrat în mediul universitar în 1955 (anul întocmirii fişei sale de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.M.R.;

1030. **VIDA, Gheza** (28.II.1913-11.V.1980, Baia Mare, fiul lui Iosif şi Rozalia) – evreu maghiarofon cunoscut publicului larg mai degrabă în calitate de sculptor; voluntar în războiul civil din Spania (1937-1939), concentrat în lagăre din Franța, apoi Germania, de unde evadează (1940-1941), stabilit la Budapesta în 194, redeportat într-un lagăr la Seini, apoi la Köbánya, repatriat în 1945, autor, în paralel cu sculpturile, al unor articole apologete ale orânduirii comuniste timp de decenii[238] (Marinescu & Brezezovski 2003: 6 ş.u.; Sugarman f.a.: 25; Adorian *et al.* 1971: 210; Zbăganu 2001);

1031. **VITNER, Ion** (n. Jakob WINTER, fiul lui Leon) (19.VIII.1914-12.IV.1991, Bucureşti), redactor la *Scânteia* (1944-1946) şi *Orizont* (1944-1949), apoi redactor-şef adjunct la *Flacăra*, colaborator la *Gazeta Literară*, *Contemporanul*, *Tribuna* şi *Viața Românească*, unde publică seria de articole intitulată "Pe drumul realismului socialist"; consacrat ca al doilea critic literar marxist al României[239] şi scriitor proletcultist rebarbativ, numit în 1948 (deşi stomatolog de profesie) şef adjunct al catedrei de literatură română modernă la Facultatea de Litere/Filologie din Bucureşti, parte a înlocuirii tuturor apropiaților lui George Călinescu la catedră cu oameni aserviți regimului; membru în conducerea Societății, apoi Uniunii Scriitorilor (1948-1960), decorat cu Premiul de Stat (1949 şi 1955) şi Premiul Academiei R.P.R. (1954);

1032. **VRANCEA, Ileana** (n. Heda KATZ, căs. POPPER, cu nume românizat la începutul anilor '60) (n. 19.IV.1929, Bârlad) – critic literar, în anii '60 o "înflăcărată UTC-istă" (Schafir 2000:38), redactor la *Lupta de clasă* (redenumită *Era Socialistă*); emigrată în Israel în 1983;

1033. **WEXLER, Etta** (Etela) – critic literar, fosta soție (a 3-a) a scriitorului Marin Preda, ulterior emigrată în Franța; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (101/1955).

---

[237] V. Solomovici 2001I: 139 şi Călinescu 2005. Canonul religios mozaic care nu recunoaşte convertirea la alte religii explică de ce, deşi botezat creştin după naştere, Tudor Vianu este asumat, aidoma tatălui său, cafigură marcantă a istoriei comunității evreieşti din România în tr-un document oficial al F.C.E.R. (*Seventy Years of Existence*, 2008, v. http://www.jewishfed.ro/fcer/public_html/downloads/carti/FEDROM.pdf).

[238] V., *inter alia*, articolele „Sarcinea de onoare a artiştilor" (Pentru socialism 3(225), 19 noiembrie 1952, p.1) „Noi credem în triumful păcii" (*Pentru socialism*, nr. 1409, 22 iulie 1958, p. 1), „Marele mesaj al artei noastre populare" (Ro*mânia liberă*, 25(7009), 30 aprilie 1967, p.2), „În spiritul înaltelor principii ale marxism-leninismului" (*Pentru socialism*, 19(4783), 11 iunie 1969, p.1), etc., ultimul fiind în mod posibil „23 August în conştiința cărturarilor români" (*Contemporanul* nr. 34, 20 august 1982, p.8).

[239] În opinia sa, exprimată în *Contemporanul* (nr. 40, 27 ulie 1947), Eminescu fusese „nebun", "exponent al marii boierimi şi a tendințelor ei retrograde" [*dezacordul în original, n.n.*], "un caz tipic de intelectual în derută, care în ura sa împotriva burgheziei, în loc să utilizeze armele claselor de jos, utilizează armele marii latifundii"

ALȚII

(cu funcții la nivel regional sau local, membri P.C.R./P.M.R., decorați de statul comunist, membri în conducerea centrală sau locală a C.D.E., etc.)

Acapararea funcțiilor de conducere în ierarhia administrativ-politică şi social-economică de după război, în plină fază de instaurare brutală a comunismului, s-a replicat fidel şi la nivel local şi regional, într-un fenomen a cărui cuantificare şi reproducere exhaustivă rămân, evident, imposibile.

Alegând ca exemplu aleator oraşul Suceava, o sinteză contrainformativă întocmită în martie 1946 de către biroul de Contrainformații al Marelui Stat Major (reprodusă în Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 229, corob. cu Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 267-9) indică practic un monopol cvasi-absolut al minorității evreieşti supra principalelor funcții de conducere la nivelul municpiului şi județului Suceava:

- ✓ inspectorul general administrativ (dr. Kesller),
- ✓ primarul municipiului Suceava (L. Rozkopf),
- ✓ şeful poliției Suceava (O. Gabor),
- ✓ directorul spitalului municipal (dr. Scharp),
- ✓ şeful serviciului veterinar (dr. Heitell),
- ✓ preşedintele Camerei de Muncă (T. Hilsenrad),
- ✓ directorul cooperativei "Solidaritatea" (P. Reiner);
- ✓ şeful secției Administrativ-Politice a comitetului local de partid (Schapira);
- ✓ acestora li se adăugau în cadrul Siguranței locale (ulterior serviciul județean al D.R.S.P. Suceava) Ioil Ancel, locotenenții Dumitru Bacal, I. Davidovici, Aizic-Moritz Feller, Aaron Sin şi locotenent-colonelul Ion Popicu (Adalbert Poppig), şeful Direcției Regionale a Securității, etc.;
- ✓ în 1948, filiala locală (numită oficial "secțiune județeană") a Colegiului Farmaciştilor era condusă de Ernest Otto Brillian, ceilalți doi membri fiind Fina Korner şi Ziegfried Schaffer; etc., etc., etc.

Cvasi-identic, în județul Iaşi, în aceeaşi perioadă, următoarele posturi-cheie erau ocupate de evrei: şeful Serviciului Financiar al Primăriei Iaşi (Iosef Weiss), şeful serviciului administrativ al prefecturii (Neculai Iosub), subinspectorul regionalei de poliție (Moritz Meerovici, alias Mircea Mironescu), comisarul Chesturii Poliției Iaşi (Samoil Bercovici), secretarul de celulă al Poliției Iaşi (Ilie Polllingher), (Andreescu, Nastasă, Varga, 2003a: 247-8), directoarea Bibliotecii regionale "Ion Creangă" (actuala Gh. Asachi) (Rodica Langmantel, 1945-1956), cărora li se adaugă, în cadrul poliției şi respectiv Siguranței (ulterior serviciul județean al D.R.S.P. Iaşi), medicul M.A.I. Barhat Bernard, comisarul de poliție Samuil Bercovici şi secretarul Naty Fridman, locotenentul Isidor David, căpitanul Frost, şeful de birou I. Iancovici, etc., iar în filiala locală a Colegiului Farmaciştilor preşedintele şi unul din cei doi membri – Simion Caufman, respectiv Henriette Haimovici; în sfârşit, comitetul județean Iaşi al Tineretului Progresist îi avea ca vicepreşedinți pe un oarecare Minter (Mințer) şi Liza Mândru;

Similar – pentru a rămâne în zona documentelor oficiale ale perioadei respective, un raport al Comandamentului Legiunii de Jandarmi Sălaj înaintat Inpectoratului General al Jandarmeriei semnala faptul că "la conducerea întreprinderilor C.A.S.B.I. sunt 15 evrei, 1 român şi 2 unguri" (*apud* Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 188).

Practic, această stratificare etnică a piramidei politico-administrative, cu evrei poziționați cvasi-monopolistic la vârful ei, a caracterizat întreaga țară în primii 10-15 ani succesivi războiului, adică perioada-cheie a instaurării violente a comunismului în România. Într-o enumerare extrem de selectivă, limitată ca atare în primul rând de disponibilitatea surselor de cercetare, în cele ce urmează sunt menționați diverşi evrei cetățeni români, alții decât cei dejanominalizați deja mai sus, care au ocupat funcții de conducere la nivel regional sau local şi/sau ale căror merite au fost recunoscute de statul comunist prin acordarea de ordine şi decorații.

1034. ABCOROVICI, Gavril - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1035. ABELES, Marcela - decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a;
1036. ABERMAN, Dan – exclus din partid în 1949 pentru "afaceri şi speculaţii" (dosar disciplinar la C.C.P., nr. inv. 5/1110 din 1.VII.1949);
1037. ABERMAN, Jean – în conducerea C.D.E. la sfârşitul anilor '40 (Rosen 1990);
1038. ABRAHAM, Iuliu - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1039. ABRAMESCU, Idiş – cetăţean sovietic, ajuns în România după august 1944; în 1947 solicita încadrarea în P.C.R. (dosar la C.C.P., 7/1095 din 22.XII.1947);
1040. ABRAMIAN, Eduard – administrator în cadrul secţiei Gospodărie de Partid Ilfov, cercetat disciplinar la C.C.P. pentru "necinste şi ilegalităţi" (dosar nr. inv. 23/1972 din 24.IV.1972);
1041. ABRAMOVICI, Bercu (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1042. ABRAMOVICI, Carol – membru în conducerea C.D.E. Vaslui în 1946 (Zahariuc 2010 III);
1043. ABRAMOVICI, I. Malvina (n. 1926), şefa secţiei Agitaţie şi Propagandă a comitetului regional U.T.M. Suceava (1953-1954);
1044. ABRAMOVICI, Moise – avocat, şeful secţiei (oficial "resortului") culturale a C.D.E. Vaslui în 1946, menţionat într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I);
1045. ABRAMOVICI, Leopold (fiul lui Michel) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1046. ABRAMOVICI, Rubin – membru în conducerea C.D.E. Vaslui din 1946, cu responsabilităţi în domeniul asistenţă şi restratificare (Zahariuc 2010 II);
1047. ABRAMOVICI, Sali - decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a
1048. ABRAMOVICI, Sandu (fiul lui Herş) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1049. ABRAMOVICI, Sara (fiica lui Solomon) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1050. ACHERMAN, Gheorghe - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1051. ACHIREI, Meier - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1052. ACSELRAT, Simion – decorat în 1979 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. V-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
1053. ACZEL, Ferencz (fiul lui Geza) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1054. ADALBERG, Boris (fiul lui Isac) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1055. ADELMAN, Edwiga - director de imagine în TVR începând cu 1959;
1056. ADLER, Jose-Max (fiul lui Albert) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a)
1057. ADLER, Solomon, director al departamentului Aprovizionare al Armatei din Timişoara, exclus în 1954 pentru neglijenţă în muncă, ulterior emigrat în Israel;
1058. AIZIC, Avram (Ticu) - membru de partid exclus în 1957 pentru că a fost afacerist şi sionist (dosar la Colegiul Central al Partidului, nr. 113/126 din 29.V.1957).
1059. AIZIC, Calman S. (Lică) - membru de partid exclus în 1960 pentru că a fost condamnat la şase luni închisoare pentru delapidare (pedeapsă amnistiată) şi depravare (decizie CCP reconfirmată în 1961);
1060. AIZIC, Isidor M. - exclus din PCR în 1955 pentru sionism (dosar la Colegiul Central al Partidului);
1061. AIZIC, Leon - membru de partid exclus în 1966 (decizie reconfirmată în 1970) întrucât a fost condamnat penal pentru complicitate la delapidare (dosar de cercetare la Colegiul Central al Partidului);
1062. AIZIC, Solomon I. - membru de partid exclus în 1963 pentru activitate sionistă şi nesinceritate (dosar de cercetare la Colegiul Central al Partidului);
1063. AIZIC, Zailic (Zeilic) - membru de partid exclus în 1951 pentru că avea actele aprobate pentru emigrarea în Israel şi alte abateri (dosar de cercetare la Colegiul Central al Partidului);

1064. AIZICOVICI, Sali (soția comisarului de poliție Valeriu Costin) – cu dosar la Colegiul Central al partidului (exclusă din P.M.R. în 1950);
1065. ALĂMARU, Pascal (fiul lui Ioil) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1066. ALĂMARU, Rubin - cu fişă de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1067. ALBERT, V. Gizela (n. 1951) - contabilă principală la Complexul turistic pentru tineret Izvorul Mureşului în anii '80 – dosar la C.C. al U.T.C.;
1068. (**?**) ALBERT, Iuliana A. (Pàll) (n. 1931) - secretară a Comitetului U.T.M. Regiunea Autonomă Maghiară (1953)
1069. ALBON, S. Berta (n. Barra) – membru de partid exclus în 1957 (C.C.P. nr. 143/224 din 12.IX.1957);
1070. ALBU, Ion (n. Nathan WEISMAN) – fost ilegalist, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din PMR în 1953;
1071. ALEXANDRESCU, Sergiu (n. ABELES) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din PMR în 1951 pentru sionism, reprimit în 1960;
1072. ALEXEEV, Iacob – fost spion în favorea U.R.S.S. în România în perioada interbelică, trădează în cadrul anchetării de către Siguranță, primit în P.M.R. în 1956, ulterior exclus urmare a unei condamnări penale pentru viol (dosar C.C.P. nr. 318/289 din 3.V.1949)
1073. ALEXIU, Leon (n. ABRAMOVICI) – membru de partid exclus în 1950 pentru legături cu social-democrații, reprimit în 1955 (dosar C.C.P. nr. 331/211 din 24.V.1950);
1074. ALEXIU, Mircea (n. ABRAMOVICI) – membru de partid exclus în 1953 din partid pentru promovarea unor "elemente duşmănoase şi divulgarea de secrete de stat (dosar C.C.P. nr. 332/154 din 30.X.1953);
1075. ALFATER, Zoltan (fiul lui Anton) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1076. ALFIRI, Ioan - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1077. ALMULY, Max M. - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1078. ALPERN, Bernard - în 1948 membru al filialei județene Rădăuți a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1079. ALSCHECK, Iosif (fiul lui Henry) – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1080. ALTER, Aizic Segal – directorul fabricii de biscuiți "1 Mai" Bucureşti în anii '50, exclus din partid în 1957 pentru legături imorale cu unele angajate ale fabricii; cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (dosar la C.C.P. nr. inv. 376 (nou)/669 (vechi) din 1.II.1957;
1081. ALTER (ALTAR), Matilda – ilegalistă, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1082. ALTER, Oişie - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din partid în 1957 pentru sionism;
1083. ALTERESCU, Stela – fostă ilegalistă, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (nr. 381/1117 din 15.V.1947);
1084. ALTERSOHN, Zola - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (nr. 383/641 din 15.I.1952);
1085. ALTESCU, Eugen J. (1929 – 1984 SUA) – medic bacteriolog, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din partid în 1958 pentru sionism;
1086. ALTMAN, Andrei – inginer, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (nr. 385/673 din 17.X.1959);
1087. ALTMAN, Elena (n. IEREMIAS MRAZ Ileana) **-** membră de partid din 1945, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1088. AMBRU, Teodora (n. 1926) – cu dosar de cadre la Comisia Controlului de Partid;
1089. AMBRUŞ, Attila (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostăşească cls. I;
1090. AMBRUŞ, Gyorgy - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1955);
1091. AMBRUŞ, Iosif A. (din Borsec) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1092. AMBRUŞ, Ludovic - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1093. ANCA, Paula - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclusă din partid în 1952 pentru sionism (dosar 472/731 din 23.X.1952);
1094. ANCEL, Michel - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (nr. 476/744 din 7.IX.1951);
1095. ANCEL, Moise - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus în 1955;
1096. ANCHIEVICI, Reveica (n. MARCIUC) – membru al comitetului de conducere al U.F.D.R. Iaşi în anii '50, cu dosarul personal la Colegiul Central al Partidului;
1097. ANDOK, Elisabeta – cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1950)
1098. ANDREI, Lazăr (n. ŞMILOVICI) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1099. ANGHEL, Samoilă (f. Wilhelm) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1100. ANTIM, Petre (n. Benjamin KAHANE) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din partid în 1958
1101. ANTLER, Milu (n. Uşer RACHMIL) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1102. ANTON, Emilian (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1103. **ANTONESCU, Z. Traian** – cf. dosarului de la C.C.P., "fost brigadist în Spania, element anarhic în lagărele de la Saint Cyprien şi Gurs, închis apoi în lagărele morții din Germania [Mauthausen, n.n.]. Din 1947, ca membru de partid, a avut funcții de răspundere la Consiliul de Miniştri, Ministerul Artelor şi Informațiilor şi Ministerul Forțelor Armate (a fost şi comandantul Închisorii Militare). C.C.P. a propus excluderea lui din partid, scoaterea din armată, trimiterea în producție şi ținerea „în evidența organelor în drept". În 1956 C.C.P. a decis reîncadrarea sa în partid cu stagiul din 1945, în documentele sale de partid făcându-se precizarea faptului că a fost membru al Partidului Comunist Spaniol din 1938, hotărâre reconfirmată în 1962." (dosar C.C.P. nr. 905/486 din 7.V.1952);
1104. ANTONIU, Iosif M. (n. ANTONIER) – după propria declarație la dosar fost ilegalist; exclus în 1960 pentru sionism, reprimit în 1970 (dosar C.C.P. nr. 923/465 din 4.III.1960)
1105. APFELBAUM, Samoil - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1106. APPEL, Adolf - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului
1107. APEL, Iosif - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1108. APPTER, Moise R. (n. 1933) - student la Facultatea de electrotehnică Timişoara, jucător de fotbal la colectivul sportiv „Ştiința" (1956), fişă personală la arhiva C.C. al U.T.C.
1109. APTER, Feivisch A. - cu dosar la Colegiul Central al partidului, excus din partid în 1960 pentru sionism;
1110. APTER, Raşim - cu dosar la Colegiul Central al partidului;
1111. ARDELEANU, Constantin (n. Francisc GOLDSTEIN) - cu fişă de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1112. **ARDELEANU, Emil** (n. Carol ARTBERGHER) – primar al Botoşaniului care la 7 aprilie 1944 proclama unilateral județul Botoşani "Republica Socialistă Sovietică Botoşani"; ulterior activist la Comitetul Județean P.C.R. Botoşani (cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, nr. 1056/1402 din 28.VI.1985);
1113. ARION, Alfred-Mozes - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1114. **ARM, Ghizela** (Alper Ghisa) (n. 21.V.1917) - bibliotecară la C.C. al U.T.M. (1949-1950) (cu dosar de cadre în arhiva C.C. al U.T.C.);
1115. ARON, Alexandru – preşedintele gospodăriei agricole colective din Laşlea, Sighişoara în anii '50, decoarat în 1953 cu Ordinul Muncii cls. I;
1116. **ARON, Ana** (n. LEIDERZNAIDER) – fostă membră a Partidului Comunist Francez, ulterior activistă a partidului, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (nr. 1164/528 din 29.VI.1951) şi la secția Organizatorică a CC al PCR (1951);
1117. ARON, Marcel (fiul lui Mendel) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1118. ARON, Zisu – în 1959 membru l comitetului raional P.M.R. Potcoava, regiunea Piteşti (D.T.I.C. 1959: 16);
1119. ARONEANU, Vadim - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1120. ARONESCU, Ana - redactor responsabil al revistei *Licurici* (1950-1951).
1121. ARONOVICI, Isac S. - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1122. ARONOVICI, Leiba H. (Aron) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din partid în 1957 sub acuzația de contrabandă cu ulei;
1123. ARONOVICI, Moise - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului (1178/1129 din 12.XI.1949);
1124. ARONOVICI, Moritz – secretar al primăriei Săveni după război, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1125. ARPAD, Iacov - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1126. ASANACHE, Marieta - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclusă din partid în 1952 pentru sionism;
1127. AŞCHENAZI, Elena (din Reşița) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1128. ASSAEL, Iacob I. - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din PMR în 1960;
1129. ASSAN, Thereza - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1130. AŞCHENAZI, Marcu - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului
1131. **SAVIN, V.** (n. Willi AUCHBERG) – membru U.T.C. în ilegalitate, după război secretar responsabil de redacție la ziarul *Unirea* al C.C. al C.D.E. (Solomovici 2003: 178), apoi redactor la mai multe publicații comuniste;
1132. AUER, Petru (fiul lui Mihai) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1133. AUERHAHN, Desideriu (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1134. AURESCU, Iosif I (n. GOLDEMBERG) - cu dosarul disciplinar la Colegiul Central al partidului;
1135. AUSTER, Max - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1136. AUSTERMAN, Max (fiul lui Bercu) – cadru didactic la Facultatea de Ingineri Economişti a Institului Politehnic Bucureşti în anii ’50-‘60, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1137. **AVADIC, Cela** – funcționară în cadrul Ministerului Industriei Uşoare (’60? – ’70);
1138. **AVĂDANEI, Stela** (n. Raşela ŞAPIRA) (soția lui Tudor Avădanei, *v. supra*) – ilegalistă, cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului;
1139. AVERBRUCH, Ihil - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului
1140. AVRAM, Aizic Iancu (Sin) - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus în 1954 din partid sub acuzația de speculă;
1141. AVRAM, Carol – în conducerea Ministerului Sănătății în 1948 (Bărbulescu *et al.* 2009: 71);
1142. AVRAM, Ilie (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1143. **AVRAM, Ştrul Riven** (n. 18.I.1908) - medic, şeful Apărării Locale Antiaeriene din Iaşi (anii ’50), membru P.C.R. din 1944, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR, decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.II-a;
1144. AVRAMESCU, David (1897-1961) – fost ilegalist, exclus în 1948 din P.M.R., reprimit în 1957;
1145. **AVRAMESCU, Ida** – rămasă în Basarabia după iunie 1940, recomandată de către P.C.R. pentru calitatea de membru al Partidului Comunist din U.R.S.S., revenită în România în 1944 ca funcționar sovietic;
1146. AVRAMOVICI, Silviu (fiul lui Froim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a; emigrat în Israel, în viață la Holon);
1147. AXEL, Richard (fiul lui Epsil) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1148. AXELRAD, Iosif - cu dosarul personal la Colegiul Central al partidului, exclus din P.M.R. în 1959 pentru sionism;

1149. AXELRAD, Summer – în 1948 în 1948 membru al filialei județene Botoşani a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1150. BACAL, Israel (1902-1961) - avocat, "vechi comunist şi conducător C.D.E.-ist" (preşedintele F.C.E.R. în anii '50, până la decesul său în 1961) (Rosen 1990: 66, 77, 91, 98; Ancel 2005: 246);
1151. BACCELA, Ulian - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1152. BAKONYI, Coloman (1887-1970), profesor Institutul Politehnic Timişoara, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1153. BALABAN, Borislav (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1154. BALASZ, Rudolf (n. REZSO) - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1954);
1155. BALLY, Renee Jaques (fiul lui Leon şi Duda) – membru P.M.R. Bucureşti, inginer, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200), ulterior cu multiple lucrări publicate în România în domeniul hidrotehnic;
1156. BALTEI, Isidor (fiul lui Petru) – avocat, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1157. BALTER, Alexandru (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1158. BALTER, Sara (fiica lui Silvio) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1159. BALTI, Iosif - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1947);
1160. BANAY, Iosif - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1954);
1161. BANDY, Bela - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1162. (**?**) **BANYAI, Ladislau** (n. Laszlo) (1907-1981) – rector al Universității "Bolyai" din Cluj în anii '50, apoi director adjunct al Institutului de Istorie "Nicolae Iorga" al Academiei R.P.R în anii '60, decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a şi în 1978 cu ordinul "23 August" cls. I;
1163. BARANETCHI, Chiril (fiul lui Leon) - director al Spitalului TBC Galați, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1164. **BARANYAI, Elemer** (n. Eremia SPIRER) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1955);
1165. BARASCH, Athanase - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1166. BARASCH, Leon (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1167. BARASCH, Lică (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1168. BARBU MILENTE, Oscar (fiul lui Andrei) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1169. BARTALIS, Ignat (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1170. BARTEL, Gyorgy (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1171. BARUCH, Franz (Francisc) - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1972);
1172. (?) BASCH, Francisc - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1173. BATERNAY, Tiberiu - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1954) (posibil ortografiat eronat în Duțu *et al.* 2002: 13-5);
1174. BAUM, Alexandru – responsabil administrativ al C.D.E. Oradea la începutul anilor '50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 450);
1175. BAUM, Iosif - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a CC al PMR (1955);
1176. BAYER, Michel - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1177. (şvab **?**) BAYERLE, Iosif – n. 1914, secretarul Comitetului Regional PMR Banat în anii '50; decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a şi în 1964 cu "Ordinul Muncii" cls. I;
1178. BĂHNĂREANU, S. – membru în conducerea C.D.E. Vaslui după război, inclus într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I, IV);

1179. BĂLĂCEANU, Ioana Maria (n. MARCOVICI) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.M.R. în anii ’50;
1180. **BĂNESCU, David** (d. 14.II.1996, cimitirul Giurgiului) – cu dosar de cadre la secția economică a C.C. al P.C.R. (1952) după 1990, şeful secției Asistență a F.C.E.R.;
1181. BECK, Leon (fiul lui Samuel) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1182. BEDO, Emeric - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;
1183. BEER, Nicolae - în 1948 membru al filialei județene Mureş a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1184. BEK, Fritz – funcționar la Serviciul Planificare din Centrala Gostat în 1950 (Duțu *et al.* 2002: 91);
1185. **BELLU, Elena** – soția lui Nicolae Bellu; profesor de filozofie la Universitatea Bucureşti, din 1974 la Institutul Politehnic Bucureşti, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (135/1955);
1186. BELLU, S. Isidor - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1187. BENADOR, Ury (n. Simon Moise SCHMIDT-GRINBERG, numele adoptiv transliterabil “ben ador” însemnând “fiul generației”) (1 mai 1895 Milişeuțul de Sus, Suceava – 23.XI.1971, Bucureşti) – membru de partid, în conducerea C.D.E. şi director T.E.S.; potrivit unor surse, fiica sa, Ella (căs.) Matei, ar fi fost secretar al organizației de bază a P.C.R. de la Direcția Generală a Editurilor, Poligrafiei şi Difuzării cărții de pe lângă Consiliul de Miniştri la începutul anilor ’50 (Pienescu 2008);
1188. BENGLAS OXLER, Roza - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (189/1952);
1189. BENEDEK, Ludovic – colectivist la gospodăria agricolă colectivă Aita Mare / raion Sf. Gheorghe, Reg. Autonomă Maghiară), decoart în 1953 cu “Medalia Muncii”;
1190. BENEDEK, E. Tiboriu – profesor, arhitect; după august 1944 responsabil organizatoric al U.N.S.R. (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 116), membru de partid ocupând diverse funcții; după Revoluție membru în Consiliul de Conducere al F.C.E.R., decorat în 197 cu “ordinul Muncii” cls. III-a (Decret 259/28.VI.1972) şi apoi de către preşedintele Băsescu în 2009; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (1985);
1191. BERARIU, S. Mircea (1917-X.2009, Bucureşti, Cimitirul Giurgiului) – în anii ’50-’60 funcționar în cadrul Ministerului Energiei Electrice, decorat în 1967 cu ordinul Muncii cls. III-a;
1192. BERARIU, Sofia - în 1948 membru al filialei județene Neamț a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1193. BERCOVICI, Burăh (fiul lui Haim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1194. BERCOVICI, Burăh (fiul lui Lupu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a
1195. BERCOVICI, Laurențiu – secretar al C.D.E. Bucureşti în anii ’50 şi activist de partid, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (57/1956) (Solomovici 2003: 185, 2001: 79);
1196. BERCOVICI, Mircea (fiul lui Izidor) – arhitect, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1197. **BERCU, M. Leon** (zis şi Jean) (1907-1977) – medicul personal al lui Gheorghiu-Dej şi apoi al altor demnitari comunişti, conferențiar la I.M.F. Bucureşti, decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a şi în 1972 cu ordinul “Medicul Sanitar” cls. II-a;
1198. BERCU, Mița (n. LABĂ) (n. 1922) – referent la Comisia Controlului de Partid în anii ’50;
1199. BERDICH, Antoniu Iosif – decorat ca pensionar în 1979 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a;
1200. BEREA, Baruch – fost ilegalist, internat la muncă obligatorie în lagărul de la Miercurea Ciuc, alături de Moses Rosen, L. Pătrăşcanu, Gh. Apostol, etc., cf. Rosen (1990: 44), se pare şi în cel de la Vapniarka, după război membru în conducerea centrală a C.D.E. (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 396);
1201. BERGHEANU, Arald - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1202. BEREŞ, Alfred - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;

1203. BERGER, Teodor - în 1948 membru al filialei județene Cluj a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1204. BERKOVITZ, Arthur - în 1948 membru al filialei județene Satu Mare a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1205. BERNAT, Abraham (Bucureşti) – decorat în 1979 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. II-a;
1206. BERNSTEIN, Alfred (fiul lui Solomon) – membru în conducerea comitetului P.M.R. Suceava în anii '50-'60, decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1207. BERZESCU, Petre (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1208. BEXA, Izidor - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a CC al PMR (1955);
1209. BEZY, Rozalia – colectivistă la gospodăria agricolă colectivă Cristuru Săcuesc (raion Tg. Mureş, RAM), decorată în 1953 cu "Medalia Muncii";
1210. BIBESCU, Iosif Rozin - în 1948 preşedinte al filialei județene Timiş-Torontal a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1211. BIRĂNŞTEIN, Bety (Bir(e)nstein?) – membu în comitetul de conducere al C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 III);
1212. BIRO, Adalbert (fiul lui Francisc) – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1213. BIRO, Matild - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1214. BLASCH, Ludovic (fiul lui Teodor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1215. BLAU, Henrich (fiul lui Izidor) – evreu din Ardealul de Nord, care, potrivit memoriilor rabinului Moses Rosen, s-ar fi convertit la creştinism pentru a evita deportarea, după război membru totuşi în conducerea C.D.E. şi în P.C.R.) (Rosen 1990: 87-8); decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1216. BLĂNARU, Alexandru (n. Samy) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 24/1954);
1217. BLĂNARU, Fred (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1218. BLĂNARU, Ştefan (n. 1921) - de profesie croitor, directorul şcolii de partid regiunea Suceava în anii '50, membru P.C.R. din 1944, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
1219. BLECHNER, Leon (fiul lui Meer) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1220. BLECHNER KATZ, Rica - în 1948 membru al filialei județene Câmpulung a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1221. BLENESI, Ernest - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1957);
1222. BLENESI, Vilmos (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1223. BLOMSTEIN, Ervin-Emeric (fiul lui Emeric) (n. 08.09.1929) – din Baia Mare, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1224. BLUM, Casian (fiul lui Ițic) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1225. BLUM, Emil (fiul lui Zalman), din Bucureşti, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1226. BLUMENFELD, Avram - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1227. BLUMENFELD, Leon (fiul lui Şulim) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1228. BLUMER, Leon - în 1948 membru al filialei județene Constanța a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1229. BRAND, Herman - în 1948 preşedinte al filialei județene Fălciu a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1230. BOBIȚAN, Izidor (fiul lui Izidor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1231. BOCSKJAY, Iosif – evreu maghiarofon, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (12/1954);
1232. BOCZ, Carol – angajat la referent la Comisia Controlului de Partid în anii '50;

1233. **BOGANOV, Gherş** - în 1948 preşedinte al filialei județene Tulcea a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1234. BOGDAN, Jean (n. BERMAN)- cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (1951);
1235. BOJAN, Agneta (n. ROTH) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951);
1236. BOLOT, Aron (fiul lui Sabin) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1237. BORŞ, Anuța (n. FĂINARU) - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a CC al PCR (1953);
1238. BORŞ, Etelca – gospodăria agricolă colectivă Buduşlău (raion Marghita, Reg. Autonomă Maghiară), decorată în 1953 cu "Medalia Muncii";
1239. BOSON, Elena Margarit - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1240. BRASAI, Coloman (fiul lui Alexandru) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1241. BRAUNER, Edy (Eduard) – în 1945 conducerea comitetului județean Iaşi al Tineretului Progresist;
1242. BRAUNSTEIN, Ferdinand – cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (1951);
1243. BREIER, Arnold (fiul lui Rudolf) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1244. BREITMAN, ? – evreu din Vaslui, inclus de Zahariuc (2010 I) într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, n.n., I.A.] şi fără niciun pic de ezitare.";
1245. BRILLIANT, Ernest Otto - în 1948 preşedinte al filialei județene Suceava a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1246. BRON, Jaques - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a CC al PCR (1958);
1247. BRUCKMAYER, Z. - în 1948 membru al filialei județene Roman a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1248. BRUMARU, Clara (n. BRUMMER) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. în anii '50;
1249. BRUMFELD, David - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1250. BRÜLL, Alfred - decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
1251. BUCŞTEIN, Aron (fiul lui Ozias) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1252. BUDORIŞAN, Carol - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1253. BUICAN, Erich - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1254. BUNEA, Elias - în 1948 membru al filialei județene Dolj a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1255. **BURCĂ, Galia** – soția generalului Mihai Burcă; fostă voluntară (soră-şefă la "Casa Roja") de partea Brigăzilor Internaționale în războiul civil din Spania; după 1944 funcții modeste în ierarhia comunistă de stat; încă în viață în 2000, locuind pe str. Ion Brezoianu din Bucureşti;
1256. BURY, Silvestru - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1257. BUTUCARU, Iancu (fiul lui Grigore) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1258. BUZAC, Elena Lucreția (fiica lui Bernard) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1259. BUZINCU, Şmil (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostăşească cls. I;
1260. BÜCHLER, Frederic - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1261. BÜCHLER, Solomon(fiul lui Şmil) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1262. CAHANA, D. – avocat, membru în conducerea C.D.E. Vaslui în 1947, responsabil de secția financiară (Zahariuc 2010 II);
1263. CAIZERMAN, Herman (fiul lui Simha) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1264. CALMANOVICI, Bruno – vicepreşedinte Camera de Comerț Bacău după război, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951)
1265. CALMANOVICI, Cecilia - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1266. CANT, Amalia - decorată în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. V-a;

1267. CARLI, Marcu - din 1948 profesor la Şcoala specială de administratori de spitale şi instituții de ocrotire de pe lângă Ministerul Sănătății (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I A) nr. 144 din 25 iunie 1948, pp. 5355-7);
1268. CASSTER, Moise - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (411/1952);
1269. CAȚOIU, David (n. KATZ) - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;
1270. CAUFMAN, Simion - în 1948 preşedinte al filialei județene Iaşi a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1271. CAZIRSCHI, Constantin (fiul lui Ferdinand) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1272. CÂRDEI, Isidor – judecător la Suceava în 1950 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 271);
1273. CERBU, Alexandru (n. HIRSCH, fiul lui Solomon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1274. **CHEREŞTEŞIU, H. Rozalia** (n. KAHANA) (n. 11.II.1905) – fostă ilegalistă (membru de partid din 1924), după război membru în conducerea A.F.D.A.; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951); soția profesorului universitar din Cluj (v. şi Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 419);
1275. CHERPEL, Lari (fiul lui Haim) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1276. CHESLER, Iulius - decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1277. CHIDU, Valer (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1278. CHIMEL, Nuham Nathan - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
1279. CHISINGHER, Petru (fiul lui Iacob) – decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1280. CHIŞ, Adolf (n. KLEIN) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (162/1952);
1281. CHIŞ, Erzsebet (fiica lui Ignaț) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1282. **CHIŞINEVSCHI** (în diverse acte cu variantele KIŞINEVSCAIA sau Chişinovschi), **Sima** (n. 1895, Tighina) – sora Liubei Chişinevschi; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1951);
1283. CHITLARU, David (fiul lui Burach) – în anii ’60 redactor la *Revista Cultului Mozaic*, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1284. CIOBANU, Irina (n. Sabina ADLERSBERG) (n. 1908, Cernăuți) – ilegalistă, arestată în anii ’30 (Solomovici 2001 I: 195), cu informații suplimentare în fondul Colegiului Central de Partid (1958);
1285. CIOBANU, Mihai (fiul lui Isidor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1286. CIONOF, Matilda - în 1948 membru al filialei județene Romanați a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1287. CIUBOTARU, Avram (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1288. CIUTACU, Ecaterina – muncitoare textilistă în 1950, ulterior cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1955);
1289. CIZMĂRESCU, Ana Netta - în 1948 membru al filialei județene Ialomița a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1290. CLEJAN, Samuel (n. Natan KRENZ(EN)DORF) – fratele lui Bucur Clejan [*v. supra*]; cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. în anii ’50;
1291. COHEN, Gabriel – decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls. I (Decret nr. 7 din 23.I.1978);
1292. COHN, Haim (fiul lui Burăh) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1293. COHN, Marcu (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1294. COJAN, Ehea Silvia - în 1948 membru al filialei județene Vâlcea a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1295. COJOCARU, Rosen - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR;
1296. COJOCARU, Zitta - funcționară a Băncii de Stat a R.P.R., decorată în 1963 cu Medalia Muncii;
1297. COMAN, Horia (fiul lui Solomon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1298. COMISIONERU, Bernard (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1299. **CONSTANTIN**(ESCU)**, Pavel** – comandantul şantierului Bumbeşti Livezeni (1944-1948), ulterior emigrat în Israel, unde îşi ebraizează numele în forma Paul Ben Josef[240]
1300. CONSTANTINOF, Desideriu (fiul lui Velcu**) -** decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1301. COPETIN, Gheza – miner, membru în Consiliul Central al Frontului Democrat Popular (1946-1948), cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1952);
1302. CORAVU, Rodica (n. Roza NOVAC) - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R.(45/1955);
1303. CORDAŞEVSCHI, Cornelia - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1304. COSASU, Carol (fiul lui Solomon) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1305. COŞERU, Ioana Zoe Dahlia (n. MARCU, 5.VI.1937 - 2004 Bucureşti) – membru supleant al C.C. al P.C.R. (1979-1984), inginer la Centrala industriei bumbacului (1981-1984);
1306. COTZUR, Frederic - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1307. COVALSCHI, Iosif (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1308. CRAIŞ, Solomon (fiul lui Zigmund) **-** decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1309. CRAUSS, Petre (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1310. CREMER, Isidor (În alte documente oficiale Kremer, Iulius) – după august 1944 redactor la *Vreme Nouă*, organul Frontului Național Democrat din Vaslui;
1311. CREȚU, Leib - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1312. CRISTESCU, Gizela (fiica lui Carol) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a
1313. CRISTESCU, Miltred (n. Medy SZENTES) (n. 16.12.1926) – secretar tehnic al Comisiei Controlului de Partid în anii '50, ulterior psiholog;
1314. CRIŞAN, Adalbert - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1959);
1315. **CRIŞAN, Mihail** (n. Mişu SORGHER (în alt dosar SFIGHER)) - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii '50;
1316. CRÎŞMARU, Ioan (fiul lui Samson) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1317. CSUCSUJ, Paraschiva Elisabeta (n. FÖLDER) (2.XI.1945 Oradea) – membru supleant al C.C. al P.C.R. (1984-1989), şef al sectorului presă şi tipărituri în cadrul comitetului județean de partid Bihor (1980-1984), membru al Comisiei Naționale de Demografie;
1318. CSUTAK, Sara (fiica lui Ernest) – din Odorheiu Secuiesc, decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1319. CUCINSCHI, Herman (fiul lui Dominic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1320. CUSTON, Maurice – cadru didactic la Şcoala specială de administratori de spitale şi instituții de ocrotire de pe lânfă Ministerul Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 216)
1321. CZEKE, David – preşedintele Colegiului de Partid regiunea Bihor în anii '50;
1322. CZIKO, Lorenz (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1323. DAIA, Rozalia - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1974);
1324. DASCĂLU, Coman - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1325. DAVID, Chaim – în conducerea A.R.L.U.S. Bârlad în 1945 (Ion N. Oprea 2007: 30);
1326. DAVID, Iosif (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1327. DAVID, Lazăr – prim secretar al Comitetui Regional P.M.R. Hunedoara în 1959 (D.T.I.C. 1959: 12);
1328. DAVID, Samoil (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1329. DAVID, Simion - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1953);
1330. DAVID, Viorica - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1955);
1331. DAVIDEANU, Alexandru (fiul lui Aurel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;

---

[240] Numele "Constantinescu" apare în Solomovici 2001II: 40 şi 42. În nr. 7 („Cărbunele şi drumurile sale de fier") al revistei *Caietele Petro-Aqua* (Petroşani 2009), autorul Tiberiu Svoboda îl menționează drept comandant de brigadă pe Pavel Constantin (pp. 41, 42).

1332. DAVIDESCU, Horia – fost director al Teatrului de Păpuşi din Craiova (anii ’60-’70), decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1333. DAVIDKIEVICI, Gligor - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1334. **DAVIDOVICI, Andrei** – conferenţiar la Institutul Politehnic Bucureşti, cu dosar de cadre la secţiile Economică şi respectiv Organizatorică ale C.C. al P.C.R. în anii ’50;
1335. DAVIDOVICI, Iancu (fiul lui Israel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1336. DAVIDSOHN, Isac (Iaşi) - decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.II-a;
1337. DĂNESCU, David - cu dosar de cadre la secţia Economică a CC al PCR în anii ’50;
1338. DEAK, P. Etelka (n. 5.XI.1905), pensionară AFDA, membru PCR din 1938, propusă pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR;
1339. DEAK, Ludovic - cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a CC al PCR (1954);
1340. DEBRECZENY, Valer (fiul lui Ignaţ) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1341. DEBRECZI, Beile (fiica lui Arpad) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1342. DEHELEANU, Margareta – şefa catedrei de bazele marxism-leninismului la Universitatea “Babeş” din Cluj în anii ’50 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 583 ş.u., 586 n.2);
1343. DELEANU, Harry-Horia (1919-1998) – membru de partid, redactor şef al revistei *Teatru* în a doua jumătate a anilor ’50;
1344. DEMENYI, Ileana (fiica lui Francisc) - decorată în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1345. DEMENYI, Iosif (fiul lui Maior) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1346. DEMETER, Tereza – decorată în 1979 cu ordinul “Steaua R.S.R.” cls. IV-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
1347. DERENEŢCHI, Hermina - cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a CC al PCR (1955);
1348. DERER, Herma (fiica lui Mihai) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1349. **DEREVICI, Ipolit**[241] (1897, Bălţi – 1977, Bucureşti) - fost student la Iaşi şi ilegalist comunist, refugiat în URSS în 1941 (urmărit fiind de Siguranţă), apoi colonel în Armata Roşie, după război directorul Spitalului nr. 9 Bucureşti (1948 - anii ‘60), în cadrul căruia fiinţa şi celebra secţie “0 – zero”, destinată deţinuţilor politici; cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a CC al PCR (1951)[242];
1350. DERFLER, Iosif – membru în conducerea C.D.E. Vaslui la înfiinţare (946), cu responsabilităţi în domeniul cultural (Zahariuc 2010 II)
1351. DEUTSCH, Adalbert - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (110/1955);
1352. DEUTSCH, Ella (fiica lui Izidor) - decorată în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1353. **DEUTSCH, I. Iosif** (n. 1902), membru P.C.R. din 1932, responsabil de revistă (1956), propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR, decorat în 1978 cu ordinul “Steaua R.S.R.” cls. IV-a;
1354. DEUTSCH, Martin (fiul lui Alexandru) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a
1355. **DEUTSCH, Olga** – activistă a secţiei Relaţii Externe a C.C. al P.M.R.(45/1955);
1356. DEZIDERIU, V. - în conducerea C.D.E. Sibiu după război (Strătuţiu 2005: 13)
1357. DINGHER, Alexandru - cu dosar de cadre la secţia Economică a CC al PCR în anii ’50;
1358. DIRŢU, Rozalia (fiica lui Aurel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1359. DOBRESCU, Savian (fiul lui Emil) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1360. DOBROVICI, Simion - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1953), prim secretar Vrancea în anii ’70;
1361. DOKA, Rveca (fiica lui Pavel Jozsef) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii
1362. DOMBI, Iosif - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a)

---

[241] Contrastant reputaţiei infame a soţului, soţia sa, dr. Alina Derevici (1899-1985), este asumată de către FCER ca figură de marcă în istoria comunităţii (v. http://www.jewishfed.ro/fcer/public_html/downloads/carti/FEDROM.pdf)
[242] V. şi http://www.scritube.com/sociologie/psihiatrie/PSIHIATRIA-SUB-DICTATURA20339122.php

1363. DONNER, P. Alexandru – lt.-col. în 1985 (la deces), decorat în 1964 cu decorat în 1964 cu ordinul "Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orândurii socialiste şi de stat" cls. III-a;
1364. DORIAN, Emil (n. LUSTIG, 16.II.1892-1957), medic şi poet – secretar general al C.D.E. Bucureşti după război;
1365. DRAPPEL, Ioan - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1953);
1366. DREGUS, Ernest - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1958);
1367. DROLL, O. Iosif - decorat în 1964 cu ordinul "Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orândurii socialiste şi de stat" cls. III-a;
1368. DRUCKER, Adolf (fiul lui Marcus) – membru în conducerea U.D.R. din Reşița după 1948, decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1369. DRUCKMAN, Sami Constantin (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1370. DUKASZ SCHWARTZ, Ladislau - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1371. DUMA, Mircea (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1372. DUBOVITS, I. – în conducerea centrală a C.D.E. în 1948 (Zahariuc 2010 V);
1373. DULBERGHER, ? – dr., responsabil C.D.E. Roman în 1946 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 261);
1374. DULGHERU, Radu (n. DULBERGHER, la 4.III.1911-1991?) – după unele surse fratele colonelului de Securitate Mişu Dulgheru; activist şi instructor al Direcției Organizatorice a C.C. al P.M.R. (1949-1954), membru C.C. al P.M.R. (1955-1965), prim secretar al Comitetului Regional P.M.R. Galați la începutul anilor '60, adjunct al şefului Secției Agrare a C.C. al P.M.R. (1961-1962), decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. II-a, ulterior dispărut efectiv din viața publică, posibil emigrat;
1375. DUMITRESCU, Liuba (1917 – IV.2006, Bucureşti) – ilegalistă din "vechea gardă", arestată în lotul de la Craiova (1936) (Levy 2002: 205);
1376. DUNCAN, Iacob (fiul lui Aron) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1377. EINHORN, Schmerl (fiul lui Aron) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1378. EISIKOWITZ, Dezideriu - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1379. ELIAS, Alexandru (n. 1925) – în prezent medic pensionar şi membru marcant al F.C.E.R., dar şi lt.-col. (r.), fost membru P.C.R., decorat în 2009 de către preşedintele Băsescu în calitate de membru al "comisiei Elie Wiesel";
1380. ENCIU, Ş. – membru P.C.R. după război, vicepreşedinte al C.D.E. Vaslui din aprilie 1947, menționat într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I, IV)
1381. ENGHEL, Emanuel (fiul lui Rudolf) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1382. ERLICHMAN, Milu – în 1948 ajutor de primar la Primăria Vaslui (Zahariuc 2010 V);
1383. ERLICHMAN, Tina – secretarul secției Femei din cadrul C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
1384. ERNSTER, Bela – menționat între voluntarii din Brigăzile Internționale din Spania de către Adorian et al. (1971: 404), Martin Sugarman (f.a.: 108) şi David Diamant (1979: 371), cu evoluție postbelică necunoscută.
1385. ESCU, Alfred (fiul lui Robert) – din Galați, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a)
1386. **ESCHENAZY, Ilie** – n. 23 ian. 1907, Craiova, după război redactor la ziarul "Amicii URSS", decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1387. EŞANU, Iosif (fiul lui Moise) **-** decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1388. FAIERSTEIN, Iacob - decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
1389. FALCON, Herman (zis Hempi, fiul lui Ianoş) (d. 1995) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1390. FALICOVITS, Etelca - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;

1391. FALIKOVITS, Moricz – decorat în 1979 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. III-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
1392. FALL, Iuliu - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a CC al PCR (1955);
1393. FANCSALI, Adalbert (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1394. FARCHY, Morel – comunist, preşedinte şi respectiv vicepreşedinte al comunităţii evreieşti din Bucureşti în anii '50 (Rosen 1990: 87);
1395. FARKAS, Carol (fiul lui Martin) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1396. FARKAS, Erna (fiica lui Petru) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1397. FARKAS, Mauriţiu (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1398. FARR, Iacob (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1399. FAZEKAS, Irina (fiica lui Emeric) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1400. FĂINARU, Sandu - în 1948 preşedinte al filialei judeţene Bacău a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătăţii în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1401. FEHERVARI, Dezideriu - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a CC al PCR (1954);
1402. FEIL, Lucian (fiul lui Matei) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1403. FELDMAN, Izu - decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
1404. FELDMAN, Mihai Francisc - cu dosar la secţia Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (4/1953);
1405. FELDMAN, Ştefan (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1406. FELDMAN, Teodor (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1407. FELDMAN, Victor – cu fişă de cadre la secţia Propagandă şi Agitaţie a C.C. al P.C.R. (dosar 30/1947);
1408. FELEKI, Carol (n. FELDMAN) – la începutul anilor '50 şeful sectorului Ştiinţă şi Învăţământ Superior la UB Cluj, ulterior responsabil al Institutului de Istoria Partidului, filiala Cuj (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*);
1409. **FERARU, Sami** (în alte documente FIERARU, zis şi Samy, Milu, Miluţ, fiul lui Ştrul) (1924-2007) (a locuit în P-ţa Romană nr. 9 din Bucureşti) – activist de partid, cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951), decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1410. FERARU, Ţili – fiul lui Ianoş; decorat în 1964 cu Ordinul Muncii" cls. III-a;
1411. FEŞTILA, Aurel (fiul lui Isidor) – etnolog, filatelist din Baia Mare, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1412. FEUERSTEIN, Maximilian – membru de partid, şeful Serviciului Muncă şi Salarii la Întreprinderile Grafice Timişoara în anii '50 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 615).
1413. FICLIS, Mihai - cu dosar la secţia Gopodărie de Partid a CC al PCR (1952);
1414. FIDLER, Emilian - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (53/1954);
1415. FII, Carol (fiul lui Ioja) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1416. FILIPOVICI, Alexandru (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1417. FILISTER, Iosif - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951);
1418. FINCHELŞTAIN, Beca – funcţionară la primăria Bârlad după 1944 (Zahariuc 2009: 215);
1419. FINKELSTEIN, Aneta - cu dosar la secţia Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (6/1957);
1420. FINKELSTEIN, Gustav (n. 1889) – după 1944 funcţionar în administraţia locală a oraşului Bârlad;
1421. FINKELSTEIN, Isidor - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1422. FISCHER, Carol (fiul lui Riven) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1423. FISCHER, Ştefan - cu dosar de cadre la secţia Economică a CC al PCR în anii '50;
1424. **FISCH(H)OFF, Irina** (n. Iren) (1914-2005) - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (84/1953); a locuit până la sfârşitul vieţii în Bucureşti, Bd. Kiseleff nr. 14;
1425. FIŞLER, David - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (36/1952);
1426. FITZIG, Iulian (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;

1427. FLACHS, Nicolae - în 1948 membru al filialei județene Covurlui a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1428. FLEISCHER, Ervin - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (108/1955);
1429. FLORESCU, Emanoil (n. BRAUNSTEIN) – ilegalist (unul din organizatorii frontului Studențesc Democrat în anii '30), redactor la *Lupta de clasă* în anii '60, cu dosar de cadre la secțiile Economică (12/1952) şi Gospodărie de Partid (8/1954) ale C.C. al P.C.R.;
1430. FLORESCU, Gheorghe – membru în conducerea C.D.E. şi membru P.C.R. la sfârşitul anilor '40 decorat în 1979 cu ordinul "23 August" cls. I-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979) (Andreescu, Năstasă şi Varga, 2003*a*: 24);
1431. FLORESCU, Iosif (fiul lui Frantz) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1432. FLORESCU, Isabela (fiica lui Heinrich) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1433. FLORIAN, Aurel (fiul lui Ludvig) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1434. FLORIAN, Sergiu – din 1946 responsabil presă şi propagandă în cadrul C.D.E. Vaslui (Zahariuc 2010 II);
1435. FLORISI, August (fiul lui Rudolf) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1436. FONEA, Evelin (1931-2004 Bucureşti) – responsabil de presă în cadrul Ministerului Culturii în anii '60 (co-editor al anuarului *Călăuza Bibliotecarului*), biblioteconomist la Biblioteca Centrlă de Stat, publicit, după 1990 redactor la *Realitatea Evreiască*;
1437. FONI, Iancu (fiul lui Failişi (Faibiş?, n.n.) şi Janeta) – medic, membru P.M.R. Iaşi, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200); în 1966 publica lucrarea "Imponderabilitatea";
1438. FRANCHI, Oscar (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1439. FRANCIUC, (Leon) Ştefan - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1440. FRANK, Tiberiu (fiul lui Dezideriu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1441. FRATER, Iosif – şef de birou în cadrul Primăriei Oradea în 1945 (A.N.-D.J.BH, fond Comitetul jud. Bihor al P.S.D., dosar nr. 77/1947, f. 172-175, apud Țârău 2002: 177);
1442. FREIFELD, Emil (1926 – 8.VI.2008, Bucureşti) – de la sfârşitul anilor '50 procuror la Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție (Cajal şi Kuller 2004: 333, etc.);
1443. FRENKEL, ? – fostă sionistă, după august 1944 militantă comunistă şi şefa cadrelor la comunitatea evreilor din Bucureşti în prima jumătate a anilor '50; emigrată în Israel (Rosen 1990: 82 corob. cu 97); probabilă identitate cu ilegalista Itta Frenkel menționată de Solomovici (2001 I: 195);
1444. FRIED, David (fiul lui Martin) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1445. FREIDMAN, Eugen (fiul lui Ilie) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1446. FRIEDMAN, Maria (fiica lui Ignațiu) - decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1447. FRISCHER, I. – muzicolog, apare pe lista din 2006 a lui Octavian Lazăr Cosma, a compozitorilor de cântece dedicate lui Stalin, cu "Slavă lui Stalin";
1448. FRISCHER, Paul - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1449. FRIZE, Versavia - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1450. FRÖHLICH, Haralambie (fiul lui Gerşon) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1451. FRÖHLICH, Maria Reghina (fiica lui Vilhelm) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1452. FRÖHLICH , Max - în conducerea C.D.E. Sibiu după război (Strătuțiu 2005: 13);
1453. FROIM, Iosif - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (307/1952);
1454. FRUHTER, Meritz (fiul lui Iosif şi Regina) – inginer, membru P.M.R. Bucureşti, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200);
1455. FUCHS, Betty (fiica lui Saia) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1456. FUCHS, Ştefan - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1457. FÜLÖP, Ernst (fiul lui Sigismund) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1458. FÜLÖP, Ester (fiica lui Carol) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii
1459. GABOR, Iosif (n. GALANDAUER) - cu dosar de cadre la secțiile Economică, respectiv Organizatorică ale CC al PCR în anii ’50;
1460. GABOR, Orest – după august 1944 şef al poliției Suceava şi activist P.M.R, responsabil cu evidența în cadrul comitetului regional de partid (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 229; Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 269);
1461. GAL, E. Ernest (n. 1917), membru P.C.d.R. din 1938, profesor şi scriitor, propus pentru decorare într-un raport al Direcției Treburilor a Cancelariei C.C. al P.M.R. în 1961 (Opriş 2005);
1462. GAL, Margareta (fiica lui Iuliu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1463. GAL, Ştefan - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;
1464. GALL, Ştefan (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a)
1465. GALL, Iosif - decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.II-a; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1951);
1466. GALL, Iuliu - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (1951);
1467. GALPAL, Susana (fiica lui Iosif) - decorată în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a;
1468. GEBER, Arthur - în 1948 membru al filialei județene Rădăuți a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1469. GECZO, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1951);
1470. GEICA, Ludmila (fiica lui Elizei) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1471. GELLER, Hirşin (fiul lui Aron) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1472. GELTZ, Filip - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;
1473. GERE, Iosif - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1474. GIDOFALVI, Maria (fiica lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1475. GHEDEON, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1954);
1476. GHELBERG, Lora - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR;
1477. GHELBERG, Wilhelm - în 1948 preşedinte al filialei județene Baia a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.OF. (partea I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1478. GHEORGHIU, Iosif (fiul lui Marc) – decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1479. GHE(R)ȚLER, Victor – instalat de sovietici primar al oraşului vaslui (29 august – 17 sept. 1944) (Zahariuc 2010 I şi 2009: 27);
1480. GHILEZAN, Zini - în 1948 membru al filialei județene Turda a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1481. GHIULA, Aurel (fiul lui Isidor) – agronom, decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a;
1482. GILBERT, I. Adalbert – inginer, după război director al Direcției Lucrări Speciale C.F.R. din cadrul Ministerului Transporturilor, apoi, timp de peste două decenii, director al Întreprinderii Energoconstrucția, ulterior Întreprinderea de Construcții Hidroenergetice Bucuresti (viitorul I.S.P.H.), iar la sfârşitul anilor ’50 şeful şantierului la Lacul Bicaz; decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a şi în 1972 cu ordinul “Tudor Vladimirescu” cls. I; cu dosar la secția Economică a C.C. al P.C.R. (25/1953);
1483. GLINERT, Iulius (fiul lui Isidor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1484. GOLD, Elias – membru în coducerea C.D.E. Vaslui din 1946, responsabil de secția/resortul juridic(ă) (Zahariuc 2010 II, V);
1485. GOLD, Wolf (fiul lui Solomon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1486. GOLDĂNBERG, Wyly - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (411/1952);
1487. GOLDEMBERG, Avram (n. 1910) – membru P.C.R. din 1930, funcționar, decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. II-a; propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;

1488. GOLDEMBERG, Ernest (fiul lui Ernest) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1489. GOLDENBERG, Aron – casier general al C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
1490. GOLDENBERG, Enta - în 1948 membru al filialei județene Vaslui a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1491. GOLDENBERG, Maer – în conducerea C.D.E. Vaslui din 1946, cu responsabilități organizatorice (Zahariuc 2010 II);
1492. GOLDENBERG-Şerban, Niuma (d. 2002) – inginer, şef de secție la ICECHIM în anii '60, decorat cu Premiul de Stat;
1493. GOLDENSTEIN, Clara - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1494. GOLDENSTEIN, Henry – subprefect de Bârlad după 23 august 1944 (A.N.I.C. inventar 3059, secția Administrativ-Politică a C.C al P.C.R., u.a. nr. crt. 14/1944, p. 16 în inventarul online);
1495. GOLDHAMMER, Eduard (fiul lui Arpad) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1496. GOLDNER, Alexandru - în 1948 membru al filialei județene Timiş-Torontal a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1497. GOLDNER, Charlotte – în 1948 membru al secției județene Arad a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.OF. (partea I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1498. GOLDNER, Simion - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
1499. GOLDSCHMIDT, Maria (fiica lui Iosif) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1500. GOLDSFARB, B. – în 1945 membru al secției litere-filosofie a A.R.L.U.S. Bârlad (Ion N. Oprea 2007: 30);
1501. GOLDSFARB, Milian (fiul lui Zalic) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1502. GOLDSTEIN, Emil - în 1948 membru al filialei județene Tutova a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1503. GOLDSTEIN, Hascal (fiul lui Froim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1504. GOLDSTEIN, Isidor (fiul lui Isac) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1505. GOLDSTEIN HOLLO, Veronica – în ani '50-'60 redactor al ziarul *Banyavideki Faklya* din regiunea Baia Mare;
1506. GOMBO, Samoil – activist de partid, sancționat în lotul "fracționiştilor" din 1958, reabilitat în 1964, decorat în 1979 cu ordinul "23 August" cls. I-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
1507. GOMBOŞ, Moise Mihai (n. 1914) – preşedintele colegiului P.M.R. pe Regiunea Autonomă Maghiară (1958-1968), membru P.C.R. din 1941, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
1508. GORNIC, Sever (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1509. GOTTLIEB, Erzsebet (fiica lui Petru) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1510. GRÂNARU, Marcel - în 1948 membru al filialei județene Brăila a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1511. GRIMBERG, M. – în septembrie 1944 în conducerea organizației locale Bârlad a sindicatelor (Ion N. Oprea 2007: 23);
1512. GRINTFELD, Iosif (fiul lui Mihai) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1513. GRUESCU, Solomon - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (11/1954);
1514. GRUMBERG, Avram (fiul lui Mer) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1515. GROPER, Amalia – în conducerea U.F.D.R. Vaslui în 1948 (Zahariuc 2010: II);
1516. GROS, Iudith – în 1949 dactilografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
1517. GROSMAN, I. Selma - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1518. GROSS, Fridric - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (63/1955);
1519. GROSS, Nichita - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (411/1952);
1520. GROSS, Paul - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1956);

1521. GROSS, Simion - în 1948 membru al filialei județene Vlaşca a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1522. GROSSBERG, Emanuel – secretar al Colegiului Medicilor Braşov în 1948, numit prin ordin al Ministrului Sănătății (Bărbulescu 2009: 59);
1523. GROSSU, Coralia (n. Frima GROSMAN) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
1524. GROSU, Reghina - decorată în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a;
1525. GROSZ, Gheza - în 1948 membru al comisiei de editură din cadrul Direcției Studii a Miniterului Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 162);
1526. GROZA, Laurian (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1527. GRÜMBERG, M. Ilie (n. 1891) – învățător, membru PCR din 1945, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
1528. GRÜN, Francisc - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (27/1957);
1529. GRÜNBERG, Samoil - în 1948 membru al filialei județene Ialomița a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1530. GRÜNBERG, Ura – din Vaslui, menționat într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I)
1531. **GRÜNWALD, Aurel Ion** (n. 1899) - croitor, membru de partid din 1929, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
1532. GUNDA, Roza - stenodactilografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
1533. GUTTMANN; Isac - în 1948 membru al filialei județene Râmnicu Sărat a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1534. GYORFI, Etelca (fiica lui Mihai) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1535. HAFNER, Isac (fiul lui Ştrul) - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.M.R. (8/1954); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1536. HAIMOVICI, Henriette - în 1948 membru al filialei județene Iaşi a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1537. HALCIUC, Iacob (fiul lui Parfene) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (42/1954); decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1538. HALFIN, Sima (d. 1985) – ilegalistă, decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a şi cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a (decretele nr. 267 şi 873/1949);
1539. HALLER, Ladislau (fiul lui Anton) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostăşească cls. I.;
1540. HALPERT, ? – rabin în Vaslui după război, vicepreşedinte al C.D.E. local din 1947, menționat într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I);
1541. HALUNGA, Emil (n. HERŞCOVICI) - cu dosar de cadre la secțiile Economică (63/1955), respectiv Organizatorică (61/1954) ale C.C. al P.C.R.;
1542. HAMBURG, Peter - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1947);
1543. HARDT, Dorian – arhitect-şef la I.P.C.T., conferențiar la Institutul de Arhitectură "Ion Mincu" în anii '50-'70, decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1544. (?) HARTMAN, Ioan (fiul lui Toma) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1545. HASS, Ițic (fiul lui Haim) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1546. HAUSWATER, Louis - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (126/1952);
1547. HAZU, Haim (fiul lui Şaim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1548. HEBERLING, Ion (fiul lui Max) – din Iaşi, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1549. HEIFLER, Fanny - în 1948 membru al filialei județene Dorohoi a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1550. HEKMAN, Lidia (fiica lui Francisc) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1551. HELLE, Nicolae (fiul lui Avram) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1552. HELLER, Isac - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (411/1952);
1553. HELMAN, Lupu – secretar de şedință la C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
1554. HENKEL, Tiberiu (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1555. HENNING, Iosif – şeful economatului primăriei Oradea în 1945 (A.N.-D.J.BH, fond Comitetul jud. Bihor al P.S.D., dosar nr. 77/1947, f. 172-175, *apud* Țărău 2002: 177)
1556. HERMELIN, Wolf - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (25/1954);
1557. HERŞCOVICI, Isidor – secretarul P.C.R. al plăşii Târgu Frumos la sfârşitul anilor '40;
1558. HERŞCOVICI, Iulius - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. în anii '50;
1559. HERŞCOVICI, Mendel - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1560. HERŞCOVICI, Moise - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1561. HERŞCOVICI-NICAN, Nicu – din 1946 vicepreşedinte al sindicatului local Bârlad al artiştilor, scriitorilor şi ziariştilor, afiliat Uniunii Scriitorilor (Ion N. Oprea 2007: 59);
1562. HERMAN, Carol - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (28/1956);
1563. HERSCH, Mayer (alias Max Fisher) - cu fişă la secția Economică a CC al PCR (189/1952);
1564. HERŞCU, Iancu - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (57/1954);
1565. HERTZLINGER, Eugen (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1566. HERTZOG, Leonard (fiul lui Moritz) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1567. HERȚL, Carol (fiul lui Carol) – din Cluj, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1568. HINGHER, Perlina (fiica lui Isidor) - decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1569. HIRSCH, Teodor - în 1948 membru al filialei județene Prahova a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1570. HIRSCHEL, Avram (fiul lui Friederich) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1571. HOFFBAUER, Aurelia (fiica lui Moise) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1572. HOFMAN, Valerian (fiul lui Radu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1573. HOLBAN, Alexandru - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1574. HOLSZKI, Gavril (fiul lui Coloman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1575. HOLTISCH, Dezideriu - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (14/1951);
1576. HONIGSBERG, M. – muzicolog, autorul "Cantatei pentru Stalin";
1577. HOROVITZ, Emeric Aurel (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1578. HOROVITZ, Iosif - în 1948 preşedinte al filialei județene Roman a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1579. HOROVITZ, Marcel (fiul lui Natan) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1580. HORVATH, Vilmos Emil - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1581. HUBER, Rozalia (fiica lui Iuliu) - cu dosar de cadre la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (103/1953); decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1582. HUTIRA BARRA, Maria - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1583. IACOB, Dezideriu - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (24/1953);
1584. IACOB, Elena - dosar de cadre la Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (10/1954);
1585. IACOB, Ilie (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostăşească cls. I
1586. IACOB, Iosif - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
1587. IACOB, Ladislau - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (28/1959 vol. II);
1588. IACOB, Lazăr - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1589. IACOB, Solo (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1590. IACOB, Tiberiu (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1591. IACOB, Toma (n. 20.06.1913) – referent la referent la Comisia Controlului de Partid în anii '50;

1592. IACOB, Tudor (fiul lui Sava) - decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1593. IACOBEANU, Eliad (fiul lui Isac) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a; în anii ‘2000 consilier al Comunității Evreilor din Bucureşti;
1594. IACOBOVICI SACAGIU, Mimi – decorată în 1949 cu ordinul “Steaua R.P.R” cls. V-a;
1595. IACOBSOHN, David Jean (fiul lui Mauriciu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1596. IACOMI, Radu (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1597. IAKAB, Mihai - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (9/1958);
1598. IAKAB, Sofia (fiica lui Heinrich) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1599. IANCA, Solomon - decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls.III-a;
1600. IANCOVICI, Mendel (fiul lui Moise) – contabil, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a; tatăl lui Dorel Dorian, viitor preşedinte al F.C.R.R. în anii ’90;
1601. IANCOVICI, Victor - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1956);
1602. IANCULESCU, Mariette - în 1948 membru al filialei județene Fălciu a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1603. IANCULESCU, Teodor - în 1948 preşedinte al filialei județene Covurlui a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1604. IANKOLOVICS, Henrich (fiul lui Leiba) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1605. IANOVICI, Elisabeta - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1606. ICHIL, Moise - decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1607. IEGHER, ? [*probabil românizat din Jäger, n.n. I.A.*] – menționat de Solomovici (2001II: 17) într-un “grup de tovarăşe şi tovarăşi evrei” precum Simion şi Ina Bughici, Nicolae şi Fanny Goldberger, Ida Felix, etc.; probabil aceeaşi persoană cu “Yager”, menționat de Moses Rosen (1990: 87) ca membru în conducerea F.C.E.R la începutul anilor ’50;
1608. IELCEANU, M. Sabin – maior la Direcția Miliției Regionale Cluj în anii ’60; decorat în 1964 cu ordinul “Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orândurii socialiste şi de stat” cls. III-a;
1609. ILIE, Isac (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1610. INCZEY, Carol - în 1948 membru al filialei județene Turda a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1611. IOANIȚIU, Zaharia (n. Zoltan IOSIPOVICI) – fişă de cadre la secția Economică a C.C. al P.M.R. (77/1952); soția sa, Carola, a decedat în iulie 2006 (92 ani);
1612. IOINOVICI, Serena - decorată în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1613. IOSEPOVICI, Carol - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
1614. IOSEPOVICI, S. - în 1948 membru al filialei județene Roman a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1615. IOSIF, N. Alic (Hunedoara) - decorat în 1979 cu ordinul “23 August” clasa I;
1616. IOSIF, Sebastian (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a;
1617. IOSIPOVICI, Isidor (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a;
1618. IOSUB, Neculai – şeful Serviciului Administrativ al Prefecturii Iaşi după război (?-1946-?);
1619. ISOVEANU, Alecu - decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.III-a;
1620. ISTODOR, Viorica - în 1948 membru al filialei județene Constanța a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1621. ITEANU, Martin (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1622. IUHASZ, Carol - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (75/1953);
1623. IVANIER, Iudita – în 1949 ghid al Expoziției Permanente “I.V. Stalin” (sub organizarea secției Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R.) (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21); probabil sora ilegalistului Ştrul Ivan(i)er Haber;
1624. IVĂCEANU, Paula Marcela - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1625. IVORNICIUC, Olga (n. ABRAHAM) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (109/1955);

1626. IZSAK, Martin (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1627. IZSAK, Ştefan (fiul lui Bela) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1628. JAKAB, Andrei - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (79/1953);
1629. JAKAB, Dezideriu - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (111/1955);
1630. JAKAB, Iuliu (fiul lui Ştefan) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1631. JAKABOVICS, Arnold - membru al comitetului județean Bihor al P.C.R./P.M.R. (membru de partid din 1932) (A.N.-D.J.B.H., fond Comitetul jud. Bihor al P.C.R., dosar nr. 242/1948-1949, f. 48, apud Țârău 2002: 182);
1632. KACZ, Emil (fiul lui Emil) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1633. KAHAN SEGAL, Rachela - în 1948 membru al filialei județene Vaslui a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1634. KAHANA, Margareta (n. SIMON) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951), directoare a Bibliotecii centrale din Cluj (1953-1955) (menționată şi în Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 411-4);
1635. KAHANE, Aron – decorat ca pensionar în 1979 cu ordinul "23 August" cls. II-a;
1636. KAHANE, Ernest – medic, specializt în biochimie, membru activ de partid, decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a; incinerat;
1637. KAHANER, I. – în septembrie 1944 în conducerea Sindicatului Tipografilor din Bârlad (Ion N. Oprea 2007: 22)
1638. KALAMAR, lajos (fiul lui Felix) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1639. KALLOS, Iosif - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1640. KANNER, Israel - în 1948 membru al filialei județene Buzău a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1641. KAPLAN BANU, Ileana (zisă Iluş) – medic, ilegalistă, decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a şi cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
1642. KAPUSI, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (117/1951);
1643. KATZ, Lupu (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1644. KATZ, Mîndru (n. Mandy) (1925-1978) - pianist, emigrat în Israel în 1958; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (136/1955);
1645. KELEMEN, Margareta (fiica lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1646. KELLER, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (83/1953);
1647. KERI, Adalbert – membru al Colegiului Medicilor Braşov în 1948, numit prin ordin al Ministrului Sănătății (Bărbulescu 2009: 59)
1648. KERNVEISZ, Frantz (fiul lui Matei) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1649. KESLER, Maria - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (103/1953);
1650. KESLER, Conrad - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1651. KISIL, Iancu - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (41/1954);
1652. KISIL, Janeta - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (41/1954);
1653. KISNER, Beri - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1654. KISS, Adalbert - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (74/1953);
1655. KISS, Adolf (n. KLEIN) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (60/1954);
1656. KISS, Ileana (fiica lui Dezideriu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1657. KLEIN, Aladar - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a CC al PCR (5/1953);
1658. KLEIN, Alexandru (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1659. KLEIN, Avram – după război responsabil administrativ al C.D.E. Gherla (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 463);
1660. KLEIN, Edmund - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1661. KLEINERMAN, Eva (fiica lui Moise) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;

1662. KLEPNER, Paul - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (28/1957);
1663. KOFFLER, Remus (d. 1954) – ilegalist, fost secretar al lui Ştefan Foriş, şeful Comisiei Financiare Centrale a P.C.R. între 1937 şi 1944 executat pentru spionaj şi trădare în lotul Pătrăşcanu în 1954;
1664. KOHN, Hillel (1891-1970) - ilegalist, şeful Comitetului judeţean Cluj al P.C.R. după 1945, profesor de economie politică la Universitatea "Bolyai", autor al unor studii elogioase la adresa marxismului;
1665. KOHN, Solomon - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (13/1952);
1666. KOHN, Ştefan (fiul lui Anton) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1667. KOPF, Antonia - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a
1668. KOPF, Martin (n. 1906) – membru P.C.R. din 1932, controlor de stat, cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1669. KOPPICH, Carol - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
1670. KORNER, Fina - în 1948 membru al filialei judeţene Suceava a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătăţii în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1671. KORPER, Elemir - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (419/1952);
1672. KOSAK, Eduard – preşedintele Colegiului de Partid – regiunea Severin în anii '50;
1673. KOSTENC(Z)YK, Măndica - cu dosar de cadre la secţiile Economică, respectiv Organizatorică ale C.C. al P.C.R. în anii '50;
1674. KOSTYAL, Carol - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a CC al PCR (28/1959, vol. I);
1675. KOVACS, Andraş (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1676. KOZIK, Alfred (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1677. KÖNIG, Ioif – secretar al C.D.E. Cluj la începutul anilor '50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 458);
1678. KRAFT, Iacob (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1679. KRAUSS, ? – ing., membru în Comitetele cetăţeneşti Cernăuţi după 23 august 1944 (A.N.I.C. inventar 3059, secţia Administrativ-Politică a C.C al P.C.R., u.a. nr. crt. 5 din 7 aprilie 1945, p. 29 în inventarul online);
1680. KRAUSZ, Eva (fiica lui Ernest) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1681. KREUTER, Ecaterina - decorată în 1964 cu Medalia Muncii
1682. KRIEGSMAN, Samuel (fiul lui Leib) – din Suceava, decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1683. KRITZMAN, Adolf - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1684. KROMBERGER, S. Ludovic - funcţionar la Banca de Stat a R.P.R., decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III.-a (decret nr. 793 din 31 decembrie 1963);
1685. KUHN, Iosif - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (35/1959);
1686. KUN, A. Adam – funcţionar la Banca de Stat a R.P.R., decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III.-a;
1687. KUN, Alexandru – decorat în 1979 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
1688. KUN, Ioan - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (24/1954) + probabiol administrator delegat al Oficiului Bumbacului, Inului şi Cânepei după război)dosare anexe secţia Economică a CC al PCR, nr. crt. 58/1945);
1689. KURCZVEIL, Ioan (fiul lui Martin) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a
1690. LACNER (Lakner), Dezideriu - în 1959 prim secretar al Comitetului orăşenesc P.M.R. Satu Mare (D.T.I.C. 1959: 10); cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (53/1954);
1691. LAHNY, Carol - în 1948 membru al filialei judeţene Alba a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătăţii în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1692. LAIG, Stanislav - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;

1693. LANCZET, Berco - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (160/1952);
1694. LANG, Nicolae - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1695. LANG, Radu - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
1696. LANGMANTEL, Rodica – prima directoare a Bibliotecii regionale "Ion Creangă" din Iaşi (actuala Gh. Asachi) în perioada postbelică[243] (1945-1956);
1697. LAURENȚIU, Alexandru – ilegalist, combatant în Brigăzile Internaționale din Spania, inclus în lista voluntarilor evrei de către Diamant (1979: 371) şi Sugarman (f.a.: 109); decorat împreună cu alți "spanioli" cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a în 1949 (intrarea "Laurențiu Sandu") (Decretul nr. 873 din 20 august 1949);
1698. LAURENȚIU, Emerica Pavel (fiul lui Quint) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1699. LAUTMAN, R. Rene (n. 1905) - membru P.C.R. din 1936, croitoreasă, pensionară A.F.D.A., propusă pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
1700. LAZAREV, Zalman (n. 20.XII.1888, fiul lui Moise) - medic, membru de partid din 1941; decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a şi în 1979 cu ordinul "23 August" cls. I-a;
1701. LAZĂR, David (fiul lui Stelian) – prim secretar al comitetului orăşenesc de partid Petroşani la începutul anilor '60; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1960); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1702. LAZĂR, Melhior – după război responsabil cultural al C.D.E. Gherla (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 463);
1703. LAZĂR, Ossy (în acte aparent Ozi) (fiul lui Phoebus) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a; până în 2009, preşedintele Comunității Evreilor din Bucureşti!
1704. LĂZĂRESCU, Lupu - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (126/1952);
1705. LEDERER, Ludovic - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (12/1952);
1706. LEHOCZI, Iosif - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (103/1953);
1707. LEIBOVICI, Adela (n. MOISE) (1908-2005, Bucureşti) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (90/1951);
1708. LEIBOVICI, Beatrice (zisă Braha) (n. 1928, Moineşti – 2008, Bucureşti) – ziaristă în perioada comunistă la diverse cotidiane, după 1989 colaboratoare la *Realitatea Evreiască*;
1709. LEIBOVICI, Constantin (fiul lui Mendel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1710. LEIBOVICI, Iuliu - în 1948 membru al filialei județene Baia a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.OF. (partea I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4)
1711. LEIBOVICI, Maier (fiul lui Ştrul) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1712. LEIBOVICI, Zeilic (fiul lui Şloim) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1713. LEIHER, Gheza (fiul lui Nicolae) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1714. LEITGEB, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (16/1953);
1715. LEITNER, Carol – subnotar în cadrul Primăriei Oradea în 1945 (A.N.-D.J.BH, fond Comitetul jud. Bihor al P.S.D., dosar nr. 77/1947, f. 172-175, apud Țărău 2002: 177)
1716. LEIZER, Ghidale (fiul lui M;oise) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1717. LENARD, Lazăr (fiul lui Lajos) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1718. **LEONTE**, Maria (n. Malca ŞTRUL) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1719. LESNER, Lery (uneori ortografiat Lerri) – membru al Biroului Regional Iaşi al P.M.R. în anii '50, şeful secției Propagandă şi Agitație a comitetului regional de partid şi responsabil cu supravegherea presei din județ; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R.

[243] V. http://www.culturainiasi.ro/institutii/7/12/+Biblioteca+Jude%C5%A3ean%C4%83+%E2%80%9EGh.+Asachi%E2%80%9D+Ia%C5%9Fi.html

(112/1955); emigrat la începutul anilor ’60 în Israel (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 412, Ursache f.a.);
1720. LEV, Mița - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (14/1951);
1721. LEVENDEL, Eva - dactilografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
1722. LEVENSON, Claudia - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (35/1963);
1723. LEWENSOHN, Moise (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
1724. LICHTIG, Samuiel - cu dosar de cadre la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.M.R. (102/1953);
1725. LIEBLICH, L. Aurel (n. 1902) - directorul Rafinăriei 6 Ploieşti (1959-?), membru P.C.R din 1941, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR, decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.II-a;
1726. LISZTIG, Francisc - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1727. LIVADIDI, Cornel - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (103/1953);
1728. LIVEANU, Moise (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1729. LIVEZEANU, Moscu - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
1730. LIVIANU, H. Sahna – decorată în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. III-a;
1731. LIVIU, Sofia (fiica lui Jac Ion) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1732. LOB, Teodor - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (307/1952);
1733. LOBL, Martin - decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls.III-a;
1734. LOEVINGHER, Serena - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1735. LONVY, Bertalan - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (63/1955);
1736. LORINCZ, Carol - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (86/1953);
1737. LOVEANU, Dudu (n. David LEIBOVICI) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);
1738. LOVINGHER, Gheza (n. Geza LÖWINGER, fiul lui Herman) (n. 2.XI.1925) – directorul Oficiului Comerțului Local începând cu 1959; decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (123/1951);
1739. LOVINSON, Ghitla - în 1948 membru al filialei județene Râmnicu Sărat a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1740. LÖWY, Alfred – dosar de cadre la Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (4/1952);
1741. LÖWY, Stefan – profesor la catedra de istorie-filosofie a UB Cluj în anii ’50 şi director cu delegație al Bibliotecii Centrale din Cluj (1955-1956);
1742. LUCHIAN, Savu (n. Saul LAZAROVICI) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosarele 63/1955 şi 3/1957);
1743. LUDOR, Ladislau (fiul lui Samoilă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1744. LUNCAS, Eugenia – decorată în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a şi în 1978 cu ordinul “23 August” cls. II-a;
1745. LUK, Francisc - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (135/1955);
1746. LUPAN, Avram (n. LUSTMAN) - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.C.R. (45/1955);
1747. LUPAN, Chivu (n. LINDEMBERG) - cu dosar de cadre la secțiile Economică (28/1956), respectiv Organizatorică (137/1952) ale C.C. al P.C.R.;
1748. LUPU, Alexandru (fiul lui Şmil şi Dina) – politehnist, membru P.M.R. Bucureşti, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200);
1749. LUPU, Dorina (fiica lui Ferdinand) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1750. LUPU, Heinrich - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
1751. LUPU, Moise – dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950);
1752. LUPU, Nicolai (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1753. (?) LUSTGARTEN, Emil (n. 1928) - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (126/1952);
1754. LUSTIG, Emilian (1928 - iunie 2010 Bucureşti, fiul lui Edmund) (fratele lui Oliver şi nepotul lui Carol Lustig) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 24/1954);
1755. LUSTIG, Oliveriu (cunoscut ca Oliver Lustig, fost deținut în lagăr şi autor de literatură pe tema Holocaustului) (n. 4.XI.1926 Şoimeni, Cluj; fiul lui Edmund) – g-ral maior (r), jurnalist militar, o perioadă chiar redactor şef al revistei M.Ap.N. *Apărarea Patriei*, decorat în 2007 cu ordinul național "Steaua României" în grad de cavaler, dar şi în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1756. MACADZIOB, Emil (fiul lui Herş) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1757. MACOVEI, Maria (fiica lui Iosif) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1758. MACOVSCHI, Eugen – cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (137/1955);
1759. MADUȚĂ, Jean (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1760. MAER, William - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (189/1952);
1761. MAIER, Andrei - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (86/1953);
1762. MAIER, Liviu (fiul lui Liviu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1763. MAIER, Maria (fiica lui Zalman) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1764. MALLER, Frantz - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (160/1952);
1765. MALLER, O. – în 1948 membru al comisiei de editură din cadrul Direcției Studii a Miniterului Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 162);
1766. MANDEL, Lenke - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (12/1961);
1767. MANEA, I. Iancu - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1768. MANIOV, Rafaela – directoare "I.T." Timişoara după război, decorată cu "Ordinul Muncii" cls. III-a în 1951;
1769. MANN, Erick (n. MAITENYI) - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (133/1955);
1770. **MANOLE, H. Manole** (n. 1901 Bălăneşti, Roman) – unul din cele mai misterioase personaje din istoria comunismului românesc; fost voluntar în războiul civil din Spania (menționat în Diamant 1979: 371 şi Sugarman f.a.: 109), aflat în 1941 în atenția Siguranței pentru activități comuniste, în timpul celui de-al doilea război mondial la U.R.S.S., considerat suficient de important de către sovietici pentru a fi plasat în troika Biroului Politic al P.C.R. de la Moscova, alături de A. Pauker şi V. Luca, ulterior efectiv "dispărut" din orice documente oficiale (Tismăneanu 2003: 79, 1991: 169, n. 74, Levy 2002: 62);
1771. MANOLIU, Nicolae (n. MANDEL) - cu dosar de cadre la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.M.R. (4/1951), delegat al României la Târgul International de la Budapesta din 1960;
1772. **MANU, Sabina** – preşedinta comitetului central al Crucii Roşii România (1955-1961); cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (411/1952); soția lui Cornel Manu (Katz)?
1773. MARBE, Max (1884-1959) - medic bacteriolog, membru fondator al ARLUS, încadrat la Institutul Politehnic Bucureşti în 1949 prin decizia Ministerului Industriei – direcția Cadre;
1774. MARCHIEVICI, Emil - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1775. MARCOVICI, Alexandru (fiul lui Alfred) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1776. MARCOVICI, Beniamin - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (126/1952);
1777. MARCOVICI, Ioan Iordan (1905-1970) - inginer chimist, directorul Institutului Petrochimic din Ploieşti în anii '50-'60, membru P.C.R. din 1936, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR; dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950);
1778. MARCOVICI, Leizer - secretar general al C.D.E. Iaşi începând cu 1952;

1779. MARCOVICI, I. Pascal (n. 1899), croitor, membru P.C.R. din 1930, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
1780. MARCU, Edith - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (1951);
1781. MARCU, Elisabeta - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1951);
1782. MARCU, Octavian (fiul lui Avram) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1783. MARCU, Simion - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1784. MARCU, Zeno – în 1948 membru în filialal județeană Braşov a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1785. MARCUS, Ana - dactilografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
1786. MARCUS, Beno (fiul lui Solomon) – jurist, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1787. MARCUS, David - în 1948 membru al filialei județene Tecuci a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1788. MARCUŞ, Paula – funcționară în Centrala Industriei Lemnului în 1950 (Duțu *et al.* 2002: 90);
1789. MARIȚAN, Gizela (fiica lui Gavril) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1790. MARKOŞ, Haralambie - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1791. MARKOVITS, Adalbert – după război responsabil evidență în cadrul C.D.E. Gherla (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 463);
1792. MARTEŞ, Ecaterina - dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950, 62/1955);
1793. MARTIN, Coloman - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1794. MARTON, Francisc - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1795. MARTON, Iosif (fiul Rafaelei) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1796. MARTON, Ladislau - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (126/1952);
1797. MARTON, Ştefan - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (12/1952);
1798. MATAIS, Ilona - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951);
1799. MATAIS, Peter – decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls. I-a (Decret nr. 7 din 23.I.1978);
1800. MATE, Imre (fiul lui Ignaț) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1801. MATEAŞ, Jean (fiul lui Herman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1802. MATHE, Carol - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (56/1954);
1803. MATYAS, Elena (n. NAJOVITS) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (57/1956);
1804. MAXIM, Vlada - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (111/1951);
1805. MAXIMENKO, Etelka - fotografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
1806. MAYER, Baruch - în 1948 membru al filialei județene Neamț a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1807. MAYER, S. Simca – funcționară la Banca de Stat a R.P.R., decorată în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1808. MAYER, E. William – funcționar al Băncii de Stat a R.P.R., decorat în 1963 cu Medalia Muncii;
1809. MĂLINEANU, Henry (n. 25.III.1920) – dirijor şi compozitor, dirctor muzical şi dirijor la Teatrul de Revistă Bucureşti (1950-1953); decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a; ulterior emigrat în Israel;
1810. MÂNDRU, Eliza – din 1945 vicepreşedinte al comitetului județean Iaşi al Tineretului Progresist, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (30/1947);
1811. MEER, Iosif (fiul lui Herş) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1812. MEEROVICI, Simon - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1813. MEISTER, ? – membru de partid şi şef de cadre la Federația comunităților evreieşti la începutul anilor '50 (menționat în Rosen 1990: 82, 87, 97);
1814. MELCHER, Francisc - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (162/1952);

1815. MELEG, Francisc (fiul lui Samuilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1816. MENDEL, Estera (fiica lui Gyorgy) (n. 1929) – din Cluj-Napoca, decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1817. MENDELSOHN, Fişel – inginer chimist (absolvent facultate promoția 1936) – funcție de conducere la Rafinăria "Muntenia" din Râmnicu Sărat, decorat în 1949 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1818. MESINGER, Constatin - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (137/1955);
1819. MEȚIU, Erna (n. 1912, fiica lui Eduard), juristă, membru P.C.d.R. din 1935, procuror în anii '50-'60, propusă pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
1820. MEZEI, Ludovic (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1821. MIHAILOVICI, Aizic - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1822. MIHĂILESCU, Pincu Ionel (fiul lui Samuel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1823. MICLESCU, Iancu (n. KLEIN) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (59/1954);
1824. MICU, Marin - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1825. MIHĂESC, Adolf (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1826. MIHELLER, Carol - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1827. MIKA, Ervin (fiul lui Iuliu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1828. MITRACHE, Sorina (fiica lui Leon) - decorată în 1964 cu Medalia "Eliberarea de sub jugul fascist";
1829. MOISE, Alexandru (fiul lui Simu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1830. MOISE, Iancu - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (73/1951);
1831. MOISESCU, Viorica - decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a;
1832. MOISI, Avram - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (23/1954);
1833. MOLDOVANU, Ioan (fiul lui Naftali) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1834. **MOLDOVEANU, Horia** (n. Harry Lazarovici) (1898-1964) – comandant al companiei "Grivița" în cadrul Brigăzilor Internaționale în războiul civil din Spania, decorat în 1949, alături de mulți alți "spanioli", cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a (Diamant 1979: 371; Sugarman f.a.: 110, Andrei Micu în Zbăganu 2001, care îl rememorează eronat ca Horia Moldovan);
1835. MOLNAR, Irma - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1836. MOMEU, Samoilă - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (79/1953), decorat în 1964 cu "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1837. MORARIU, Titu (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1838. MOSCOVICI, Adalbert - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (11/1954);
1839. MOSCOVICI, Iancu Ştrul – membru P.M.R, procuror la parchetul tribunalului Câmpulung (Moldovenesc) în 1949, evidențiat într-un raport al secției administrativ-locale a comitetului regional de partid între cei contribuind la "schimbarea vechii mentalități din Justiție" (v. raportul în Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 270, 272);
1840. MOSCOVICI, Rudolf (fiul lui Rudolf) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1841. MOZES, Iuliana (n. ARPAD) (n. 22.11.1922) – dactilografă la Comisia Controlului de Partid în anii '50;
1842. MUNKACI, Iosif - decorat în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a;
1843. **MUNTEANU, Ionel** (n. Iancu Goldstein) (fiul lui Alter) – fost voluntar în Spania (Sugarman f.a.: 110) decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1844. MUNTEANU, Ioseph (fiul lui Zisu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1845. **MUREŞAN, Gavrilă** (n. HIRSCH) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);

1846. NADHAZI, Ilona (fiica lui Carol) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1847. NADLER, Rifca (fiica lui Şura) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1848. NAFTALI, Simion (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; fiul său, Paul Naftali, a reobținut cetățeania română în 2007 (H.G. nr. 1427);
1849. (**?**) NAGHI, Alexandru - în 1948 preşedinte al filialei județene Dâmbovița a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1850. NAGLER, Lorenz - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (14/1951);
1851. NAGY, Irma - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1852. NAGY, Elisabeta (n. Józsa) – bibliotecar, membru de partid după 23 august 1944, bibliotecar şef la Biblioteca Centrală din Cluj (1949 - 1951)
1853. NASCH, Emil – secretar al C.D.E. Dej la începutul anilor '50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 445; posibilă relație de identitate cu Arthur Nasch, ilegalist comunist din Dej arestat în anii '30, v. Solomovici 2001 I: 194-5)
1854. NASS, Andrei – stomatolog, decorat în 1978 cu Ordinul Muncii cls. I-a, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951);
1855. **NAŞ, Margareta** (n. ERNSTER) - soția lui Leon Naş, cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (118/1951);
1856. NAUM, Roza - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (12/1954);
1857. NAUM, ? – preşedintele comisiei Constanța de verificare a P.M.R. în 1950 (Duțu *et al.* 2002: 15)
1858. NĂDEJDE, Arnold (17.V.1911-XII.2005, Bucureşti) (fiul lui Marcu şi Frida) – după război funcțional în administrația guvernamentală, arestat şi condamnat în 1951 ca fost informator al S.S.I.[244];
1859. NĂSTASE, Raşela (fiica lui Gheorghe) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1860. NECULAU, V.E. - în 1948 preşedinte al filialei județene Vaslui a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1861. NEGESC, Aurel (fiul lui Simion) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1862. NEGREA RÂMNICEANU, Marcel - în 1948 preşedinte al filialei județene Râmnicu Sărat a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1863. NEGREANU, Alfred - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1864. NEGREANU, Marcu (n. SCHWARTZ) – din septembrie 1944 proprietar şi director al ziarului din Bârlad *Păreri tutovene* (1944-1946), ulterior secretar al sindicatului local al artiştilor, scriitorilor şi ziariştilor, afiliat Uniunii Scriitorilor (Ion N. Costea 2007: 21, 23, 24, 59, 61);
1865. NEGRIN, Harry (n. SCHWARTZ) (1914-1995) – scriitor şi muzicolog, după unele surse instrument al cenzurii la radio la sfârşitul anilor '40;
1866. NEGRIN, Irel – membru în conducerea C.D.E. şi a C.E.B. la sfârşitul anilor '40 (v. Rosen 1990: 160);
1867. NEIMAN, Avram (fiul lui Ovsie) – jurist, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1868. NEMETH, Adalbert - decorat în 1978 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a;
1869. NEUMAN, Eugen – preşedinte CDE Cluj, membru P.M.R. la începutul anilor '50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 458);
1870. NEUMAN, Henry - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
1871. NEUMAN, Solomon - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (249/1952);
1872. (**?**) NOVOTNY, Robert (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;

[244] Vezi fişa matrioclă penală la http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f:\web\Fise+matricole+penale+-+detinuti+politici\N\N+01.+Nac+-+Neatu\Nadejde+Arnold/P1990862.JPG.

1873. NUSZBAUM, Nicolae - în 1948 preşedinte al filialei județene Hunedoara a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1874. OCHIŞ, Oscar - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1875. OLARU, Elisabeta (fiica lui Samoil) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1876. OLARU, Emil (fiul lui Iancu) – decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1877. OLASZ, Klara (fiica lui Iosif) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1878. OLASZ, Rozalia - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
1879. ONCIU, Lionel (n. KAHAN) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (307/1952);
1880. ONOFREI, Valeriu (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1881. OPRESCU, Ilie (fiul lui Nusem-David) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1882. OPRESCU, Miki – în conducerea U.F.D.R. la sfârşitul anilor '40, ulterior director în cadrul Comitetului de Stat pentru Cinematografie (menționată în Deleanu 2005: 161);
1883. ORBAN, Emeric - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1884. **(?)** ORBAN, Ladislau (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1885. OSTREICHER, Moses - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (u.a. 14/1951);
1886. OSZTREIHER, Ernest - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (53/1954, 111/1955);
1887. PALL, Iosif - dosar de cadre la Secția Relații Externe a CC al PMR (1/1953);
1888. PANĂ, Magda (n. ADORIAN) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (59/1954);
1889. PAPP, Iacob - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (55/1954);
1890. PAPP, Iosif (fiul lui Iosif) - dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1891. PARIS, Vilhelm – şeful contenciosului Primăriei Oradea în 1945 (A.N.-D.J.BH, fond Comitetul jud. Bihor al P.S.D., dosar nr. 77/1947, f. 172-175, apud Țârău 2002: 177);
1892. PASCAL, Ştrul (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1893. PASZTOR, Iosif (fiul lui Coloman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1894. PATAKI, Herman – după război responsabil organiozatoric în cadrul C.D.E. Gherla (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 463);
1895. PELE, Mara (fiica lui Bențion) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1896. PELTZ, Ana - decorată în 1949 cu ordinul "Steaua R.P.R" cls. V-a;
1897. PENCHAS, Armand - în 1948 membru al filialei județene Dolj a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1898. PENCHAS, Simion - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (62/1955);
1899. PERL, Irina (fiica lui Zsigmond) - decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1900. PERL, Naftule (fiul lui S. Moise), profsor universitar ştiințe tehnice, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1901. PERL, Samuel - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1902. PERLGRUND, Carol - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
1903. PERLMAN, Henri (fiul lui Haim) – inginer-şef, decorat în 1952 cu Ordinul Muncii cls. III-a şi în 1964 cu Medalia Muncii;
1904. PERLMUTTER, Ludovic (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; (legătură cu Andrei Codrescu?);
1905. PERLMUTTER, Mircea - în 1948 preşedinte al filialei județene Tutuova a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1906. PERLTZWEIG, Leon (fiul lui Penchas) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1907. PETERFI, Rozalia - din Arad, decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

1908. PETZ, Ludovic - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
1909. PFLEGER, Carol (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1910. PILNER, Alexandru – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1911. PÎRVU, Margarit (fiica lui Dumitru) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
1912. POPA, Angela (fiica lui Iacob) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
1913. POPOVICI, Irina (n. STEINER) – în anii '50 directoarea Bibliotecii Muzeului de Artă din București (Solomovici 2001 I: 286)
1914. POPOVICI, Lazăr - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1915. PRINZ, Katicza Iren - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
1916. PROPER, Ernest (fiul lui Ignație) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1917. **PROTOPOPESCU, Eti** (n. SINGHER) - cu fișă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (110/1955);
1918. PUȘCARCIUC, C. Ţilia (1919-2008, București) - decorată cu ordinul "Virtutea ostășească" cls. II-a în 1964;
1919. PUVAK, Iosif - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (24/1954), membru în conducerea U.D.R. imediat după naționalizare;
1920. POP, Etela - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);
1921. POPOVICI, Petre (fiul lui Alfred) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1922. RAB**,** Eva (n. Eva OIGENSTEIN) (d. 1950) - soția generalului Ioan Rab și sora lui Leonte Răutu; decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
1923. RACZ, Edmund (fiul lui Isofi) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1924. RADIAN, Alexandru (fiul lui David) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1925. RADIAN, Roza (fiica lui Herșcu) – decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1926. RADO, Koloman (fiul Amaliei) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1927. RADO, Coloman (fiul lui Adalbert) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
1928. RADOȘOVEȚCAIA, G(h)ita – sora Stelei Moghioroș; activistă a secției Propagandă și Agitației a C.C. al P.M.R.; în 1949 referentă în cadrul secției la serviciul Biblioteca și Arhiva Presei (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă și Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21); cu fișă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (12/1954);
1929. RADOVAN, Marilena (fiica lui Iancu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1930. RADOVICI, Barbu (n. RABINOVICI) – șef de catedră și apoi decan al Facultății de Instalații (anii '50-'70); cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
1931. RADOVICI, Marcel (fiul lui Herman) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1932. RADU, Ana (n. REICHENBERG) - dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950);
1933. RADU, Mircea (fiul lui Calman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1934. RADULY, Iosif (fiul lui Andrei) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1935. RAPAPORT, Puiu **–** (4.XII.1928 - 1999, Israel) – ofițer M.A.I., președintele Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport Bacău (1947-1952), ulterior la clubul sportiv Dinamo (1953-1962), respectiv președinte al clubului F.C. Argeș din Pitești (1963-1974), emigrat în Israel în 1976;
1936. RAPP, Carol - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
1937. RATZ, Ștefan (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostășească cls. I;
1938. RAUSSER, Mircea (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1939. RAUSSER, Solo (fiul lui Marcel și Silvia) - în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți și aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu și Goșu, 2009: 200);
1940. RĂUTU, Sandu (fiul lui Richard și Clara) – inginer, membru P.M.R. București, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți și aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu și Goșu, 2009:

200), în anii ’60-’70 conferențiar universitar la I.P.B., sopecializat în construcții, în anii ’80 emigrat în Israel, unde a activat în cadrul Universității Ben Gurion din Beer Sheva;

1941. REDLINGER, Paula - decorată în 1978 cu ordinul “23 August” cls.III-a;
1942. REGHENŞTRAIF, Ludovic (fiul lui Ira) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1943. REICH, Susana – membru la Colegiului de partid Cluj în anii ’50;
1944. REINGEWÜRTZ, Sigismund - în 1948 membru al filialei județene Covurlui a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1945. REISZ, Cătălina (fiica lui Vilmoş) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1946. RENY-ARAD, Tiberiu - fost bancher în perioada interbelică, după război transformat în comunist, preşedintele FUCE la începutul anilor ’50) (Rosen 1990: 87, 88);
1947. RICHTER, Iosif (fiul lui Antoniu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1948. RIESEL, Reghina (n. GROSSU) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
1949. RIKMAN, Maria - în 1948 membru al filialei județene Romnați a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1950. RITTBERG, Max (fiul lui Meier) - decorat în 1964 cu Medalia “Eliberarea de sub jugul fascist”;
1951. RIVEN, Ruben – vicepreşedinte al C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
1952. ROBOTOŞ, Emeric - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (1953);
1953. RODNA, Nicolae (fiul lui Leopold) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1954. ROLLINGHER, Ilie – secretar de celulă la organizația P.C.R. a Poliției Iaşi (1945-1946);
1955. ROMAN, Carol (fiul lui Mişu) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1956. ROMAN, Delu David (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1957. ROMAN, Gustav (n. ROSENBERG) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1956);
1958. ROMANCA, Mihai (fiul lui Izidor) - decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
1959. ROMANESCU, Petru (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Medalia Virtutea Ostăşească cls. I
1960. RONAY, Francisc - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (95/1950);
1961. RONY, T. Eugen - funcționar la Banca de Stat a R.P.R., decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III.-a;
1962. ROSEMBERG, Tiberius (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1963. ROSENBERG, Dezideriu (n. 19.05.1909) – referent la Comisia Controlului de Partid în anii ’50;
1964. ROSENBERG, Eugen - în 1948 preşedinte al filialei județene Prahova a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1965. ROSENBERG, Z. – evreu din Vaslui, menționat într-o listă de “câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare.” (Zahariuc 2010 I)
1966. ROSENBLAT, Anna - în 1948 membru al filialei județene Buzău a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1967. ROSENFELD, Eugen (n. 1906) - membru P.C.R. din 1935, pensionar A.F.D.A., propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R.;
1968. ROSENKRANZ, David (zis Dadu) în conducerea C.D.E. la începutul anilor ’50 (Solomovici 2001 II: 104);
1969. ROSENTHAL, Ludovic - în 1948 preşedinte al filialei județene Maramureş a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1970. ROSENTHAL, Solomon - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1971. ROSENZWEIG, Marcel – fost sionist, după august 1944 activist P.C.R. şi C.D.E. (Rosen 1990: 66);

1972. ROSINGHER, Elemer – procuror, preşedintele Tribunalului Botoşani în 1950, unul din cei care condamnau chiaburii în anii ’50, elogiat ca atare de organele locale de partid (v. (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 271, 272);
1973. ROSMAN, Iacob (fiul lui Avram) – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1974. ROSNER, Avram - în 1948 membru al filialei județene Bacău a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1975. ROSSLER, Francisc - în 1948 membru al filialei județene Maramureş a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1976. ROŞESCU, Emilian (fiul lui Adalbert) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1977. ROŞU, Haim - în 1948 preşedinte al filialei județene Dorohoi a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1978. ROTH, Andrei (n. 1927) – secretarul organizației de bază a partidului din cadrul catedrei de filosofie-istorie la Universitatea Babeş în anii ’50;
1979. ROTH, Simion (fiul lui Martin) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1980. ROTHENBERG, Samoil - în 1948 membru al filialei județene Dâmbovița a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
1981. ROTMAN, M. Hary – din Bacău, decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1982. ROZEMBERG, Dezideriu – în 1960 menționat ca instructor de partid în cadrul Secției Agrare a C.C. al P.M.R.; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (112/1955);
1983. ROZENFELD, A. Eugen (n. 17.X.1906) - muncitor, pensionar A.F.D.A., membru de partid din 1936, propus pentru decorare într-un raport din 1961 al Direcției Treburilor a C.C. al P.M.R.;
1984. ROZKOPF, L. – primar al Sucevei după război (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 29);
1985. RUBIN, Ida (fiica lui David şi Rachela) – membru P.M.R. Bucureşti, inginer, în septembrie 1949 menționată într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200);
1986. (?) RUDENCO, Ivanca (n. Pehlivanov) (soția lui Rudenko) – de profesie țesătoare, membru de partid din 1933, în anii ’60 activistă a Comitetului Orăşenesc Bucureşti al P.M.R.; cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (57/1956); în 1961 propusă pentru decorare într-un raport al Direcției Treburilor a Cancelariei C.C. al P.M.R.
1987. RUSU, Walter (fiul lui Hilel) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
1988. RUSU ŞARAGA, Raimond - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
1989. SABO, Rubin (fiul lui Dumitru) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
1990. **SACHELARIE, Ion** (n. Nathan SCHENKEL, fiul lui Leon) – fiul fostului primar de Bacău, Leon Sachelarie (1922-1926); fost voluntar în Spania, decorat în 1949 cu ordinul “Apărarea Patriei” cls. III-a (Decretul P.-M.A.N. nr. 873 din 20 august 1949) (Adorian *et al.* 1971: 210; Sugarman f.a.: 110);
1991. SACHS, Zisu – în 1948 preşedinte al filialei județene Botoşani a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
1992. SADOVA, Marieta – director de scenă la Teatrul Municipal Bucureşti în anii ’40-’50, decorată cu “Ordinul Muncii” cls. II-a în 1951;
1993. SAFCENCU, Isidor (fiul lui Ifrim) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
1994. SAFIR, Leopold (alias CLOPOȚEL) - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a CC al PCR (8/1954, 6/1958);
1995. SAIER, H. Abraham (n. 1909), şef de sector la comitetul regional Suceava al P.M.R. în anii ’50, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
1996. SAINSTEIN, Iahuda (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. V-a;
1997. SALAVEȚ, Eugen - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);

1998. SALLA, E. Melita – funcționară a Băncii de Stat a R.P.R., decorată în 1963 cu Medalia Muncii;
1999. SALMAN, Carol (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2000. SAMOILENCO, Alexandru - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);
2001. SAMUEL, Maurițiu - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (112/1955);
2002. SAMSON, Mişu (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2003. SANDAU, Haim (fiul lui Isidor) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2004. SANDELEVICI, Henric - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2005. SANDU (n. Berciu), Maria - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
2006. SANIELEVICI, Alexandru – fizician, cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (136/1955);
2007. SAPHIER, Ignat Radu (fiul lui Joseph) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2008. SAPUŞNIC, Herman - în 1948 membru al filialei județene Tulcea a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2009. SASSU, Ștefan (n. Osias HERŞCOVICI) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (63/1955);
2010. SAVU, Alfred - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR în anii ’50;
2011. SĂPUNARU, Marcel (fiul lui Mendel) (n. Seifert) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2012. SĂPUNARU, Moscu - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2013. SĂRĂȚEANU, M.Z. (pseudonimul publicistic (trad.) al celui născut Moise ZELȚER) (1885-1970) – publicist, preşedinte al U.E.R. imediat după război, ulterior membru al C.C. al C.D.E. (Rosen 1990: 87);
2014. SCHACHTER, Abraham - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954) (posibilă relație de identitate cu Abraham Schächter, viitorul medic al lui N. Ceauşescu);
2015. SCHACHTER, Alfred (fiul lui Ghidale) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2016. SCHAFLER, Israel - în 1948 membru al filialei județene Tecuci a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2017. **SCHAFFER, Gheorghe** (!) – secretar al secției asistență şi restratificare în cadrul C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
2018. SCHAFFER, Ziegfried - în 1948 membru al filialei județene Suceava a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
2019. SCHALERGER, Carol (fiul lui Ion) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2020. SCHAPIRA, A. Moritz (n. 1907), lector la Institutul de Medicină şi Farmacie Bucureşti, membru P.C.R. din 1937, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei PMR;
2021. SCHAPIRA, ? – în 1949 şeful secției Administrativ-Politice a Comitetului Regional P.M.R. Suceava (responsabil de M.A.I şi Armată) (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 268-9);
2022. SCHÄFFER, Manea – avocat, membru P.C.R./P.M.R., subprefect de Vaslui (1945-1946), din 1947 secretar general al C.D.E. Vaslui, menționat într-o listă de “câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare.” (Zahariuc 2010 I şi II, 2009: 122);
2023. SCHEBESCH, Emilia (fiica lui August) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2024. SCHECHTER, Abraham (în alte surse SCHÄCHTER) (n. 1923) – medicul personal al familiei Drăghici (anii ’50) şi apoi, începând cu 1956, al cuplului Ceauşescu, decedat în 1973 în condiții neelucidate (oficial sinucis, deşi urma să se (re)căsătorească peste 2 săptămâni);
2025. SCHECHTER, Leon – secretarul secției culturale a C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
2026. SCHEER, Iosif - decorat în 1978 cu ordinul “23 August” cls.II-a;
2027. SCHEINER, Constantin (fiul lui Friederich) - decorat în 1964 cu ordinul “23 August” cls. V-a;
2028. SCHEINER, Frederic (n. Friederich, 04.10.1924) – referent la referent la Comisia Controlului de Partid în anii ’50;
2029. SCHERER, Victor (fiul lui Petre) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;

2030. SCHILCU, Grigore (fiul lui Emil) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2031. SCHLESINGER, Alexandru - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2032. SCHLESINGHER, Eduard - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (52/1954);
2033. SCHLESINGER, Marcel - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2034. SCHOBEL, V. Victor - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2035. SCHOR, Carol F. - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);
2036. SCHÖTTEK, Martin (d. 2002) – procuror comunist, timp de decenii, la Parchetul General, Bucureşti; soţia Itta (zisă Ida) Schottek (n. Laufer), fostă avocată, sora Taniei Lovinescu;
2037. SCHÖN, Eugen – secretar al C.D.E. Oradea la începutul anilor ’50 (v. Andreescu, Nastasă şi Varga, 2003a: 450);
2038. SCHÖN, Ludovic - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (123/1951);
2039. SCHÖNBERGER, Izidor Leopold (n. 1896), lăcătuş, membru PCR din 1940, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
2040. SCHÖNBERGER, Menasse - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
2041. SCHÖNBERGER, Vasile - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (62/1955);
2042. SCHRAM, Maria (fiica lui Alexandru) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2043. SCHULIMSOHN, Elias – secretarul primăriei oraşului Vaslui după 23 august 1944 (Zahariuc 2009: 44; 2010 V);
2044. SCHVARTZ, Valeria - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
2045. SCHVARTZBERG, Iancu (fiul lui Herman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2046. SCHWARTZ, Alexandru – în 1949 membru al Comitetului orăşenesc P.M.R. Baia Mare (D.T.I.C. 1959: 11);
2047. SCHWARTZ, Marcu – preşedintele C.D.E. Galaţi până în 1952 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 510);
2048. SCHVARTZBERG, Mihai - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (1955);
2049. SCHWARTZ, Dezideriu (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2050. SCHWARTZ, Iancu - în 1948 membru al filialei judeţene Neamţ a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătăţii în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2051. SCHWARTZ, Martin – după război secretar al C.D.E. Gherla (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003*a*: 463);
2052. SCHWARTZ, Nicolae (fiul lui Vilmos) - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
2053. SCHWARTZ, Stefan - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (12/1952);
2054. SCHWEFELBERG, Wilhelm - decorat în 1964 cu ordinul “Steaua R.P.R.” cls. IV-a;
2055. SCURT, Isidor (fiul lui Dumitru) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2056. SCUTARU, Iacob - cu fişă de cadre la secţia Propagandă-Agitaţie a C.C. al P.C.R. (30/1947);
2057. SEBESTYEN, Karoly - cu fişă de cadre la secţia Organizatorică a C.C. al P.C.R. (55/1954);
2058. SEBESYEN, L. Liviu Ludovic - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2059. SEGAL, Bernard (fiul lui Pincu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2060. SEGAL, Jak – farmacist, preşedintele secţiei financiare a C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
2061. SEGAL, Leo - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (116/1952);
2062. SEGAL, Mauriciu (fiul lui David) – grafician la revista *Era Socialistă*, decorat în 1964 cu Medalia Muncii – posibil aceeaşi persoană cu cea menţionată între evreii din România combatanţi în Spania de către Diamant (1979) şi Sugarman f.a.: 110);
2063. SEGAL, Raşela – preşedinta secţiei Femei a C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
2064. SEGAL, Sandu - cu dosar de cadre la secţia Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
2065. SEGAL, Uşer - decorat în 1964 cu Medalia “Eliberarea de sub jugul fascist”;
2066. SEGALL, Heinrich (fiul lui Iosif şi Adela) – absolvent Politehnică, membru P.M.R. Bucureşti, în septembrie 1949 menţionat într-un referat al Ministerului Învăţământului într-o listă de

studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200);
2067. SEGALL, Martin (fiul lui Carol) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2068. SEGALLER, Samuel - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (249/1952);
2069. SEIFERT, Siegmund (fiul lui Francisc) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2070. SEMIANU, Solomon (fiul lui Haim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2071. **SENCOVICI, Elisabeta** (soția lui Alexandru Sencovici) (zisă "Bozsi") – ilegalistă, deținută în perioada războiului, decorată în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a;
2072. SEVIAN, Zelig – cu dosar la secția Economică a C.C. al P.C.R. (dosar 307/1952);
2073. SHWARZYNSCHI, Miron - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2074. SIELECKI, Bogdan-August (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2075. SILBERG, Emanoil - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2076. VASILESCU, Maria (n. SILBERMAN) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (19/1959);
2077. SISTAROVICI, E. Iosif (n. 1903), membru P.C.R. din 1942, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
2078. SIMIONESCU, Adam (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2079. SIMON, Dănilă Emil - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
2080. SIMON, Ştefan (fiul lui Roza) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2081. SIMON, Solomon - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (11/1954);
2082. SIMOVICI, Iulius – şeful serviciului administrativ al primăriei Bârlad după august 1944 (Zahariuc 2009: 231);
2083. SINGER, Erika – stenodactilografă la secția Propagandă şi Agitație a C.C. al P.C.R. (A.N.I.C., fd. C.C. al P.C.R. secția Propagandă şi Agitație, dosar nr. 51/1949, ff. 115-21);
2084. SINNREICH, Nathan (1903, Rădăuți – 1987, Maryland, SUA) – inginer, director la IPROMET la începutul anilor '50, decorat cu Medalia Muncii în 1952, ulterior emigrat în S.U.A. via Israel;
2085. SNARCH, Albin - în 1948 preşedinte al filialei județene Câmpulung a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
2086. SOBEL, Nicolae (fiul lui Samuilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2087. SOBEL, Zoltan (fiul lui Samuilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2088. (?) SOFIAN CARALE, Alexandrina - în 1948 membru al filialei județene Botoşani a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2089. SOFRONIEVICI, Emilia – după război directoare la Întreprinderea Chimică "Spic" din Bucureşti, decorată cu "Ordinul Muncii" cls. III-a în 1951;
2090. SOLOMON, B. - în 1948 membru al filialei județene Dorohoi a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2091. SOLOMON, C. - în 1948 membru al comisiei de editură din cadrul Direcției Studii a Miniterului Sănătății (Bărbulescu *et al.* 2009: 162);
2092. SOLOMON, Emeric - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (60/1954);
2093. SOLOMON, Emil (fiul lui Gavrilă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2094. SOLOMON, Ianca - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
2095. SOLOMON, Iosif (fiul lui Gabriel) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
2096. SOLOMON, Lupu (fiul lui Simşa) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2097. SOLOMON, Mircea (fiul lui Avram) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
2098. SOLOMON, Moisă – avocat, secretarul secției financiare a C.D.E. Vaslui în 1947;
2099. SOLOMON, Ozias (fiul lui Leibu şi Frima) – inginer, în septembrie 1949 menționat într-un referat al Ministerului Învățământului într-o listă de studenți şi aspiranți (*i.e.* doctoranzi) care urmau să plece la studii în U.R.S.S. (Berindei, Dobrincu şi Goşu, 2009: 200);
2100. SOLOMON, Pincu – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

2101. SOLOMON, Silviu - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (28/1956);
2102. SOLOMON, Solomon - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2103. SOLOMON, Ștefan - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (136/1955);
2104. SOLOMON, Zalman (fiul lui Sulim) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2105. SOLOMOVICI, Iacob (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2106. SOLOMOVICI, Ionel (n. Isac) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
2107. SOOS, Iosif - decorat în 1949 cu ordinul "Apărarea Patriei" cls. III-a
2108. SOPOREANU, Vasile (n. SPIELMAN) (n. 16.07.1920) – instructor referent la Comisia Controlului de Partid în anii '50 (documente interne C.C.P., nr.- inv. 72);
2109. SOS, Adalbert - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (80/1953);
2110. SOOS, Rudolf (fiul lui Ghedeon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2111. SPECHT, Ernestina (fiica lui Anton) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2112. **SPITZ, Mauriciu** (n. Mor Spitz) – originar din Timişoara, voluntar în Spania, apoi în Rezistența Franceză (Zbăganu 2001, Adorian *et al.* 1971: 210, Sugarman f.a.: 110), decorat în 1979 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. II-a;
2113. SPORN, Alfred (fiul lui Berl) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2114. SPOTHEIM, Mauriciu – judecător la Suceava în 1950 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 271);
2115. SPOTHEIM, Constantin Teodor – judecător la Suceava în 1950 (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 271);
2116. STACHLOVICI, Netty – la începutul anilor '50 dactilografă la secția Relațiio Externe a C.C. al P.M.R. (cu fişă personală la aceeaşi secție, dosar nr. 11/1954), soția lui Adam Feuerştein (Iacob) (Levy 2002: 298 n. 86);
2117. STARK, Stanislav - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
2118. STAUB, Șandor (fiul lui Iosif) – decorat în 1964 cu Medalia "Eliberarea de sub jugul fascist";
2119. STĂNESCU, Volf (fiul lui Lupu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2120. STEHLE, Iacob – decorat în 1979 cu ordinul "23 August" cls. III-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2121. STEIBERGHER, Adolf - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2122. STEIMBERG, Calman – decorat în 1979 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. III-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2123. STEIMBERG, Amalia - dosar de cadre la Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (1/1953), respectiv, cu numele STEINBERG, la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (5/1955);
2124. STEINBACH, Carol - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. IV-a;
2125. STEINBERG, ? – comandant militar al oraşului Bacău după 23 august 1944 (A.N.I.C. inventar 3059, secția Administrativ-Politică a C.C al P.C.R., u.a. nr. crt. 6 din 5 sept. 1944, p. 15 în inventarul online);
2126. STEINBERGER, Alexandru Martin (n. 1909) - croitor, membru P.C.R. din 1943, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2127. STEINBERGER, Ion - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (18/1956);
2128. STEINBERGHER, Ernest – în 1959 membru al comitetului orăşenesc P.M.R. Satu Mare ((D.T.I.C. 1959: 11);
2129. STEINFELD, Luiza – decorată în 1979 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2130. STEMER, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (27/1957);
2131. STERE, ? - soția lui Gheorghe C. Stere, secretarul prezidiului Marii Adunări Naționale (1948-1952);

2132. STERESCU, Marcel (n. 3.X.1930, fiul lui Moritz şi Malvina) – din 1963 revizor contabil la Central Uleiuri şi Centrala Cărnii, respectiv în Direcția de Control a Ministerului Industriei Alimentare; din 1995 revizor contabil în cadrul F.C.E.R.
2133. STERIAN, Nelu (n. Nathan SCHECHTER) (1926/1927 - V.2005, Bucureşti) – activist de partid cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosar 68/1954);
2134. STERN, E. Iosif (n. 1916) - membru PCR din 1940, directorul I.G.O. Braşov (începând cu 1958), propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
2135. STERN, Janeta - în 1948 membru al filialei județene Maramureş a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I B) nr. 155 din 8 iulie 1948, pp. 5713-4);
2136. STERN, Leon - în 1948 preşedinte al filialei județene Neamț a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2137. STERN, Leon – în conducerea centrală a C.D.E. şi preşedinte al comuntății evreilor din Bucureşti la începutul anilor '50 (Rosen 1990: 87, 123)
2138. STERN, Ocar (fiul lui Mauriciu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2139. STERNBERG, I. – autor al compoziției muzicale "Imn pentru Stalin" (figurează în lista întocmită de Octavian lazăr Cosma în 2006);
2140. STOIAN, Barbu (fiul lui Copel) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2141. STOIAN, Charlotte (fiica lui Moisă) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2142. **STOIAN, Fina** (n. BRONSTEIN) – voluntară ca medic în războiul civil din Spania, soția ministrului Cultelor din anii '50, Stanciu Stoian (?) (Adorian *et al*. 1971: 395 corob. cu Sugarman f.a.: 108);
2143. STOIAN, Ghizela Cornelia (fiica lui Moritz) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
2144. STOICA, Iancu (fiul lui Iancu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2145. STOLERU, Ilie (fiul lui Isac) – în anii '80 colonel la comandamentul Armatei I; decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; după Revoluție trecut în rezervă, dar avansat treptat până la gradul de general de brigadă; în 2010 decorat cu ordinul "Virtutea Militară" în grad de cavaler;
2146. STRAUB, Ambrozie - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
2147. STRAUSSER, Jean (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2148. STREIT, Victor (fiul lui Ignaț) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2149. STRIKBERGER, Eugen (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2150. STROMPEL, Andrei (fiul lui Ştefan) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2151. STRUJAN, Fani – (1925 – 2006, Bucureşti) cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (8/1954), mama traducătoarei şi jurnalistei Sanda Lepoiev;
2152. STUPINEANU, Iacob – activist U.T.M. în jurul anului 1950, decorat în 1964 cu ordinul "Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orândurii socialiste şi de stat" cls. III-a şi cu Medalia "Eliberarea de sub jugul fascist" (fratele lui Lucian Stupineanu?);
2153. SUCANOV, Ecaterina - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (154/1952);
2154. SUCEVEANU, Raveica (fiica lui Athanase) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2155. SUHANE, Lucreția Rozalia - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
2156. SURANY, Erwin - în 1948 preşedinte al filialei județene Bihor a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2157. SZABO, Albert - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (256/1952);
2158. SZABO, Etel – referent la Comisia Controlului de Partid în anii '50, decorată în 1979 cu ordinul "23 August" cls. II-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2159. SZALMAN, Lorant (fiul lui Dominic) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2160. SZANTO, Edmund - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (55/1954);
2161. SZABO, Erzsebet (fiica lui Adolf) - decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2162. SZILVASZY, Adalbert - în 1948 membru al filialei județene Hunedoara a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);

2163. SZMUK, Fania (n. KLEIN) (n. 18.IX.1903, Bistrița) – după război activistă P.M.R. Cluj, cel. V, sectorul II la Cluj (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003°: 411-4);
2164. SZOTYORI, Ernest (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2165. SZÖCS, Adalbert (fiul lui Martin) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (1954); decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2166. SZUHANEK, Eugen (fiul lui Adalbert) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2167. ŞANDOR, Iuliu (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2168. ŞAPIRA, B. – inspector al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale în 1948 (Bărbulescu *et al.* 2009: 126);
2169. ŞAPIRA, Marcu Izu (n. 25.II.1903) – după război activist de partid la Iaşi, din 1949 director al Teatrului Evreiesc din oraş (Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 412; Opriş 2005);
2170. ŞARAGA, Lascăr (n. 1892, Iaşi – 1968, Israel) - de formație jurist, în perioada interbelică ziarist la săptămânalul stângist *Egalitatea* (semnând cu pseudonimul S. Lazăr), în 1941 aflat în atenția Siguranței ca activist comunist categoria A, după război membru în conducerea C.D.E. şi secretar general U.C.E.V.R./F.U.C.E.; emigrat în anii '50 în Israel, unde a activat ca publicist sub pseudonimul Samson Lazăr;
2171. ŞELEANU, Wily (fiul lui Calman) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2172. ŞERB, Vasile (fiul lui Amoş) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2173. ŞERBAN, Mihai (n. Fatel GRÜNBERG) - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (8/1954);
2174. ŞERER, David - membru de partid şi al C.C. al C.D.E. (1945-1953), în noiembrie 1945 secretar general adjunct al Comitetului (Levy 2002: 209; Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 173 şi 172);
2175. ŞESTAC, Eugen (fiul lui Anton) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2176. ŞILLER, Ludovic – decorat în 1963 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2177. ŞIMŞENSOHN, Gherşon - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (63/1955) [rudă probabil cu actualul preşedinte al C.E. Bucureşti, Erwin Şimşensohn]
2178. (?) ŞIPERCO; Alexandru - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (dosar 12/1954), redactor-şef la Ed. Politică în anii '60, ulterior, timp de decenii, reprezentantul României la Comitetul Internațional Olimpic;
2179. ŞIPOŞ, Leopold (fiul lui Leopold) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2180. ŞMELȚ, Ana (fiica lui Alexandru) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2181. ŞMILOVICI, S. - în 1948 membru al filialei județene Fălciu a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2182. ŞOIL, Max - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
2183. ŞORA (Sora?), Viorel (fiul lui Adolf) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2184. ŞRAER, Moritz (fiul lui Gherman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2185. ŞRAITER, Moise (fiul lui Leib) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2186. ŞTEFĂNESCU, Nathan - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (495/1952);
2187. ŞTIRBU, Jean (1924-1998), avocat, fost ilegalist;
2188. ŞTIRU, Jac (fiul lui Saia) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2189. ŞULMAN, Avram (fiul lui Mendel) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2190. ŞUVEȚIU, I. Elisabeta Rozalia - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2191. ŞVAIȚER, Lică (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2192. ŞVAIȚER, Moise - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
2193. TAIŞLER, Saul (n. 2.I.1925) – din 1950, timp de peste trei decenii actor la Teatrul Național Iaşi, caracterizat într-un referat din 1953 al secției Propagandă şi Agitație a comitetului regional de partid Iaşi ca "tovarăş bun, cu nivel ideologic ridicat" ((Berindei, Dobrincu şi Goşu 2009: 415);

2194. T(H)ALER, I. Leib (fiul ilegalistului Iacob Thaler) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (32/1957);
2195. TAMBULA, Adolphus (fiul lui Adam) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2196. TEICHMAN, Ioan - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
2197. TENDLER, Josse (fiul Hugo) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2198. TERSANSCHI, Anton (fiul lui Lazăr) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2199. TEODORESCU, Tereza (fiica lui Lazăr) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2200. TEODOROVITS, Valentin - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2201. TERCLER, Ghidale (fiul lui Servah) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2202. TICU, Simion - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosarele 16/1953, 5/1955);
2203. TIEGERMAN, Tiberiu - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (14/1955);
2204. TIMEN, Iosif (fiul lui Efraim) - decorat în 1964 cu ordinul "Steaua R.P.R." cls. V-a;
2205. TISCHER, Arpad (fiul lui Rudolf) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2206. TOIVE, Sali - decorată în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2207. TOMA, V. Katalin-Sarolta (n. ERNYEI, 2.V.1914, Germania) – soția (a doua a) lui Sorin Toma-Moscovici, chimist, cercetător ştiințific principal, decorat în 1971 cu ordinul Meritul Ştiințific;
2208. TOPCIU, Artur (fiul lui Avram) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2209. TOTH, Jozsef - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
2210. TREML, Emeric - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (115/1952);
2211. TURNINI, Icob (fiul lui Icb) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2212. TZVILER, Pavel – brigadier la gospodăria agricolă colectivă Ghilad (raion Deta) în anii '50, decorat în 1953 cu ordinul "Medalia Muncii";
2213. ȚALIC, I. – din Vaslui, menționat într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I)
2214. ȚIMERMAN, Vasile (fiul lui Dumitru) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2215. ȚUCHERMAN, I.D. (în alte documente ortografiat ZUKERMAN) – preşedinte al C.D.E. Vaslui de la înființare (1946) până la dizolvare (953), inclus într-o listă de "câteva nume de evrei care au militat pentru partidul comunist încă de la început [23 august 1944, *n.n., I.A.*] şi fără niciun pic de ezitare." (Zahariuc 2010 I, III, IV)
2216. UGLAR, Francisc - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a CC al PCR (dosarele 77/1953, 28/1957);
2217. UNGUREANU, Dumitra (n. ZEIDES) (n. 11.08.1927) – membru al aparatului tehnic al Comisiei Controlului de Partid în anii '50;
2218. UNGVARI, Alfred - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2219. URSEANU, Theodor (fiul lui Solomon) – şahist (?) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2220. URSU, Marcu (n. BERL) - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (37/1952);
2221. VAIDA, Bela - decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls.III-a;
2222. VAIDA, Elza (n. KATZ) – soția lui Vasile Vaida, membru C.C. al P.C.R. (1945-1979), ministru al Agriculturii (1948-1952) şi prim secretar al Comitetului Regional Cluj în mai multe rânduri (Balaş 2008: 228)
2223. VAIS, Laizer (fiul lui David) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2224. VAISENBERG, Mauriciu – din 1948 profesor la Şcoala specială de administratori de spitale şi instituții de ocrotire de pe lângă Miniterul Sănătății (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea I A) nr. 144 din 25 iunie 1948, pp. 5355-7);
2225. VALERIU, Emanuel (n. 1925) – ziarist sportiv, apoi realizator TV, informator constatat de C.N.S.A.S. al Securității (1967-1989) în cadrul operațiunilor de penetrare a Europei Libere,

după Revoluție director general al TVR (1990-1992), apoi membru C.N.A.; cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (38/1967)

2226. VARGA, Aldar (fiul lui Iuliu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2227. VARLAM, Teodor - cu dosar la Secția Agrară a C.C. al P.C.R. (1954);
2228. VASILIU, Florin (fiul lui Leon) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2229. VASS, Andrei - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (56/1954);
2230. VAXMAN, Samuilă (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2231. **VĂLEANU, Jean** (n. Iacob LOSAC) (24.IV.1915 Bucureşti – 5.IV.2007 New York) – menționat, alături de Sara Văleanu, ca supraviețuitor al Holocaustului în *Benjamin and Vladka Meed Registry of Jewish Holocaust Survivors* (United States Holocaust Memorial Museum (2000 IV: 261); emigrat în Israel la o dată necunoscută, apoi stabilit în S.U.A.; cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (45/1955);
2232. VEBER, Eduard (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2233. VECSEI, Carol - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosarele 111/1955, 57/1956);
2234. VEINDER, N. (în alte documente ortografiat şi Vainder, respectiv Weinder) – membru în conducerea C.D.E. Vaslui încă de la înființare (1946), inițial cu responsablități în probleme comunitare, ulterior (din 1947) preşedinte al secției culturale (Zahariuc 2010 II, IV, V);
2235. VEINSTEIN, Nathan (fiul lui Marcu) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2236. VEINTRAUB, Noel (fiul lui Ştrul) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2237. VENDEL, Magdakena - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2238. VENTEL, Vladimir - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2239. VERNER, Ştefan (fiul lui Ludovic) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2240. VIGDOROVITS, Martin - cu dosar la secția Gopodărie de Partid a C.C. al P.C.R. (14/1955);
2241. VIMAN, Iosif - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (24/1957);
2242. VOICU, Mina (n. Hermina?) – soția lui Ştefan Voicu; fostă ilegalistă şi redactor al *Scânteia* în anii '30; după 1944 instructor al C.C. al U.T.C.U.T.M.; activistă de partid cu dosar de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. 44/(1954);
2243. VOLF, Ileana - decorată în 1978 cu ordinul "23 August" cls.II-a;
2244. WAIMBLAD, Iosub (fiul lui Moisă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2245. WAISBRUN, Ladislau - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (77/1952);
2246. WALDMAN, Ladislau (fiul lui Ormal) (n. 22.XII.1908) - directorul Bibliotecii Regiunii Crişana în 1960, propus pentru decorare într-un raport din 1961 al Direcției Treburilor a C.C. al P.M.R.;
2247. WALDMANN, Ladislau - membru al comitetului județean Bihor al P.C.R./P.M.R. (membru de partid din 1934) (A.N.-D.J.B.H., fond Comitetul jud. Bihor al P.C.R., dosar nr. 242/1948-1949, f. 48, apud Țârău 2002: 182);
2248. WANZBERG, Pax (fiica lui Marcu) - decorată în 1964 cu Medalia Muncii;
2249. WASSERMAN, ? – activist PMR Buzău în 1950, responsabil cu agitația-propaganda (Duțu *et al.* 2002: 13-5);
2250. WASSERSTROM, Erna (n. FEUERSTEIN) – originară din Cluj, activistă P.M.R. Cluj (1948-1950), apoi şef de laborator la Institutul Politehnic Bucureşti în anii '60;
2251. WASSERSTROM, Vasile (n. 1913, Cluj, fiul lui Adolf) – medicul Județenei P.C.R./P.M.R. Cluj (1946-1950), ulterior şeful secției de radiologie la Policlinica Garnizoanei Bucureşti a M.Ap.N., avansat colonel (1954 – anii '60), decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2252. WEBER, Ioan şi Mariana Elena - cu fişe de cadre la secția Propagandă-Agitație a CC al PCR (24/1980);
2253. WEBER, Marx (fiul lui Asriel) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2254. WECHSLER, Roza - cu dosar de cadre la secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. (45/1955);
2255. WEGENER, Nicolae Eugeniu (fiul lui Jacques) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;

2256. WEIMBERG, Paul (fiul lui Maier) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2257. WEINBERGER, Vasile - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a);
2258. WEINFELD, I. (pseudonim publicistic: Ion Palodă) (d. martie 1947) – fost gazetar interbelic, după septembrie 1944 redactor în Bârlad, la ziarul *Păreri tutovene* (Ion N. Oprea 2007: 30 ş.u);
2259. WEINSTEIN, Iosif - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR (233/1952);
2260. WEISER, Leon - cu fişă de cadre la secția Propagandă-Agitație a C.C. al P.C.R. (30/1947);
2261. WEISS, Ernö – responsabil cadre al Comitetului raional P.C.R. Baia Mare în 1947 (Andreescu, Nastasă şi Varga 2003a: 389-9);
2262. WEISS, Filip (fiul lui Herman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2263. WEISS, Iacob Francisc (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2264. WEISS, Iosef – şeful Serviciului Financiar la Primăriei Iaşi după război (?-1946-?);
2265. WEISS, Ludovic – în conducerea C.D.E. Sibiu după război (Strătuțiu 2005: 13)
2266. WEISS, Samuil - în 1948 membru al filialei județene Botoşani a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2267. WEISS, Tiberiu - în 1948 membru al filialei județene Timiş-Torontal a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2268. WEISS, Yvonne – până în 1950 dactilografă la comisia de arbitraj a preşedinției Consiliului de miniştri, sora chestorului de poliție Vintilă Weiss, arestată împreună cu acesta într-un scandal de spionaj (Pelin 2006*b*; Ilinca şi Bejenaru 2005: 11 ed. online);
2269. WEISENBERG, Mauriciu – funcționar în Direcția Arhitectură a Administrației Generale a Casei Sănătății în 1948 (Bărbulescu *et al.* 2009: 163);
2270. WEISSMAN, Hilel - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (380/1952);
2271. WEISSMANN, Alexandru - membru al comitetului județean Bihor al P.C.R./P.M.R. (membru de partid din 1946) (A.N.-D.J.B.H., fond Comitetul jud. Bihor al P.C.R., dosar nr. 242/1948-1949, f. 48, apud Țârău 2002: 182);
2272. WEISZ, Arpad – decorat în 1978 cu ordinul "23 August" cls. I. (Decret nr. 7 din 23.I.1978);
2273. WEISZ, Francisc – decorat în 1979 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" cls. III-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2274. WEISZ, Ioan - cu dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (128/1952);
2275. WEISZ, Ludovic (fiul lui Mauriciu!) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2276. WEISZ, Tiberiu – conferențiar la catedra de marxism-leninism a Universității Babeş din Cluj;
2277. WELT, Allbert (fiul lui Isidor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2278. WENGER, Iahuda (fiul lui Mayer) (n. 1921, Rădăuți) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2279. WEXLER, Iosif - dosar de cadre la secția Economică a C.C. al P.C.R. (30/1950);
2280. WIDDER, Andrei - în 1948 membru al filialei județene Mureş a Colegiului Farmaciştilor (M.Of. (partea (I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4);
2281. (?) WINCLER, Gustav - cu dosar la Secția Agrară a C.C. al P.C.R. (1/1955);
2282. WINKLER, Ernest (fiul lui Iosif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
2283. WITZMAN, Bruha (1914-2004) – soția lui Marcu "Marian" Witzman;
2284. WOLF, Hildegard - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2285. ZACMAN, Ştefan (fiul lui Ernest) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii
2286. ZAGAN, Atanase (fiul lui Moise) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2287. ZAH, Samson (Zaharia) (n. 08.11.1903) – activist la referent la Comisia Controlului de Partid în anii '50;
2288. ZAHARIA, Lucian (fiul lui Osias) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2289. ZAHAROVICS, Carol (fiul lui Nndor) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2290. ZALMANOVICI, Bernard - în 1948 membru al filialei județene Baia a Colegiului Farmaciştilor (ordinul ministrului Sănătății în M.OF. (partea I B) nr. 141 din 22 iunie 1948, pp. 5283-4)

2291. ZALMANOVICI, Isidor (fiul lui Herman) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2292. ZALUPCA, Octavian (fiul lui Rudolf) – militar, decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a; după 2000 ajuns locotenent-colonel şi redactor la revista *Gândirea Militară Românească*;
2293. ZELENAK, Carol (fiul lui Isoif) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2294. ZELINKA, Ferencz (fiul lui Ignacz) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2295. ZIGMAN, Emil – decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2296. ZILLMAN, Albert (fiul lui Bela) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii;
2297. ZIMBRAN, Petre (fiul lui Iacob) - decorat în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2298. ZIMBREA, M. Lupu - decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2299. ZINGHER, Bercu – vicepreşedinte al C.D.E. Vaslui în 1947 (Zahariuc 2010 IV);
2300. ZINGHER, Margarit (fiica lui Sterian şi Margarit) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a şi cu Medalia Muncii;
2301. ZIPPEL, Ilie - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (59/1954);
2302. ZISU, M. Ancel (n. 17.IX.1899), muncitor necalificat, membru P.C.R. din 1945, propus pentru decorare în 1961 într-un raport al Cancelariei P.M.R. (Opriş 2005);
2303. ZOLD, Alexandru (fiul lui Samuilă) - decorat în 1964 cu Medalia Muncii,
2304. ZOLLER, Iuliu - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (dosarele 28/1959 vol. I, 52/1954, 50/1962);
2305. ZSARKO, Edmund – decorat în 1979 cu ordinul "Steaua R.S.R." cls. IV-a (Decret nr. 38 din 27.I.1979);
2306. ZSOK, Ludovic - cu dosar de cadre la secția Economică a CC al PCR(77/1952);
2307. ZSORI, Iosif (fiul lui Francisc) - cu fişă de cadre la secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. (111/1955); decorat în 1964 cu ordinul "23 August" cls. V-a;
2308. ZUGRAV, Silvia (fiica lui Iosif) - decorată în 1964 cu Ordinul Muncii cls. III-a;
2309. ZUPPERMAN, Hary – în 1945 membru al secției litere-filosofie a A.R.L.U.S. Bârlad (Ion N. Oprea 2007: 30);

Evident, la momentul august 1944, comunismul nu ar fi putut fi instaurat *ex nihilo* într-o formă pur exogenă şi doar cu alogeni de import sovietic. Completând lotul "moscoviților", în țară, de-a lungul anilor '30 şi chiar în timpul războiului, câteva mii de evrei au activat în România, în spatele frontului, pregătind prin diverse operațiuni de sabotaj şi subminare preluarea puterii după 1944. Elocvent pentru descrierea acestei "coloane a cincea", demersul de față poate fi continuat cu o **listă a comuniştilor de "categoria A" [cei mai periculoşi, n.-n.] redactată de Siguranța Statului în 1941**, inventariată arivistic în fondul Direcția Generală a Poliției, dosarul 80/1941 şi preluată în Mâță (2007).

Lista, care a stat în bună măsură la baza lichidării din 1943 a organizației P.C.d.R. Bucureşti (soldată cu 143 arestări), cuprinde un număr de 759 persoane distincte[245] din Bucureşti, fiind structurată etnic după cum urmează: **evrei – cca. 64%**, români – cca. 26%, restul maghiari, ruşi, ruteni şi

[245] Din totalul de 793 persoane inventariate, 17 sunt menționate de câte două ori, ceea ce înseamnă un număr de 759 persoane distincte. Se cuvine remarcat că lista Siguranței, vizând comuniştii din Bucureşti, ar acoperi nu mai puțin de 75% din numărul de 1000 de membri PCdR estimat pentru anii '40 în literatura de specialitate, ceea ce: a.) îi accentuează importanța extremă pentru cercetarea de față; b.) eclerează caracterul alogen al mişcării comuniste din România de dinainte de 1944, în condițiile în care procentul românilor cifrează aprox. 25-30%, în contrast izbitor cu cei 60-65% evrei (fluctuație în funcție de criterul încadrării – naționalitate (limbă) sau religie; Diferențele față de procentele avansate de C. Mâță (*i.e.* creşterea procentului de evrei, mai ales pe seama descreşterii procentului de români) rezidă în amendarea cifrelor originale, bazate exclusiv pe informațiile remarcabile, dar totuşi incomplete, ale Siguranței, prin coroborare cu alte surse de identificare a celor înscrişi în listă (ex. Băetu Sami, considerat inițial român, este de fapt evreu, născut Samuel Jung, sau Alexandru Moghioroş – identificat în original ca maghiar, este de fapt vorbitor de limbă maghiară, dar genetic evreu, chiar dacă ateu, deci nepracticant al religiei mozaice, etc.);

ucrainieni, bulgari, polonezi, armeni şi un grec. În raport cu demersul de faţă, tabelul întocmit de agenţii Siguranţei cuprinde:

- ✓ demnitari comunişti evrei cu funcţii importante după 1944, care au fost deja menţionaţi mai sus (în listă nu sunt incluşi evreii comunişti aflaţi în URSS în timpul războiului, v. setul următor de nume)[246];
- ✓ alte figuri politice importante după 1944, ne-evrei[247];
- ✓ alte persoane (739) între care (nume, prenume, data şi locul naşterii, ocupaţia, domiciliul curent din Bucureşti), următirii evrei:

2310. ABRAHAM, Bernard (n. 1899, Alba) – funcţionar (Cuza Vodă nr. 46) – ulterior cu menţiuni multiple în dosarul de anchetă al lui Vasile Luca;
2311. AKERMAN, Froim (orig. din Moldova, comerciant de "coloniale")
2312. ARADI, Victor (n. 1883) - croitor (Pâncota Arad) [*n.n. fost angajat al MAE ungar în mandatul Bela Kuhn, spion sovietic, executat în 1940 în URSS în cadrul unei campanii de epurare (chiar dacă figurează încă în 1941 pe lista Siguranţei)*]
2313. ARNOLD, Gustav (n. 1876, Germania) - comerciant (Carol nr. 60)
2314. ARON, Leon (n. 1906, Bârlad) – dentist (Vulturi 47)
2315. ARONOVICI, Iacob Beer (n. 1908, Cahul) – ţesător (Negru Vodă nr. 32) [*probabil aceeaşi persoană cu cea menţionată între voluntarii români de origine evreiască voluntari în Spania de către D. Diamant (1979) şi M. Sugarman (f.a.: 108)*];
2316. ARONOVICI, Iosif (n. 1920, Iaşi) – ţesător;
2317. AVERBUSCH, Roza (n. 1912, Chişinău) – croitoreasă [*n.n. probabil AVERBUCH*];
2318. AVRAMESCU, David (Calomfirescu nr. 9) – fost deţinut la Văcăreşti, împreună cu alţi comunişti condamnaţi
2319. AZRIL, Herman (n. 1918, Putna) - contabil

2320. BACALU, Dan (n. 1920, Bucureşti) – pictor (Wilson nr. 9)
2321. BADINTE, Metsch (n. 1912, Chişinău) – strungar (Log. Tăutu nr. 31)
2322. BADIŞ, Francisc (n. 1913, Bihor) – tâmplar
2323. BALANSCHI, Stanislav (N. Filipescu nr. 22)
2324. BALOGH, Francisc (n. Cluj) (Antim nr. 19)
2325. BALOSZ, Antal (n. 1912, Odorhei) – pantofar (Th. Speranţă nr. 98)
2326. BANCIC, Golda, zisă Olga (n. 1912, Chişinău – 1944, Stuttgart) – ţesătoare (Măgurele nr. 27) [*participantă la Rezistenţa Franceză, în 1944 capturată şi executată de nazişti*];
2327. BANDERSCHI, Iosif (n. 1915, Bălţi) – ţesător (D. Florica nr. 2) [*probabil Benderschi*]
2328. BARIMBOI [m?], Valco (n. Bălţi) - ţesător (At. Ionescu nr. 32)
2329. BARIMBOI [m?], Moise (n. Bălţi) - ţesător (At. Ionescu nr. 32)

---

[246] Ştefan Voicu (Aurel Rotemberg, nr.crt. 91), Teohari Georgescu (110 şi 723), Nicolae (Miklos) Goldberger, Sandu Lieblich, Ida Felix (164, 379 şi 634), Stela Moghioroş (Estera Radasoveţkaia, 30), Ofelia Manole (Zeitman) (25 şi 734), Luca Laszlo (Vasile Luca), Matei Socor (202), Andrei Iacobovici (671), Ipolit Derevici (466), Alexandru Moghioroş (476), Moscu Cohn (viitorul Gheorghe Stoica, 69), Iacob Farladanschi (9); Vilma (Drăgan) Cajesco (484), Lascăr Şaraga, Anghel Schor (560), Iosif (733) şi Liuba (580) Chişinevschi, Gherghina Ardeleanu (Adler, 641), Sabina Adlersberg (alias Irina Ciobanu, 601), Erna Rosman (alias Eugenia Roman, 655), Iacob T(h)aler (632), David Rotman (606), Al. Buican (figurând parţial corect pe lista Siguranţei sub numele Aron Lazăr Arneldi, 43), Grigore Naum (Naum Rotstein, 353), Sandu Lieblich (228), Beniamin Vilner (148), Simion Fischel (155); Andrei Gluvacov (223), Tatiana Leapis-Bulan (583), Tudor (Saul) Avădanei (Şapira) (686)

[247] Ex. Gheorghe Gheorghiu (-Dej) (nr. crt. 62), Nicolae Ceauşescu (111), Olga Pintilie, Alexandru Drăghici (479), Boris Ştefanov, Scarlat Calimachi (139), Elena (696) şi Lucreţiu Pătrăşcanu (695), Grig(ore) Preoteasa (465), Alexandru Iliescu (tatăl probabil al lui Ion Iliescu) (297), Nicolae Guină, Chivu Stoica (54), Vasile Vâlcu (476), Olga Pintilie (407)

2330. BARLAM - funcționar
2331. BARSCHIU, I.Aron (n. 1910, Ismail) – funcționar (Intr. Zalomit nr. 10)
2332. BĂETU, Sami (n. Samuel JUNG) (n. 1905), originar din Bălți
2333. BECHBUCH, Moise (n. Fălciu) – farmacist
2334. BEIDA, Herş (n. 1910, Soroca) – dentist (Traian nr. 4)
2335. BERCH, Iancher - ziarist
2336. BERCOVICI, Honța (n. 1921, Bacău) - croitoreasă (Griviței nr. 83)
2337. BERCOVICI, Izidor (n. 1911, Bucureşti) - funcționar (Foişor nr. 13) [*n.n. decorat în 1964 cu Ordinul Pentru servicii deosebite aduse in apararea orinduirii sociale si de stat clasa a III-a*]
2338. BERCU, MARCU (n. 1910, Putna), coafor (Cuza Vodă nr. 44)
2339. BEREŞ, Suzana (n. 1897, Târnava Mică) – casnică (Bld. Mărăşeşti nr. 24)
2340. BERLANSCHI, Iosef - țesător (Ştefăneşti, Lăpuşna, Parîng nr. 6)
2341. BERNARD, Andrei (n. 1908, Târnava Mică) – tâmplar (str. N. Filipescu)
2342. BERNŞTEIN, Burăh (n. 1906) - croitor
2343. BERNŞTEIN, David (n. 1904, Brăila) – comerciant (Făinari nr. 72) [*n.n. fiica sa, Roza David, a solicitat şi reobținut cetățenia română în 2009, v. ordinul MJ nr. 1236/2009*]
2344. BERNŞTEIN, Marcel (Popa Petre nr. 42)
2345. BERNŞTEIN, Simion (n. 1910, Bacău) – țesător (Adrian nr. 32
2346. BIRIMBERG, Frida (n. 1913, Storojineț) – croitoreasă (Vitejescu nr. 5)
2347. BIRMAN - avocat
2348. BIRNSTEIN, Alex (Rondă nr. 4)
2349. BIRO, Deneş (1915, Odorhei) – cofetar (Rahovei nr. 32)
2350. BITAI, Ştefan (n. 1901, Braşov) – dulgher (Iancovescu nr. 112)
2351. BLITZSTEIN, Alex (n. 1912, Odessa) - student (Moşilor nr. 122)
2352. BOIANGIU, Schmer (n. Dorohoi) - croitor (Anton Pan nr. 23)
2353. BONGZOS, Ştefan (n. 1912, Bihor) - zidar (Silvestru nr. 6)
2354. BRAUN, Nicolae (n. 1914, Satu Mare) – croitor (Griviței nr. 118)
2355. BRAUNŞTEIN, David (n. 1906, Bihor) – croitor (Apolodor nr. 9)
2356. BRAUNŞTEIN, Sulim (n. 1905, Rădăuți) – funcționar (Labirint nr. 117)
2357. BROITMAN, Gherş (n. 1914, Orhei) – croitor (Popa Farcaş nr. 4)
2358. BRUCĂR, Iancu (Bacău)
2359. BUCH BINDER – (n. 1915, Zastova) – tricoteuză (Ionescu Gion nr. 2)
2360. BUDIŞ, Huşer (n. 1905, Lăpuşna) – cizmar (M. Voevod nr. 70)
2361. BUGINSCHI, Francisco (n. 1905 în Galiția, Polonia) – pictor (Z. Săvulescu nr. 28);
2362. BUMBEŞI, Avram (n. 1910, Bălți) - lucrător (Zamfir Anghel nr. 5);
2363. BURA, Ignat (n. 1914, Someş) - picol (Bateriilor nr. 21)
2364. BURAH, Ileana (n. 1907, Iaşi) - croitoreasă (Mărăşeşti nr. 79)
2365. BURŞ, Cahane (n. 1903, Bârlad) – funcționar (P. Cercel nr. 3)
2366. BUTENCO, Ana (n. 1914, Reni) – servitoare (Parcul Rahova str. B.27)

2367. CALINCA, Iacob (n. 1903, Orhei) (Cireşoaei nr. 8)
2368. CAMENIȚEHI, Saşa (n. 1913, Soroca) – studentă (M. Vodă nr. 20) [*n.n probabil Camenițchi*]
2369. CANE, Jana Maria (Popa Petre nr. 42)
2370. CAPELES, Marcus (funcționar, Hotel Majestic)
2371. CARAŞ, Asriel (n. 1913, Iaşi) – funcționar (Cornu Caprei nr. 61)
2372. CARIU, I. Margareta (n. 1913, Bucureşti) (Minotaur nr. 7)
2373. CERNOV, Simion (n. 1908, Ismail) – zidar (Bl. Domnița nr. 18)
2374. CIOCLA, Marta (n. 1907, Orhei) - cond. tech. (Olimpului nr. 38)
2375. CIPS, Leon (Cavafii Vechi nr. 11) [după alte surse, Leon Gips]

2376. CLAPAUCH, Avram - cizmar
2377. CLAPCA, Arpad (n. 1893, Timişoara) – croitor (Blănari nr. 9)
2378. CLIM, Iosif - zidar (Hagi Ghiță nr. 27)
2379. COBZEV, Alexei (n. 1909, Ismail) – srungar (Polonă nr. 75)
2380. COGAN, Abram (n. 1905, Chişinău) – cizmar
2381. COGAN, Isac (n. 1906, Orhei) – tipograf (Lipscani nr. 41)
2382. COHN, Eugen (Popa Petre nr. 42)
2383. COHN, Mişca (n. 1912, Botoşani) - croitoreasă (Rondă nr. 41)
2384. COHN, Rubens (n. 1914, Bucureşti) - funcționar (Plantelor nr. 4)
2385. CORNHANSER, Adalbert (n. 1898, Cluj) – medic [*n.n. Adalbert Kornhauser, arestat şi executat în noiembrie 1941 împreună cu ceilalți atentatori din „grupul Panet"*]
2386. COTTIG, Ghenea (n. 1907, Chişinău) - muncitoare (Log. Tăutu nr. 33)
2387. COVACI, Domenico (n. 1911, Odorhei) – croitor (Lemencea nr. 28)
2388. COVACI, Rozalia (Belvedere nr. 25)
2389. CRÂMSCHI, Adelia (n. 1912, Bălți) – funcționară (Principatele Unite nr. 2)
2390. CRÂNG, Samuel (n. 1909, Turda) – comerciant (Rahovei nr. 20)
2391. CREINDLER, Janeta (n. 1912, Bucovina) (Gh. Chițu nr. 1) [*n.n. Janeta Kreindler*]
2392. CRICUNEȚ, Seiva (n. 1908, Chişinău) – croitoreasă (Minotaur nr. 48)
2393. CRISCOSCHI (Popa Tatu nr. 14)
2394. CRISNER, Bartolomeu (n. 1914, Bihor) – blănar (Cameliei nr. 4)
2395. CSAZAR, Ştefan (n. 1899, Bihor) – mecanic (Liniştei nr. 6)
2396. CSAZAR, Ana (n. 1907, Sălaj) – casnică (Liniştei nr. 6)
2397. CŞTEIN, B
2398. CUPCIC, Gherş Leib (n. 1907, Imail) - avocat (Bl. Mărăşeşti nr. 42)
2399. CZEILER, Martin (n. 1911, Bihor) – (Frunzei nr. 31)

2400. DAICI, Gherş (n. 1911, Orhei) – textilist (Compănici nr. 6)
2401. DALEOR, Malca (n. 1909, Soroca) – dentistă (Meşter Manole nr. 19)
2402. DAVID, Francisc (n. 1903, Derna Sus) – strungar (I.G. Duca, Băneasa)
2403. DAVIDOVICI, Nusem (n. 1918, Bacău) – student (Ap. Radu nr. 19)
2404. DAVIDSOHN, Jeni – croitoreasă (Plut. Tudor Ion nr. 7)
2405. DEMETER, Francisc (n. 1909, Trei Scaune) - croitor (Sf. Gheorghe Nou nr. 4)
2406. DEMETER, Ludovic
2407. DERANDINER, Seiva (n. 1917, Hotin) – croitoreasă (Aurora 52) [*nn. Şeiva DERENBANDINER*]
2408. DERJI, Moise zis Mişu (n. 1908) - tipograf (Popa Farcaş nr. 44);
2409. DJIGOLA, Leonte (n. 1906, Soroca) - lucrător
2410. DLUGACI, Eva (n. 1899, Soroca) – funcționară
2411. DOICI, Emeric (n. 1908, Ciuc) – tâmplar
2412. DRĂGHICI, Domocoş (n. 1898, Târnava Mică) - fierar (Ştirbei Vodă nr. 82)
2413. DRESDENER, Heinerich (Griviței nr. 150)
2414. DRICHETER, Estera (n. 1904, Tighina) - Broscăriei nr. 2

2415. EDELŞTEIN, Levy (1919, Bîrlad) (Aleea Lessel nr. 11)
2416. EDON, Lazăr (n. 1901, Tg Mureş) [*n.n. Lazăr Ödön – omul de legătură dintre redacția ziarului local din Tg Mureş A Vilag şi Elek Koblos, scretarul general PCdR*]
2417. EISEMBERG, Simion (n. 1908, Chişinău) – tipograf (B.27 Parcul Rahova)
2418. EISIG, Sigle
2419. ELBERT, Rozalia (n. 1902, Lăpuşna) – casnică (Parfumului nr. 7)

2420. ENCEL, Martin (n. 1895, Irisu, Bihor) - tinichigiu (Oltenița nr. 72)
2421. ENCEL, Mauriciu (n. 1898), mecanic din Ziliş, jud. Bihor [*n.n. delegat la Congresul al V-lea PCdR de la Gorikovo*]
2422. ENGEL, Geza (n. 1904, Bihor) – şofer (V. Lascar nr. 47)
2423. EPŞTEIN, Hari (C.F. Robescu nr. 25)
2424. ERDEI, V. Iosif (n. 1912, Bihor) – strungar (Brătianu nr. 24)
2425. ERLISCH, Gavrilă (n. 1913, Timişoara) – lăcătuş (Văcăreşti nr. 136)
2426. ERSEC, Ghiula – Cluj (Nicolae Tei nr. 24)
2427. EŞCHENAZI, Z. Ițic (n. 1907) - funcționar comercial din Craiova (str. Țepeş Vodă nr. 87);
2428. ETLIŞ, Frima (n. 1904, Tighina) – farmacistă (Aleea Cornelia nr. 26)

2429. FELER, Solman (n. 1915), avocat
2430. FELERMAN, Dumitrian - avocat
2431. FENSTER, Apolo (n. 1893, Roman) – comerciant (Bd. Bibescu Vodă nr. 3)
2432. FESTO, Petre (n. 1918, Caraş) – funcționar (Burebista nr. 6)
2433. FESTO, Wilhem (n. 1913, Severin) – croitor (Sf. Apostoli nr. 69)
2434. FINCHEL, Feiga (n. 1916, Ismail) – lucrătoare (Oițelor nr. 12)
2435. FINCHELŞTEIN, Faibiş (1906 Roman) - Remus nr. 14
2436. FINKELŞTEIN, Ana
2437. FINKELŞTEIN, Moise (n. 1894, Bacău) - voiajor (Uranus nr. 93)
2438. FISCHER, Roza (n. 1916, Rădăuți) – funcționară (Vaselor nr. 42)
2439. FISCHMAN, Estera (n. 1913, Orhei) - lucrătoare (Episcop Radu nr. 26)
2440. FLEAŞ, Ioan Sfigel (Blănari nr. 9)
2441. FODOR, Ştefan (n. 1906, Câmpulung Muscel) - tîmplar (Colentina nr. 193)
2442. FOERNSTEIN, Sabin (n. 1903, Mărculeşti) - student (Sf. Ion Nou nr. 35)
2443. FONARGI, Samoil (str. Izvor nr. 63)
2444. FREIDER, Eugen (n. 1913, Cluj) – tâmplar (Doamnei nr. 3)
2445. FREND, Demostene (n. 1913 Cernăuți) - student (Moşilor nr. 78)
2446. FRENȚER, Gheorghe (n. 1904, Făurei, Brăila) – cizmar (Bl. Carol nr. 64)
2447. FRIED, Dora (n. 1912 Miercurea Ciuc) – croitoreasă (Delea Veche nr. 5)
2448. FRIED, Elanca (n. 1915, Miercurea Ciuc) – dentistă (Delea Veche nr. 5)
2449. FRIED, Emanoil (n. 1914, Mureş) – funcționar (Nicopol nr. 17)
2450. FUCHS, Bereş (n. 1918, Botoşani);
2451. FUŞ, Sandlea (n. 910, Tighina) - croitoreasă (Vitan nr. 77)
2452. FÜRER, Abraham (n. 1907, Suceava) - dentist (Lînărici nr. 96)

2453. GAMBURT, Raşela (n. 1919, Tighina) – profesoară (Victoriei nr. 2)
2454. GELSTEIN
2455. GHERMA, Canel Ilie (n. 1905, Botoşani) pictor (Raion 53)
2456. GHERŞIN, Aizic (n. 1916, Iaşi) – funcționară (Elena Doamna nr. 47 – P. Carp nr. 12)
2457. GHITMAN, Segall (n. 1916, Hotin) – țesător (Log. Tăutu nr. 19)
2458. GHITHARȚ, Manea (n. 1906, Chişinău) - țesătoare (G-l Moşoiu nr. 94, Bucureşti Noi)
2459. GIJORFAS, Victor (n. 1908, Ungaria) – gravor (Artei nr. 14)
2460. GIOSANU, Pisa (n. 1907, Rusia) – scriitoare (Regele Ferdinand nr. 83)
2461. GOLDBERGER, Adalbert (n. 1910, Zalău) – croitor (Pietrele Doamnei nr. 24, Bucureşti)
2462. GOLDEMBERG, Izi (n. 1925, Bucureşti) – frizer (Griviței nr. 318)
2463. GOLDMAN, Bela (n. 1903, Bălți) – farmacistă (Dristorului nr. 96)
2464. GOLDNĂR, Carol Ştefan (Popa Petre nr. 42)
2465. GOLDNER Moise (n. 1916, Cet. Albă), tâmplar (Agricultori)

2466. GOLDŞTEIN, Iosif (n. 1906, Bălți) – (Bradului nr. 27)
2467. GOLDŞTEIN, Ițic (n. 1910, Bârlad) – funcționar (Dudeşti nr. 96)
2468. GOLDŞTEIN, Ițic Ștrul (n. 1904, Iaşi) - contabil (Aurora nr. 50)
2469. GOLDŞTEIN, Mali (n. 1908, Lăpuşna) – croitoreasă (Bradului nr. 27)
2470. GOLDŞTEIN, Mauriciu (Popa Petre nr. 42)
2471. GOLDŞTEIN, Senta (Popa Petre nr. 42)
2472. GOLDŞTEIN, Şeiva (n. 1902, Orhei) - casnică –
2473. GOLFSLAGER, Felix (n. 1912, Câmpulung Moldovenesc) – funcționar
2474. GROPER, Lina (n. 1913, Tg Neamț) – servitoare (Moşilor nr. 95)
2475. GROSS, Iosif (n. 1911 Cluj) - tipograf (Foişor nr. 93)
2476. GROSS, Leon (n. 1872, Roman) – desenator (Vitan nr. 81)
2477. GROSZ, Gheorghe (n. 1913, Hunedoara) – student (Poliției nr. 5)
2478. GROSZ, Wilhelm (n. 1915, Sibiu) – student (Poliției nr. 5)
2479. GRUMAN, Nusem (n. 1903, Chişinău) – lăcătuş (Poet Cerna nr. 27)GRUMBEIN
2480. GRUMBERG, David (n. 1915, C. Vodă) – student (Văcăreşti nr. 96)
2481. GRUMBERG, Estera (n. 1914, Chişinău) – casnică (aleea Cornelia nr. 8
2482. GRUMBERG, Hava (n. 1893, Tighina) – profesoară (Dianei nr. 2)
2483. GRUMBERG, Iosif (n. Bacău) – avocat
2484. GRUMBERG, Leizer (n. 1911, Chişinău);
2485. GRÜNBERG, Ida (n. 1911, Chişinău) – studentă (Aleea Cornelia nr. 29)
2486. GUFS, Leon (n. 1896, Polonia) – blănar (Moşilor 284)
2487. GUTMAN, Paul (n. 1902, Bihor) – administrator (Scheiu de Jos nr. 21)
2488. GUVENIVICI, Roza (n. 1924, Soroca) – casnică (Dudeşti nr. 245)

2489. HADI, Ladislau (n. 1911, Cluj) – tipograf
2490. HAIMOVICI, Naftuli (n. 1913, Botoşani) - avocat (Măcelari nr. 25)
2491. HAITEL, Jan
2492. HALER, Solo Gold
2493. HALTENVAGNER, Lazăr
2494. HASCAL, Frenkel (n. 1902, Maramureş) – funcționar (B. 7 Parc. Negroponte)
2495. HATMAN, Isac (n. 1901, Chişinău) – inginer (Popa Nan nr. 108)
2496. HEER, Sofia (n. 1912, Dorohoi)
2497. HERBAC, Ianoş (n. 1911, Sălaj) – cizmar
2498. HERMAN, Max (n. 1897, Galați) – funcționar (Profetului nr. 8)
2499. HERŞ, Iancu (n. Iaşi)
2500. HERŞCOVICI, Haim (n. 1907, Bacău) – voijor (Mămulari nr. 22)
2501. HERŞCOVICI, Solomon (n. 1920, Storojineț) – fermier (Dudeşti nr. 33)
2502. HERTZ, Andrei (n. 1914, Someş) - chelner (Justiței nr. 31)
2503. HERTZ, Arnold (str. Bateriilor)
2504. HERZ, Estera (n. 1905, Chişinău) - casnică (Cazărmei nr. 63)
2505. HETRIC, Eduard (n. 1892, Timiş) – tapițer (Crăsnaru nr. 36)
2506. HLIAȚCHI, Frieda (n. 1909, Chişinău) (Dudeşti nr. 39)
2507. HOLZINGER, Frantz (n. 1914, Timiş) – cizmar (Griviței nr. 232)
2508. HORNIC, A.
2509. HOROVITZ, Mali (n. 1914, Storojineț), textilistă (Carol nr. 13)

2510. IACOB, Solomon (n. 1911, Iaşi) - țesător (Olteni nr. 41)
2511. IANCHELEVICI, Haim (n. 1914, Chilia) – comerciant (Nouă Horia nr. 20)
2512. IANCU, Iancu – medic

2513. IANCU, Menahem, zis Iancovici (n. 1921, Vaslui) (Văcăreşti nr. 117)
2514. IANCU, M. Aron (Pr. Trinității (i) 10)
2515. ILCIUC, Tilda
2516. ILIESCU, Iancu
2517. ISĂCESCU, Petre, zis Ionescu (n. 1900, Covurlui) (A. Vîrtojanu nr. 7) [*n.n. cumnatul lui Gheorghiu-Dej*]
2518. IUTCOVICI, Merhaim (n. 1906, Orhei) – vopsitor

2519. KAFERSCHMIDT, Iacob (n. 1907, Storojineț) - chelner (Cezar Bolliac nr. 17)
2520. KAHANE, Bernard
2521. KAHANE, Mareş (n. 1901, Iaşi) - medic (Alba Iulia nr. 30)
2522. KAHANE, Rozalia (n. 1905 Ciuc)
2523. KALNER, Elias (n. 1914, Rădăuți) - țesătoare (Popa Nan nr. 168)
2524. KATZ – student
2525. KATZ, Adolf (n. Botoşani), avocat
2526. KATZ, Beniamin
2527. KATZ, Boba (n. 1911, Soroca) – țesătoare (Micşunele nr. 24)
2528. KATZ, Carol (n. 1912, Lugoj) – funcționar (Crăsnaru nr. 15)
2529. KATZ, Marcus (n. Storojineț) (Văcăreşti nr. 18)
2530. KATZ, Richard (n. Storojineț) – funcționar (Norilor (sau Moşilor) nr. 88)
2531. KATZ, Sidi (n. 1914, S. Mare) Văcăreşti 136
2532. KAUFMAN, Emanoil (n. 1892, Sălaj), lăcătuş (Ion Țăranu nr. 18) – *condamnat în procesul de la Craiova*
2533. KAUFMAN, Israel (n. 1907, Brăila) – voiajor (Agricultori, 126)
2534. KAUFMAN, Surica (n. 1912, Dolj) – casnică (Văcăreşti, 126)
2535. KERESZTES, Iulia (Zoe Grand nr. 29)
2536. KERESZTES, Bela (Zoe Grand nr. 29)
2537. KESLER, Iulius (n. 1904, Galați) - zugrav (Rahovei nr. 96)
2538. KIGEL, Elie (n. 1912, Chişinău) - tipograf (Splaiul Unirii nr. 42)
2539. KLEIN, Iancu (n. 1901, Bârlad) – avocat (P. Bordea nr. 16)
2540. KLEIN, Mihail (n. Arad) – desenator;
2541. KLEIN, Ştrul (n. 1902, Covurlui) – comerciant (Foişor nr. 104)
2542. KOFMAN, Feiga (n. 1906, Tighina) (Rondă nr. 38)
2543. KOMINGER, Israel (n. 1904, Bucureşti) – funcționar (Cărămidari nr. 19)
2544. KRAMER, Mişu (n. 1912, Iaşi) (Foişor nr. 93)

2545. LANDAU, Moses Leib (n. 1916, Botoşani) – medic (Oltenița nr. 34)
2546. LAPSCHER, Moise (n. 1915, Bălți) – frizer (N. Traian nr. 72)
2547. LAŞAC, Iacob (n. 1913, Orhei) – funcționar (Călăraşi nr. 187)
2548. LAZAROVICI, Iancu (n. 1906, Bucureşti) – croitor (Măcelari nr. 19)
2549. LECOVIC, Francisc (n.1905, Ungaria) – croitor
2550. LEIBOVICI, Aisie (n. 1907, Iaşi) - cismar, C. Vodț nr. 162
2551. LEIBOVICI, Ezra (n. Iaşi)
2552. LEIBOVICI, Hava (n. 1904, Tighina) – croitoreasă (Moşilor nr. 21)
2553. LEIBOVICI, Ştrul (n. 1918, Chişinău) - țesător (Aurora nr. 36)
2554. LEIVAN, Marcus - funcționar, Câmpulung, Bucovina (Iulius Bansch nr. 6)
2555. LEOBIS, Tatiana (n. 1912, Ucraina) - cizmar (V. Lascăr nr. 192)
2556. LEOVI (LÖWY?, n.n.), Vilhelm (str. Ioan Nou nr. 19)
2557. LERNER, Ita Tuva (n. 1906, Hotin) – avocată (Victoriei nr. 2)

2558. LERNER, Mina (n. Hotin) - medic (Legislator nr. 5a)
2559. LEVI, Moise (n. 1915, Bălți) – tipograf (Bld. Colței nr. 133)
2560. LEVNER, Brana (n. 1895, Hotin) - soră caritate (C. Bălcescu nr. 22)
2561. LIPLIŞ, Haim (n. 1909, Soroca) – croitor (Răspântiilor nr. 22)
2562. LOB, Andrei (n. 1911, Cluj) – croitor (Fb. Muşat nr. 15)
2563. LORENZ, Alexandru (n. 1910, Bucureşti) - electrician (Bd. Ghica Tei nr. 9)
2564. LÖVINGER, David (n. 1913, Ciuc) - textilist
2565. **LÖBEL, Sali** (n. 1912, Cernăuți) – croitoreasă (V. Branişte nr. 1)
2566. LUPESCU, Valentin (n. 1906, Germania) – funcționar (Parfumului nr. 39)
2567. LUSTGORDEI (Lustgarten?, n.n.),

2568. MADOVICI - învățător
2569. MADRIC, Blanca Her (n. 1880, Rădăuți) – casnică (G. Assan nr. 3)
2570. MADRIC, Titus (n. 1908, Cernăuți) – cizmar
2571. MADRIC, Victor (n. 1904, Brăila) - cizmar
2572. MAHLER, Cherş
2573. MAIER, Marcu (n. 1914, Bacău) – țesător (Gl. Leca nr. 145)
2574. MALY, Izidor (n. 1910, Cet. Albă) (Fd. Cățelu)
2575. MARCOVICI, Mihai (n. 1902, Cluj) – lăcătuş (Sirenelor nr. 80)
2576. MARCOVICI, Şmil (n. 1893, Iaşi) – tîmplar;
2577. MARCU, Aron (n. 1914, Bucureşti) – funcționar (Bl. Maria nr. 35)
2578. MARCUS KAUFMAN, Rebeca (n. 1915, Galați) – casnică (Romană nr. 71)
2579. MASIS, Moise (n. 1907, Bălți) - inginer (Moşilor nr. 126)
2580. MAYER, Etty (Popa Petre nr. 42)
2581. MAYER, H. Clara (n. 1895, Polonia)
2582. MENDELOVICI, Artur (n. 1914, Bucureşti) – funcționar (Str. Ştefan nr. 6)
2583. MENDELSOHN, Solomon (n. 1917, Tîrgovişte) (Col. Papazoglu nr. 33)
2584. MESINGER, Iosif (n. 1914, Bucureşti) – funcționar (Sutaşului nr. 18)
2585. MIHAI, Imre (n. 1914, Sălaj) – boiangiu (Duzilor nr. 35)
2586. MIHAILOVICI, Bela
2587. MIHAILOVICI, Buium (n. 1902, Galați) (Văcăreşti nr. 402)
2588. MIHAILOVICI, Ştrul - student
2589. MILEVICI, Boris
2590. MILSTEIN, Ghemiş (n. 1913) – funcționar (Sf. Nic. Tei nr. 22)
2591. MINIUC, Haşca (1910 Lăpuşna Romană) – student;
2592. MOSCHEVICI, Mihail (n. 1885, Chişinău), tipograf
2593. MOSCOVICI, Israel (n. 1911, Vslui) – student (Al Vlahuță nr. 13)
2594. MOSCOVICI, Leon (n. 1922, Bacău) – funcționar (Foişor nr. 33)
2595. MOSCOVICI, Paul – avocat (str. Sf. Apostoli)
2596. MRAZ, P. Mihail (n. 1912, Oradea) – încadrator (Virginia nr. 43)
2597. MÜLLER, Eugen (n. 1896, Bihor) – croitor (A. Pan nr. 2)
2598. MÜLLER, Margareta (n. 1896, Ungaria) – richtuitoare (A. Pan nr. 2)

2599. NADLER, Moise (n. 1915, Vaslui) – funcționar
2600. NAGEL, Armin (n. 1920, Braşov) – dentist (M. Vodă, 71)
2601. NAGY, Ştefan (n. 1906, Bihor) – strungar (C. Bunea 18)
2602. NAZAREVICI, Victor - inginer.
2603. NECHLER, Fischer (n. 1913, V. Dorni) – mecanic (M. Vodă nr. 51)
2604. NEMETI, Eugen (n. 1902, Oradea) – funcționar (Sfinților nr. 9)

2605. NEUMAN, Emanoil (Popa Petre nr. 42)
2606. NEUMAN, Francisc (n. 1910, Tg. Mureş) – vopsitor (Romulus nr. 22 / Griviței nr. 88)

2607. ORBAN, Alexandru (n. 1910, Tinca, Bihor) – zidar (Ispravnicului nr. 8) – soțul Tamarei Orban;
2608. ORNESTEIN, Erna (n. 1902, Putna) – farmacistă (Calomfirescu nr. 2) [*în mod posibil cu prenumele complet Ernestina, admițând ca diminutiv Tina şi deci posibilă identitate cu Tina Orenstein, v. supra, n.n., I.A.*]
2609. OZ, Ştefan (n. 1911, Ungaria) – tâmplar (Iancului nr. 185)

2610. PALADIUC, E. Utca (n. 1917, Soroca) - croitoreasă (Foişor nr. 39)
2611. PALATNIC, Golda (n. 1919, Soroca) - croitoreasă (Foişor nr. 39)
2612. PAMPU, Margareta (n. 1906, Bucureşti) – casnică (Precupeții Vechi nr. 73)
2613. PĂTRAŞCU, Malca (n. 1906, Ismail) – casnică (str. Drumul la Tei nr. 65)
2614. PELI, Arpad (n. 1911 Ciuc) - cizmar (N. Bălcescu nr. 44)
2615. PERLOVA - avocată
2616. PERLZOENIG, Leon Iosif (n. 1909, Bucureşti) - cartonagiu (Dudeşti nr. 39)
2617. POSZISAR, Semoil (n. 1898 Braşov) – cizmar
2618. PETROVER, Iacob (n. Cernăuți)
2619. POTŞTEIN, Irma (n. 1914, Bucovina) – studență (M. Kogălniceanu nr. 8)

2620. RABINOVICI, Armand – funcționar (Al. Russo nr. 7)
2621. RABINOVICI, Manea (n. 1912, Tighina) – muncitoare (Filaret nr. 61)
2622. RABINOVICI, Mihail (1885, Chişinău) – tipograf
2623. RABINOVICI, Neşa (n. 1915, Tighina) – lenjereasă (Fund. Bibescu Vodă nr. 3)
2624. RADNEF, Gheorghe (n. 1901 Putna) – ajustor (Mitr. Iosif nr. 24)
2625. RASCHEL, Marcu (1904, Brpila) - mecanic (D. Anghel nr. 4)
2626. RECHMAN PERL, Pepi
2627. REIHMAN, Perla (n. 1915, Cernăuți) – croitoreasă (Traian nr. 71)
2628. RESCH, Adalbert – croitor
2629. RESCH, Margareta (n. 1912, Oradea) – rihtuitoare (Sanatoriul nr. 43)
2630. RICOŞ, Moise
2631. RINZEL, Janeta (n. 1915, Cernăuți) (S. Vodă nr. 157)
2632. RIUSINSCHI, St. (n. 1915, Bucureşti) – tipograf (V. 14 Parc Rahova)
2633. ROITMAN, Beti (n. 1913, Orhei) – țesătoare (Foişor nr. 146)
2634. ROITMAN, Theo Lupu (n. 1920, Putna) - maestru gimnastică (Lirei nr. 15)
2635. ROSEMBLUM, Enric (Popa Petre nr. 42)
2636. ROSEMBLUM, Isac (n. 1913, S. Mare) – strungar (Sebastian nr. 26)
2637. ROSENFELD, Elena (n. 1904, Oradea) – maseuză (Romană nr. 8)
2638. ROSENFELD, Eugen (n. 1906, Cluj) - croitor (Sf. Apostoli nr. 21)
2639. ROSENKRAFT, Fani
2640. ROSMAN, Ghinea (n. 1907 Soroca) – funcționar (Busuioc nr. 13)
2641. ROSMAN, Lupu (n. 1909, Botoşani) – funcționar (Busuioc nr. 13)
2642. ROZEMBERG, Alex (n. 1912, Sălaj) - blănar (Spătarului nr. 95)
2643. ROZEMBERG, Iolanda (n. 1913, Sălaj) – croitoreasă (Rahovei nr. 32)
2644. ROZEMBERG, Isac (n. 1913, Storojineț) – tipograf (Al. Vlahuță nr. 14)
2645. ROZEMBERG, Margareta (n. 1902, Sălaj) – croitoreasă (Dr. Felix)
2646. ROZENFELD, Ilona (n. 1904, Oradea) – funcționară (Romană nr. 8)
2647. ROTH, Regina (n. 1916 Satu Mare) - țesătoare (Aleea Suter nr. 65)
2648. ROTSTEIN, Manu (n. 1911, Bălți) - student (Sf. Ioan Nou 45)

2649. ROZENBLUM, Nicolae (n. 1915, Braşov) – tipograf (Col. Papazoglu nr. 51)
2650. RUBINŞTEIN, Alice (Popa Petre nr. 42)
2651. RUBINŞTEIN, Margareta (Popa Petre nr. 42)
2652. RUBŞEL, Mihil (Popa Petre nr. 42)
2653. RUFEL, Acotin (n. 1914, Bihor) – funcționar (Moşilor nr. 248) – în alte documente ale organelor de ordine figurând şi ca Rufer Akos
2654. RUHVARGEL, Gherş (n. 1909, Hotin) – funcționar (A. Vlaicu nr. 68)

2655. SAICOVICI, David (n. 1889, Cernăuți) – medic
2656. SAJO, Elisabeta (n. 1913, Ungaria) – casnică (Regală nr. 4)
2657. SAJO, Ioan (n. 1906, Bihor) – frizer (Regală nr. 4)
2658. SALCANI, Anton (n. 1897, Timiş) – mecanic (Alea Tonola nr. 19)
2659. SAMOILOV, Valentina (Popa Petre nr. 42)
2660. SAPOŞNIC, Leib (n. 1907, Orhei) – frizer (Moruzi Voevod nr. 61)
2661. SCHAPIRA, Mora (n. 1919, Chişinău) – funcționară (Călăraşi nr. 90)
2662. SCHAPIRA, Raşela (n. 1920, Piatra Neamț) – croitoreasă (N. Traian nr. 82)
2663. SCHEIN, Solomon (n. 1895, Bucureşti) – croitor (C. A. Rosetti nr. 10)
2664. SCHENCHER, Berl (n. 1914, Hotin) – student (Splaiul Unirii nr. 208)
2665. SCHERKZER, Loty (n. 1903, Cernăuți) (A. Vlaicu nr. 24)
2666. SCHESTER, Eigi (n. 1913, Zeleneşti, Odorhei) - vopsitor (M. Bravu nr. 133)
2667. SCHLEIZER, Zizel (n. 1911, Lăpuşna) – croitoreasă (M. Bravu nr. 60)
2668. SCHMIDT, Iosif
2669. SCHMIDT, Rudolf
2670. SCHNAP, Eli – comerciant (Calea Moşilor nr. 314)
2671. SCHNEIDER, Mariana (n. 1909, Hotin) – moaşă (A. 37 Parc. Zamfirescu)
2672. SCHNEIDMAN, Misie (n. 1909, Soroca), croitor (Văcăreşti 103)
2673. SCHOEFEL, Haia (n. 1918, Tighina), croitoreasă (Văcăreşti nr. 77);
2674. SCHÖN, Avram (Dudeşti nr. 15)
2675. SCHÖN, Ernest (n. 1913, Bihor) – tâmplar
2676. SCHÖN, Hari (n. 1911, Hunedoara) (V. Ciocârlan nr. 5)
2677. SCHUTSBERGER, Olga (n. 1908, Oradea) – rihtuitoare (Fiscului nr. 84)
2678. SCHVARTZKOPF, Janeta (n. 1906, Suceava) – medic (Dudeşti nr. 52)
2679. SCHWARTZMAN, Hana (n. 1908, Chişinău) – casnică (Col. Popazoglu nr. 51)
2680. SECHTER, Adolf (n. 1896, Cernăuți) – profesor (Romulus nr. 75)
2681. SECHTER, Rubin (n. 1909, Storojineț) – chelner (Dudeşti nr. 17)
2682. SEGAL, Nachman (n. 1910, Hârlău) (Negoiu nr. 28)
2683. SENGLIJEN, Suzana (n. 1915, Someş) – chimistă (Gh. Chițu nr. 1)
2684. SENIUC, Vasile (n. 1908, Storojineț) - chelner (N. Anghel nr. 12)
2685. SICA, Lorenz (n. 1907, Bucureşti) – funcționar (Episcop Radu nr. 43)
2686. SIGELBAUM, Ştrul (n. 1908) – țesător (Trinității nr. 10)
2687. SILAGY, Eugen (n. Ungaria)
2688. SILGHELEVA, Feiga (n. 1905, Cetatea Albă) – țesătoare (Al. Moruzi Voievod nr. 14)
2689. SIM, Hanta Buchla (n. 1916, Botoşani) – croitoreasă (Brînduşi nr. 37)
2690. SIMERIC, Gabriel Artur
2691. SIMION, Emeric (n. Orhei) – rotar
2692. SIMION, Ştefan (n. 1916, Constanța) - cizmar (M. Bravu)
2693. SINDER, Ştefan - pedagog
2694. SITICOV, Ilarion
2695. SLAVIC, Ana (n. 1900, Lugoj) – casnică (Crăznaru nr. 30)

2696. SLEPENCIUC, Teodor (n. 1907, Chişinău) - mecanic (Abrud nr. 95)
2697. SOLOMON, Iancu (n. 1902, Dej) - țesător (Glasului nr. 5)
2698. SOLOMON, Simeon (n. 1908, Bacău) – medic (Rahovei nr. 74)
2699. SOLOMOVICI, Raşela (n. 1915, Bacău) – lucrătoare – *mama lui Teşu?*
2700. SOMMER, Leopold (n. 1903, Cernăuți) – funcționar (Aleea Vasiliu nr. 1)
2701. SONNFELD, Moise (n. 1912, Bârlad) – funcționar (Vulturi nr. 60);
2702. SOPLER, Leon Bercu (n. 1896, Tecuci) – croitor (Radu Vodă nr. 8)
2703. SOREANU, Maria (n. 1899, Buzău) – muncitoare (Th. Speranță nr. 85)
2704. SPECTORMAN, Sonia (n. 1916, Orhei) – croitoreasă (Vilturi nr. 125)
2705. SPODHEIM, Rene (Popa Petre nr. 42)
2706. SPRINZIU, Feiga (n. 1912, Orhei) – țesătoare (Căp. Pr. Donescu nr. 11)
2707. STALEŞCHI, Vladimir - avocat
2708. STEIGMAN, Euzie (n. 1920, Rădăuți) (Văcăreşti nr. 76)
2709. STEINBRIHEN, Ițic (n. 1913, Tulcea) - pictor (S. Vodă nr. 7)
2710. STEINHARDT, Gertrude (Popa Petre nr. 42) [*n.n. verişoara primară a lui Nicolae Steinhardt, căsătorită cu ziaristul E. Neuman*]
2711. STERNHERN
2712. STIEGEL, Ioan
2713. SUSER, Ioşca (n. 1898, Storojineț) – funcționară (G. Florescu nr. 13)

2714. ŞAIOVICI, Leib (n. 1915) - funcționar (Moruzi Voievod nr. 13)
2715. ŞANDRU, Ovidiu (n. 1905, Alba) – mecanic (Gornului nr. 23)
2716. ŞAPIRIN, Polea (n. 1908, Orhei) – funcționar (Bucur nr. 19)
2717. ŞIHMONTE, Gavril (n. 1913, Soroca) – funcționar (Sf. Ion Nou nr. 45)
2718. ŞLEACHTMAN - medic
2719. ŞMILOVICI, Avram (n. 1909, Bârlad) – funcționar (Z. Olaru nr. 26)
2720. ŞMILOVICI, Marcu (n. 1911, Cahul) - țesător (Viilor nr. 47)
2721. ŞMILOVICI, Moise (n. 1918, Roma) – dentist (At. Panu nr. 31)
2722. ŞOFRAIM, Sofia (n. 1905, SUA) - studentă (Bucureşti, Romulus nr. 75)
2723. ŞOFRAIN, Rali (n. 1907, SUA) - Romulus nr. 75)
2724. ŞMUCHER, Baruch (n. 1915, Soroca) – textilist (Viilor nr. 62)
2725. ŞTEINER, Wolff (n. 1914, Bistrița) - țesător (T. Vodă nr. 155)
2726. ŞULMAN, Eli (n. 1915, Soroca) – funcționar (Sf. Ioan Nou nr. 45)
2727. ŞUSTER, Bluma (n. 1909, Telemeşti, Orhei) - lucrătoare (Filantropia nr. 150) [*probabil aceeaşi persoană cu B. Şuster, din conducerea comitetului județean de partid Chişinău (menționată în autobiografia de la Securitate a lui Alexandru Nicolschi, apud Solomovici 2001II: 47)]*
2728. ŞUTZSBERGHER, Magdalena (n. 1916, Bihor) – muncitor (V. Bălescu nr. 34)
2729. ŞWEIGER, Zlota (n. 1916, Buhuşi) – țesătoare (Blănari nr. 9)

2730. TANZER, Ştefan (n. 1907, Arad) – lăcătuş (Făt Frumos nr. 13)
2731. TELEFUS - croitor TIDIUC, Dora (n. 1914, Cernăuți) (Dr. Marinescu nr. I)
2732. TERZIMAN, Izidor - lăcătuş
2733. TIMIRING, Malca (n. 1906, Bălți) – țesătoare (Florilor nr. 14)
2734. TONCANOGHI, Gherş (n. 1910, Chişinău) – bijutier (Carol nr. 36)
2735. TOREK, Iosef (n. 1902, Bucureşti) - funcționar comercial (la o altă intrare în tabel, zugrav) (Pericle Gheorghiu nr. 31, Bucureşti)
2736. TORPER, Abraham (n. 1910, Cernăuți) – contabil
2737. TOTH, Anton (n. 1909, Trei Scaune) - cizmar;
2738. TOTH, Gh. Alex. (n. 1921, Bihor) - sudor (Bd. Grand nr. 23)

2739. TÖRÖK, Irina (n. 1916, Ungaria) - croitoreasă (Băncii nr. 55)
2740. TRILER, Todis (n. 1905, Hotin) – blănar (Orfeu nr. 9)
2741. TUDOR, Iosif (n. 1904, Trei Scaune) - zidar (lt. Ghinescu Gh. nr. 23)

2742. UMANSCHI, Ilaia (n. 1907, Tarutino) - țesător (Delea Veche nr. 17)
2743. UNTERFORT (n. 1913, Rădăuți) – tâmplar (Aleea Trinității nr. 1)
2744. URIEVICI, Levit (n. 1915, Soroca), țesător (Dudeşti nr. 245)

2745. VALOŞI, Moise (n. 1913, Soroca) – croitor (Prel. Trinității, Aleea B. nr. 6);
2746. VALEŞIN, Ştrul (n. 1912, Bălți), agent piață (Gemeni nr. 8)
2747. VALTER, Isac (n. 1912, Bucureşti) – lăcătuş (Gh. Praporgescu nr. 6)
2748. VASCHTER, Gerş (n. 1901, Bălți) – medic (Griviței nr. 352)
2749. VASHINGER, Iosif (n. 1912, Bihor)
2750. VASTISCH, Alex (n. 1904, Odorhei) – tipograf (Intr. Libertății nr. 12)
2751. VATMAN, Uşer (n. 1910, Soroca) – student
2752. VĂINŞTEIN, Nuhăm (n. 1909, Orhei) – funcționar (Parcul Zamfirescu, nr. 22)
2753. VEGH, Eugen (n. 1908, Ungaria) – caricaturist
2754. VEINSTEIN, Moise
2755. VEISMAN, Emanuel
2756. VENȚE, Clein (n. 1901, Bocşa, Caraş) – tâmplar (Crăsnaru nr. 35)
2757. VELSCHOR, Abram (n. 1913, Cetatea Albă) - muncitor (Iulia Hajdău nr. 2)
2758. VESA, D. Ioan (n. 1899, Bihor) - tâmplar
2759. VESNER, Mihail (n. 1908, Cernăuți) - lucrător
2760. VILHELM, Lavi (n. 1892, Arad) – mozaicar (Crişului nr. 8)
2761. VINDERMAN, Schiel (n. 1919 Huşi) – funcționar (Log. Tăutu nr. 53)
2762. VIRANI, Carol (n. 1914, Bihor) – croitor (Latină nr. 1)
2763. VIRANI, Gheorghe (n. 1909, Bihor) – industriaş (Latină nr. 1)
2764. VIZEL (Wiesel?, n.n.) David Bernard (n. 1909, Borşa) – țesător (Foişor nr. 49)
2765. VODOFIAN, Anton (n. Ucraina) - şofer (Răspîntii nr. 13)
2766. VOGEL, Herşcu – (n. 1903, Botoşani) – avocat (Tache Ionescu nr. 23)
2767. VONBOR, L. Tereza – (n. 1905, Severin) – şezătoare (Văcăreşti nr. 211)
2768. VOVOŞNEȚ, Etibițchi (n. 1889, Polonia) - bucătar (n. Th. Mazaric nr. 6)
2769. VULAVICI, Abram (n. 1907, Cetatea Albă) - țesător (Cuza Vodă nr. 34)

2770. WECHSLER, Ştrul (n. 1918, Soroca) - fotograf (Udricani nr. 7);
2771. WEISMAN, Carol (n. 1913, Cernăuți) – țesător (Parc Ludovic nr. 9)
2772. WEISMAN, Fabian
2773. WERTMAN, Raul (n. 1911, Alba) - tapițer (S. Ludescu nr. 35)

2774. ZALNIC, Carol (n. 1903, Oradea) - cismar (St. Mihăileanu nr. 32);
2775. ZALTZMAN, Golda (n. 1911, Hotin) (S. Vodă nr. 194)
2776. ZEILIUG, Manea (n. 1906, Ungheni, Iaşi) – lucrător (Micşunele nr. 24)
2777. ZELGZER, Ruflea (n. 1914, Soroca) – croitoreasă (Oițelor nr. 12)
2778. ZIGHELBAUM, Ştrul (n. 1908, Cofanca, Tighina) - țesător (Foişor nr. 17)
2779. ZILBERMAN, Nuhim (n. 1916, Chişinău) – tâmplar (Tăierei nr. 15)
2780. ZISMAN, Jac (Popa Petre nr. 42)
2781. ZUCHERMAN, Bernard (n. 1906, Bârlad) – funcționar (Călăraşi)
2782. ZUCHERMAN, Israel (n. 1904, Bârlad) - profesor (Brezoianu nr. 22)
2783. ZUGRAVU, Mihai (n. 1914, Iaşi) – mecanic (Justiției nr. 81)

(**sursă**: Cezar Mâță, "Comuniști în atenția organelor puterii: anul 1941". *Revista istorică*, nr. 3-4, 2007, accesibil și la http://forum.realitatea.net/showthread.php?p=625881)

În sfârşit, în scopul unei juxte abordări contextuale, considerând că Basarabia, Bucovina de Nord şi Herța au fost teritorii sub administrație românească între 1919 – 28 iunie 1940 şi iulie 1941 – primăvara 1944, pare utilă inserarea unor evidențe ale evreilor comunişti din aceste zone (cu atât mai util cu cât demersul este de natură să explice tratamentul *prima facie* surprinzător de diferit aplicat de guvernul român evreilor basarabeni comparativ cu cel de care au beneficiat evreii din Vechiul Regat).

Tabelul nr.1: membri PCdR din zonele B.B.N.H. recomandați de C.C.-P.C.d.R. după 28 iunie 1940 în vederea acordării calității de membru al Partidului Comunist bolşevic al URSS

2784. ARONOVICI, Bujor Iosif
2785. BOGUSLAVSKAIA, Polea Iakovlevna
2786. BOGUSLAVSKI, Iakov Tovici
2787. BUDESTSKAIA, Ester
(?) BURLACENKO, Serghei Danilevici
2788. CIOKLO, Mordko
2789. (?) DJUREAK, Dmitri Mihailovici (Vladimirovici)
2790. FAIERSTEIN, Raia
2791. GOLDFARB, Abram Isaakovici
2792. GRINMAN, Isaak Iosifovici
2793. GUDIS, Lev Smulevici
2794. KOFMAN, Iakov
2795. KOLPAKCI, Iakov Aronovici
2796. KOROTKOV, Iuri Aleksandrovici
[*v. supra*] KOROTKOVA, Natalia Isaakovna, alias Natalia Scurtu
2797. LEIBOVICI, Strul Abramovici
2798. LIMON, Strul Gresovici
[*v. nr. 85*] LUCA, Laszlo
2799. MORGHENSTERN, Izrail Markovici
[*v. nr. 112*] OIGHENSTEIN, Lev Nikolaevici [alias Leonte Răutu, n.n.]
2800. ORLIH, Mark Semionovici
2801. PASTIR, Zasea Leibov
[n.n. probabil rus] PETROV Piotr Ivanovici (Guzun)
2802. PINHUSOVICI, Bruhis (Kofman) Ştrul
2803. RABINOVICI, Fanea Iakovlevna
2804. RABINOVICI, Soilo Iezerovici
2805. REVICI, Iakov Moiseevici
2806. ROITMAN, Fanea Isaakovna
[n.n. probabil rus] ROMANENKO, Nikolai Nikolaevici
2807. SATOVSKAIA, Roza
2808. SCVORTOV, Mihail Iakovlevici

2809. STEINBERG, Froim
2810. TARANDAS, Malca
2811. VISECAUTAN, Polea Efrimovna
2812. VOLOH, Abram
2813. WEISMAN, Sara Iosifovna (n. Seindel).
2814. ZIGHELBAUM, Abram
2815. ZIGHELBAUM, Strul

(*componență etnică: **84% evrei**, 4 ruşi, Laszlo Luca (etnicitate controversată) şi niciun român*);

Tabelul nr. 2: membri PCdR din zonele B.B.N.H. a caror apartenență de partid este necesar a fi înregistrată la locul actual de muncă.

✓ Județul Chişinău:

[*v. supra*] AVRAMESCU, Ida
2816. BRAVAR, Liuba S.
[*v. supra*] Derevicii Ippolit Gheorghevici
2817. DINER, Eti (Etea) Iakovlevna – după 8 iunie 1940 întocmea, alături de Carol Steinberg şi dr. Dorevici "listele de executări (cf. în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171)
2818. FRUCHTMAN, Izu (*rudă cu Mihai Frunză?*)
2819. HRESONSKAIA, Etea Iosifovna
2820. GHERENBURG Roza
2821. GLIKMAN, Gitlea
2822. GEBOVETER, Riva Simonovna
2823. GOFMAN, Mordko Iakovlevici
2824. GOLDFARB, Zeilik Borisovici
2825. GOLDSTEIN, Iosif Pinkusovici
2826. GRINBERG, Ida Izrailevna
2827. IANCU, Janetta
2828. IHILOVICI, Maier
2829. KEMELMAHER, Bliuma Naumovna
(?) Konstantinov Konstantin Stepanovici
2830. KUPERMAN, Isaak Moiseevici
2831. LEIB, Nahman (Noiman Leibovici)
2832. LUPAN, Andrei Pavlovici
2833. MAKLER, Ciaka Isakovna
2834. MALERP, Maria Kisilevna
2835. OIRIK, Avram Moiseevici
(?) Protodiakonov, Vsevolod Mihailovici
2836. RUBINSTEIN, Aleksander
2837. SANDROVSKAIA Ita Beniaminovna
2838. SEHTER Roza Borisovna
(?) SIKORSKI, Gheorghi
(?) Silvestrov Ivan Antonovici
2839. SINITIVKER, Fritz
2840. SOR, Lev Ilici

2841. SVETSKAIA
2842. SVARTMAN
2843. ŞAFRAN, Raisa Semionovna
2844. TUDORAKI, Lena Aronovna
2845. ȚUKERMAN, Mark Borisovici
2846. VOINBERG, Niuka Markovici
2847. ZARU, Ivan Ilici
2848. ZISLIS, Vonver Lvovici
(*componență etnică:* ***81,8% evrei****, plus 4 persoane de identitate etnică incertă (ruşi sau români*)

✓ Județul Soroca:
2849. ABRAMOVICI, Abram
2850. AKKERMAN, Leib Iankelevici
2851. CEHOVER (TARASOV), Oba Rahimilovici.
2852. CEMORTANU Matvei Grigorevici
2853. DOKTOROVICI, Anna (Enea)
2854. DOLEAR, Malea Ihilovna
2855. GHERSMAN, Şrul Beirelovici
2856. HARMI, Eva Iankelevna
2857. GOLOVATII, Ivan
2858. GRUZIN, Aleksandr
2859. GUTU, Pavel
2860. GUTUL, Constantin
2861. KLIMOV, Ivan Ivanovici
2862. KOLOKOLNIKOV, Evgheni
2863. LEAHOVSKI, Mihail
2864. LIVSITZ, Haim
2865. MER, Leib
(?) PAVLOV, Mihail
2866. ŞOIMU, Ivan Samuilovici
2867. ŞOIMU, Samuil
2868. ZAIDMAN, Leib
2869. ZELTER, Rahil Ihilovna
2870. (*componență etnică:* ***77,3% evrei***)

✓ Județul Bălți
2871. GOLDMAN, Bela Abramovna
[v. supra] GOLDMAN (Baciu), Ida Mironovna, alias Lidia Baciu
2872. ERJI, Leibil Nahmanovici
2873. IAMPOLSKI, Buka
2874. KOTLEAR, Lev
2875. MASISI, Moisei Iosifovici
2876. PĂLĂRIA, Riva Davidovna
[*v. supra*] RAB, Eva Isaakovna (n. OIGENSTEIN) – sora lui Lev Oigenstein, alias Leonte Răutu
[*v. supra*] RAB, Ivan
[*v. supra*] OIGHENSTEIN, Niunea Iakovlevna - alias Natalia Răutu, soția lui Leonte Răutu
[*v. supra*] OIGENSTEIN Mihail - alias Mihail Oişteanu, tatăl lui Andrei şi al lui Valery Oişteanu, respectiv fratele lui Leonte Răutu;
2877. REIDEL, Rahil

2878. REIDENBOIM, Rahil Isaakovna
2879. VOITMAN, Berko Iakovlevici
2880. (*componență etnică:* ***100% evrei***)

✓ <u>Județul Bender</u>:
2881. DIKLER, Ester
2882. DVOIRITZ, Aron Matveevici.
2883. REDDENBOIM, Smil
2884. SIMKOV, Ivan Fiodorovici
(?) REVENEALÎ, Serghei
2885. SISIMOV, Mendel
(*componență etnică:* ***80% evrei***)

✓ <u>Județul Orhei</u>:
2886. AVERBUH, Jena Livovna
2887. CIORNAIA, Natasa (Burlacenko).
2888. KOJUSNEANU, Abram Iakovlevici
2889. KRASNOPOLSKI, Monea Iakovlevici
2890. MALCIK, Riva Favelevna
2891. MUNDER, Lev Abramovici
2892. VAINŞTOC, Nuhin Rubinovici

✓ <u>Județul Hotin</u>:
2893. BOTOSANSKI, Avram Itkovici.
2894. KOVALCIUK, Vasili Mihailovici
2895. KUSNIR, Semion Ilici

✓ <u>Județul Ismail</u>:
2896. GHERSKOVICI, Silea
2897. GHERSCOVICI, Jenea (dupa sot Georgescu)
(?) SABIN, Andrei.

✓ <u>Județul Cernăuți</u>:
2898. GADIAK, Anton Iakovlevici
2899. GHEIGHER, Artur Irevici
2900. FINKEL, Evghenia (a.k.a. Vais Anna)
2901. KRAIZLER, Naftalii Userovici
2902. KURȚMAN, Mozes
2903. MAGKOVSKI, Vasilii Onufrievici
2904. RAINER, Racella Natalovna
2905. SREFIUK, Evghen-Lev
2906. ŞLOMIUC, Reia Aronovna
2907. VITTNER, Eva
2908. VITTNER, Norbert Leonovici
(*componență etnică:* **100% evrei**)

Tabelul nr. 3: membri PCdR care “trebuie să fie lăsați cu dreptul de membri ai partidelor comuniste frățești şi să fie obținute informații suplimentare despre activitatea lor în PCdR:

- Oraşul Chişinău:

2909. ABRAHAM, Sonea Grigorevna
2910. BARENBOIM, Iose Iankelevici
2911. BELOTERKOVICI, V.S.
2912. BERSTEIN, Simha Pinkusovici
2913. BLEHER, Iakov Moiseevici
2914. BLEKHER, Lev Meerovici
2915. BUBIS, Isaak Markovici
(?) BUKUR, Ghenea Miniminovna
2916. FELDMAN, Riva Isakovna
2917. GHERSTEIN, Haim Srulevici
2918. GHILMAN, Froim Moiseevici
2919. GOLDBERG, Iosif Davidovici
(?) GREKOV, Stepan Danilovici
(?) KASELNIK, Ivan Ivanovici
2920. KAUFMAN, Fanea Isidorovna.
2921. LAZAR, Izabela Iosiifovna
(?) MIRZA, Evghenia Borisovna
2922. NISENBLAT, Vitea Naumovna
2923. OHSTAT, Ghenea
2924. REIDER, Moisei Lvovici
2925. RUBINSTEIN, Berta Vladimirovna
2926. SOLOMOVICI, Fanea
2927. SPEKTOR, Ester Peisovna
(?) SPRINTEN, Fanea Lipovna
2928. STEIBERG, Etea
2929. ŞMULEVICI, Liza Aronovna
2930. TORBAN, Iosif Iakovlevici
(?) VASILENKO, Vladimir Sergheevici
2931. VINBERG, Isaak Leizerovici
2932. Livsitz Efimovici

(*componență etnică:* ***cel puțin 78,5% evrei***)

✓ Oraşul şi județul Soroca:

2933. BĂLAN, Isake
(?) BEZBEDA, ?
2934. BIHOVSKI, Vasilii Abramovici
2935. BILKIS, Ilia Isaakovici
2936. BOIKO, Ivan Makarovici
(?) BOREDENIUK, Mihail Vasilevici
2937. BRUMA Semion
2938. BUHMAN, Lazar Abramovici
2939. BURIS, Sima
2940. CERKHEZ, Vsevolod Arkadievici
2941. CIOBANU, Marcu

2942. CIPORNEAK, Haralamb
2943. CIPORNEAK, Vanea
2944. CIUMAK, Mihail
2945. CIUMAK, Semion.
2946. DAVIDOVICI, Lubov
2947. DEAUR, Dimitri
2948. DERKAUTAN, Aizik
(?) DROBNIKA, Fedor
(?) DUMBRAVA, Anatolii
(?) ERIOMENKO Grigorii Fiodorovici
2949. FAIERSTEIN, Iancu Aronovici
(?) GHEBEDNIUK, Timofei Fiodorovici
2950. GHERSENZON, Sulea Moiseevici
(?) GHILAS, Haralambie
2951. GLUHOVSKI, Petr
2952. GOLOGORSKI, David
2953. GOLDENBERG, Abram
2954. GOLDSTERN, Sismon
2955. GORESNIK, Itik Meerovici
(?) GUTU, Dimitrii
2956. HALKIN, Sima
2957. HARALAMB, Buhor
2958. HARKOVEI, Afanasii
2959. HOIUT, Iosif
2960. IASINSKI, Vasilii Ivanovici
(?) KALMATUI, Stefan
2961. KAPLAN, Mioka
2962. KAPLAN, Avoris
2963. KARPIS, Ivan
(?) KAZAK, Demian Stepanovici
(?) KOFTENEAK, Vladimir
(?) KOLESNIK, Afanasii Ivanovici
2964. KOLKER, Baruh
2965. KORDEBANOVSKI, Frantz Iosifovici
2966. KOTLEAR, Mendeii Iankelevici
2967. KOTLEAR ,Smerl Itkovici
2968. KOTLER, Hanakii Iankelevici
2969. KOZMAN, Timku
(?) Kravtov, Ivan
2970. KRIGER, Ianik
(?) Kvatkovski, ?
(?) Lefter Dionisii
(?) Lisov Ivan Antonovici
(?) Maceak, Ivan
2971. MAGAZINIK, Riva
2972. MAGAZINIK, Ghers Leibovici
2973. MAKOGON, Sonea
2974. MILMAN, Moise
2975. MELISEN, Ivan Nicolaevici

2976. MESISEN, Vladimir Mihailovici
2977. MESISEN, Nikolai Grigorevici
2978. MISISIN, Alexander Antonovici
2979. MOCINDCE,a Vasilii Markovici
(?) MORGUN, Pantelei Fedotovici
2980. NAUMOV, Alexei
2981. NAVROTKAIA, Anna Panteleevna
2982. NAVROTKI, Mihail Iosifovici
2983. NAVROTKI, Andrei Iosifovici
2984. NAVROTKI, Piotr Filippovici
(?) Nedelea, Ambrozis
(?) OLEINIK, Maxim Stepanovici
(?) OLEINIK, Petr Feodoseevici
(?) PALII Vasilii
(?) PASTUSENKO Grigorii
(?) PÎNZARU, Ivan
(?) PÎNZARU, Pavel Vasilevici
(?) POSTOLAKE, Vasilii
2985. POLITIUK, Sisma
(?) PROFIRII, Gogu
2986. RESEDNIK, Dionisii Ignat
(?) REVULET, Grigorii
[*v. supra*] ROITMAN, Iakov, viitorul Iosif Chişinevschi
2987. SAMANAKI, Alexandr Ivanovici
2988. SARAGOV, Semen Fiodorovici
2989. SAROGRADSKI, David Sesomov
2990. SAVKA, Efim Dmitrevici
2991. SEHTMAN, Țalik
2992. SOSNA, Haim
2993. SMUNIS, Itik
2994. SPIVAK, Slik
2995. STARIS, Silvestru
2996. STEINBUK, Smil
2997. STOLEAR, Hana Şrulevna
(?) STRAHOV, Kalinik
2998. STRAHMAN, Sunea
(?) SVET, Dmitrii Mihailovici
(?) ŞOLTUZ, Nikolai
2999. ŞULMAN, Froiim
3000. TENTIS, Pavel
(?) TIMOFEI, Grigorii Mihailovici
3001. TISMINEȚKI Buzea
(?) TÎMBALIUK, Kuzma
(?) TOKMEAK, Ivan Vasilevici
(?) TOMAK, Gheorghii Pavlovici
3002. TRAHTMAN, Idel
(?) TAKII, Diordii Fiodorovici
(?) ȚIHOȚKI Valentin
(?) Țivnik

3003. WEISBERG, Isaak
3004. ZELTER, Zolea
(*compoziție etnică*: **cel puțin 60,9% evrei**)

✓ Județul Orhei:
3005. AVERBUH, Basea Livovna.
3006. BEREKOVICI, Adela Isaakovna
3007. BREZMAN, Ecaterina Aronovna
3008. BRIZMA, Cearma Aronovna
3009. CEBOTARI, Peisih Haimovici
3010. CIOBOTARU, Sara Iosifovna
3011. DAICI, Ghitlea Slemovna
3012. DIZINGOF, Naum Haimovici
3013. GERŞ, Dafa Davidovna
3014. GHELMAN, Riva Haskova
3015. GHINZBURG, Lipa Tudicovici
3016. GOLDMAN, Isaak Pavlovici
3017. GOLDMAN, Polina Pavlovna
3018. GRIVOKOPATEL, Haim Iosifovici
3019. FIŞMAN, Estera Davidovna
3020. FIŞMAN, Rahil Davidovna
3021. IARUGA, Isaak Abramovici
(?) JESAN, Vasilii Ivanovici
3022. KOGAN, Beleamia Moiseevici
3023. LEFTER, Roza Avseevna
3024. LENER, Frima Iakovlevna
3025. LERNER, Opsip Kipelovici
3026. LERNER, Venea Markovna
3027. MALIS, Motel Abramovici
3028. MOITLIS, Moisei Sumovici
3029. POPUSKU, Mira Mendelevna
(?) RAKUL, Constantin Gheorghievici
3030. REZINGOF, Sara Haimovna
(?) SAKARA, Evghenia Vasilevna
3031. SAPARINA, Pelagheia Isakovna
3032. SAPOSNIK, Izrail Rubinovici
3033. ŞMUKLER, Leib Borisovici
3034. ŞNIR, Ghenea Livovna
3035. TARLEV, Hana Ioaakovna
3036. TARTOVSKI, Solomon Moiseevici
3037. VAISER, Haia Iosifovna
3038. ZAMISLOVSKAIA, Peloaghelia Moiseevna
3039. ZIŞLER, Iankel Țalikovici
(*componență etnică*: **91,6% evrei**)

✓ Județul Bender:
3040. BAZAROV, Dmitrii
(?) BICIKOV, Victor
(?) BICIKOV, Boris

(?) BURLAK, Fiodor
(?) BORISOVA, Zinaida Ivanovna
3041. BRODSKAIA, Dora Zaharovna
3042. BRODSKAIA, Janna Zaharovna
3043. DMITRIEVA, Seifa Iosifovna
3044. ERȚBERG, Amika
3045. GABDZEA, Feodosii
3046. GOLDSTEIN, Iakov Smulevici
3047. GRINBERG, Hava
3048. HAIKIM, Idel Gherskovici
3049. KELMENCIUK, Zinovii Ivanovici
3050. KÎSA, Hristofor Ivanovici
3051. KOFMAN, Fanea
3052. KOFMAN, Zelma
3053. KOROLI, Boris Iakovlevici
(?) KOVTUNENKO, Ivan
3054. LEAH, Ivan Zaharovici
3055. MOZES, Evghenii
3056. PROKOPET, Moisei Iosifovici
3057. PRONOZA, Evghenii Ilici
3058. ROSKO, Rahman Davidovici
3059. SISMAN, Frida
3060. SLAPAKOV (Slipakov?), Nikolai Abramovici
3061. TABANOV, Elizer
3062. TARAN, Iakov
(?) ZAVADA, Victor
3063. ZELTER, Zaiveid Leibovici
(*compoziție etnică: cel puțin* **78,6% evrei**)

✓ Județul Bălți:
(?) BABINETKI, Ivan Pavlov
3064. BARENBOI, Abram
3065. BIRINBOIM, Zolea Nutoviei
3066. BRINBOIM, Monea Nutuvici
3067. **BUJOR, Tatiana** Iakovlevna
3068. FUX, Naftul Abramovici
3069. GARBER, Sioma Ovsi Iankelevici
(?) GAVRILIUK, Petr Petrovici
3070. GHELMAN, Ivte Itkovici
3071. GHELMAN-VAITRAUB, Fanea Pinkrovna
3072. GLINBERG, Moise Grigorevici
3073. GOLDIȘ, Abram Isaakovici
3074. GOLIK, Ivan Andronovici
3075. GOMENIUC, Ivan Eliseevici
[*v. supra*] GRINBERG, Haia Solomonovna, viitoarea Zina Brâncu
3076. GRINBERG, Mișa
3077. GRINBERG, Fira Izrailevna 213.
3078. HAOT, Niusin Ghersovicii
3079. HARAK, Polea Zelmovna

3080. JUKOVSKII, Boris Iosifovici
3081. KAȚ, Oscar Gerş-Berovici
3082. KEVILEVIN, Ihil Moskovici
3083. KISELEVA, Seiva Zisileva
3084. KLEIMAN, Moise Isaakovici
3085. KOLKER, Moisei Mihailovici
3086. KUSNIR, Haia Eftimovna
3087. KUSNIR, Semion Aronovici
[*v. supra*, Tatiana Bulan] LEABIS, Tatiana Isidorovna
3088. LERNER, Lona Idelovna
3089. POGORELOVSKII, Mihail Samuilovici
3090. RABENKO, Alexandr Israilevici
3091. RAPAPORT, Beeno Boris
3092. REABOI, Andrei Anufrievici
3093. RÎLSKII, Grigorii Afanas
3094. ROIZMAN, Nlemi Borisovna
3095. ROLL, Valter Livovici
3096. ROZENBLAT, Moise Lipov
(?) RUDIMA, Anton Gheorghevici
3097. SERMAN, Moise Beilovici
3098. STRATIICIUK, Iakov Stepan
3099. TUPRIK, Aizea Davidovici
(?) VIKINSKII, Fiodor Ivanovici
3100. WEISMAN, Toivi Saevici
3101. ZERNOVOI, Ivan Ivanovici
(*componență etnică*: **90,4% evrei**)

Tabelul nr. 4: membri PCdR, basarabeni si bucovineni, sosiți în URSS în calitate de emigranți politici (foşti voluntari ai Armatei Republicane în Spania ș.a.), pe care C.C. al P.C.d.R. îi recomandă pentru a fi transferati în Partidul Comunist al bolşevicilor din toată Rusia:

[*v. supra*] TISMENETKI, Leon Moiseevici, *alia*s Leonte Tismăneanu
3102. TELMER, Elias
3103. KLEIMAN, Moisei Solomonovici
3104. VIHREV, Abram Naumovici.
(Sursă: Paul Goma 2002: 102-8).

Listele comuniştilor basarabeni de origine evreiască de la începutul anilor ’40 admit completări pe baza unor varii documente:

3105. BOGUSLAVSCHI, Leonid - în conducerea comitetului județean de partid Chişinău (menționat în autobiografia de la Securitate a lui Alexandru Nicolschi, apud Solomovici 2001II: 47)
3106. BRODER, Locizer, din Chişinău, cel care l-a recomandat pe Nicolschi pentru admiterea în UTC (Solomovici 2001II: 47);

3107. BRÜLL, Salo – de profesie fotograf, instalat comisar al poporului la Cernăuți în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172 şi 174-178, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171 şi 180);

3108. CAROLIC, Abram – implicat în acțiuni antiromâneşti la Cetatea Albă după 28 iunie 1940 (Biblioteca Academiei Române, Arhiva Istorică, fond XXIV, dosar nr. 3377, ff. 14-19, *apud* Duțu & Botoran I 2003: 197);

3109. DOREVICI – dr., după 28 iunie 1940 întocmea la Chişinău, alături de Carol Steinberg şi Etea Diner, "listele de executări" (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3110. FERNAGI, S. – în 1940 domiciliat în Galați, str. Egalității nr. 11, comunist care urmărea trecerea în Basarabia ocupată de sovietici (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 177);

3111. FLEXER, Michel - avocat evreu din Soroca, îl împuşcă pe comisarul Murafa imediat după pătrunderea trupelor sovietice în oraş în 1940 (Arhiva M.Ap.N. fd 948, secția 2, dosar nr. 941, ff. 217-26, apud Duțu & Botoran I 2003: 154, v. şi pp. 158, 164)

3112. GHINSBERG, Leizer – gardian public la poliția din Soroca, "conducătorul acțiunii teroriste locale" în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3113. GLAUBACH, ? – primarul oraşului Cernăuți în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3114. HITZIG, ? – ajutor de primar la Cernăuți în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3115. HOREVICI, ? – în 1940 domiciliat în Galați, str. Pas Mercur, comunist care urmărea trecerea în Basarabia ocupată de sovietici (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 177);

3116. KELLER, Dumitru – în conducerea comitetului județean de partid Chişinău (menționat în autobiografia de la Securitate a lui Alexandru Nicolschi, apud Solomovici 2001II: 47)

3117. KRATZMAN, Raia – în 1940 dactilografă la biroul de presă „Luvru" din Bucureşti, reprezentantul pentru România al publicațiilor sovietice, originară din cetatea Albă, în 1940 urmărea trecerea în Basarabia sovietică (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 177) *– posibilă identitate cu Raia Vidraşcu [v. supra]?*

3118. MEER/BEER – prefect de Cernăuți în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3119. PIZARECSKY, Alexandru – avocat evreu din Soroca, cf. unor surse îl execută pe avocatul Stănescu imediat după pătrunderea trupelor sovietice în oraş în 1940 (Arhiva M.Ap.N. fd 948, secția 2, dosar nr. 941, ff. 53-57, apud Duțu & Botoran I 2003: 165);

3120. RABINOVICI – de profesie medic, conducătorul sovietului local din Chilia Nouă în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171, 197, 222);

3121. RABINOVICI, ? – fratele medicului, primar al oraşului Chilia Nouă după instaurarea cpntrolului sovietic în iunie 1940 (Biblioteca Academiei Române, Arhiva Istorică, fond XXIV, dosar nr. 3377, ff. 14-19, *apud* Duțu & Botoran I 2003: 197);

3122. RABINOVICI, Cogan, inginer, Chişinău (menționat în autobiografia de la Securitate a lui Alexandru Nicolschi, apud Solomovici 2001II: 47)

3123. RAUFERGER – avocat din Vijnița, situat în fruntea grupului care jefuieşte perceptura locală după 28 iunie 1940 (Arhiva M.Ap.N. fd 948, secția 2, dosar nr. 941, ff. 53-57, apud Duțu & Botoran I 2003: 168);

3124. STEINBERG, Carol – avocat originar din Huşi, conducător al sovietului comunal din Chişinău în iulie 1940, după preluarea controlului de către trupele sovietice, co-autor al listelor de execurări (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171, 172)

3125. STEINBERG, D. Fania – funcționară la biroul „Lucru" din Bucureşti la sfârşitul anilor ‚30, s-a întros în Basarabia ocupată de sovietici după iunie 1940 (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172 şi 174-178, apud Duțu & Botoran 2003 I: 177 şi 180);

3126. ŞATRAN – primarul oraşului Vijnița, în fruntea "comitetului" de primire a trupelor sovietice în oraş în iunie 1940 (Arhiva M.Ap.N. fd 948, secția 2, dosar nr. 941, ff. 53-57, apud Duțu & Botoran I 2003: 168);

3127. TORZIMAN (Goma 2007 indică drept variantă corectă numele Terziman) – fost ziarist în perioada interbelică, după iunie 1940 cu funcție înaltă în ierarhia instaurată de sovietici în Basarabia (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 171);

3128. VAGNER – "cunoscut comunist" din Cernăuți în 1940 (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 321-32, *apud* Duțu & Botoran 2003 I: 205);

3129. WINER – medic, şeful sanatoriului din Vijnița; după 28 iunie 1940, împiedică refugierea personalului român, rupe drapelul României, strigând că "a sosit cesul evreilor" (Arhiva M.Ap.N. fd 948, secția 2, dosar nr. 941, ff. 53-57, apud Duțu & Botoran I 2003: 168);

3130. ZIMCENKO – în 1940 domiciliat în Bucureşti, Calea Moşilor nr. 130, comunist care urmărea trecerea în Basarabia ocupată de sovietici (Arhiva M.Ap.N., fd. 948, dosar nr. 155, ff. 162-172, apud Duțu & Botoran 2003 I: 177)

SURSE BIBLIOGRAFICE

Cărți

ADORIAN, Gheorghe *et al.* (1971) *Voluntari români în Spania, 1936-1939: Amintiri şi documente*. I.S.I.S.P.; Bucureşti: Ed. Politică.

ANDREESCU, Andreea; Lucian Nastasă; Andrea Varga (2003*a*) *Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Evreii din România (1945-1965)*. Cluj-Napoca: Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală.

------------ (2003*b*) *Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Maghiarii din România* (1956-1968). Cluj-Napoca: 2003.

ANDREESCU, Gabriel (2003) *Extremismul de dreapta în România*. Cluj-Napoca: Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală.

BĂRBULESCU, Elena (2009) coord. *Documente privind politica sanitară în România (1948-1964)*. Cluj-Napoca: Mega.

BALAŞ, Egon (2008) *Will to Freedom: A Perilous Journey through Fascism and Communism*. New York: Syracuse University Press.

BEJENARU, Liviu & Florica Dobre et al. (2004) - (coord.) *Membrii CC al PCR 1945-1989. Dicționar. Bucureşti: Ed. Enciclopedică*

BERINDEI, Mihnea; Dorin Dobrincu şi Armand Goşu (2009) *Istoria comunismului în România. Documente. Perioada Gheorghe Gheorghiu-Dej (1945-1965)*. C.P.A.D.C.R. Bucureşti: Humanitas.

BETEA, Lavinia (2001*a*) *Maurer şi lumea de ieri*. Cluj-Napoca: Dacia.

------------ (2001*b*) *Lucrețiu Pătrăşcanu. Moartea unui lider comunist. Studiu de caz*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2001

------------ (1997) *Alexandru Bârlădeanu despre Dej, Ceauşescu şi Iliescu*. Bucureşti: Evenimentul Românesc.

BOLDUR-LĂȚESCU, Gheorghe (2004) *The Communist Genocide in Romania*. Happauge, New York: Nova Science Publishers.

BRUCAN, Silviu (1992) *Generația irosită*. Bucureşti: Editurile Univers şi Calistrat Hogaş.

BURCEA, Mihai; Marius Stan; Mihail Bumbeş (2009) *Dicționarul ofițerilor şi angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor*. Iaşi: Polirom.

BUNARU, I.C. (1993) Waiting for Jerusalem. Surviving the Holocaust in Romania. Westport, CT: Greenwood Press.

BUZATU, Gheorghe (2008) *Antonescu, Hitler, Stalin III. Un raport nefinal*. Iaşi: Demiurg.

------------- (2003) *România şi marile puteri, 1939-1947* Bucureşti: Ed. Enciclopedică.

------------- (1996) *Românii în arhivele Kremlinului*. Bucureşti: Univers Enciclopedic.

CAJAL, Nicolae & Harry Kuller (2004) Contribuția evreilor din România la cultură şi civilizație. Bucureşti: Hasefer.

CARMELLY (Steigman), Felicia (1997) (ed. engl.) *Shattered! 50 Years of Silence. History and Voices of the Tragedy in Romania and Transnistria*. Toronto: Abbeyfield Publishers.

CARP, Matatias (1996) *Cartea Neagră* (ed. a 3-a). Bucureşti: Diogene.

CĂTĂNUŞ, Dan & Ioan Chiper (ed., et Gheorghe Neacşu) (1999) - *Cazul Ştefan Foriş. Lupta pentru putere în P.C.R. de la Gheorghiu-Dej la Ceauşescu. Documente (1940-1968)*. Bucureşti: Vremea.

CÂMPEANU, Pavel (2002) *Ceauşescu, anii numărătorii inverse*. Iaşi: Polirom.

CIORĂNESCU, George (1993) *Bessarabia: Disputed Land between East and West*. Bucureşti: Ed. Fundaţiei Culturale Române.

CIOROIANU, Adrian (2005) *Pe umerii lui Marx. O introducere în istoria comunismului românesc*. Bucureşti: Curtea Veche.

COHEN, Mitchell (1994) *The Wager of Lucien Goldmann: Tragedy, Dialectics, and A Hidden God*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

CONSTANTINIU, Florin (1999) *O istorie sinceră a poporului român* (ed. a 2-a). Bucureşti: Univers Enciclopedic.

COSMA, Neagu (1994) *Din culisele Securităţii* (colecţia Cupola). Bucureşti: Globus.

COSMA, Viorel (2006) *Muzicieni din România (vol. IX: Ş-Z)*. Bucureşti: Ed. Muzicală.

CUTIŞTEANU, Sorin & Gheorghe I. Ioniţă (1981) *Electoratul din România în anii interbelici: mişcarea muncitorească şi democratică în viaţa electorală din România*. Cluj-Napoca: Dacia.

DELEANU, Iulia (2005) *Kadiş pentru mama mea*. Cluj-Napoca: Kriterion.

DELETANT, Dennis (2001) *Teroarea comunistă în România. Gheorghiu-Dej şi statul poliţienesc, 1948-1965*. Iaşi: Polirom.

------------ (1999) *Communist terror in Romania: Gheorghiu-Dej and the Police State, 1948-1965*. London: C. Hurst & Co.

------------- (1995*a*) *Ceauşescu şi securitatea*. Bucureşti: Humanitas.

------------- (1995*b*) *Ceauşescu and the Securitate: Coercion and Dissent in Romania, 1965-1989*. London: Hurst.

DIAMANT, David (1979) *Combattants juifs dans l'armee républicaine espagnole, 1936-1939*. Paris: Renouveau.

DOBRE, Florica (coord.) *et al.* (2004) *Membrii C.C. al P.C.R. 1945-1989*. Bucureşti: Ed. Enciclopedică.

DOBRINCU, Dorin & Constantin Iodachi, ed. *Ţărănimea şi puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România, 1949-1962*. Iaşi: Polirom.

DUMITRESCU, Aurelian Titu (2005) Parada (Autobiograafie). Bucureşti: Semne

DUŢU, Alesandru *et al.* (2002) România: Viaţa politică în documente – 1950. Bucureşti: Arhivele Naţionale (disponibil la http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/1950/1950_pdf.pdf)

DUŢU, Alesandru şi Constantin Botoran (2003) coord. *Situaţia evreilor din România (vol I, 1939-1941)*. Bucureşti: Ed. Ţara Noatră.

FRUNZĂ, Victor (1990) *Istoria stalinismului în România*. Bucureşti: Humanitas.

GAVRILĂ-OGORANU, Ion şi Lucia Baki Nicoară (1999) *Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc*.Vol III. Timişoara: Marineasa.

GEORGES-PICOT, Grégoire (2000) *L'innocence et la ruse: des étrangers dans la Résistance en Provence, 1940-1944*. Paris: Tirésias.

GEORGESCU, Titu (1997) *Istoria românilor*. Bucureşti: Ed. Fundaţiei "România de Mâine".

GEORGESCU, Vlad (1993) *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre* (ed. a 3-a). Humanitas: Bucureşti.

------------- (1991) *Politică şi istorie. Cazul comuniştilor români*. Bucureşti: Humanitas.

GLASS, Hildrun (2002) *Minderheit zwischen zwei Diktaturen: zur Geschichte der Juden in Rumänien, 1944-1949*. München: Oldenbourg.

GOMA, Paul (2008) *Jurnal 2008* (disponibil la http://www.romanimea.com/pdf/PaulGoma/LRP_JURNAL_2008.pdf)

------------ (2007) *Săptămâna Roşie*, varianta ian. 2007 (disponibilă la http://paulgoma.free.fr/paulgoma_pdf/pdf/FRP_SAPTAMANA_ROSIE_ianuarie_2007.pdf)

------------ (1990) *Gherla*. Bucureşti: Humanitas.

HILLGRUBER, Andreas (1994) *Hitler, regele Carol şi mareşalul Antonescu*, Bucureşti: Humanitas (traducerea ediției în limba germană din 1965, Wiesbaden: Fritz Steiner).
HEUMOS, Peter (2004) *Europäischer Sozialismus im Kalten Krieg. Briefe und Berichte*, 1944-1948. Frankfurt am Main: Campus.
HODOŞ, George (1987) *Show Trials. Stalinist Purges in Eastern Europe, 1948-1954*. New York: Praeger.
IERUNCA, Virgil (1990) *Fenomenul Piteşti*. Bucureşti: Humanitas.
IOANID, Radu (2005) *Răscumpărarea evreilor*. Iaşi: Polirom.
IONIȚOIU, Cicerone (2006) *Genocidul din România. Repere în procesul comunismului*, ed. electronică, Apologeticum, disponibilă la https://www.semperfidelis.ro/request.php?49
------------ (2000) *Victimele terorii comuniste. Arestați, torturați, întemnițați, uciși. Dicționar* (vol. I-IX). Bucureşti: Ed. Maşina de scris (disponibil online la http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/)
JELA, Doina (2001) *Lexiconul negru: unelte ale represiunii comuniste*, Bucureşti: Humanitas.
KUNZE, Thomas (2009) *Nicolae Ceauşescu. Eine Biographie* (ed. a 3-a). Berlin: LVD GmbH.
LEVY, Robert (2002) *Gloria şi decăderea Anei Pauker*. Iaşi: Polirom.
LUSTIGER, Arno (1994) *Zum Kampf auf Leben und Tod! : das Buch vom Widerstand der Juden, 1933-1945*. Köln: Kiepenheuer & Witsch.
MARINESCU, Otilia & Ana-Maria Brezezovski (2003) Personalități maramureşene – niversări: Vida Gheza. Baia Mare: Biblioteca județeană "Petre Dulfu" (disponibil la http://www.bibliotecamm.ro/caiete/gheza_vida.pdf).
United States Holocaust Memorial Museum (2000) *Benjamin and Vladka Meed Registry of Jewish Holocaust Survivors*. Washington, D.C.
MIRCU, Marius (1998) *M-am născut reporter*. Tel Aviv: Glob-Papyrus.
NASTASĂ, Lucian & Levente Salat (2003) *Maghiarii din România şi etica minoritară (1920-1940)*. Cluj-Napoca: Ed. C.R.D.E.
NICULAE, Cornel Dan (2004) *Ofensiva iudaismului asupra României*. Bucureşti: Carpathia Rex.
NEUMANN, Victor (1996) *Istoria evreilor din România*. Timişoara: Amarcord.
OIŞTEANU, Andrei (2001) *Imaginea evreului în cultura română*. Bucureşti: Humanitas.
OLTEANU, Cristina Liana (2003) ed. *Femeile în România comunistă*, Bucureşti: Politeia-SNSPA.
OPREA, Ion N. (2007) *Bârladul în presa vremurilor*. Iaşi: P.I.M.
OPREA, Marius (2002) *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente*, 1949-1989. Iaşi: Polirom.
PALTY, Sonia (1992) *Evrei, treceti Nistrul!* Bucureşti: Ministerul Informațiilor Publice (v. http://www.scribd.com/doc/41258979/evrei-treceti-nistrul).
PANDREA, Petre (2000) *Memoriile mandarinului valah*. Bucureşti: Albatros.
PARASCHIVESCU, Miron Radu (1994) *Jurnalul unui cobai*. Bucureşti: Dacia.
PINTILIE, F. (2003) *Serviciul Special de Informații din România (1939-1947)* (vol. I). Bucureşti: Ed. Academiei Naționale de Informații.
PRESTON, Paul, Michael Partridge şi Piers Ludlow (2005) *British Documents on Foreign Affairs*. London, Foreign Office: LexisNexis.
RĂDULESCU-ZONER, Şerban; Daniela Buşe; Beatrice Marinescu (1995) *Instaurarea totalitarismului comunist în România*. Bucureşti: Cavallioti.
ROMAN, Petre (2000) *Libertatea ca datorie*. Bucureşti: Paideia.
ROSEN, Moses (1990) *Primejdii, încercări, miracole*. Bucureşti: Hasefer.
ROTMAN, Liviu (2004) *Evreii din România în perioada comunistă, 1944-1965*. Iaşi: Polirom.
SCURTU, Ioan (1982) *Viața politică din România, 1918-1944*. Bucureşti: Albatros.
------------ & BUZATU, Gheorghe (1999) *Istoria românilor în secolul XX*. Bucureşti: Paideia.
SEBASTIAN, Mihail (1996) *Jurnal (1935-1944)*. Bucureşti: Humanitas.

SFETCU, Paul (2000) *13 ani în anticamera lui Dej*. Bucureşti: Ed. Fundaţiei Culturale Române.
SOLOMOVICI, Teşu (2004) *Securitatea şi evreii (I): Despre călăi şi despre victime*. Bucureşti: Ed. Teşu.
------------ (2003) *Securitatea şi evreii (II): Teroare, crime, turnători, colaboraţionişti*. Bucureşti: Ziua.
------------ (2001) *România Judaica* (vol. I şi II). Bucureşti: Ed. Teşu.
STĂNESCU, Mircea (2010) *Reeducarea în România comunistă (1948-1952). Aiud, Suceava, Piteşti*. Iaşi: Polirom.
ŞINCA, N. Florin (2006) *Din istoria poliţiei române. Între onoare şi obedienţă*. Bucureşti: RCR Print.
TĂNASE, Stelian (1998) *Elite şi societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej*. Bucureşti: Humanitas.
TISMĂNEANU, Vladimir (2005) *Stalinism pentru eternitate*. *O istorie politică a comunismului românesc*. Iaşi:Polirom.
------------ (2003) *Stalinism for All Seasons. A Political History of Romanian Communism*. Berkely; CA: University of California Press.
------------- (1998) Arheologia Terorii. Bucureşti: All.
------------- (1997*a*). *Reinventarea Politicului*. Iaşi: Polirom.
------------- (1997*b*) *Mizeria utopiei: criza ideologiei în Europa Răsăriteană*. Iaşi: Polirom.
------------- (1995) *Fantoma lui Gheorghe Gheorghiu-Dej*. Bucureşti: Univers.
TRONCOTĂ, Cristian (2006) *Torţionarii. Istoria instituţiei securităţii regimului comunist din România, 1948-1964*. Bucureşti: Elion.
------------- (2003) *Duplicitarii. O istorie a Serviciilor de Informaţii şi Securitate ale regimului comunist din România, 1965-1989*. Bucureşti: Elion
------------- (1999). *Istoria serviciilor secrete româneşti. De la Cuza la Ceauşescu*. Bucureşti: Ed. "Ion Cristoiu".
VASILE, Cristian (2010) *Literatura şi artele în România comunistă*. Bucureşti: Humanitas.
VERDERY, Katherine (1994) *Compromis şi rezistenţă. Cultura română sub Ceauşescu*. Bucureşti: Humanitas.
VIANU, Lidia (1998) Censorship in Romania. Budapest: Central European University Press.
VOICU, George (2000) *Zeii cei răi. Cultura conspiraţiei în România postcomunistă*. Iaşi: Polirom.
WASSERSTEIN, Bernard (2000) *Dispariţia diasporei: evreii din Europa începând cu 1945*. Iaşi: Polirom.
ZAHARIUC, Paul (2009) *Întâmplări din vremea Ciumei Roşii*. Iaşi: PIM.

Capitole în volume

ANCEL, Jean (2005) "'The New Jewish Invasion' – The Return of the Jews from Transnistria', pp. 231-256 în David Bankier (ed.) The Jews are Coming Back : The Return of the Jews to their Countries of Origin after WWII. Jerusalem: Yad Vashem.
BANU, Florian (2009) "Securitatea şi arestarea 'duşmanilor poporului' (1948-1953)", pp. 416-26 în Stela Cheptea şi Gheorghe Buzatu (coord), *Convergenţe istorice şi geopolitice. Omagiu profesorului Horia Dumitrescu*. Iaşi: Demiurg (disponibil şi la http://www.cnsas.ro/documente/istoria_comunism/studii_articole/activitati_plan_intern/Arestarea%20dusmanilor%20poporului.pdf).
------------ (2007) "'Strămoşii' Securităţii - structuri de poliţie politică din România în perioada 23 august 1944-30 august 1948", pp. 456-484 în Aurel Pentelescu şi Gavril Preda (eds.) *Clipe de viaţă. Comandorul dr. Ilie Manole la 60 de ani*, Ploieşti: Karta-Graphic.

ONIŞOR, Daniel (2009) “Diplomația României şi ecuația păcii”, pp. 193-310 în Gh. Buzatu (coord.) *România în ecuația războiului şi păcii* (1939-1947) (ed. a II-a). Bucureşti: Mica Valahie.
OPRIŞ, Petre (2005) “Despre numărul membrilor Partidului Comunist din România, la 23 august 1944”, pp. 156-76 în Cornel Carp (coord) *România în contextul internațional la sfârşitul celui de-al doilea război mondial. Studii şi comunicări*. Bucureşti: Ed. centrului Tehnic-Editorial al Armatei.
IACOB, Gheorghe (1996), “Structura etnică a României în secolul XX”, pp. 170-81 în Adrian Nicolau şi Gilles Ferréol, *Minoritari, marginali, excluşi*, Iaşi: Polirom.
TISMĂNEANU, Vladimir (1991) “The Tragicomedy of Romanian Communism” pp. 121-74 în Ferenc Feher & Andrew Arato, ed. *Crisis and Reform in Eastern Europe*. New Brunswick, New Jersey: Transaction Publishers.
------------- (1989*b*) “The Tragicomedy of Romanian Communism”, în forma unui raport de cercetare sub egida National Council for Soviet nd East European Research, în beneficiul Foreign Policy Research Institute (disponibil la http://www.ucis.pitt.edu/nceeer/1989-903-04-2-Tismaneanu.pdf).

Articole (reviste)

ADAMEŞTEANU, Gabriela (2006) “De ce noi? (II) Despre eroism, despre maniheism”. *Observator cultural* nr.73 (329) (13-19 iulie) (disponibil la http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=7237)
ARACHELIAN, Vartan (2010) “Operațiunea ‘Îmbogățirea’: ‘Reprezentanții proletariatului victorios’ dau iama prin casele ‘exploatatorilor’”. Historia nr 108 (dec. 2010) (disponibil la http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/operatiunea-imbogatirea-reprezentantii-proletariatului-victorios-dau-ia).
BANC, Andrei (2006) “In memoriam Martin Bercovici”. *Realitatea Evreiască* 262-3 (1962-3): nov.-dec. 2006 (ed. specială), p.4.
BANU, Florian (2005) “Adevăr şi ficțiune în documentele Securității”. *Analele ştiințifice ale Universității “Al. I. Cuza” din Iaşi*, seria Istorie, tom LI, 375-392
------------- (1999) “Activitatea casei de administrare şi supraveghere a bunurilor inamice (1945-1947)”. *Xenopoliana* VII (1-2): 45-66.
BANU, Luminița şi Florian Banu (2008) “Consilierii sovietici şi activitatea orgnelor represive ale regimului comunist din România (1944-1964)”. *Analele Universității “Dunărea de Jos” din Galați*, seria 19, tom VII, pp. 197-222.
BETEA, Lavinia (2005) “Glorie şi decădere. Ancheta soției ‘trădătorului’ Vasile Luca”. Jurnalul Național. 17 mai 005 (disponibil la http://www.jurnalul.ro/sc-nteia/jurnalul-national/glorie-si-decadere-44881.html).
BRĂTESCU, Gheorghe (2007) “La centenarul conferențiarului dr. Paul Pruteanu, eminent teoretician şi organizator sanitar”. *Revista medicală română* 4(LIV): 251-3.
CATALAN, Gabriel şi Mircea Stănescu (2004) “Scurtă istorie a Securității”. *Sfera politicii* XII (109): 38-53.
CAZIMIR, Ştefan (2005) “De la A. Mirea la Maiakovski”. România literară nr. 29/2995 (disponibil la http://www.romlit.ro/de_la_a._mirea_la_maiakovski)
CĂLINESCU, Matei (2005) “Dificultatea de a fi evreu român”. *Contemporanul. Ideea Europeană* nr 10 (accesibil la http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=7418)

COROBCA, Liliana (2008) “Procesul de epurare a cărților”. *Stare de urgență* I (8): 15, decembrie 2008 (disponibil la http://www.tiuk.reea.net/sdu8.pdf).
------------ (2008*b*) “Poveste cu cenzori”. *Observator cultural* 405 (ian. 2008) (disponibil şi la http://www.observatorcultural.ro/Poveste-cu-cenzori*articleID_18997-articles_details.html).
------------ (2008c) “Culisele cenzurii comuniste”. Asymetria, martie 2008 (disponibil la http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=article&sid=563).
DATCU, Ioan Anton (2009) “Egalitatea demagogică”. *Pagini româneşti*, iunie 2009 (disponibil la http://paginiromanesti.com/articol.asp?codart=2-MA01-06094&searchstring=1).
------------ (2008) “Închisoarea Piteşti, demența bestialității”. Pagini româneşti, nr. 6/2008 (disponibil la http://paginiromanesti.com/articol.asp?codart=2-MA01-06081&searchstring=1)
FÜRTÖS, Andrea (2007) “Personalul administrativ al penitenciarului Sighet (1950-1955). Profiluri umane”, pp. 401-32 în *Anuarul Institutului de Istorie “G. Barițiu” din Cluj-Napoca*, tom. XLVI.
HÎNCU, Dumitru (2009) “Ați auzit de Dangulov S.A.?”. *România Literară* nr. 23 (disponibil la http://www.romlit.ro/ai_auzit_de_dangulov_s.a.).
HORASANGIAN, Bedros (2001) “Memoria lui Wiesel”. *Observator cultural* nr. 56 (martie 2001) (disponibil la http://www.observatorcultural.ro/Memoria-lui-Wiesel*articleID_3234-articles_details.html).
ILINCA, Alina & Liviu Marius Bejenaru (2005) “Aventurile unui ataşat militar francez în România populară”. *Studii şi materiale de istorie contemporană*, IV, pp. 103-24 (disponibil la http://www.cnsas.ro/documente/istoria_comunism/studii_articole/activitati_plan_intern/Aventurile%20unui%20atasat%20militar.pdf).
IOANID, Radu (2003), “Paul Goma – între Belleville şi Bucureşti” (la http://www.observatorulcultural.ro/informatiiarticol.phtml?xid=8772, 2003)
------------- (1997) *Evreii din România sub Antonescu*, Bucureşti: Hasefer.
IONIȚOIU, Cicerone (2008) “Corneliu Coposu după şase ani de speranțe (1989-1995) [Epilog]”. Vatra nr. 10/2008, pp. 88-93 (disponibil la http://www.revistavatra.ro/pdf/vatra_10-2008.pdf)
LUPU, Corvin (2007) “Gheto-uri, lagăre şi domicilii forțate în Transnistria celui de-al doilea război mondial”. Revista *Transilvania*, centrul Cultural Interetnic Transilvania, nr. 3/2007, pp. 24-41 (accesibil la http://www.revistatransilvania.ro/arhiva/2007/pdf/numarul3/art05.pdf)
MARIAN, Cristiana (2007) “Diplomația românească la începutul Războiului rece (II)”. *Curierul Armatei* XI 7-11 (218-222) (pentru arhiva electornică a revistei v. http://www.curierul.forter.ro)
MÂȚĂ, Cezar (2007) “Comunişti în atenția organelor puterii: anul 1941”. *Revista istorică*, nr. 1-4 (vol. 17-18), Ed. Academiei Române (accesibil şi la http://forum.realitatea.net/showthread.php?p=625881)
NEAGOE-PLEŞA, Elis (2006) “’Camarila’ lui Gheorghe Gheorghiu-Dej”. *Annales Universitatis Apulensis*, series Historica, I(10): 147-63.
OPREA, Marius (200b) “Evreii din România: o minoritate care dispare”. *Observator cultural* nr. 101, ian.- 2002 (disponibil la http://www.observatorcultural.ro/Evreii-din-Romania-o-minoritate-care-dispare*articleID_264-articles_details.html)
OPRIŞ, Petre (2004) “Tentativă de fraudă intelectuală la nivelul nomenclaturii dejiste. Doctori în ştiințe cu orice preț”. *Dosarele istoriei*. an IX, nr. 12(100): 11-15.
OTU, Petre & Carme Rîjnoveanu (2007) “Presa românească despre Războiul de şase zile”. *Revista de Istorie Militară*, nr. 3-4/2007, pp. 52-7. (disponibil la http://www.mapn.ro/diepa/ispaim/files/rim_3-4_2007.pdf).
PIENESCU, G. (2008) “Cum am devenit cărțar”. *Viața românească*, nr. 6-7 şi 8-9/2008.

POHL, Klaus (2008) “Sie wollten doch nur ans Meer”. *Cicero* (disponibil la http://www.cicero.de/97.php?ress_id=4&item=2692).
SĂNDULESCU, Al. (2006) “Istorie literară: între bunăcredință şi conformism (I)”. *România literară* nr.6/2002 (disponibil la http://www.romlit.ro/ntre_buncredin_i_conformism_i2).
SCHAFIR, Michael (2000) “Paradigme, parademonstrații, paratrăsnete (II)”. *Sfera Politicii* VIII (85): 32-42.
SIMIONESCU, Maria (2005) “Ioneştii sub cenzură”. *România literară* nr. 12 (http://www.romlit.ro/ionetii_sub_cenzur).
SIMUȚ, Ion (2008) “Canonul literar proletcultist”. *România literară* nr. 27 (11 iulie).
------------ (2007) “Un comunist onest”. România literară nr. 36 (XXXIX) (disponibil la http://www.romlit.ro/un_comunist_onest).
STRĂTUȚIU, Eugen (2005) “Scurte fragmente din istoria evreilor sibieni”. *Transilvania*, nr. 3/005, pp. 12-13.
TISMĂNEANU, Vladimir (1989) “The Tragicomedy of Romanian Communism”. *Eastern European Politics and Society* vol. III, nr. 2, Spring 1989.
TĂNASE, Stelian (2010) “[Arhivele Sfera Politicii:] Gogu Rădulescu”. Sfera Politicii 8(150): 90-4.
TOMASIC, D.A. (1961) “The Rumanian Communist Leadership”, în *Slavic Review*, vol. XX, nr. 3, octombrie 1961.
TOTOK, William (2006) “Aspecte secundare ale procesului intentat ‘spionilor Vaticanului’ în 1951”. *Timpul* VII (7-8, iulie-august): 14-6 (accesibil la http://www.idee.ro/jewish_heritage/Timpul_iulie_august_2006.pdf)
ȚÂRĂU, Melania (2002) “Procesul de desființare a Partidului Social-Democrat. Studiu de caz – județul Bihor, pp. 171-182 în *Buletinul Cercurilor Ştiințifice Studențeşti*, rubrica Istorie, nr. 8, Universitatea “1 Decembrie 1918” Alba Iulia.
ȚURLEA, Petre (010) „România sub stăpânirea camarile regale, 1930-1940 (I)”. *Analele Universității Creştine „Dimitrie Cantemir”*, serie nouă I(2): 93-115 (disponibil la http://istorie.ucdc.ro/7.%20Revista%20PDF%20files/AUCDCI%202%20Website/7_Turlea.pdf).
URSACHE, Magda (f.a.) (*a*) “Fata cu zestre”. *Convorbiri literare*, disponibil la http://convorbiri-literare.dntis.ro/MURSACHEian5.html
------------ (f.a.) (*b*) “Trecute vieți de tovi şi toave”. Centrul Cultural Piteşti, disponibil la http://www.centrul-cultural-pitesti.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=1835&Itemid=104

Articole (mass media, bloguri)

AIOANEI, Alexandru D. (f.a.) “Înființrea şi organizarea filialei Iaşi a Tineretului Progresist – 1945”. Asociația “Est-Democrația” (disponibil la http://eastdemocracy.com/nfiinarea-i-organizarea-filialei-iai-a-tineretului-progresist-1945.html).
ANGHEL, Petre (2010) “Cine s-a aruncat în brațele dictaturii”. *Rețeaua Literară*, 24 iulie 2010 (disponibil la http://reteaualiterara.ning.com/profiles/blogs/cine-sa-aruncat-in-bratele).
BJOZA, Octav (2006) “Lista parțială a unor ofiețer de securitate şi informatori din Braşov”, publicată în Monitorul Expres (Braşov), 19.X.2 006 (accesibil la http://www.monitorulexpres.ro/?mod=monitorulexpres&a=citeste&p=index&s_id=32006)
BOTEZ, Adrian (2010) “Cum poți deveni antisemit... şi anticomunist!”. *Jurnalul de Vrancea*. 21 mai (disponibil la http://www.jurnaluldevrancea.ro/opinii/adrian_botez/4333-cum_poti_deveni_antisemit_si_anticomunist.html?p=2)

BUDEA, Florin (2005) “Călăii roşii”. *Bihoreanul* 16 mai (disponibil la http://old.bihoreanul.ro/articol/ziar/oradea/cclcii-rocii/5729/).
BURCĂ, Nedeea (2007) “Medici evrei din România”. *Realitatea Evreiască* 278-279 (1978-1079) (iunie-iulie 2007), p. 13 (disponibil la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr278_279/pagina12-13.pdf).
CATALAN, Gabriel (2007) “Instituţii, practici şi personalităţi la începuturile sovietizării culturii şi istoriografiei româneşti” (26 ian.) (disponibil la http://gcatalan.blogspot.com/2007/01/institutii-practici-si-personalitati_26.html)
------------ (2001/2004) “Scurtă istorie a Securităţii” (2001, actualizat 2004) (disponibil la http://gcatalan.blogspot.com/2006/09/scurta-istorie-securitatii.html).
C.E. Focşani (2010) „Organizaţiile evreieşti din Focşani sub lupa Siguranţei şi Securităţii (1946-1952). *Menora*. I (6 (iunie)): 18-19 (disponibil şi la http://www.focsani.jewish.ro/revista/iunie2010.pdf)
------------ (2007) “Figuri evreieşti din Focşani” (disponibil la http://www.jew-focsani.com/ro/figuri_evreiesti2.htm).
C.R.I. (China Radio Internaţional) “Doctorul român Bucur Clejan se odihneşte în vecie la Shanghai”, 27.XII.2008 (v. http://romanian.cri.cn/1/2008/12/27/1s90979.htm).
CORLĂŢAN, Mirela (2007) “Notele către Securitate ale disidentului Gheorghe Ursu”. *Cotidianul*, 10 iulie (disponibil la http://old.cotidianul.ro/notele_catre_securitate_ale_disidentului_gheorghe_ursu-29138.html).
COZONAC, Cornelia (2010) “Am plecat cu ultimul tren la Chişinău, după care graniţa s- închis”. *Timpul*, Chişinău, 10 iunie (disponibil la http://www.timpul.md/articol/am-plecat-cu-ultimul-tren-la-chisinau-dupa-care-granita-s-a-inchis%E2%80%A6-11935.html?action=print).
CRISTACHE, Ion (1929) “Presa Capitalei”. *Înfrăţirea Românească*, V(22): 261-2 (disponibil la http://documente.bcucluj.ro/web/bibdigit/periodice/actiunearomaneasca/1928-1929/BCUCLUJ_FP_279052_1929_005_022.pdf).
CROITORU, Avram (2005) “Fonoteca: Mioara Cremene”. *Realitatea Evreiască*, nr. 242-3 (1042-3), dec. 2005, p. 6.
FRIEDBERG-VĂLUREANU, Uli (2004) “Medici evrei elogiaţi de preşedintele Chinei”. *Bună dimineaţa, Israel* IV (33), 27 iulie 2004 (disponibil la http://www.isro-press.net/Portal/index.php?option=com_content&view=article&id=314:bd-333&Itemid=59).
GOLSTEIN, Ţicu (2008) “Un boier evreu: G. Marcuson”. *Realitatea Evreiască*, nr. 296-7 (1096-7), mai-iunie 2008, p. 18.
GOMA, Paul (2005) “Apărarea Teşu” (disponibil la www.paulgoma.com/2005/10/11/apararea-tesu/?aid=480&pid=457)
GRAUR, Neaga (1976 - 1980) “Jurnal” (versiunea adaptată postată pe blogul personal de jurnalistul Dumitru Graur (la adresa http://dumitrugraur.wordpress.com/neagagraur/)
Institutul Român de Istorie Recentă (I.R.I.R.) şi “Academia Caţavencu” (2004) “Lista lui Secu” – publicată în foileton în săptămânal (inventar de nume preluat la adresa http://militiaspirituala.ro/categorie/investigatii/lista-lui-secu/deconspirarea/)
KOVACS, Helga (2006) “Securiştii bihoreni”. *Informaţia de Vest*, preluat de *Hotnews*, 9.V.2006 (disponibil la http://www.hotnews.ro/stiri-presa_regionala_arhiva-1721745-securistii-bihoreni.htm)
LEVANT, Christian (2007) “Vizita la Moscova, ucigătoare şi pentru Leontin Sălăjan”. Adevărul, 13 oct. (disponibil şi la http://www.adevarul.ro/actualitate/Vizita-Moscova-ucigatoare-Leontin-Salajan_0_35998448.html).

------------ (2006a) “Femeile Scânteii ilegale”. Adevărul (5 oct.) (disponibil la http://www.adevarul.ro/societate/sanatate/Femeile-Scanteii-ilegale_0_47396588.html)
------------ (2006b) “Dosarul ultrasecret al defectorilor de la Scânteia”. Adevărul, 9 dec. (http://www.adevarul.ro/exclusiv_adevarul/Dosarul-ultrasecret-defectorilor-Scanteia_0_44996573.html).
MANDACHI, Ilarion (2010) “Personalităţi culturale dorohoiene”. *Realitatea evreiască* nr. 348-349 (1148-1149), p. 9.
MARIAN MEHR, Boris (2006) “Scriitorii evrei de limbă română, de pretutindeni, merită un dicţionar” [interviu luat lui Teşu Solomovici], în *Realitatea Evreiască* nr. 245 (1045) (16 ian. – 3 febr.), p 7.
------------ (2006b) “O personalitate puţin cunoscută – Sanda Radian”. Realitatea evreiască, nr. 246 (1046) (4-19 febr. 2006), p. 14 (disponibil la http://www.romanianjewish.org/db/pdf/nr246/pagina14.pdf)
MARINESCU, Aurel Sergiu (2010) – “Prizonier în propria ţară”. *Curentul* (ed. internaţională), 18 ian. (http://curentul.net/2010/01/18/prizonier-in-propria-tara-54/).
MIHAI, Florin (2009) “Gheorghe Pană, strungarul-ministru”. *Jurnalul Naţional*, 13 nov. (disponibil la http://www.jurnalul.ro/sc-nteia/jurnalul-national/gheorghe-pana-strungarul-ministru-527063.html);
------------ (2008) “Troc cu emigranţi evrei”. Blog *Istoria comunismului*, 26 martie (disponibil şi la http://istoriacomunismului.blogspot.com/2008_03_01_archive.html)
------------ (2008*b*) “PCR şi evreii din România”. *Jurnalul Naţional*, 25 martie 2008 (disoponibil la http://www.jurnalul.ro/sc-nteia/jurnalul-national/pcr-si-evreii-din-romania-120485.html).
MIHĂILESCU, Dan C. (2010) “Între Nae Ionescu şi Ion Ianoşi – via Stockholm”. *Dilema Veche* 356 (9-15 dec.): 8.
------------ (2008) “Ceauşismul la ibric”. *Viaţa literară* nr. 12(51): 7-10.
------------ (2005) “În ghearele realismului socialist”. România culturală nr. 49 (280), 9 decembrie 2005 (disponibil la http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=6786).
MUŞAT, Carmen şi Cristian Un (2009) “Am cunoscut multe vieţi şi mulţi oameni importanţi” (interviu cu Mioara Cremene) în *Observator cultural*, nr. 232, 3-9 sept. 2009 (disponibil la http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=13169).
NEŞTIAN, Valeriu (2010) “Acea parte ascunsă a istoriei huşene”. *Lohanul* IV (4/14): 83-9. (v. http://www.scribd.com/doc/43925524/Lohanul-Nr-14).
OZON, Sorin “Soţia premierului, ‘asociată’ la APAPS”. Centrul Român pentru Jurnalism de Investigaţie, 19 noiembrie (disponibil la http://www.crji.org/news.php?id=73&l=1).
PELIN, Mihai (2008) “Destine frânte de Securitate”, blog personal, 30 martie (disponibil la http://mihaipelin.wordpress.com/2008/03/30/destine-frante-de-securitate/)
------------- (2006) “Reporteri fără frontiere (IV) – Jilava nu a fost dor pentru români”. *Jurnalul Naţional*, 25 mai (disponibil la http://www.jurnalul.ro/special/special/reporteri-fara-frontiere-4-jilava-nu-a-fost-doar-pentru-romani-print-20727.html).
------------- (2006b) “Finl fără glorie – Siguranţa şi Securitatea versus Legaţia Franţei” (II). Jurnalul Naţional, 31 august (disponibil la http://www.jurnalul.ro/special/special/final-fara-glorie-siguranta-si-securitatea-versus-legatia-frantei-2-13414.html).
------------- (2005) “Securiştii români nu au iertat nimic”. Jurnalul Naţional, 5 mai (disponibil la http://www.jurnalul.ro/special/special/securistii-romani-nu-au-iertat-nimic-45648.html).
RĂDULESCU, George (2010) “Radu Ciuceanu: ‘Dacă Stalin mai trăia, poate scăpam de comunişti’” [interviu]. Adevărul 28 ian. 2010 (disponibil la http://www.adevarul.ro/la_masa_adevarului/Radu_Ciuceanu-Daca_Stalin_mai_traia-poate_scapam_de_comunisti_0_197980692.html)

ROZEI, Adrian Irvin (2007) “Le morts ne vieillissen jamais”. Altermedia (România), 1 dec. 2007 (http://ro.altermedia.info/cultura/les-morts-ne-vieillissent-jamais_8088.html#comments)
SOLOMOVICI, Teşu (2005*a*) “Nemaipomenita poveste a ‘Marelui jaf sionist’”. *Ziua*, 8 oct. (disponibil la http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/2005-10-08/nemaipomenita-poveste-a-marelui-jaf-sionist.html);
------------ (2005b) “Scandal cu securişti la comunitatea evreiască din România”. *Ziua*, 6 iunie (disponibil la http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/2005-06-06/scandal-cu-securisti-in-comunitatea-evreiasca-din-romania.html)
SUGARMAN, Martin (f.a.) *Against Fascism - Jews who served in The International Brigade in the Spanish Civil War*. AJEX Jewish Military Museum (disponibil la http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/History/spanjews.pdf)
ŞOICA, Mihai (2009) “Interviu cu un securist: Reconstituirea unui asasinat”. Evenimentul Zilei, 30 aprilie (disponibil la http://www.evz.ro/detalii/stiri/interviu-cu-un-securist-reconstituirea-unui-asasinat--849241.html).
TISMĂNEANU, Vladimir (2010) “De unde vine minciuna ‘Teohari Georgescu = Burăh Tescovici’”. acum.tv, 19 sept. 2010 (accesibil la http://www.acum.tv/articol/17459).
------------ (2010*b*) “Deshumarea lui ceauşescu, un pas spre adevăr”. Blog personal, versiune actualizată la 21 iulie 2010 (disponibil la http://tismaneanu.wordpress.com/2010/07/21/deshumarea-lui-ceausescu-un-pas-spre-adevar/).
------------ (2010*c*) “Alter ego-ul lui Dej: Gheorghe Apostol şi destinul comunismului românesc”, acum.tv, 29 august 2010 (disponibil la http://www.acum.tv/articol/16933).
TOTOK, William şi Rodica Binder (2010) “Freud – cu voie de la poliţia politică sau Rolul fostului ofiţer de Securitate Heinz Stănescu”. *Deutsche Welle*, 21 dec. 2010. (disponibil la http://www.dw-world.de/dw/article/0,,6363069,00.html).
VISCHI, Cătălin şi Teofil Ivanciuc (2003) “Lăsata Secu-lui”. *Gazeta de Maramureş* (disponibil la http://www.gazetademaramures.ro/fullnews.php?ID=742).
VISCHI, Cătălin *et al.* (2005) “La vânătoare de securişti”. Gazeta de Maramureş, 9 august 2005 (disponibil la http://www.gazetademaramures.ro/fullnews.php?ID=2417).
ZAHARIUC, Paul (2010) “Evreii şi Vasluiul” – serial în cinci episoade (I – 24.VIII.; II – 25.VIII., III – 8.IX., IV – 22.IX şi V – 29.IX) în *Obiectiv de Vaslui*.
ZBĂGANU, Gheorghiţă (2001) “Un luptător: interviu cu Andrei Micu”. *Rezistenţa*, 10 iunie 2001 (disponibil la http://www.marxist.com/rezistenta/andmicu.html)
***** (2010) “Mircea Toma în dosarul de la Securitate al lui Sorin Toma-Moscovici, şeful Scînteii”. *Ziarişti online*, 3 dec. 2010 (http://www.ziaristionline.ro/2010/12/23/mircea-toma-in-dosarul-de-la-securitate-al-lui-sorin-toma-moscovici-seful-scinteii/)

Documente oficiale (surse primare)

ARHIVELE Naţionale ale României (2010) – colecţie de fonduri ale C.C. al P.C.R. deschise accesului public, pentru:

- ✓ Secţia Administrativ-Politică a C.C. al P.C.R. (1921-1977) (inventar 3059) (v. http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/Pdf-uri/DANIC_Fonduri%20si%20colectii/Fond%20C.C.%20al%20P.C.R.%20Sectia%20Administrativ%20Politica.pdf).
- ✓ Secţia Administrativ-Politică a C.C. – “Dosare Anexe” (1952-1983) (v. inventarul dosarelor la http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20august%202010/Administrativ%20politic%20anexe%20final.pdf);

- ✓ Secția Agrară a C.C. – "Dosare Anexe" (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/Inventar-Anexe-Agrara.pdf)
- ✓ C.C. al U.T.C. – secția Cadre, litera "A" (1945-1989) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/Fond_CC_al_UTC_Sectia_Cadre_Alfabetic_Litera_A[1].pdf);
- ✓ Colegiul Central de Partid – Documente interne (1945-1989) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20august%202010/CCP-Documente_Interne%20final.pdf);
- ✓ Secția Economică a C.C. – "Dosare Anexe" (1950-1989) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20iulie%202010/Economic%20Anexe%20combinat.pdf);
- ✓ Secția Gospodăria de Partid – "Dosare Anexe" (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/Inventar-Anexe-Gospodaria.pdf);
- ✓ Secția Organizatorică a C.C. – "Dosare Anexe" (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/Inventar-Anexe-Organizatorica.pdf);
- ✓ Secția Propagandă şi Agitație a C.C. – "Dosare Anexe" (1947-1989) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20august%202010/Propaganda%20si%20agitatie%20anexe%20final.pdf);
- ✓ Secția Relații Externe a C.C. – "Dosare Anexe" (1950-1979) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/de%20la%20catalan%20august%202010/Relatii%20externe%20anexe%20final.pdf);
- ✓ Relații Externe (1958-1965) (http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/CCPCR-Relatii%20externe%201958-1965.pdf);

Consiliul de Stat al R.P.R. (1964) Decret nr. 500 din 10 august 1964 pentru conferirea unor ordine si medalii (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=20351)-

------------ (1963) Decret nr. 557 din 25 septembrie 1963 pentru conferirea "Ordinului Muncii" şi a Medaliei Muncii" unor muncitori, tehnicieni şi ingineri din cadrul Ministerului Industriei Petrolului şi Chimiei (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=24056)

C.N.S.A.S. (f.a.) inventar „Cadrele securității" (http://www.cnsas.ro/cadrele_securitatii.html).

Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România (2006) *Raport final*. Bucureşti: Administrația Prezidențială (disponibil în format electronic la adresa http://www.presidency.ro/static/ordine/RAPORT_FINAL_CPADCR.pdf).

D.T.I.C. (Defense Technical Information Center) (1959) "Summary of the Rumanian Provincial Press (22-7 Dec. 1959)". N.Y.: U.S. Joint Publications Research (disponibil şi la http://www.dtic.mil/cgi-bin/GetTRDoc?Location=U2&doc=GetTRDoc.pdf&AD=ADA333728).

International Labour Office (I.L.O.) (1960): "Mnutes of the 146th Session of the Governing Body. Geneva, 24 iunie 1960 (disponibil la http://www.ilo.org/public/libdoc/ilo/P/09601/09601(1960-146).pdf).

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului şi Memoria Exilului Românescu (f.a.) – colecția de fişe matricole penale ale unor deținuți din perioada comunismului în România (disponibilă la http://86.125.17.36/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/)

***** (2003) Monitorul oficial al României, partea a III-a "Publicații şi anunțuri", an 171 (XIV), nr. 548, joi, 16 octombrie 2003.

Preşedintele R.S.R. (1981) Decret nr. 95 din 7 mai 1981 privind conferirea unor distinctii ale Republicii Socialiste Romania (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26125).
------------ (1979a) – Decretul nr. 38 din 27 ianuarie 1979 privind conferirea de ordine ale Republicii Socialiste România (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=25429).
------------ (1979b) Decret nr. 262 din 21 august 1979 privind conferirea de distinctii ale Republicii Socialiste Romania (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26176).
------------ (1978) Decret nr. 7 din 23 ianuarie 1978 privind conferirea de ordine ale Republicii Socialiste Romania (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=25996).
Prezidiul M.A.N. (1951) – Decretul nr. 59 din 8 martie 1951 privind acordarea decoratiilor "Ordinul Muncii" (disponibil la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26668).
------------ (1949*a*) – Decretul nr. 873 din 20 august 1949 privind acordarea de decorații (la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=26302)
------------ (1949*b*) – Decretul nr. 267 din 8 martie 1949 privind acordarea Ordinului "Steaua Republicii Populare Romane" si a "Ordinului Muncii" (http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=25563).
Consiliul de Stat al R.P.R. (1964) - Decret nr. 500 din 10 august 1964 pentru conferirea unor ordine şi medalii (http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentView.aspx?DocumentId=20351)
Wolters Kluwer (f.a.) – baza de date "Free Lex" cuprinzând acte normative emise de autoritățile române începând cu 1840 (disponibilă la http://freelex.wolterskluwer.ro/DocumentBrowse.aspx?Select=Section&Section=0)

Altele

A.C.A.R. (Asociația Crematționistă Amurg din România) (actualizat 2011) "Români celebri care au fost incinerați" (listă disponibilă la http://www.incinerareamurg.ro/romani-celebri-care-au-fost-incinerati).
Central European University (f.a.) – proiectul FRE/RL Research Reports (director disponibil la http://www.osaarchivum.org/files/holdings/300/8/3/)
Editura "Casa Radio" (2009) "Dicționar" [de personalități care au lucrat de-a lungul timpului în cadrul Radiodifuziunii] (disponibil la http://www.edituracasaradio.ro/files/prod/prod-27-dictionar_vijeu.pdf).
FEDROM (2008) *Seventy years of existence* (disponibil la http://jewishfed.ro/fcer/public_html/downloads/carti/FEDROM.pdf)
F.C.E.R. (2009) Holocaust, 1940-1945: *Suferințe, compasiune, solidaritate*. Bucureşti: SCRIB.
----------- - colecția *Realitatea Evreiască* ian. 2005 – decembrie 2010 (disponibilă la http://www.fcer.jewishfed.ro/public_html/index.php?option=com_content&view=category&id=87&Itemid=146 şi (pentru numere mai vechi) la http://www.romanianjewish.org/ro/realitatea_evreiasca_01.html
I.I.C.C.M.E.R. (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului şi Memoria Exilului Românesc) (f.a.) – "Biografiile nomenklaturii" (disponibil la http://www.crimelecomunismului.ro/ro/biografiile_nomenklaturii/)
------------ (2011) "Microcosmul propagandei : Facultatea de Filosofie din Bucureşti sub zodia controlului ideologic, 1948–1965: criterii de selecție a profesorilor, sistem de admitere,

epurări şi demascări. Studii şi documente” (proiect de cercetare în derulare, v. prezentarea la http://www.crimelecomunismului.ro/ro/proiecte/proiecte_de_cercetare/facultatea_de_filosofie_din_bucuresti_sub_zodia_controlului_ideologic)

Institutul Politehnic din Bucureşti (f.a.) – “Pagini de istorie din perioada 1948-1992” (colecție de informații disponibilă la http://universulenergiei.europartes.eu/istorie/politehnica/1948-1992/)

JEWISH Romania (f.a.) “Personalități” [ale istoriei comunității evreilor din România] (director accesibil la http://www.jewish-romania.ro/personalitati.php/ro/)

M.Ap.N. (2009) Lista şefilor/directorilor structurii centrale de personal”, 1862-2009 (v. http://dmru.mapn.ro/doc/lista.pdf);

O.N.C.E. (2010) “Medicii români David Iancu şi Bucur Clejan” (disponibil la http://www.once.ro/eroi/China_Clejan%20Iancu.pdf).

OPREA, Marius (f.a.) - colecție de biografii comentate ale nomenklaturiştilor, accesibilă la http://www.tiuk.reea.net.

Yad Vashem (f.a.) “Solidaritate şi salvare. Români printre ‘cei drepți între popoare’ (http://www1.yadvashem.org/about_yad/what_new/data_whats_new/pdf/Romanian/1.11_Solidarity_and_Rescu_%20gina.pdf)

***** (2007) „Lista lui Secu. Litera A”. Cațavencu, suplimentul numărului din 6-12 iunie (disponibil şi la http://militiaspirituala.ro/wp-content/uploads/2010/10/ListaLuSecu1.pdf).

Comunism.ro – baza de date “Torționari”, reproducere a Lexiconului Negru al Doinei Jela, (accesibilă la http://www.comunism.ro/fisiere/tortionari/cautt.php, accesat ian. 2011)